

Zalaegerszeg 2030 gazdaságfejlesztési stratégia

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város számára

2020-2030

2021.12.16.

Tartalomjegyzék

Vezetői összefoglaló	4
1. Helyzetértékelés	8
1.1. Népeség.....	8
1.2. Munkaerőpiac	9
1.3. Földrajzi elhelyezkedés	14
1.4. Gazdaság.....	15
1.4.1. Zalaegerszegi gazdasági környezet.....	15
1.4.2. Zalaegerszegi gazdasági környezet - Ipar	15
1.4.3. Zalaegerszegi gazdasági környezet - Vállalkozások.....	20
1.4.4. Zalaegerszegi gazdasági környezet - Turizmus	28
1.5. Közlekedési kapcsolatok	31
1.5.1. Külső közúti közlekedési kapcsolatok	31
1.5.2. Vasút	32
1.5.3. Repülőtér.....	32
1.5.4. Belső közlekedési kapcsolatok	33
1.6. Humánerőforrás	35
1.6.1. Felsőfokú oktatás	37
1.6.2. Középfokú intézményi struktúra	39
1.6.3. Technikum	41
1.6.4. Zalaegerszegi Duális Képzőközpont.....	43
1.6.5. Felnőttképzés	44
1.7. Környezet.....	44
1.7.1. Lakhatás	45
1.7.2. Egészségügyi és szociális szolgáltatások és intézmények	45
1.7.3. Smart city	46
1.7.4. Zöld város, klímavédelem.....	48
2. A Zalaegerszeg 2030 gazdaságfejlesztési stratégia célja	50

3.	Szakpolitikai háttér általános áttekintése	55
4.	Zalaegerszeg vezérprojektjei.....	56
4.1.	1.:Védelmi iparhoz kapcsolódó vezérprojekt	56
4.2.	2.:Science Park vezérprojekt	57
4.3.	3.: SmartField vezérprojekt	60
4.4.	4.: METRANS Logisztikai Központ és Konténerterminál vezérprojekt.....	62
4.5.	5.:Drón Kompetenciaközpont vezérprojekt.....	63
5.	Fejlesztések	65
5.1.	Finanszírozási formák.....	66
5.2.	GAZDASÁGFEJLESZTÉS	68
5.2.1.	Gazdaságfejlesztési általános projektek.....	68
5.2.2.	Iparfejlesztési projektek	71
5.2.3.	Vállalkozásfejlesztési projektek.....	76
5.2.4.	Turizmus és szolgáltatásfejlesztés	85
5.3.	KÖZLEKEDÉSI INFRASTRUKTÚRAFEJLESZTÉS	95
5.3.1.	Külső közlekedési kapcsolatok - Közúti fejlesztések	95
5.3.2.	Külső közlekedési kapcsolatok - Vasúti fejlesztések.....	96
5.3.3.	Külső közlekedési kapcsolatok - Reptérfejlesztés	98
5.3.4.	Belső közlekedési kapcsolatok fejlesztése.....	100
5.4.	HUMÁNERŐFORRÁS-FEJLESZTÉS	114
5.4.1.	Életpályamodellek tervezését segítő új típusú rendszer kialakítása.....	117
5.4.2.	Mesterséges intelligencia felhasználása a humánerőforrás-fejlesztésben.....	118
5.4.3.	Zalaegerszeg felsőoktatásához kapcsolódó fejlesztési tervek.....	121
5.4.4.	Zalaegerszegi Duális Képzőközpont Ágazati Képzőközponttá alakítása.....	126
5.4.5.	Felnőttképzés	127
5.4.6.	Kapcsolatteremtés és szemléletformálás a humán-erőforrás fejlesztés céljából...	128
5.4.7.	Intézményrendszer fejlesztése.....	129
5.5.	KÖRNYEZETFEJLESZTÉS	132

5.5.1. Lakhatást elősegítő programok	132
5.5.2. Egészségügyi, szociális szolgáltatásokhoz kapcsolódó intézményi fejlesztések ..	136
5.5.3. Smart city fejlesztési irányok.....	138
5.5.4. Zöld város, klímavédelem.....	147
6. Összegzés	155
6.1. A stratégia elemeinek összegzése.....	155
6.2. Hatáselemzés	156
6.3. Kockázatelemzés	159
6.4. Marketing, Kommunikációs tevékenység	165
Források.....	167
Ábrák és táblázatok jegyzéke	171
Mellékletek.....	173
I. számú melléklet.....	173
II. számú melléklet	177
III. számú melléklet	178
IV. számú melléklet	179
V. számú melléklet	181
VI. számú melléklet	182
VII. számú melléklet	185
VIII. számú melléklet	186
IX. számú melléklet	191
TÁBLÁZATOK (Nagyobb méretben).....	197
ÁBRÁK (Nagyobb méretben).....	235
Szándéknyilatkozatok.....	266

Vezetői összefoglaló

Az előterjesztés célja

Az előterjesztés elfogadásával elérni kívánt közpolitikai cél

Magyarország Kormánya támogatja azon gazdasági regionális és térségfejlesztési elképzeléseket, amelyek mentén hazai nagyvárosok alkalmassá válnak arra, hogy térségi, vagy regionális vezető szerepre tegyenek szert gazdasági, oktatási, kulturális és egészségügyi szempontból is.

Zalaegerszeg Nyugat-Magyarország egyik legjelentősebb térségi integráló erővel rendelkező települése. Adottságait tekintve alkalmas arra, hogy a térség fejlettségét előirányozza és támogassa.

Az elmúlt 25 évben a városban kiemelkedő jelentőségű fejlesztések történtek, azonban Zalaegerszeg akkor még nem rendelkezett elegendő gazdasági erővel és súllyal ahhoz, hogy erős központja legyen a térségnek. A Modern Városok Programra (MVP), a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programra (TOP), valamint egyéb európai uniós és hazai forrásokra építő Integrált Településfejlesztési Stratégia, és az erre épülő gazdaságfejlesztési elképzelések terve megalapozza a város kiemelt szerepét a térségben. Ennek folytatásaként azonban egy új, komplex fejlesztési stratégia - a Zalaegerszeg 2030 (ZEG2030) Stratégiai Terv - szükséges ahhoz, hogy a város fenntartható módon váljon a Kárpát-medence meghatározó szereplőjévé.

Ezen cél megvalósításához és a folyamatos fejlődés biztosításához elengedhetetlen, hogy a gazdaság, az oktatás, a közlekedés és a „környezet” kiemelt területei megfelelő szakértelemmel, időben kerüljenek fejlesztésre. Ehhez nélkülözhetetlen, hogy ne csak maga a város, hanem vele együtt a térség és a régió települései is fejlődjenek és növekedjenek. Erős régióközpont csak erős régióval

együtt lehet sikeres, ezért szükséges a régió megyeszékhelyei és agglomerációs települései közötti hatékony együttműködés.

Gazdaságfejlesztés

A város átfogó és többszintű növekedésének szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bír a gazdaság fejlesztése. A kormányzati gazdaságfejlesztési törekvéseknek és az Innovációs és Technológiai Minisztériummal kialakított hatékony együttműködésnek, valamint a város által létrehozott gazdaságfejlesztési modellnek és szervezeti háttérnek köszönhetően reális célkitűzés, hogy 2020 és 2030 között számos új munkahely jöjjön létre Zalaegerszegen úgy, hogy közben a már meglévő munkahelyek lehetőleg ne, vagy számottevően ne csökkenjenek. A meglévő munkahelyek megmaradásához és az új munkahelyek létrehozásához, gazdaságfejlesztést támogató intézkedések meghatározása szükséges, amelyek többek között előirányozzák a jelenleg működő gazdasági társaságok fejlődését, hatékonyságuk és versenyképességük növelését is.

Zalaegerszeg gazdaságfejlesztésének középpontjában a jövő gazdaságára alapozott, innovatív, magas hozzáadott értékű iparágak további fejlesztése áll. A zalaegerszegi gazdaság sajátossága a rendkívül sokrétű iparági struktúra. A városban, egyebek mellett jelen van a járműipar, az elektronika, az egészségipar, az élelmiszeripar, a mezőgazdaság, a gépipar, és az információtechnológia. A járműipari tesztpálya beruházással a város gazdaságilag a térség egyik legerősebb településévé válik, amelyet csak erősít az a sokrétű iparági szerkezet, amely válságtűrővé, fenntarthatóvá teszi Zalaegerszeg növekedését és fejlődését.

Oktatás

Zalaegerszeg oktatási stratégiája arra az alapelvre épül, miszerint azok a városok lehetnek sikeresek a gazdaság területén a jövőben, amelyek integrált,

összehangolt és gazdaságorientált oktatási rendszert működtetnek. Ezen városoknak megvan a lehetőségük, hogy a gazdaság igényeire reagálva megfelelő számban és a szükséges képzettséggel biztosítsák a munkaerőt.

A jelenlegi zalaegerszegi oktatási intézményrendszerről elmondható, hogy az alap- és középfokú képzéstől, a felsőoktatásig terjedően több intézmény is megtalálható a városban. A Zalaegerszeg 2030 stratégia keretei között 2030-ig növelni szükséges többek között a helyi középfokú, felsőfokú oktatási intézményekbe és a szakképzésbe, valamint a duális képzésbe bevont hallgatók számát is, elsősorban a műszaki szakképzés, valamint a mérnökképzés (gépész-, villamos-, automatizálási, járműipari mérnök, informatikus) területén. Ehhez a programban megjelölt infrastrukturális és létszámfejlesztések elengedhetetlenül szükségesek.

Logisztika és közlekedés

Zalaegerszeg a tudatos városi infrastruktúrafejlesztésben kiemelt szerepet szán a közlekedésfejlesztésnek, amelynek révén kiemelkedő logisztikai és közlekedési centrumává válik a régióban. A közlekedési fejlesztések elengedhetetlenek a várható jövőbeni lakosságszám-növekedés és az egyre növekvő, mobilis munkaerő közlekedési igényeinek kiszolgálása miatt. Ehhez szükséges egy olyan logisztikai és közlekedési alpinfrastruktúra intermodalitást biztosító rendszer kialakítása, amely egy folyamatosan fejlődő város közlekedési igényeit kiszolgálja, valamint integrálja a közút, a vasút és a légi szállítmányozás lehetőségeit. A város növekedése indokolja továbbá a városszerkezetbe történő beavatkozást, belső tehermentesítő utak kiépítését, új lakó-, és gazdasági területek feltárásával a város jobb megközelítését biztosító észak-déli és kelet-nyugati úthálózat megépítését és a város belső közúti rendszerének teljes felülvizsgálatát és szükségszerű átépítését. A külső és belső úthálózat fejlesztése mellett a hatékony gazdaságfejlesztést megalapozó elemekként azonosíthatók továbbá a

meglévő vasúti kapcsolatok bővítését célzó, valamint a Hévíz-Balaton nemzetközi repülőtér fejlesztését támogató intézkedések.

Környezet

Egy város gazdasági erejének, jelentőségének növekedése együtt kell, hogy járjon az épített környezet fejlesztésével, a környezeti adottságok védelmével, a fenntarthatóság biztosításával és a kulturális értékek erősítésével. A fejlesztések következtében elérhető a lakosság számának növekedése, feltéve, hogy megfelelő infrastruktúrával ellátott lakóterületek állnak rendelkezésre. A cél, hogy Zalaegerszeg közigazgatási területén belül jelentősen növelni lehessen a lakhatási célú épületek mennyiségét. Például szakember és mérnök lakás program elindítása indokolt a fiatalok letelepedését támogató könnyebb lakáshoz jutás érdekében, valamint a városban munkát vállalók lakhatási igényeinek kielégítése céljából.

Zalaegerszeg a hosszú távú nemzetstratégiai célok elérése érdekében olyan jövő-centrikus fejlesztési stratégiát kíván követni, amelynek már első lépéseit is úgy határoztuk meg, hogy azok az adott beavatkozási területen a kezdeti feltételek biztosítása után önfenntartó módon segítsék a stratégia további lépéseinek megvalósítását. Zalaegerszeg gazdasága az elmúlt években olyan fejlődésen ment keresztül, amelyre alapozva adottak a feltételek egy fenntartható, térségi és akár regionális hatású fejlesztési stratégia megvalósításához.

Zalaegerszeg, az e dokumentumban alább vázolt stratégiával, a Kárpát-medence meghatározó szereplőjeként hozzájárul ahhoz, hogy a térség Európa egyik legversenyképesebb régiójává válhasson a következő évtizedekben, ezáltal segítve a szorosabb együttműködést Magyarország és a szomszédos, magyar lakta térségek között is.

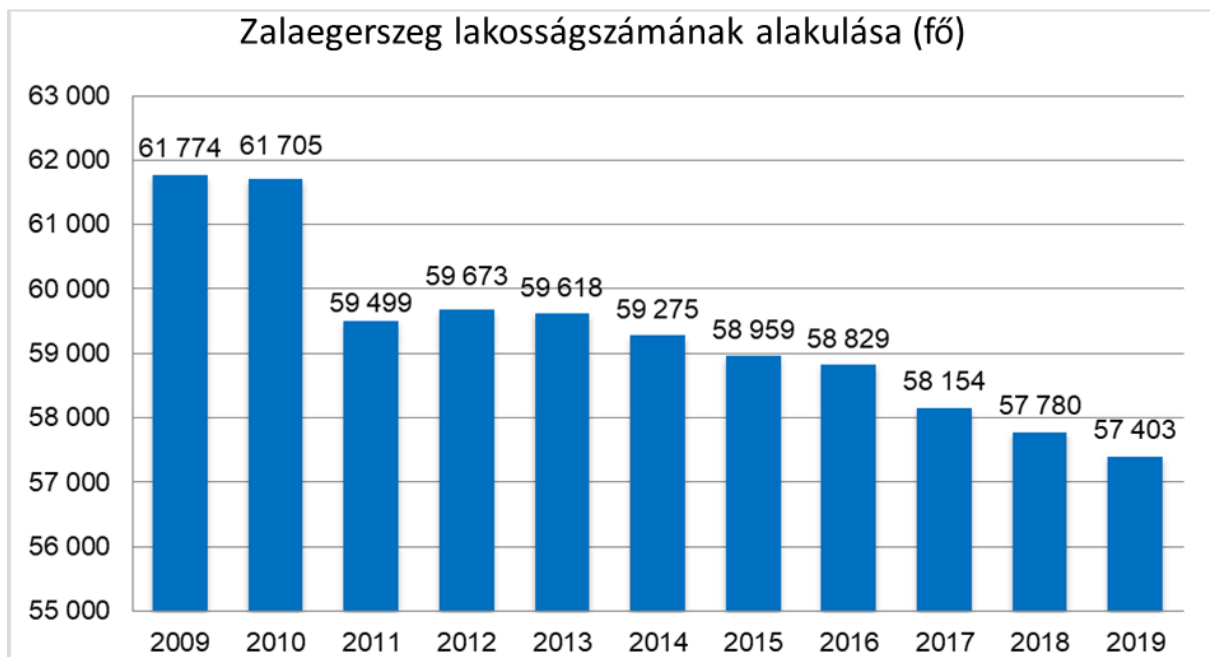
1. Helyzetértékelés

1.1. Népeség

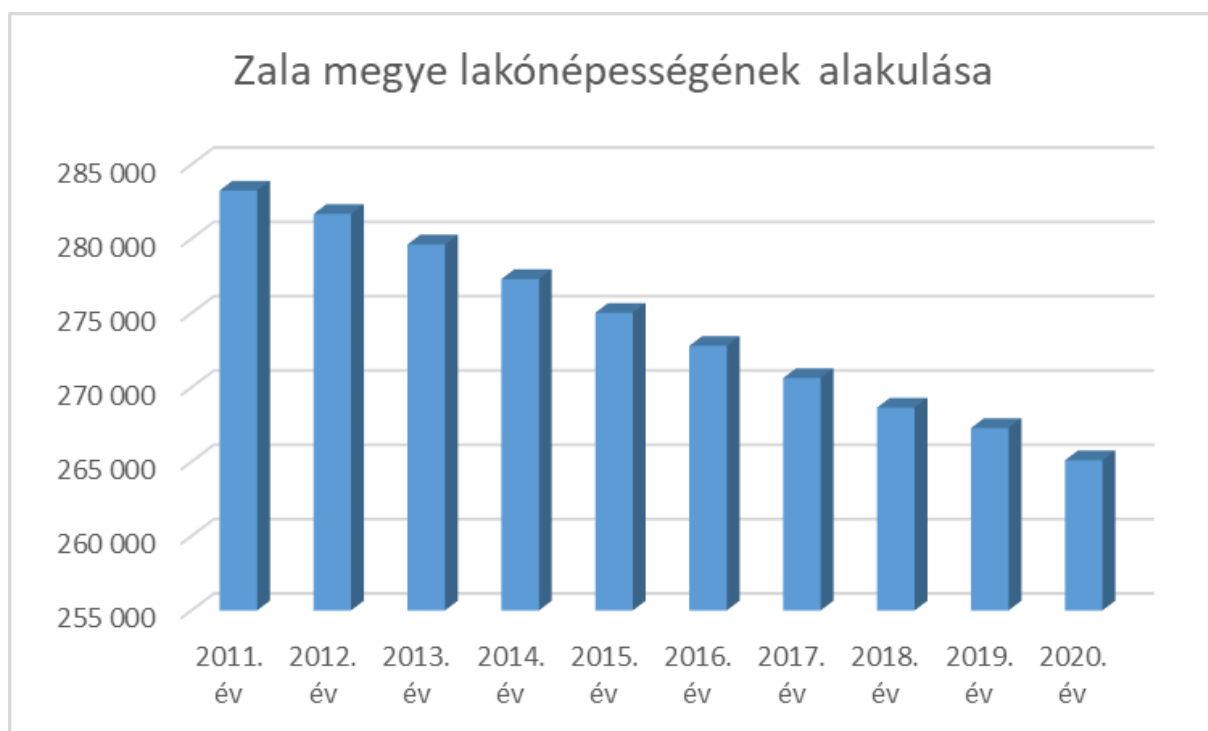
Zalaegerszeg Magyarország 17. legnépesebb városa, a megye legsűrűbben lakott települése, azonban a lakosság száma az elmúlt 10 évben folyamatosan csökkent. Jelenleg stagnálás közeli állapot figyelhető meg. A csökkenésnek több oka is volt. Egyrészt a halálozások száma meghaladja az élve születéseket, másrészt Zala megyében is érvényesült a főváros, illetve a közeli nyugat elszívó hatása.

A népeség alakulásának vizsgálata során fontos viszont hangsúlyozni Zalaegerszeg kiemelkedő térségi vezető szerepét. A település a Zalaegerszegi Járás székhelye, amely az ország legtöbb települését magába foglaló járása. Területe 1 044,70 km², a járás népesége a 2011.évi népszámlálás adatai szerint 102 ezer fő körül mozog.

A következő ábrák a lakosság számának alakulását és a népeség kor és nem szerinti megoszlását mutatja be. A népeségváltozás tényezőiről kiegészítő táblázatot a **VIII. számú melléklet** tartalmazza.

1. ábra: Zalaegerszeg lakosságának alakulása,
Forrás: KSH továbbszámított népeség száma adott év január 1-jén; ill. KSH 2011. évi népszámlálás

2. ábra: Zala megye lakónépességének alakulása,

Forrás: KSH Éves településstatistikai adatok 2020-as településszerkezetben (Lakónépesség száma az év végén (a népszámlálás végleges adataiból továbbvezetett adat) (fő))

Jelen stratégiában megfogalmazott projektek/programok mentén az egyik legfőbb célunk a fiatalok és a munkaképes korosztály Zalaegerszegre és a környező településekre vonzása, amely elsősorban a vezérprojektek (lásd 4. fejezet) és a kapcsolt programok megvalósítása mentén képzelhető el.

1.2. Munkaerőpiac

„Zala megye lakónépessége - az országoshoz hasonlóan - hosszú évek óta folyamatosan csökken, 2020. január 1-jén 267,3 ezer fő volt. A munkavállalási korú népesség száma mintegy 172 ezer fő, ami a lakónépesség közel kétharmada. A lakosság korösszetétele a megyében kissé eltér az országostól. Zalában a 15 éven aluliak aránya 1,5, a 15-64 éveseké 1%-ponttal elmarad az országostól, míg a 64 év felettieké 2,5%-ponttal magasabb annál.

A KSH lakossági megkérdezésen alapuló negyedévenkénti munkaerő-felméréséből eredő adatok alapján Zala megyében, 2020.I. negyedévében a foglalkoztatottak átlagos száma 124,2 ezer fő volt, ami az egy évvel korábbinál 1,7 ezer fővel kevesebb.

A foglalkoztatási ráta a 2019. I. negyedévinél 0,2%-ponttal magasabb, a 72,4%-os érték 2,7%-ponttal meghaladja az országos átlagot. (Csupán Budapesten, Vas és Győr-Moson-Sopron megyében magasabb az értéke a zalainál.)

A munkanélküliek száma az említett felmérés szerint 3,9 ezer fő volt 2020. I. negyedévében a megyében, ami 1,1 ezerrel több az egy évvel korábbinál. A munkanélküliségi ráta 2,1%-ról 3,0%-ra emelkedett, de az országosnál így is 0,8%-ponttal alacsonyabb.

A gazdasági aktivitás összességében magasabb lett a megyében, s a 2020. I. negyedévi közel 75%-os aktivitási arány több mint 2%-ponttal meghaladja az országosat.

A 2020.I. félév átlagos adatai szerint a nyilvántartott álláskeresők száma a megyék közül Zalában a 7. legalacsonyabb, arányukat tekintve pedig 9 megyében kedvezőbb a helyzet a zalainál.

2020.I. félévben, a megyében a regisztrált álláskeresők átlagos száma 9,5 ezer fő volt, ami 2,6 ezer fővel meghaladja az egy évvel korábbi. Megyén belül a legtöbb járásban 30-35% körüli volt az emelkedés, kivétel a Keszthelyi járás, ahol - a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás, idegenforgalom jelentős súlyából adódóan – mintegy 60%-kal több a nyilvántartott, mint a tavalyi év első felében.

Az álláskeresők átlagos aránya a gazdaságilag aktív népességhez viszonyítva 2020.I. félévében 7,3% volt, 2,0%-ponttal magasabb, mint egy évvel korábban.

Az álláskeresők aránya Lenti, Keszthely, Zalaszentgrót és Zalaegerszeg térségében tartósan alacsonyabb az átlagosnál. Hosszú ideje a Letenyei járásban a legmagasabb a ráta, de Nagykanizsa térségében is átlag feletti nagyságrendű.

A munkaerő-piaci mozgások nagyságrendje is lényegesen eltért 2020.I. félévében az egy évvel korábbitól. 2019 első felében a nyilvántartásba lépők és onnan kikerülők száma is mintegy 7,4 ezer fő volt, ezzel ellentétben 2020 első felében a belépések száma 4 ezerrel meghaladta ezt, a kilépéseké viszont a 6 ezret sem érte el.

A világvárvány hatásai a munkaerő-kereslet nagyságrendjében és összetételében is érződtek. 2020.I. félévében a munkáltatók 2,8 ezer új, nem támogatott álláshelyet jelentettek be a megyében, kevesebbet, mint a korábbi időszakokban. A nem támogatott zalai igény így is mintegy 4%-a az országosnak, ami magasnak számít.

A legnagyobb nem támogatott, közel 700 fős igénnyel a feldolgozóipar jelentkezett, de alig maradt el ettől az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység – ami főleg munkaerő-kölcsönző cégeket takar – kereslete. Az építőipar, a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás, valamint a kereskedelem területéről érkezett még a többi ágnál magasabb igény.

A jelentős számú egyéb egyszerű foglalkozású mellett az alábbi munkakörökben volt a nem támogatott állásokban viszonylag nagyobb kereslet az említett félév során a megyében: lakatos, kőműves, hegesztő, forgácsoló, bolti eladó, pincér, szakács, összeszerelő, konyhai kisegítő.

A gazdaság újraindításának érdekében hozott kormányzati intézkedések hatására a félév végén megugrott a támogatással betöltött munkahelyek száma, leginkább a kereskedelem, szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás területén.

A megyében 2020.I. félévében a világvárvány miatt kiugróan magas, 11,5 ezer belépés történt az álláskeresők regiszterébe. A belépők által leginkább keresett szakmák, foglalkozások nagyságrendi sorrendben a következők voltak: szakképzettséget nem igénylő, egyszerű foglalkozások, bolti eladó, irodai adminisztrátor, pincér, szakács, tehergépkocsi-vezető, mechanikai gép-összeszerelő, pultos, lakatos, vagyonőr, bútorasztalos, festő és mázoló.” [34]

A 2021.évi Zala megyei munkaerőpiaci adatok alakulásának bemutatása vonatkozásában a Zala Megyei Kormányhivatal 2021. április havi beszámolója alapján, az alábbiak állapíthatók meg:

1. táblázat: A nyilvántartott álláskeresők főbb adatai Zala Megye vonatkozásában
 Forrás: Zala Megyei Kormányhivatal 2021. április havi beszámolója

Megnevezés	2020. április	2021. április	Változás, %
Nyilvántartott álláskeresők száma, fő	10.314	8.478	- 17,8
Nyilvántartott álláskeresők aránya, %	7,9	6,5	- 1,4%-pont
Pályakezdő	502	410	- 18,3
25 éves és fiatalabb	1.454	1.067	- 26,6
Férfi	4.972	4.031	- 18,9
Nő	5.342	4.447	- 16,8
Szakképzetlen	2.757	2.329	- 15,5
Diplomás	624	610	- 1,6
Nyilvántartásba belépő a hónap során	3.038	624	- 79,5
Ebből: első alkalommal belépő	248	39	- 84,3
Álláskeresési járadékban részesül	2.714	970	- 64,3
Tartósan (egy éven túl) regisztrált*	2.077	2.766	+ 33,2
Tartósan regisztráltak aránya, %	20,1	32,6	+ 12,5%-pont

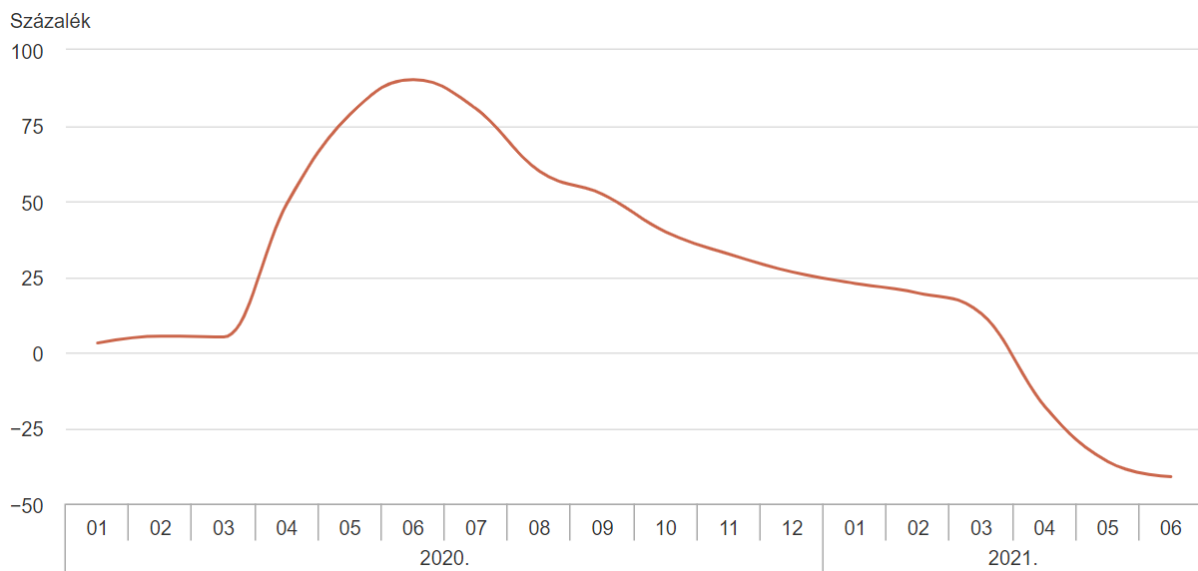
* Egy éve, vagy annál régebben megszakítás nélkül minden hónapban szerepelt a regisztráltak állományában

Az egy évvel korábbihoz viszonyítva – a Keszthelyi járás kivételével – mindenütt jelentősen mérséklődött az álláskeresők száma. A világjárvány hatásainak következtében a nyilvántartottak száma a 2020. év áprilisában kezdett rendkívüli mértékben nőni a megyében. Közel 2,5 ezer fő volt az akkori emelkedés, s hosszú idő után ismét 10 ezer fő fölé került az álláskeresők száma. A nyilvántartott álláskeresők aránya 2021. április végén 6,5%-os volt a megyében, ami a márciusinál 0,3%-ponttal, az egy évvel korábbinál 1,4%-ponttal alacsonyabb.

A Zala Megyei Kormányhivatal 2021. évi április havi beszámolóján túl, áttekintettük a Központi Statisztikai Hivatal: „Fókuszban a megyék 2021. I. félév” összefoglalóját, melyben az alábbi információk tűnnek fel:

- Zala megyében 2021. június végén 7 ezer álláskeresőt tartottak nyilván. Számuk a koronavírus-járvány első hullámának végén megugró, egy évvel korábbi magas értékről az országos átlagnál nagyobb mértékben, 41%-kal csökkent, viszont 12%-kal több volt, mint 2019 júniusában.
- A pályakezdő álláskeresők száma (361 fő) 34%-kal kevesebb lett, az összes álláskeresőhöz viszonyított arányuk 4,9%-ot tett ki.

- Az álláskeresők 23%-a legfeljebb 3 hónapja, 39%-a tartósan, egy évet meghaladóan nem tudott elhelyezkedni. A tartósan állás nélkül lévők száma 26%-kal meghaladta a 2020. júniusit.
- Az álláskeresők között a legnagyobb aránya (36%) a legfeljebb az általános iskola 8 osztályával rendelkezőknek volt, emellett 28%-uknak szakmunkás, szakiskolai bizonyítvány, 29%-uknak érettségi, illetve technikum a legmagasabb végzettsége, 7,2%-uk pedig diplomás volt.
- A nyilvántartott álláskeresők körében az ellátottak aránya összességében 0,6 százalékponttal csökkent az előző év azonos időpontjához képest: az álláskeresők 11%-a álláskeresési járadékban, 20%-a álláskeresési segélyben, 25%-a szociális ellátásban részesült. A nyilvántartott állás nélküliek 45%-a ugyanakkor nem kapott semmilyen pénzügyi ellátást.
- Június végén 3,4 ezer betöltetlen álláshelyet tartottak nyilván, számuk 11%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. Tíz üres álláshelyre 22 álláskereső jutott, 19-cel kevesebb, mint 2020 júniusában.

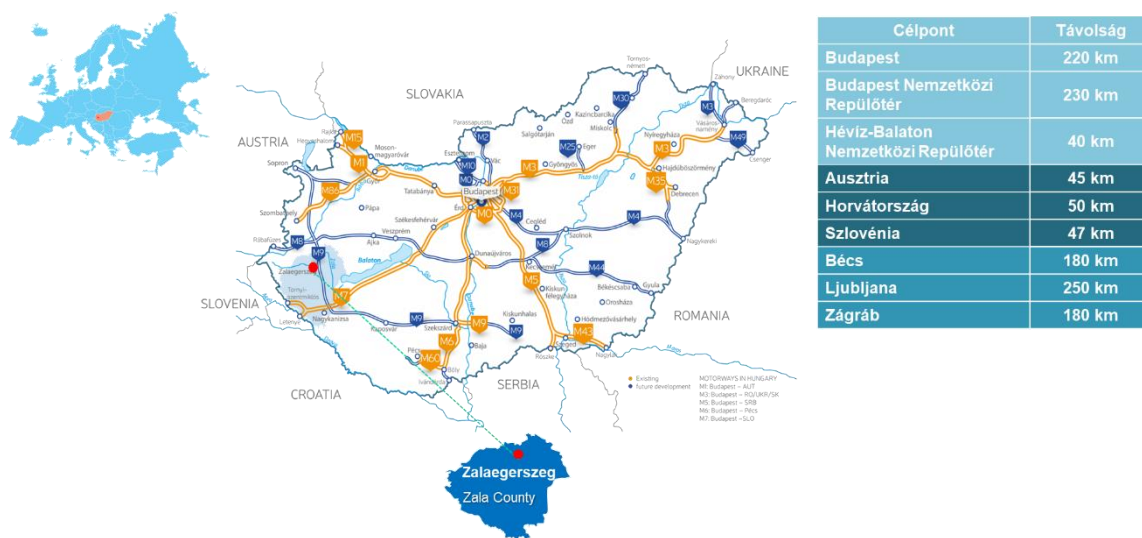

3. ábra: A nyilvántartott álláskeresők számának változása Zala megye vonatkozásában,
 Forrás: KSH - Fókuszban a megyék 2021. I. félév

A lokális adatok vonatkozásában fontos továbbá még azt is megemlíteni, hogy Zalaegerszeg munkanélküliségi rátája jelenleg, 2021 második felében 2,5% körül mozog.

1.3. Földrajzi elhelyezkedés

Zalaegerszeg Európa szívében fekszik, Nyugat-Magyarország déli részén helyezkedik el, közel 60.000 lakosával. A város a magyar-osztrák-szlovén hármas határ közelében található, 40-60 km-re a szomszédos országoktól. A város fekvése lehetőséget biztosít a szomszédos országokkal történő, aktív gazdasági és infrastrukturális kapcsolattartásra. A város Budapeستől való távolsága közúton 220 km, vasúton 240 km, a Balatontól pedig 45 km-re található. A legközelebbi autópálya felhajtó Nagykanizsa mellett, Zalaegerszegtől 50 km-re helyezkedik el, továbbá az EU mediterrán vasúti folyosója is áthalad a városon, közvetlen összeköttetést biztosítva az Adriai-tengerrel, amely szintén jelentős gazdaságfejlesztési potenciált hordoz.

4. ábra: Zalaegerszeg földrajzi elhelyezkedése

1.4. Gazdaság

1.4.1. Zalaegerszegi gazdasági környezet

Zalaegerszeg jelenlegi gazdasági környezetének hatékony működését és folyamatos fejlődését támogató környezetre, szervezeti struktúrára és az ezek által generálódó támogató projektekre van szüksége. A debreceni EDC Debrecen szervezet hatékony működési példáját látva, a város egy gazdaságfejlesztési divízió létrehozásáról döntött (ZEDD Zalaegerszegi Gazdaságfejlesztési divízió), és ezzel karöltve olyan kapcsolt projektelemek létjogosultságát irányozta elő, amelyek azon túl, hogy általánosságba véve gazdaságfejlesztési hatással bírnak, az újonnan induló vezérprojektek hatékony működését is támogatni fogják, a helyi adottságokra koncentrálva. Vannak tehát olyan projektek, amelyek azért is kerülhetnek előtérbe a jövőt illetően, mert az újonnan induló beruházások megteremtik ehhez a feltörekvő, innovatív gazdasági környezetet és vannak olyanok is, amik szükségességét a vezérprojektek (lásd: 4. fejezet) megjelenése generál. A vezérprojektek zalaegerszegi helyszínen történő megvalósítása hatalmas gazdaságfejlesztési hatást gyakorolhat a helyi és a régióban jelen levő gazdasági szféra szereplőire, ha megfontolt és összetett fejlesztési projektrendszer építünk mellé.

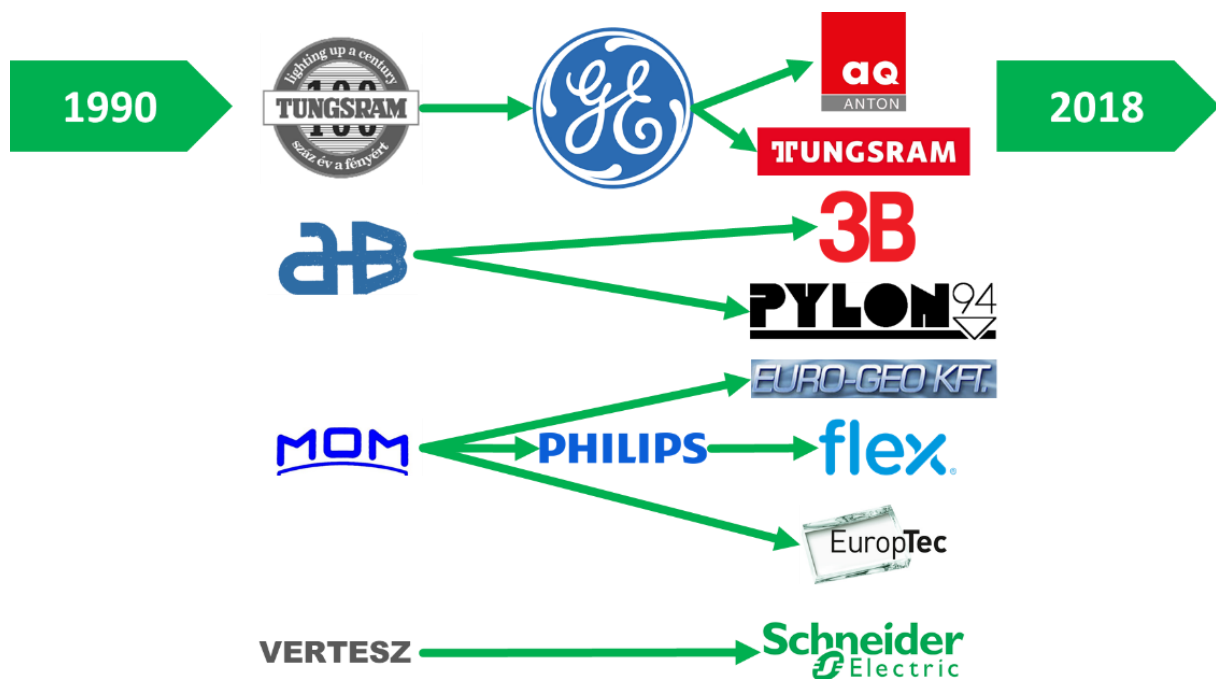
1.4.2. Zalaegerszegi gazdasági környezet - Ipar

Zalaegerszeg gazdaságát folyamatos átalakulás és sokszínűség jellemezte. A rendszerváltást megelőzően erőteljes iparosítás ment végbe, amelynek során a központosított ipartelepítéssel összefüggően vidéki gyáregységek alakultak országszerte. Ennek köszönhetően Zalaegerszeg városában is erősödött többek között a gépgyártás, amely nagymértékben hozzájárult a város gazdasági fejlődéséhez, éppen úgy, mint az akkoriban működő élelmiszeripari üzemek, mint például a Zalabaromfi Zrt., a textilipari vállalatok, mint például a KÖBTEX Zalaegerszegi Gyára és a Zalaegerszegi Ruhagyár, a vegyipari vállalatok, mint például a CAOLA és a Zalai Kőolajipari Vállalat, a Zalakerámia, amely a térség

legnagyobb ipari társasága volt fénykorában, valamint a Zalabútor, aminek romjain ugyancsak máig működő és jól prosperáló vállalkozások nőttek ki. Az építőipart a ma is működő ZÁÉV, valamint a TANÉP és az Építőipari Szövetkezet képviselte, de jelen voltak nagyüzemi mezőgazdaságot képviselő egységek is.

A gépgyártás említett erősödésének eredményeként számos vállalat kezdte meg működését a hetvenes-nyolcvanas években. Ilyen, esetenként ma is működő vállalat például az Egyesült Izzó Zalaegerszegi Gyára, a Magyar Optikai Művek Zalaegerszegi Gyára, az Alugép, a VERTESZ, a Ganz MÁVAG Zalaegerszegi Gyára és a Zalai Nyomda.

A rendszerváltást követően az ipari környezet jelentősen átrendeződött. A fent említett gyárak átalakulásával több nagyobb, valamint számos kisebb gépiparhoz köthető vállalkozás jött létre, amelyek a képzett szakemberek hozzáértésére alapozva napjainkra jelentős, a nemzetközi és a globális értékláncba is szállító vállalatokká váltak (5. ábra).

5. ábra: A rendszerváltás után meghatározó gépipari vállalatok átalakulása napjainkra

Az Egyesült Izzó korábbi zalaegerszegi gyára a Tungstram nevet követően, General Electric (GE) Hungary Kft. néven, napjainkban is működik, továbbá tevékenységi köre is bővült. 2018-ban azonban a GE megvált a fényforrás üzletágától, így az ismét magyar tulajdonosi körbe kerülve jelenleg újra Tungstram elnevezéssel működik.

Az Alugép vállalat telephelyén napjainkban működő 3B Hungária Kft. és Pylon 94 Kft., élenjáró technológiákat alkalmazva, önálló termékek fejlesztési képességével bír. A Magyar Optikai Művekből a mérőberendezések gyártására specializálódott üzletága kivált. Korábbi telephelyén a Philips HTR Kft. elektronikai berendezések, részegységek, késztermékek összeállítását végző beruházást hajtott végre. További akvizíciók sorát követően a Flextronics International Kft. megvásárolta, így vált mára a gyáregység a multinacionális vállalként működő Flex csoport tulajdonává. A VERTESZ (Villamos Erőmű Tervező és Szerelő Vállalat) értékesítési főosztályaiból alakult meg a Schneider Electric Hungária Villamossági Zrt., amely jelenleg két gyártó vállalattal működik a városban.

Zalaegerszeg térsége tehát sikeresen helyt állt a rendszerváltást követő gazdasági-társadalmi átalakulás folyamatában; a térséget és ezzel összhangban a várost kedvező mutatók jellemezték mind a külföldi tőkebefektetések arányát, mind a foglalkoztatást illetően.

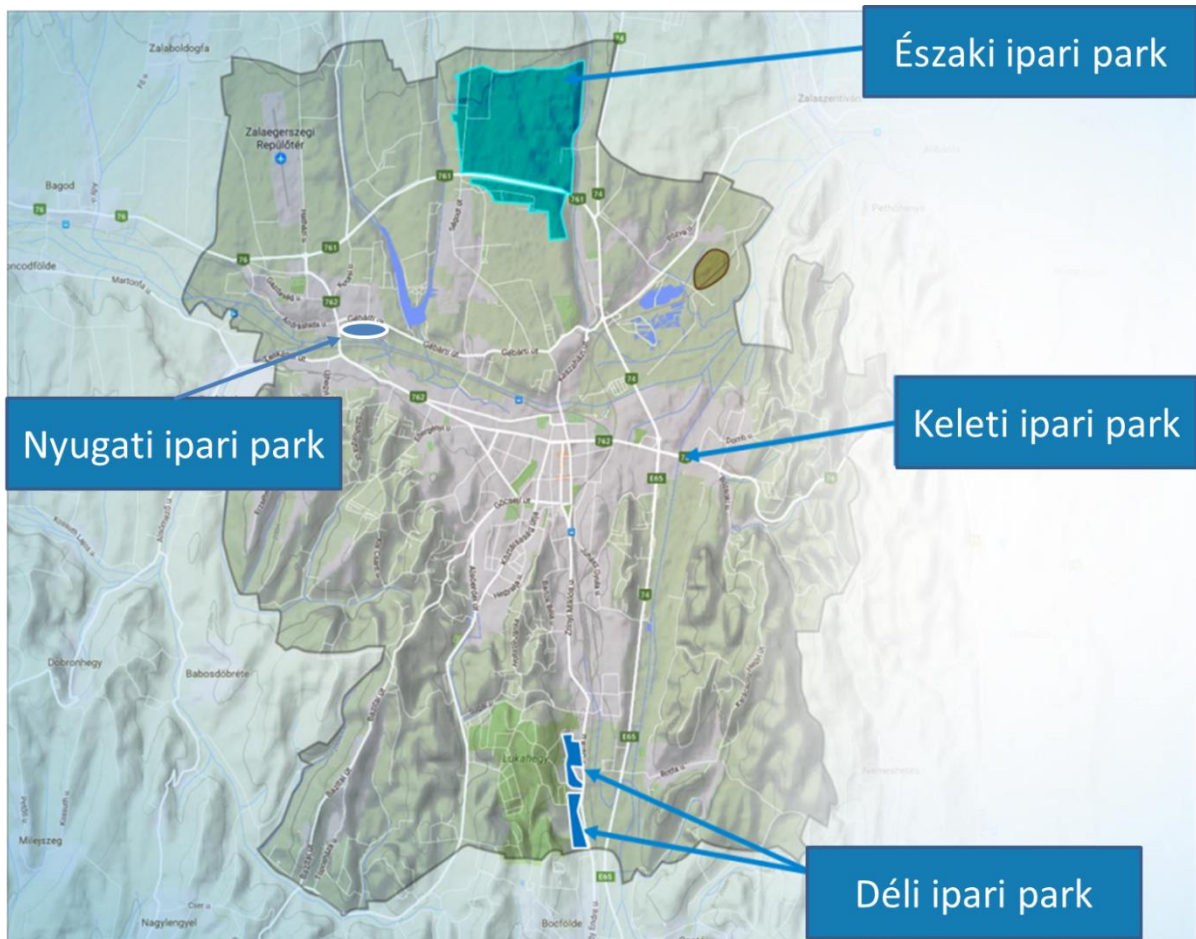
A 2000 utáni időszak versenyképességi kihívásainak kezelésére viszont a városban korábban felhalmozott erőforrások és tartalékok nem voltak elegendők. Ezen, kevésbé perspektivikus helyzetben került sor - a Zalaegerszeg kedvező földrajzi fekvését, a megalapozott üzleti-technológiai környezetet és a térség adottságait is szem előtt tartva - a Magyar Kormány döntésére 2016-ban, amely szerint Zalaegerszegen épül meg a kormányzati beruházásként megvalósuló járműipari tesztpálya. A projekt képes megfordítani Zalaegerszeg kedvezőtlen térségi gazdasági-társadalmi folyamatainak irányát, és új jövőképet biztosít a körzet számára. A projekt célja, hogy hozzájáruljon a hazai járműipari kutatás-

fejlesztési kapacitások növeléséhez, valamint, hogy megerősítse Magyarország nemzetközi pozícióját a járműipar területén. A beruházás nemcsak hazánkban, de egész Európában is egyedülálló, mivel nemcsak a hagyományos járműdinamikai tesztek elvégzésére nyújt majd lehetőséget, hanem az automatizált, az önvezető és elektromos járművek validációs vizsgálatait is lehetővé teszi. Egyértelműen kijelenthető, hogy a Magyar Kormány döntése értelmében kormányzati beruházásként épülő Zalaegerszegi Járműipari Tesztpálya projekt hatalmas megfordító erővel rendelkezik a 2000 utáni időszak versenyképességi kihívásainak kezelése tekintetében, továbbá katalizátor szerepet tölt be a Zalaegerszeg 2030 gazdaságfejlesztési stratégia vezérprojektjeinek lehetséges zalaegerszegi megvalósulásában is.

A zalaegerszegi tesztpálya komplexitásából eredően akár technológiai és egyéb társadalmi-környezeti (pl. oktatási) szolgáltatások igénybevételét is szükségessé teszi, emelve ezzel a térség értékteremtési képességét.

Zalaegerszeg jelenlegi gazdasági környezetének vizsgálata mentén fontos a város ipari parkjainak összefoglaló áttekintése, a gazdaságfejlesztési stratégiához kapcsolható gazdaságfejlesztést támogató lehetőségek azonosítása és az esetleges kapcsolódó nehézségek feltárása. Jelenleg négy ipari park működik Zalaegerszegen, amelyek azonban már szabad területtel rendkívül korlátoosan, vagy egyáltalán nem rendelkeznek.:

- **Északi ipari park**
- **Keleti ipari park**
- **Nyugati ipari park**
- **Déli ipari park**

6. ábra: Zalaegerszegi ipari parkok

Az elmúlt években lezajlott északi ipari parkhoz köthető fejlesztések kiemelendők. Többek között az északi ipari parkhoz köthető az Inkubátorház projekt is. Az inkubátorház három szakaszban (2010-ben, 2013-ban és 2020-ban) került kialakításra, amely szinte az indításától kezdve telházszal működik. A Tudományos és Technológiai Park cím 2015-ös elnyerése óta lezajlott fejlesztések során kiemelt szerepet kaptak a környezetorientált és high-tech technológiák. A park fejlesztési területén az országban egyedülálló K+F infrastruktúrafejlesztés indult el 2016-ban a járműipari tesztpálya beruházás megkezdésével, amelyet követett a Kutatási és Technológiai Központ projekt megvalósítása. A Külgazdasági és Külügyminisztérium közösen a Nemzeti Befektetési Ügynökséggel 2017-ben „Az év ipari parkja” díjat is a Zalaegerszegi Tudományos és Technológiai Park részére ítélte meg. Az északi ipari park jelenleg összesen körülbelül 400 hektár nagyságú területet jelent, szabad

kapacitással viszont már nem rendelkezik. Ennek tükrében fontos igényként jelentkezik a már elindult és az újonnan induló jelentős beruházások megjelenése következtében a további ipari park fejlesztésre irányuló projekt megvalósítása.

1.4.3. Zalaegerszegi gazdasági környezet - Vállalkozások

A fejlesztési stratégia jelen alfejezetében bemutatjuk a Zalaegerszeg gazdasági környezetén belül jelenleg működő vállalkozások, cégek összetételét és működési környezetüket, továbbá kitekintést kívánunk nyújtani a tervezett fejlesztési irányokra is. Célunk, hogy a vezérprojektek megjelenésével összeegyeztethetően olyan projektek elindítását kezdeményezhessük és népszerűsíthessük, amelyek azon túl, hogy a jelenlegi működő vállalkozások/cégek hatékonyabb és magasabb hozzáadott értéket generáló működéséhez hozzájárulnak, támogatják és alátámasztják a vezérprojektek megjelenésével együtt járó növekvő gazdasági elvárásokat, amelyeket az esetleges beszállítóvá válási követelményrendszer szintjén is generálnak. Ez tulajdonképpen nem egy megoldandó probléma, hanem inkább egy rendkívüli lehetőség, amelyre fontos építeni egy sikeresebb jövő érdekében.

A jelenlegi helyzet feltérképezését a térségben működő vállalkozások összetételének bemutatásával kezdjük. A jellemző vállalozási forma elsősorban a mikro- és kisvállalkozási forma. Az ebben a formában működő cégek többnyire integráltan kapcsolódnak a beszállítói láncokon keresztül helyi és globális lokációkban működő multinacionális és nagyvállalatokhoz. 2019-ben 9165 mikrovállalkozást, 233 kis- és középvállalkozást és mindössze 15 nagyvállalkozást regisztráltak a városban.

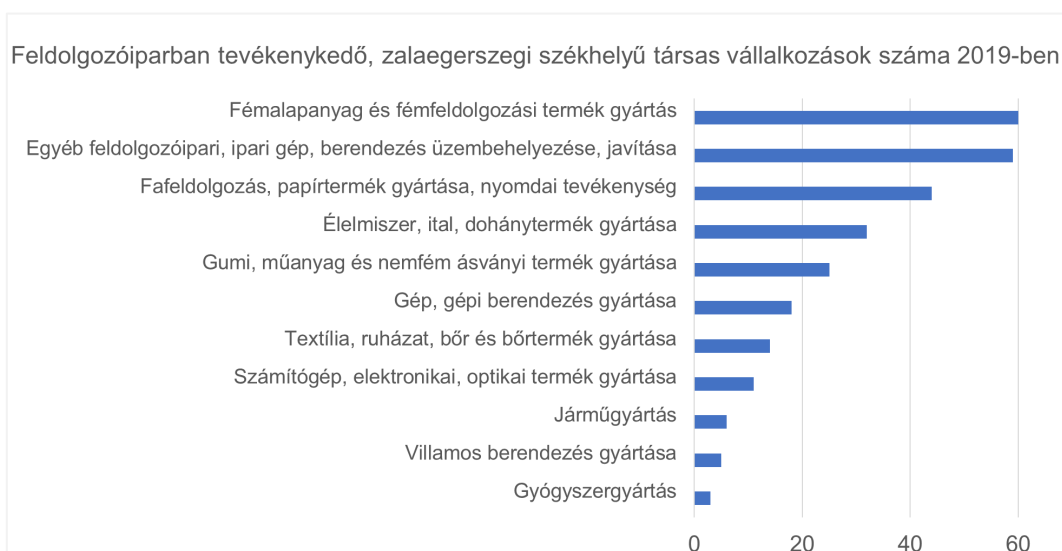

7. ábra: Vállalkozások méret szerinti megoszlása Zalaegerszegen (2019), Forrás: KSH

A gazdasági ágazatok tevékenység szerinti megoszlását tekintve a legtöbb társas vállalkozás a kereskedelem, gépjárműjavítás (603 db), valamint a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység területén (590 db) működik, ám ezek jellemzően a kifejezetten mikrovállalkozás méretű cégek, korlátozott gazdasági teljesítménnyel. Jelentős a feldolgozóiparban, az építőiparban és az ingatlan területen szereplő vállalkozások száma. A feldolgozóiparon belül nagy hányad jegyzett összességében a fémipar, gépipar és elektronikai gyártás területén. A szolgáltatási területeken a szociális ellátás, az adminisztratív tevékenység, az információs szolgáltatás, a szállítás, a raktározás, a biztosítási tevékenység a jellemző, a mezőgazdaság, az oktatás és a művészet jóval kisebb számokat mutat.

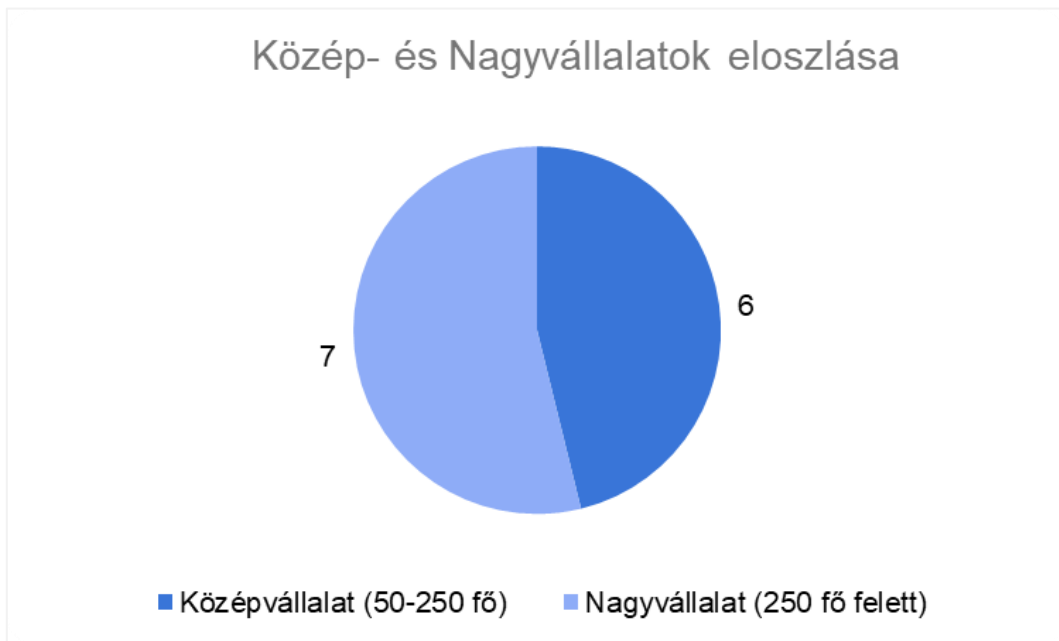
8. ábra: Zalaegerszegi székhelyű társas vállalkozások száma ágazat szerint 2019-ben, Forrás: KSH

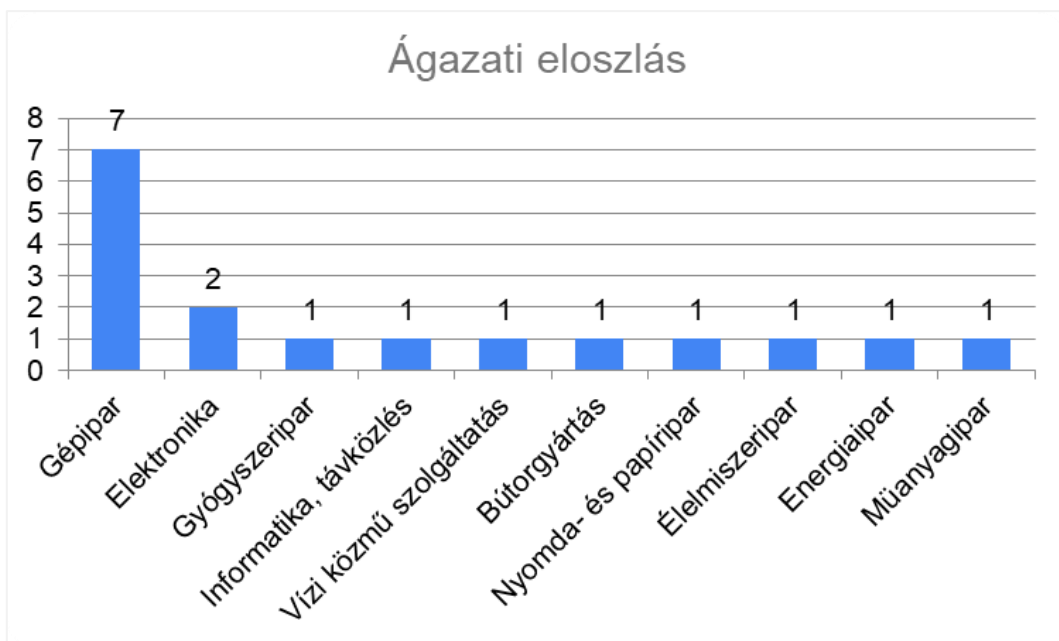
9. ábra: Feldolgozóiparban tevékenykedő, zalaegerszegi székhelyű társas vállalkozások száma 2019-ben,
Forrás: KSH

A Zalaegerszeg 2030 gazdaságfejlesztési stratégia megalkotásának évében (2020) szembesülnünk kellett vele, hogy olyan új típusú kihívások, mint például egy járvány (COVID-19) megjelenése, könnyedén felülírhatja az addigi elképzeléseket. Egy felmérés keretein belül 13 dedikáltan választott, jelentős helyi gazdasági szereplő válaszai alapján igyekeztünk feltérképezni a jelenlegi új típusú kihívás gazdasági hatásait, az abból eredeztethető jövőbeli kihívásokat és ezzel párhuzamosan képet szerettünk volna kapni a helyi vállalatok tervezett fejlesztési irányairól is. Kíváncsiak voltunk arra is, hogy a kapacitásvezérelt gazdasággal szemben a tudásalapú gazdasági fejlődésre vonatkozó viszonyokat jellemző tendenciák mennyire vannak jelen a városban. Az online megkérdezés tehát Zalaegerszegen működő, 13 helyi közép- és nagyvállalat szemszögéből megfogalmazott válaszokat összesítette.

A felmérésben résztvevő cégek több ágazatot képviseltek, de túlnyomórészt kijelenthető, hogy a gépipar került túlsúlyba.

10. ábra: Közép- és nagyvállalatok eloszlása

11. ábra: Vállalkozások ágazati eloszlása

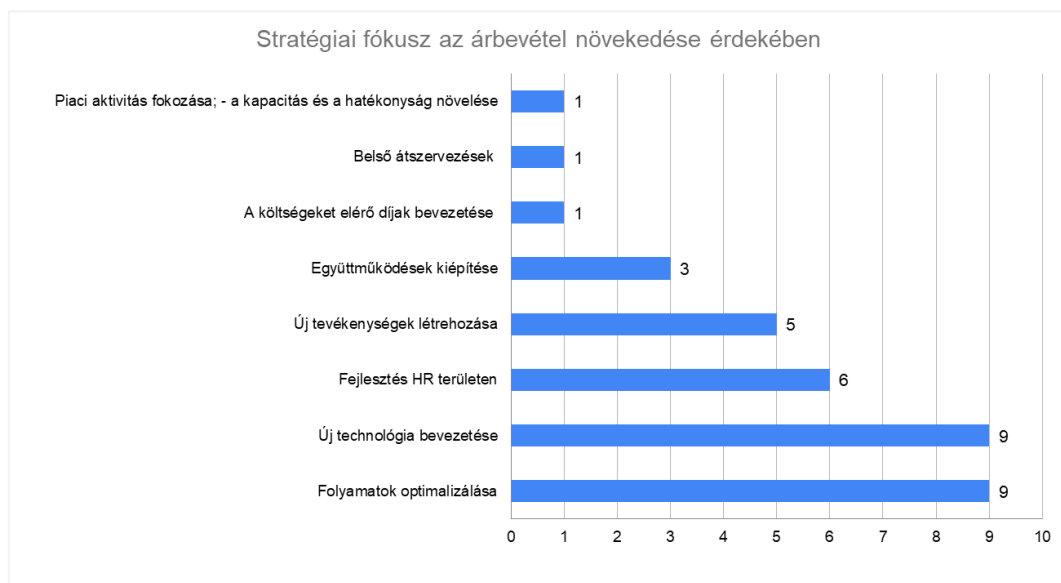
A 13 megszólított vállalat összesen 5287 főt foglalkoztat. A koronavírus negatív gazdasági hatásának következtében a 13 megkérdezett vállalat közül 4 vállalat kényszerült alkalmazottjai körében elbocsátásra. Ez összesen 140 főt érintett. A 140 elbocsátott alkalmazottból 95 fő egy élelmiszeriparban tevékenykedő nagyvállalathoz köthető. Ugyanezen négy vállalat közül három nyilatkozott úgy, hogy könnyen előfordulhat további létszámcsökkentés a következő egy hónapban

a kialakult helyzet következtében. A maradék 9 vállalat viszont mindenképpen szeretné továbbra is megtartani a foglalkoztatási létszámot.

A vírushelyzet negatív gazdasági hatása globális nehézségeket okozott a világban. Ez a zalaegerszegi gazdasági társaságok működésében is egyértelműen megmutatkozik. A 2020-as árbevétel tekintetében 13 vállalatból 9 vállalat körülbelül 20%-os csökkenést jósol, a többi vállalat ugyanolyan árbevétel szintet remél a 2020-as évre, mint 2019-re, egy vállalat pedig bízik annak növekedésben. Az új típusú kihívások megjelenése, mint például a COVID-19 világjárvány tovaryűrűző gazdasági hatásai, könnyedén felülírhatják az addigi irányokban megfogalmazott prioritásokat, emiatt fontosnak tartottuk ennek vizsgálatát.

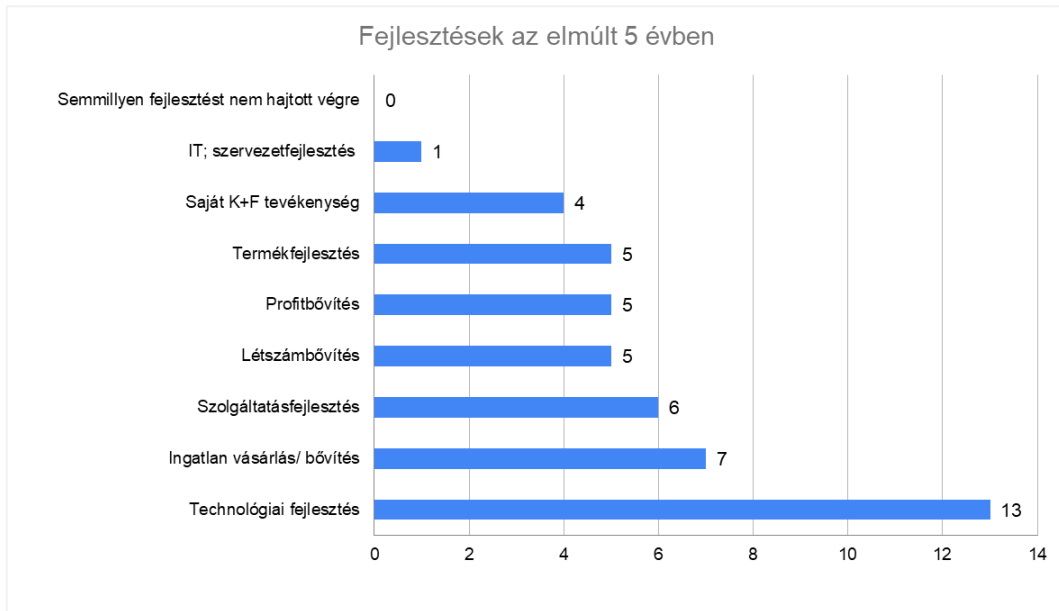
A válaszok alapján jelenleg a legnagyobb kihívás a cégek jövőbeni fejlődése tekintetében a humánerőforrás bázishoz köthető. (pl.: szakképzett munkaerő hiánya, az informatikai és telekommunikációs igények struktúrájának gyors változásának való megfeleléshez köthető humánerőforrás hiány, stb.)

Új technológia bevezetésében és a folyamatok optimalizálásában viszont szinte mindegyik cég lát lehetőséget.

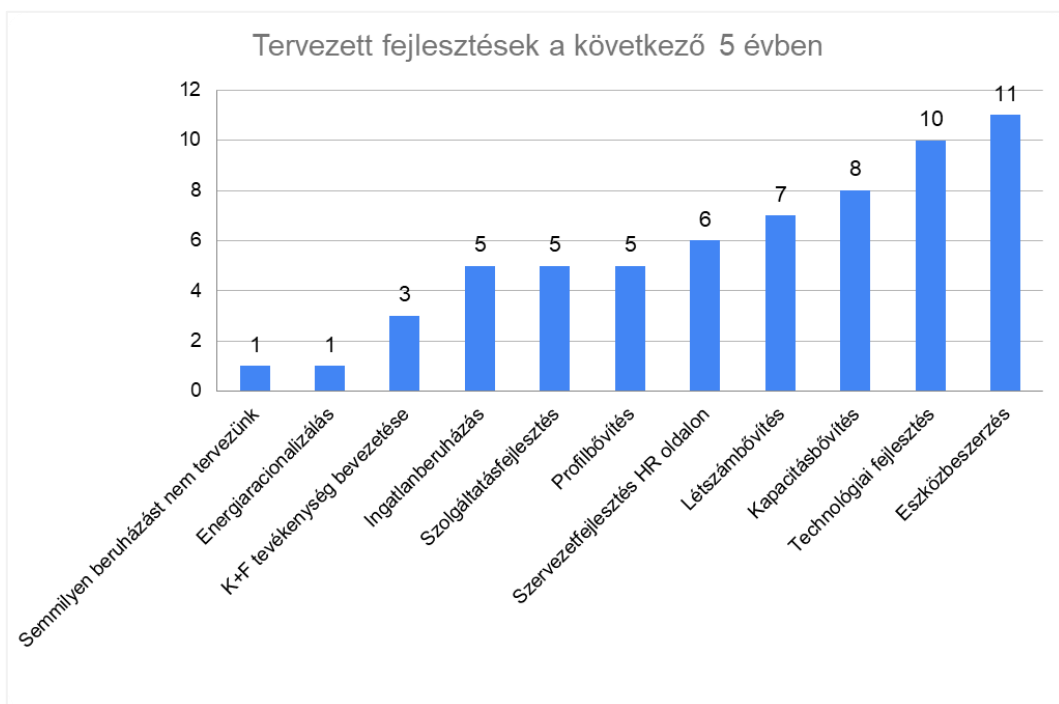

12. ábra: A vállalatok árbevétel növelését célzó stratégiai fókuszok eloszlása

A jövőbeli fejlődés tekintetében megfogalmazott szükséges intézkedések közé került többek között a szakképzés javítására irányuló igény, a termelékenység növekedést támogató pályázatok, az ipar 4.0 bevezetésére irányuló segítségnyújtás, továbbá a fejlesztési források könnyebb elérése.

13. ábra: A vállalatok által az elmúlt 5 évben végzett fejlesztések eloszlása

14. ábra: A vállalatok által a következő 5 évben tervezett fejlesztések eloszlása

Az elmúlt 5 év beruházásait tekintve mindegyik cég hajtott végre valamilyen technológiai fejlesztést. A következő 5 év beruházási tervei tekintetében szerteágazó elképzelések jelentek meg, az viszont egyértelműen látszik, hogy szinte mindegyik megkérdezett vállalat (13 cégből 12 cég) 20 millió forint feletti (ez volt a felmérésben meghatározott legmagasabb kategória) beruházási hajlandósággal számol, mindenképpen szeretnének tovább fejlődni.

A helyi vállalkozások fontosnak tartják az innovatív megoldások alkalmazását is és saját értékelésük alapján, működésük is ebbe az irányba tart.

Jelenleg az ipar 4.0. lehetőségeit a helyi vállalatok a következő területeken használják ki:

- gépek rendelkezésre állása tekintetében,
- termékfejlesztésben,
- informatikai fejlesztések, automatizálás tekintetében,
- gyártóeszköz adatelemzésekben, technológia optimalizálásában (AI),
- finanszírozásban,
- vállalatirányítási rendszer fejlesztésében, munkahelyek szervezettségében, kommunikációban, adatvezérelt irányítás megvalósításában,
- a teljes tevékenységi folyamatban,
- vállalatirányítás; - gyártástervezés és irányítás; - IT tekintetében.

A hozzáadott érték növekedésének lehetőségét a vállalatok főként a technológiai fejlesztésben, magasan kvalifikált munkaerőben és a folyamatszervezésben látják.

15. ábra: A hozzáadott érték növelésének lehetőségei a vállalatok szemszögéből

A vállalatok fontosnak tartják a szakmai tudás átadásában, megosztásában és az oktatásban történő együttműködések kialakítását. A megkérdezett vállalatok mindegyike potenciális fejlődési lehetőséget lát az ilyenfajta kooperációkban, amelyeket a következő területeken képzelnek el:

- szakképzett munkaerő biztosítása
- közös K+F+I projektek indítása
- szakmai gyakorlat idején kötődés kialakítása
- szakmunkások képzése (varrónók, asztalosok, kárpitások)
- duális képzési lehetőségek bővítése
- piacvezérelt kutatás-fejlesztés jellegű pályázatok indítása
- IT területen erőteljes igény mutatkozik a kollaboratív fejlesztésekre
- tudástranszfer, piaci ismeretek, jövőbeni trendek irányok kutatása.

Az elemzés tükrében is megállapítható, hogy a rövid és hosszú távú intézkedések egyaránt kulcsfontosságúak az új típusú kihívások megjelenésekor a gazdaság újraindítása és a jövőbeli ütésálló gazdaság erősítése érdekében.

1.4.4. Zalaegerszegi gazdasági környezet - Turizmus

A turizmust, mint gazdaságfejlesztési hatással bíró ágazatot is fontos megvizsgálni a tervezett komplex fejlesztések számításba vételekor. Azon túl, hogy ezek a fejlesztések a várost vonzóvá teszik a turisztikai céllal érkezők előtt, a helyi lakosság számára élhetőbb környezetet teremtenek és a fejlesztések mentén növelik a beruházási hajlandóságot. Közvetett kapcsolat van tehát a turisztikai gazdaságfejlesztési projektek és a nemrégiben elindult és hamarosan induló új beruházások (vezérprojektek: lásd 4. fejezet) között. A vezérprojektek hatására várhatóan megjelenő új lakosság és a jelenlegi zalaegerszegi lakosság életminőségén is javíthatnak a fejlesztési részben megnevezett, elindult és tervezett turisztikai célú fejlesztési projektek.

A göcseji vadregényes vidék a maga hagyományaival, értékeivel és túraútvonalalaival, sok élményelemmel gazdagíthatja a Zalaegerszegre érkező vendégek programját. Többek között a természeti környezet, a falusi turizmus, az aktív turizmus (például kerékpáros turizmus) tekintetében Zalaegerszeg környéke vonzó célpont.

A turizmus, mint iparág fontos tehát a város számára. A korábbi években elkészített turisztikai fejlesztésekről szóló városi koncepciók és a zalaegerszegi turisztikai stratégia is ezt bizonyítja, amelyekben foglaltak szerint a város turisztika vonzerejének növelése az alábbi fő szegmensekben képzelhető el.:

- Fürdőturizmus
- Természet
- Öko- és aktív turizmus
- Kulturális turizmus
- Vidéki turizmus

A vezérprojektek (lásd: 4. fejezet) megjelenése ráerősít ezen tervezett irányokra a várhatóan megjelenő növekvő városi lélekszámmal és a város növekvő

vonzerejével, valamint a nemzetközi, határon túlról, üzleti útra érkező vendégek elvárható magas színvonalú kiszolgálása révén is.

Az elmúlt évek fejlesztései többek között a sportlétesítmények, a történelmi értékkel bíró épületek felújítására koncentráltak és azokon keresztül a turisztikai vonzerő javítására. Ezen fejlesztések pozitív hatással vannak a térség gazdaságfejlesztésére és a helyi lakosság is elégedettebbé válik az épített és felújított környezet hatására. A teljesség igénye nélkül szeretnénk ezek közül néhányra rávilágítani:

- Megújult az atlétika pálya
- Futópálya épült a Vizslaparkban
- Megújult a Zalaegerszegi Jégcsarnok
- Asztalitenisz csarnok nyílt a városban
- Megújult az Ebergényi úti lőtér
- Befejeződött a ZTE-stadion felújítása
- Megújult a tekecsarnok
- Megújult az XXL Fitness Wellness Központ
- Megnyílt a Cutler Fitness
- Megnyílt a Regionális Judo Központ
- Megnyílt a Boxart Boxing Club
- Megnyílt a thai box klub központja
- Megnyílt a Cross Gym Factory
- Elkészült a Zalaegerszegi Kajak Kenu és Sárkányhajó Egyesület vízisport központja a Gébárti-tó partján
- Szabadtéri crossgarden épült Kertvárosban, a judo központ mellett
- Szabadtéri sportpark (street workout) épült az ifjúsági és sportcentrumban, a Vizslaparkban
- Multifunkciós pálya épült az Eötvös József Általános Iskola mellett

- Multifunkciós pálya épült a Mindszenty József Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium mellett
- B33-as pálya épült a Zrínyi Miklós Gimnázium mellett
- B33-as pálya épült a Landorhegyi Sportiskolai Általános Iskola udvarán
- Megújult a Zalaegerszegi SZC Munkácsy Mihály Technikum melletti pálya
- Műfüves pálya épült Páterdombon
- Műfüves pálya épült a Liszt Ferenc Általános Iskola udvarán
- Szabadtéri kézilabda pálya létesült Kertvárosban
- Túraútvonalak épületek ki (Horhosok útja, Páfrányok útja)
- Tájfutó pálya létesült a Parkerdőben
- E-sport bázis nyílt a sportcsarnokban
- Minden intézményben épültek ovi sportpályák
- Megújult a volt MATÁV pálya
- Új pályák építésére nyert forrást a tenisz klub
- Új tornaterem épül a Dózsa György Tagiskola mellett
- Tornacsarnok és vívóterem épül a Mindszenty József Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium mellett
- Megújult a Mária Magdolna Plébánia 1763-as épülete
- Elkészült az 1750-es botfai Erdődy-Hüvös kastély felújítása
- Befejeződött az 1765-ös Kvártélyház és a Levéltár épületének felújítása
- Elkészült a Kézművesek Háza mellett a Kárpát-medencei tradicionális fa sírjeleket bemutató emlékpark
- Felújítási munkálatok zajlottak a Kézművesek Házában, a szövőtextilműhely kialakítására is sor került, és számos szakmai programot indítottunk

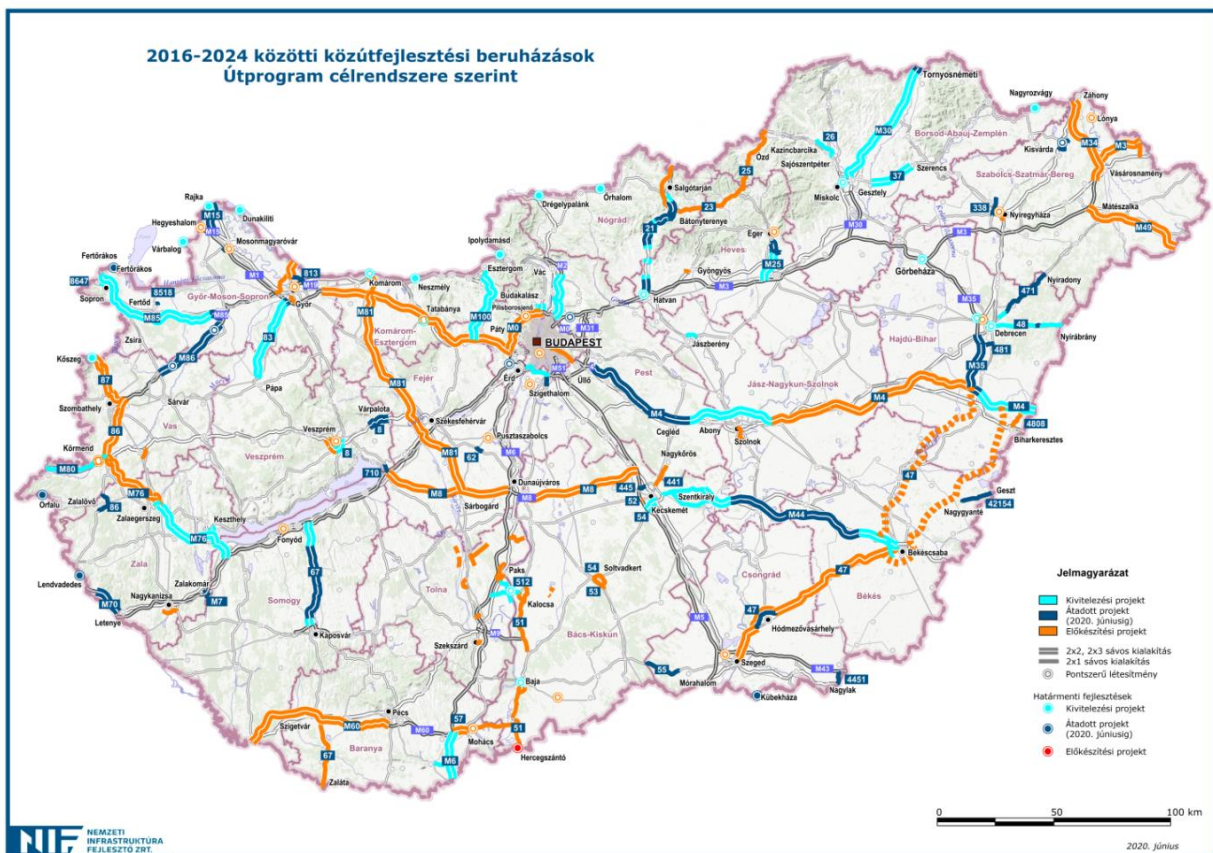
Az eddig végbement fejlesztések és az azokra építhető további projektek hozzájárulnak a lakosság életminőségének javításához és a város turisztikai vonzerejét is növelik. A következő 10 év fejlesztési irányai tekintetében olyan

futó fejlesztések megerősítése és további új eszközök megfogalmazása szükséges, amelyek a vezérprojektek fenntarthatóságának biztosítékai és jól alkalmazható eszközrendszereként tudnak működni a stratégiában megfogalmazott célok elérésében.

1.5. Közlekedési kapcsolatok

1.5.1. Külső közúti közlekedési kapcsolatok

Magyarország Kormányának köszönhetően, a folyamatban levő közúti infrastruktúrafejlesztések nagyban meghatározzák a jövőben a város mobilitási, továbbá a társadalom jóléti feltételeinek megteremtését, valamint hozzájárulnak a gyors, kényelmes, biztonságos és versenyképes személy- és áruszállítás feltételeinek biztosításához is. Ezen fejlesztések összehangolt megvalósítást igényelnek.

16. ábra: 2016-2024 közötti közútfejlesztési beruházások,
Forrás: Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt

1.5.2. Vasút

Több multinacionális ipari vállalatot is máshova történő letelepedésre ösztönzött az a tény, hogy a zalaegerszegi vasútvonalak nem megfelelő bekötöttséggel rendelkeznek az országos és nemzetközi törzshálózatok tekintetében. Jelenleg az észak-déli irányú vasúti járatokra/ról csak Zalaszentivánon keresztül, vontatójárművek (mozdonyok) körüljárásával lehet közlekedni. Zalaszentiván látja el tehát a vasúti csomópont szerepét, a zalaegerszegi, belvárosban található vasútállomáson kívül pedig még Olában és Andrásidán van vasúti megállóhely, illetve vasútállomás. A 'Mediterrán' és a 'Borostyán' RFC korridorok viszont áthaladnak a város vasúthálózatán és az észak-adriai kikötőkhöz vezető vasúti útvonal is erre vezet: Budapest-Őriszentpéter-Hodos-Ljubljana-Koper / Trieszt. A lebonyolított kutatások eredményeképpen egyértelműen kijelenthető, hogy Zalaegerszeg gazdaságfejlesztésének egy másik alappillére a megfelelő módon és ütemben meghatározásra kerülő vasútfejlesztés. Ennek érdekében a már eddig tett lépések azt a célt szolgálják, hogy szerves részévé váljon Zalaegerszeg az ország, valamint a nemzetközi logisztikai hálózat vérkeringésének.

1.5.3. Repülőtér

A Hévíz-Balaton nemzetközi repülőtér a térség legjelentősebb nemzetközi repülőtere, amelyen a következő időszakban 6,6 milliárd forintos fejlesztés várható. A jelenlegi 2,5 km-es kifutópálya tervezetten 3 km-esre bővül, valamint további technológiai beruházások is megvalósulnak. Ezzel Magyarországon hét olyan nemzetközi, valamennyi szabványnak megfelelő repülőtér működhet, amelyek minden géptípus fogadására és felszállására alkalmasak: Ferihegy, Debrecen, Győr, Sármellék (Hévíz-Balaton nemzetközi repülőtér), Kecskemét (polgári fejlesztés), Pápa (részleges polgári megnyitás) és esetlegesen Szolnok. A meglévő reptér egy-egy térség számára hatalmas versenyelőnyt fog jelenteni. Egy új repülőtér felépítése és felszerelése körülbelül 120-130 milliárd forintba kerül jelenlegi áron, így a tervezett fejlesztéssel szintet lépő Hévíz-Balaton nemzetközi

repülőtér hatalmas gazdasági előny lehet Zala megye, Zalaegerszeg és egész Nyugat-Magyarország számára. Nem csupán gazdaságfejlesztési szempontból előnyös ez az irány, hanem a megye turisztikájának fellendítését is szolgálja, hiszen a zalai megyeszékhely mellett többek között Hévíz, Keszthely, Zalakaros és Zalacsány is nagyon sokat profitálhat ebből. A sármelléki Hévíz-Balaton nemzetközi repülőtér mellett megemlítendő, hogy az andráshidai repülőtér a hazai és Európai Unió légiforgalmi stratégia újragondolása esetén lehetőséget nyújthat belföldi kisgépek és helikopterek fogadására is, de a Kormányzati szándékkal összhangban, elsősorban a 4. fejezetben bemutatásra kerülő Drón Kompetenciaközpont projektben betöltött szerepe révén, kívánjuk annak gazdaságélénkítési hatását kiaknázni.

1.5.4. Belső közlekedési kapcsolatok

A külső közlekedési kapcsolatokon túl elengedhetetlen a város jelenlegi belső közlekedési kapcsolatainak felmérése. Zalaegerszeg belterületi szerkezetét illetően megállapítható, hogy a terepadottságokból adódóan kialakult, jellemzően észak-déli nyomvonalak között csak kevés kapcsolat van, így ez a fajta „elszigeteltség” sajnos a környező településrészek közlekedését alapvetően befolyásolja és a belváros forgalmára is negatív hatással van. A szükséges kelet-nyugati alternatív útvonalak hiánya miatt ugyanis a kialakult úthálózat a városközpontra összpontosul, rendkívüli megterhelést és kötöttséget jelentve ezzel a történelmi városrésznek. Az idő során folyamatosan terjeszkedő település strukturális fejlődését, a motorizáció robbanásszerű növekedését a közlekedési hálózat bővítése nem követte megfelelő ütemben. A különösen terhelt belvárosi területekből adódó problémák kezelése mára már feltétlen beavatkozást igényel. Az egyes átmenő útszakaszok túlterhelté váltak, ezért azon túl, hogy ezek esetében nagyobb karbantartási igény jelentkezik, a környezetükre is nagyobb közvetlen terhelést jelentenek (például zajterhelés, levegőszennyezés, gyalogos forgalom akadályozása).

A város úthálózatának legproblematisabb, legtúlterheltebb szakaszai a belvároson haladnak keresztül. A 74. – 76. számú főutak elkerülő szakaszának megépültével a forgalom csak kis mértékben csökkent a keleti-nyugati irányokban. A Balatoni út – Kazinczy tér – Rákóczi Ferenc utca alkotta útvonal továbbra is túlterhelt, forgalomszámlálási adatok alapján az átlagos napi forgalom meghaladja a 13.000 egységjármű/nap értéket. Ez az útvonal alkotja a 76. számú főút városi átkelési szakaszát. A főúttal párhuzamosan, tőle északra, a felhagyott vasúti nyomvonalon két ütemben elkészült az ún. belső tehermentesítő út a Hock János utca és a Jákum Ferenc utca között. Ez az útvonal a Stadion utcán át már alternatívát kínál a kelet-nyugati átmenő forgalom számára, a főút belvárosi szakaszának elkerülésével.

Az észak-déli irányokat tekintve a Batthyány utca - Széchenyi tér - Kossuth Lajos utca alkotta útvonal, valamint a Kosztolányi Dezső utca a domináns irányok. A fejlesztési irányok fókuszát az úthálózat szükségszerű bővítése jelenti, figyelemmel kísérve a terjeszkedő lakóövezetek kitolódását is, amelyek következtében új fejlesztési igények is feltárhatók. Komplex kezelésük elengedhetetlen. Többek között ilyen terület például a kertvárosi városrész, amely Alsóerdő felé terjeszkedik.

17. ábra: Zalaegerszeg településszerkezete,
 Forrás: Zalaegerszeg 15 éves útfelújítási programja

1.6. Humánerőforrás

A 21. század humán erőforrás fejlesztését érő kihívások rövid elemző áttekintésére támaszkodva olyan lehetőségeket kívánunk feltárni, amelyekre támaszkodva a Zalaegerszeg 2030 gazdaságfejlesztési stratégiájában előírányzott várható gazdaságfejlesztést, annak oktatási és képzési rendszere garantálja.

Jelenleg a világban több olyan, a modern technológiák által indikált forradalmi változás zajlik, amelyek alapvetően alakítják át a társadalom és a gazdaság működését, ezáltal mindennapi életünket. Az új világ más követelményeket támaszt dolgozóival szemben. A World Economic Forum tanulmánya szerint globálisan 2030-ig, több mint 1 milliárd embert kell átképeznünk, a következő két évben – 2022-ig – pedig várhatóan megváltozik a meglévő munkák elvégzéséhez szükséges alapkészségek 42%-a. A csúcstechnológiákhoz kapcsolódó készségeken túlmenően a speciális interperszonális készségekre is egyre nagyobb szükség lesz, ideértve az értékesítéshez, az emberi erőforrások menedzseléséhez, az ápoláshoz és az oktatáshoz kapcsolódó készségeket. A megszűnő és az újonnan létrejövő munkahelyek nem ugyanazokat a készségeket, kompetenciákat és tudást igénylik, így a világ a közoktatás és a felsőoktatás irányába hatalmas és egyre fokozódó nyomással él majd a gazdaság teljesítőképességének fenntartására, főleg egy ilyen innovatív környezetben, mint amilyen Zalaegerszegen is épül az újonnan induló vezérprojektek (lásd: 4. fejezet) révén. Az Accenture becslései szerint a G20-országokban, amennyiben nem felelnek meg az új technológiai korszak fenti kihívásának, akkor az 11,5 milliárd dolláros kockázatot jelent a következő évtizedben GDP-jük növekedésének vonatkozásában, emberi erőforrásaik tekintetében pedig a veszteségek kiszámíthatatlanok. Óriási tehát a felelőssége az ország oktatáspolitikájának – beleértve ebbe a város által indikált térségi és regionális fejlesztéseket is – abban, hogy olyan befogadó oktatási környezetet alakítson ki, amelyik a jövő munkavállalóit modern tudással, versenyképes kompetenciákkal és az új, rendkívül gyorsan változó környezetben történő sikeres integrációjukhoz szükséges készségekkel lássa el. Ez az evolúciós

nyomás azonban egyedi lehetőséggel is bír. Amennyiben városunk olyan új, a fenti kihívásoknak megfelelni tudó robosztus (ütésálló), elosztott erőforrású hálózatban működő, a hallgatók egyéni előrehaladását támogató tudástermelő és szolgáltató rendszert képes kifejleszteni, amely mögé erős gazdasági és társadalmi támogatóbázist épít fel, akkor jelentős sikerekre számíthat a térségben és a régióban. A már elindult és a közeljövőben induló zalaegerszegi vezérprojektek (lásd: 4. fejezet) munkaerőigényének is könnyebben tud megfelelni.

Fontos tehát megvizsgálunk azt a társadalmi, gazdasági, technológiai hátteret, folyamatokat és igényeket, amelyekre a város 21. századi tudástermelő és szolgáltató rendszerét építeni kell. A napjainkban tartó koronavírus járvány tovább erősítette a világban már zajló, a modern technológiák által indikált forradalmi változásokat. Az e-kereskedelem, a digitális entrepreneurship, a távmunka már a járvány előtti világ része volt, a járványként megjelenő új típusú kihívás nem feltalálta ezeket, sokkal inkább előrehozta a jövőt, ami már úton volt és amelyhez alkalmazkodnunk kell. A kihívásokhoz kapcsolódóan egymással összefüggő fejlesztések rendszerére épülő tervet azonosítottunk, amelyik a város 21. századi oktatási környezetét hivatott definiálni támogatva ezzel a gazdaságfejlesztés szempontjából robosztus vezérprojektek (lásd: 4. fejezet) is. A kialakítandó oktatási környezettel kapcsolatban fontos hangsúlyozni, hogy a rendszerek nem azért ütésállóak, mert komponenseik változatlanok maradnak a változó bemenetekkel szemben, hanem azért, mert a rendszer funkciója vagy kimenete marad stabil. A stabilitás eléréséhez a rendszer alsóbb szintű elemeinek állandó mozgásban kell lenniük – módosítva viselkedésüket és kölcsönhatásaikat – a környezeti változásokra reagálva, ez az átalakítás folyamatában a jelenlegi oktatási környezet számára jelentős kihívásokat okoz.

Az oktatás tekintetében elengedhetetlen, hogy az itt élők számos oktatási forma közül tudjanak választani. Ez a tényező a fiatalok helyben tartása szempontjából is egy fontos elem. Az elmúlt években, különösen az utóbbi 10 évben a folyamatos

gazdasági fejlődés hatására gyarapszik a város. Fejlődő vállalkozások, vállalatok biztosítják immár több ezer új munkahely létrehozásával a munkavállalók számára az egzisztenciális lehetőségeket. Ezen lehetőségek pedig további társadalmi kihatást gyakorolnak a város további területeire, így az oktatás területére. A közoktatási feladatellátás és intézményszerkezet az utóbbi években szintén nagy változáson ment át, hiszen az oktatás-nevelés intézményei (óvodák kivételével) állami fenntartásba kerültek. Zalaegerszeg városának korábbi oktatáspolitikájához továbbra is kapcsolódnak, illetve együttműködve a város gazdasági szereplőivel, a város vezetésével konstruktív megoldásokat keresnek és szeretnék megvalósítani a jövő városa érdekében. Szándék mind állami, mind önkormányzati oldalon, hogy a helyi oktatás képes legyen követni és alkalmazkodni a jövőbeli gazdasági szereplők igényeihez a munkaerő képzettség terén.

A felsőfokú oktatást nagyobb egyetemek helyi képzései és zalaegerszegi intézetei nyújtják, mint például a Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kara és a Pannon Egyetem Zalaegerszegi Egyetemi Központja. Így kijelenthető, hogy Zalaegerszeg városa érdekelt a zalaegerszegi oktatás különböző szintjeinek továbbfejlesztésében, hiszen ezzel meghatározó módon befolyásolhatja a munkaerőpiacra belépő fiatalok munkavállalási esélyeit és lehetőségeit. Az oktatói-nevelői munkán túl, közösségi szempontból is kiemelt szerepe van ezeknek az intézményeknek.

1.6.1. Felsőfokú oktatás

Pannon Egyetem Zalaegerszegi Egyetemi Központ (PE-ZEK)

A zalaegerszegi Gazdálkodási Kar 2020. augusztus 1-től a Budapesti Gazdasági Egyetem (BGE) helyett a Pannon Egyetemhez (PE) tartozik. A Pannon Egyetem már eddig is jelen volt Zalaegerszegen, hiszen oda tartozott a műszaki-mechatronikai képzés, melyet a Mechatronikai Képzési és Kutatási Intézet működtetett.

A Pannon Egyetem a nemzetközi mutatók alapján magyarországi összehasonlításban az előkelő hetedik helyet foglalja el az összes hazai felsőoktatási intézmény közül. A kutatás-fejlesztés (K+F) terén a gazdasági szférával együttműködve a legelső a K+F pályázati források felhasználását illetően.

A Pannon Egyetem új Zalaegerszegi Egyetemi Központja révén informatikai, a mérnöki, a mechatronikai és a közgazdasági képzések portfóliójának összeadásával új tudásközpontot hoz létre. Bővül a képzési kínálat és a kutatási-fejlesztési potenciál, hogy még felkészültebben tudják támogatni a térség és a régió innovációs és gazdasági fejlődését.

Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar - Zalaegerszegi Képzési Központ

A Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Zalaegerszegi Képzési Központját 1990-ben alapították egy szakkal. Ma már 3 szak működik a képzési központban. Az oktatás két egymáshoz közel eső épületben folyik. Több szaktanteremmel, demonstrációs teremmel, amelynek célja az ápolók, gyógytornászok valóság-hű környezetben történő oktatása. Gyógytornászaink képzését három, egyenként közel 100 m²-es, jól felszerelt szaktanterem segíti. Ezek mellett külön oxológiai demonstrációs terem áll rendelkezésre az elsősegélynyújtás, oxológia oktatására. Itt működik az AMBU MEGACODE számítógépes rendszer, mely komplex újraélesztés szemléltetésére, gyakorlására alkalmas. Lehetőség van intubálásra, elektroterápia alkalmazására, különböző EKG jelek elvezetésére. A képzési központ biokémiai laboratóriummal is rendelkezik. A labor berendezése, felszereltsége a mai igényeknek megfelelő. A gyakorló teremben egy 16 fős csoport tanulhat egyidőben. 18 mikroszkópból 1 db Olympus-sztereó, 13 db binokuláris Olympus és 4 db Biolar binokuláris. A korszerű oktatást segíti egy MERC-MIKROLAB klinikai analizátor.[30]

1.6.2. Középfokú intézményi struktúra

A középfokú intézményi struktúrát ma kétféle fenntartásban működő intézmények alkotják. Egyik blokkban található az állami fenntartóként működő Zalaegerszegi Tankerületi Központ-hoz tartozó gimnáziumok, míg a másikban az Innovációs és Technológiai Minisztérium fenntartásában működő Zalaegerszegi Szakképzési Centrum szakképző intézményei.

Zalaegerszeg három állami gimnáziuma már jó ideje öregbíti a város hírnevét és büszkélkedik neves, sikeres egykori diákokkal.

Zrínyi Miklós Gimnázium

A Zalaegerszegi Zrínyi Miklós Gimnázium nagy múltú gimnáziumként szerepel Zalaegerszeg történetében. 1997-ben a Zrínyi Miklós Gimnáziumban indult el a város oktatási kínálatából még hiányzó 8 évfolyamos gimnáziumi oktatás, és stabil bázisává vált a minőségi nyelvoktatásnak, valamint továbbra is kiemelkedő eredményeket tudott és tud felmutatni a természettudományos tantárgyak oktatásában, különösen a matematikában. Ezt az eredményességet tükrözi továbbá az is, hogy évek óta az országos rangsorolásban a legjobbak között szerepel, minden végzős diákja különböző szakirányú felsőoktatási intézményben folytatja tanulmányait, hisz ez a pedagógiai programjuk célkitűzése.

- Nyolc évfolyamos képzés
- Emelt szintű matematika, nyelvi előkészítő
- Emelt szintű angol, nyelvi előkészítő
- Emelt szintű német, nyelvi előkészítő
- Arany János Tehetséggondozó

Kölcsey Ferenc Gimnázium

A Zalaegerszegi Kölcsey Ferenc Gimnázium szintén fontos szerepet tölt be a város oktatási palettáján. A képzési struktúrája széleskörű igényeket elégített ki

és elégít ki napjainkban is. A fakultatív oktatási rendszer és a speciális nyelvi tagozat, majd később az 1988-ban bevezetett két tanítási nyelvű oktatás megérdemelt sikereket hozott az iskola életébe. Ezen felül a rendszerváltást követően elindította a jelenleg is eredményes beiskolázással rendelkező 6 évfolyamos gimnáziumi oktatási formáját, amely a jelentkező igények kielégítésére került be az iskola pedagógiai programjába. Számos országos versenyeredményeket, sikeres felsőoktatásba bejutó számokat tudhat magáénak az intézmény.

- Hatosztályos képzés, emelt óraszámú matematika
- Négy évfolyamos, általános tantervű és magasabb óraszámú testnevelés osztály
- 1+4 évfolyamos (nyelvi előkészítő) angol/német két tanítási nyelvű osztály
- 1+4 évfolyamos (nyelvi előkészítő) emelt óraszámú angol nyelvi osztály
- 1+4 évfolyamos (nyelvi előkészítő) emelt óraszámú német nyelvi osztály

Zalaegerszegi Ady Endre Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola

A Zalaegerszegi Ady Endre Iskola tovább színesíti Zalaegerszeg intézményi rendszerét, hisz egyedülálló képzési struktúrával működik immár az 1980-as évektől. Ekkor vált az intézmény a belváros legnagyobb oktatási intézményévé, ahol a szakmai törekvéseknek köszönhetően helyet kapott a kiemelkedő művészeti oktatás is, hiszen a város művészei előszeretettel karolták fel ezt a kezdeményezést. Ennek eredményességét is megtapasztalva elindulhatott a 6 osztályos képzőművészeti gimnáziumi képzés, majd a városi igényeket lefedve ma az iskola a 4 osztályos általános tantervű, az idegen nyelvet kiemelő, gimnáziumi képzésére is sikeresen tud beiskolázni.

- Öt évfolyamos képzőművészeti irányultságú osztály
- Öt évfolyamos nyelvi előkészítő gimnáziumi osztály

1.6.3. Technikum

Az új struktúrában az egyik legjelentősebb változás a technikai képzés bevezetése, amely az öt éves tanulmányok alatt biztosítja a szakmai elméleti és főleg a szakmai gyakorlati tudás elsajátítását. Egy jól átgondolt tartalmi szabályozással sikerre viheti az újszerű szakmai vizsgát és mindemellett az érettségi megszerzését is lehetővé teszi. A technikai végzettségre ma jelentős igény mutatkozik a munkaerőpiacon, de nagy lehetőséget rejt a felsőfokú szakirányú tanulmányok elkezdéséhez is.

Zalaegerszegi SZC Csány László Technikum

A Zalaegerszegi SZC Csány László Technikum a megalapozott hírnevét továbbra is képviseli, töretlenül sikeresen oktat a hagyományaihoz hűen a pénzügyi illetve, az informatikához kapcsolható két ágazatban. Diákjai a szakirányú felsőoktatásban sikeresen teljesítik a felvételi feltételeket. A továbbtanulók bázisát alkotják a város felsőoktatási intézményeinek.

- Gazdálkodás, menedzsment ágazat
- Informatika, távközlés ágazat

Zalaegerszegi SZC Deák Ferenc Technikum

A Zalaegerszegi SZC Deák Ferenc Technikum szintén kiemelkedő múlttal rendelkező szakképző intézmény, hisz sajátossága, hogy több ágazatban tudja nyújtani a képzéseit megfelelő humán erőforrással és infrastruktúrával. Kiemelendő az egészségügyi területen történő képzése, amely megalapozta hírnevét, de legalább ilyen fontos a szociális területen dolgozók, valamint a kedvelt pedagógiai szakmák képzése is.

- Pedagógia ágazat
- Egészségügy ágazat
- Faipari ágazat
- Sport ágazat

- Szociális ágazat

Zalaegerszegi SZC Széchenyi István Technikum

A Zalaegerszegi SZC Széchenyi István Technikum a rendszerváltás előtti időszakban is előszeretettel került azon pályaválasztók fókuszába, akik az építőipar, villamosipar területén képzelték el jövőjüket. Ez az attitűd ma is jellemzi az intézményt, noha az építőipar megélt már recessziós időszakot és ez a beiskolázáson is mérhető volt, de az elmúlt évek, köszönhetően a gazdaság fellendülésének is, újra a fiatalok figyelmének fókuszába terelték az ágazat különböző szakmairányú képzését. A képzési palettáját az intézmény a fő profiljához kapcsolódó informatikai képzéssel bővítette.

- Informatika ágazat
- Építőipar ágazat
- Villamos ipar és elektronika ágazat
- Épületgépészet ágazat

Zalaegerszegi SZC Ganz Ábrahám Technikum

A Zalaegerszegi SZC Ganz Ábrahám Technikum szintén a zalaegerszegi szakképzés erősségét támogatja, különösen a jelenlegi innovatív fejlesztésekkel teli időszakban. A képzési struktúrája a mechatronikai, gépészeti, ipari informatikai képzések tekintetében óriási piaci igényt elégít ki a kvalifikált technikusok képzésével, és kibocsájtásával. A tehetséggondozást, a felsőoktatási tanulmányok folytatásához megfelelő alapokat, a kutatói szemlélet mélyítését az intézmény külön nagy figyelemmel kezeli és fogalmazza meg célkitűzései között.

- Gépészet
- Specializált gép- és járműgyártás
- Informatika és távközlés
- Közlekedés és szállítmányozás
- Elektronika és elektrotechnika

- Rendészet és közszolgálat
- Honvédelem

Zalaegerszegi SZC Báthory István Technikum

Az 1954-ben alapított, ma a Zalaegerszegi SZC Báthory István Technikum névvel büszkélkedhető intézmény szorosan kötődik az alapokhoz, azaz a kereskedelmi és vendéglátó-ipari képzési rendszeréhez, természetesen megújult tartalommal. A színvonalas szakmai oktatásnak ebben az intézményben is hagyományai vannak, számos versenyeredmény, szakmai siker támasztja ezt alá. A turisztika ágazaton belüli képzés az intézmény egyik szíve csücske, hisz ezzel a képzéssel is méltón tudja támogatni Zalaegerszeg és a térség fejlődő turizmusához kapcsolódó munkaerőigényeket.

- Kereskedelmi ágazat
- Turizmus- vendéglátás ágazat
- Szépészet ágazat

Összegezve elmondható, hogy Zalaegerszeg, mint megyeszékhely a jövő városaként nemcsak az innováció, a gazdasági fejlődés vagy az élhető város tekintetében tud maradandót és értéket teremteni, de a hagyományainál is megmaradva, mint a középiskolák városa, jelentősen hozzá tud járulni ehhez a fejlődéshez és joggal hirdetheti a felnövekvő városi nemzedék felé, hogy Zalaegerszeg a jövő városa.

1.6.4. Zalaegerszegi Duális Képzőközpont

A volt Petőfi laktanya parancsnoki épületének helyén, annak bontása után, az új Zalaegerszegi Egyetemi Központ tőszomszédságában épül a Zalaegerszegi Duális Képzőközpontnak helyet adó 1400 négyzetméteres gyártócsarnok is. Az új, modern központ szakmai képzéseket és átképzéseket biztosít majd a Zala Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, a támogató iparvállalatok és vállalkozások, a

Zalaegerszegi Szakképzési Centrum és a szakképző intézmények partnerségével, hogy gyors és hatékony válaszokat tudjunk adni a munkaerőpiaci kihívásokra.

1.6.5. Felnőttképzés

2016-ban a KSH adatai szerint összességében 25–64 éves magyar népesség 32,8%-a vett részt iskolarendszerű, illetve azon kívüli oktatásban, képzésben, ami 5,6 százalékpontos növekedést jelent a 2011. évi adatokhoz képest. A képzésben való részvétel Magyarország régiói között sem homogén: míg Közép-Magyarországon (36,9), Nyugat-Dunántúlon (36,0) és Közép-Dunántúlon (34,2) átlag feletti, addig Észak-Magyarországon, Észak-Alföldön és Dél-Dunántúlon 30% körüli volt a tanulók aránya. A Dél-Alföldön lakók alig több mint egynegyede vett részt különböző tanulási folyamatokban. Az adatok azt mutatják, hogy a régióban jók az alapok a tudásalapú gazdaságra való relatíve gyors átállásra. A munkaerőhiány kezelése, a kellő számú munkaerő biztosítása szempontjából tehát kulcsfontosságú az oktatás szerepe.

1.7. Környezet

Zalaegerszeg jelenlegi gazdasági környezetének hatékony működését és folyamatos fejlődését támogató környezetre van szüksége. Jelen fejezetben és az ehhez kapcsolt 5.5. fejezetben megfogalmazott projektek mentén olyan kapcsolt fejlesztésekre szeretnénk rámutatni, amelyek a stratégiában bemutatásra kerülő vezérprojektek (lásd: 4. fejezet) megjelenése miatt kezdeményezhetők, vagy azok indikálják szükségességüket. Összességében megállapítható, hogy Zalaegerszeg adottságait tekintve vonzó város és kedvező élettér. Az elmúlt időszak fejlesztései is hozzájárultak ennek megerősítéséhez. A vezérprojektek zalaegerszegi helyszínen történő megvalósulása gazdaságfejlesztési hatásokat gyakorolhat tehát a környezetre is.

1.7.1. Lakhatás

Egy 2017-es kutatás eredményei rámutattak életminőség, lakhatás és munkavállalás szempontjából is a város adottságaira és hiányosságaira. A meglevő attraktivitások mellett számos fejlesztendő területet határoztak meg a válaszadók. A fiatalok városban tartása érdekében kiemelt fontosságú, megoldandó problémaként azonosították a könnyebb lakáshoz jutás támogatására irányuló kezdeményezéseket és a megpályázható munkahelyek számának növelését. A probléma egyértelműen megoldásra vár az újonnan induló vezérprojektek (lásd: 4. fejezet) megjelenésével, amelyek gazdaságélénkítési hatásukat a lakhatási lehetőségek megfelelő színvonalú kiszolgálása mellett tudják kiteljesíteni. Mindezek miatt indokolt megfelelő lakótelek kínálat kialakítása, magas színvonalú, új lakóépületek építése és egy kapcsolt szakember és mérnök lakás program elindítása.

1.7.2. Egészségügyi és szociális szolgáltatások és intézmények

A városban több egészségügyi és szociális szolgáltatáshoz kapcsolható fejlesztés is zajlott az elmúlt években, amelynek keretein belül sor került többek között 9 felnőtt háziorvosi, 5 gyermekorvosi, 17 védőnői körzet és a Botfy utcai központi ügyelet felújítására, a Nyugdíjas Otthonház és Belvárosi Idősek Klubja, a Landorhegyi Idősek Klubja, a Család- és Gyermekjóléti Központ, a Szociális Klub, az Idősek Gondozóháza és az Andrászhidai Idősek Klubja felújítására is.

Emellett a zalaegerszegi intézményrendszert érintő felújítások száma is számottevő volt. Sor került ugyanis a landorhegyi csecsemő és gyermekotthon felújítására, a Napsugár utcai bölcsőde, a Cseperedő bölcsőde, a Landorhegyi Óvoda, a Mikes utcai óvoda, a Petőfi utcai óvoda, a Kodály utcai óvoda felújítására is, továbbá új óvoda épült Andrászhidán. Megújultak mindezek mellett iskolai épületek is és óvoda sportpályák építésére is sor került.

A szociális biztonság erősítése érdekében a város folyamatosan figyelmet fordít az irányítása alatt álló intézményekre és azok minőségi működésére. A jövőre

nézve viszont fontos a kapcsolt intézményi háttér további bővítése. Tervezett egy fizetős idősothton megvalósítása, valamint egyházi és/vagy önkormányzati fejlesztések is indokoltak lehetnek.

A felsorolt fejlesztések hozzájárulnak a jelenlegi lakosság és az újonnan induló vezérprojektek (lásd: 4. fejezet) következtében időlegesen vagy véglegesen letelepülő új lakosok életminőségének javulásához is.

1.7.3. Smart city

Zalaegerszeg városa eddig is egyre nagyobb figyelemmel kísérte az „okos megoldások” lehetőségeit. Elkészült a város smart city stratégiája, amely figyelmet fordított a Zalaegerszegi Járműipari Tesztpályához kötődő kapcsolódási pontokra is. Egy ilyen környezetben, ahol ilyen innovatív, smart megoldásokkal tűzdelt beruházás indul el, mint a Járműipari Tesztpálya projekt, joggal merül fel a város kötelezettsége azok lehető legjobb módon történő városi integrálása tekintetében. Jelenleg még a kezdeti lépéseket teszi ezen a téren városunk, de előreláthatólag ez az ágazat is egyre nagyobb figyelmet fog kapni a már elindult beruházások és az újonnan induló vezérprojektek (lásd: 4. fejezet) generálta lehetséges gazdaságélénkítési hatások megalapozása mentén. A beruházások innovatív tevékenységeik mentén, a megfelelő kompetencia építésével támogatják a mobilitást érintő fejlesztéseket figyelemmel annak környezetkímélőbb megoldásainak használatára. Az egymásra építhető városi fejlesztési projekteket is fontos ezekkel az irányokkal összhangban megalkotni.

A dokumentumba foglalt smart city fejlesztési projektek bemutatását megelőzően, általános kitekintésként, Kulcsár Sándor, a Smart City programokat koordináló Lechner Tudásközpont vezérigazgatói tanácsadója által adott egyik interjú részleteit idézzük, amely a smart fejlesztések lényegét jól szemléltetik.:

„A Smart City modell célja, hogy élhetőbb városokat teremtsünk. Egy jól működő modell mind a városlakók, mind a helyi cégek, intézmények, szervezetek életét

kényelmesebbé teszi. Beszélhetünk az életünket könnyítő intelligens megoldásokról, mint például egy telefonos applikációról; adaptív közvilágításról, amely reagál a környezetére, adaptív közlekedésszabályozásról, hulladékmenedzsmentről, de akár egy okos parkolási rendszer kialakításáról is. Rendkívüli fontossággal bír, hogy a modell, amit a város kitalál, önmagában fenntartható legyen. Éppen ezért egy olyan modellt szükséges a városnak felépíteni, amely alapján mérni tudja, hogy az általa kitalált célrendszer és a hozzárendelt eszközök hosszú távon gazdaságilag fenntarthatók-e vagy sem. Erre ugyanúgy oda kell figyelni, mint a környezeti és a társadalmi fenntarthatóságra. Városi szinten arra lenne szükség, hogy ezt az ökoszisztémát, amelyet okos településnek nevezünk, átgondoltan, egy stratégia mentén, célok pontos kijelölésével és a célokhoz való eszközrendeléssel hajtsa végre a város. Minden városnak stratégiaileg, az ott működő cégekkel, intézményekkel, lakókkal, civil szervezetekkel egyeztetve kell átgondolnia, hogy mivel tudja számukra élhetőbbé tenni a környezetet, amiben mozognak; majd ha megvannak ezek a célok, eszközöket kell rendelnie hozzá. Minden projektet meg lehet buktatni rögtön az elején, ha nem megfelelően kommunikáljuk, vagy nem edukáljuk a felhasználókat. Az, hogy van egy innovatív szolgáltatásom, önmagában nem elég. Beszélni kell róla a kezdetektől fogva, felkelteni a cégek és a lakosság érdeklődését, majd ezt az érdeklődést folyamatosan fenn is tartani. Persze bizonyosan lesznek olyan projektek, amelyek kevésbé fogják felkelteni az emberek érdeklődését, mert a saját jólétük szempontjából kevésbé értelmezhetők. Éppen ezért kell már az elején végiggondolni, mikor milyen üzenetet közvetítünk, illetve hogyan fogjuk megtanítani a cégeket, a lakókat az új vívmányok használatára. Ebben a modellben valójában azt kell végiggondolni, hogy fel tud-e építeni a város olyan alapinfrastruktúrát, amely képes az egészet elvinni a hátán. ... Viszonylag kevés olyan város van, ahol a Smart City modell teljes gázzal haladna előre. Kicsiben megvalósult kezdeményezésekről persze tudunk, és a Smart City egyik pillérének számító K+F+I projekteknek köszönhetően valószínűleg ezek

még gyarapodni fognak. Az a fontos, hogy a magyar sajátosságokat előtérbe helyezzük, és legyenek minden városra szóló speciális alkalmazások, hiszen minden város egyedi.”[5]

1.7.4. Zöld város, klímavédelem

A hazai nagyvárosok az elmúlt években élharcosai voltak a klímavédelemnek, s ez a jövőben sem lehet másként.

2019 decemberében elfogadásra került klímavédelmi stratégia legfontosabb eleme a környezettudatos magatartás a mindennapokban. A stratégia teljes mértékig azt a célt szolgálja, hogy a klímavédelem jegyében további projekteket indítson el Zalaegerszeg, amelynek támogatására az alábbi fő lépések kerültek megfogalmazásra:

1. A klímaváltozás káros hatásainak kivédése érdekében önkormányzatunk 2020-ra klímastratégiát dolgoz ki, melyben tíz évre határozzuk meg az intézményrendszer energiatakarékos felújítása, valamint új beruházások leghatékonyabb és legbiztonságosabb energiafelhasználása terén elérendő célszámokat. Az elkészült klímavédelmi stratégiát a város a hivatalos honlapján is közzétette.
2. Csatlakoztunk Nemzetközi Klímavédelmi Under2 Koalícióhoz. A szövetség tagjai vállalták, hogy 2050-re 80 százalékkal csökkentik az üvegházhatást okozó szén-dioxid-kibocsátásukat az 1990-es évek értékeihez képest.
3. Beléptünk az Európai Polgármesterek Szövetségébe, ahol 2030-ig a szén-dioxid kibocsátás legalább 40 százalékos csökkentésére tettünk vállalást.
4. Az északi ipari parkban napelem parkot építettünk.
5. Jelentős forrásokat fordítunk az egészséges ivóvíz ellátásra és a biztonságos szennyvízkezelésre.

6. 2024-ig megvalósítjuk a búslakpusztai hulladéklerakó környezetkímélő megoldással történő bővítését.
7. Közel tízmilliárd forintos pályázati forrást nyertünk el az Elena program keretében a káros anyag kibocsátás csökkentésének céljára 2024-ig.
8. Részben az Elena program, részben pedig KEHOP forrás bevonásával újabb napelem parkot építünk 2024-ig.
9. Ugyancsak az Elena program keretében közel húsz önkormányzati intézményre napelemeket helyezünk el, tíz-tizenöt önkormányzati intézményen pedig energetikai korszerűsítést hajtunk végre a káros anyag kibocsátás csökkentése érdekében 2024-ig.
10. A városban már 17 elektromos töltőt építettünk ki, számukat tovább növeljük.
11. Az önkormányzat és az önkormányzati cégek elektromos meghajtású gépjárműveket szereznek be. Ezen járművek ma már használatban is vannak.
12. Hosszabb távú célunk, hogy az állam által irányított helyi tömegközlekedésben (Volánbusz) csak alacsony kibocsátású EURO-6-os, majd pedig elektromos meghajtású buszok közlekedjenek. Ez illeszkedik az új állami buszstratégiához is.
13. 2024-ig összesen 25 km új kerékpárutat építünk ki hat szakaszon (az első, 6,5 km-es szakaszt már át is adtuk), hogy minél többen tudjanak a mindennapokban, akár munkahelyekre is kerékpárral közlekedni.
14. Folytatjuk a gyermekek környezettudatos tudatformálását, a zöld óvoda, ökoiskola, zöld campus programokat, illetve a környezetvédelmi közösségi akciókat.
15. 2020-ban kísérleti jelleggel a Munkácsy Mihály Szakgimnáziumban és Szakközépiskolában bevezettük a „PET palack mentes iskola” programot, és ezt tervezzük kiterjeszteni a többi zalaegerszegi iskolára is.

16. Kiköltöztetjük a belvárosból, a Dísz tér környékéről a Restart országos sportfesztivált, melyet meg is újítunk, környezetvédelmi elemekkel bővítünk, és ez lesz az első műanyag mentes (pohár, tányér, evőeszköz) zalaegerszegi fesztivál.
17. Kiemelt városi programmá emelkedik a zöldfelületek növelése, és ehhez kapcsolódóan hirdettük meg, hogy 5 év alatt, 2024-ig 5 ezer fát ültetünk. Az eredeti cél már teljesült, de a program folytatódik, melynek része a meglévő fasorok és faállomány szakmailag átgondolt, ütemezett megújítása is.
18. A legfontosabb feladatunk továbbra is az, hogy megőrizzük az élhető környezetet a jövő generációinak, ezért Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata, csatlakozva a Megyei Jogú Városok Szövetsége 2019. december 9-i közgyűlésének egyhangú határozatához, megerősítette a klímavédelem iránti elkötelezettségét

2. A Zalaegerszeg 2030 gazdaságfejlesztési stratégia célja

„A jövőnek sok neve van: a gyenge úgy hívja, elérhetetlen, a gyáva úgy, ismeretlen, a bátor pedig lehetőségnek nevezi.” – Victor Hugo

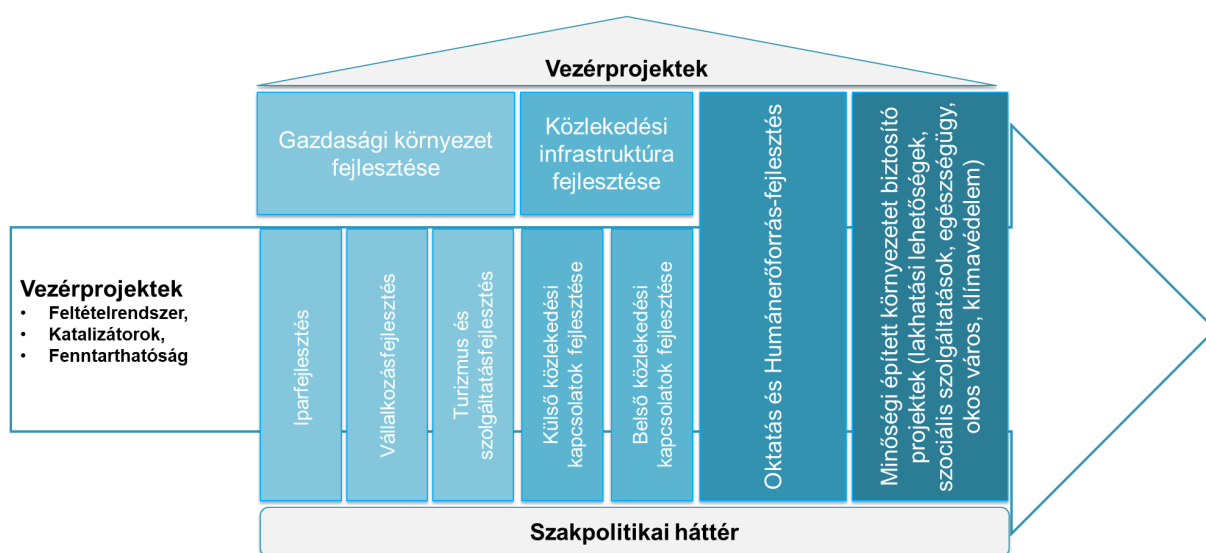
A Zalaegerszeg 2030 gazdaságfejlesztési stratégia mentén egy olyan helyi értékekre épülő tudásintenzív, hozzáadott értéket növelő, innovációt, digitális jövőt ösztönző ökoszisztéma létrehozása előirányozható, amely Zalaegerszeget a gazdaságilag dinamikus fejlődő városok között példaértékűvé teszi. A stratégia az azonosított területek erősítésére és azok szoros összekapcsolására alapozva kívánja megerősíteni a város fejlődését és annak pozitív megítélését.

A Zalaegerszeg 2030 gazdaságfejlesztési stratégia, az újonnan induló beruházások megvalósításához kapcsolható, amelyeket azok erőteljes gazdaságélénkítő és gazdaságfejlesztő hatása miatt, jelen dokumentumban vezérprojekteknek nevezünk.:

1. Védelmi iparhoz kapcsolódó vezérprojekt - a német Rheinmetall és a magyar állam közös beruházása (Rheinmetall Hungary Zrt.)
2. Science Park vezérprojekt
3. SmartField vezérprojekt
4. METRANS Logisztikai Központ és Konténerterminál vezérprojekt
5. Drón Kompetenciaközpont vezérprojekt

A sorszámolás nem jelent prioritást, csupán a vezérprojektek könnyebb azonosítását kívánja támogatni.

A Zalaegerszeg 2030 gazdaságfejlesztési stratégiáját tekintve fontos kiemelni, hogy egyrészt olyan vezérprojekteket mutatunk be, amelyek önmagukban kiemelkedő gazdaságfejlesztési erővel bírnak, másrészt a vezérprojektek megjelenése tükrében, azok fenntarthatóságának biztosítékaként megjelenő, gazdaságfejlesztést elősegítő projekteket nevesítünk (támogató intézkedések). A stratégia felépítését a **18. ábra** a jövőképet és az átfogó célokat pedig a **3. táblázat** összesíti.

18. ábra: Zalaegerszeg 2030 gazdaságfejlesztési stratégia felépítése

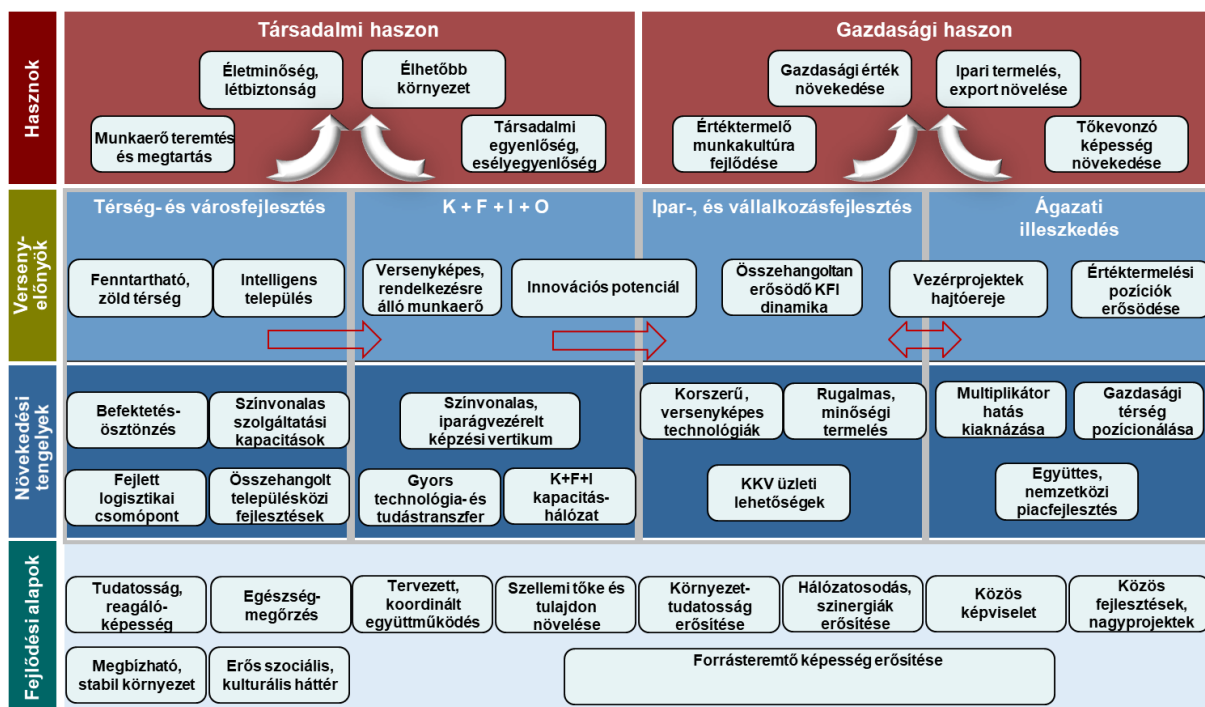
2. táblázat: A Zalaegerszeg 2030 gazdaságfejlesztési stratégiában megfogalmazott jövőkép és átfogó célok

A Zalaegerszeg 2030 gazdaságfejlesztési stratégiában megfogalmazott jövőkép és átfogó célok				
Jövőkép	Zalaegerszeg hosszú távú célja, hogy a város, kiemelkedő természeti adottságaira, a már működő gazdasági szereplőinek képességeire és ambícióira, valamint az újonnan induló beruházások (vezérprojektek) által létrejövő és erősödő gazdaságra, az itt élő emberek kultúrájára, tudására, Zalaegerszeg fejlődése iránti aktív elkötelezettségre és értékteremtő munkára építve tartósan Magyarország egyik legdinamikusabban fejlődő, magas színvonalú életminőséget nyújtó településévé váljon, a stratégiában azonosított projektek mentén.			
Átfogó célok	1. GAZDASÁGI KÖRNYEZET	2. KÖZLEKEDÉSI INFRASTRUKTÚRA	3. HUMÁNERŐFORRÁS	4. MINŐSÉGI ÉPÍTETT KÖRNYEZET
	Az vezérprojektek által generálódó gazdaságfejlesztési hatás maximalizálása érdekében a már városban működő gazdasági szereplők és gazdasági környezet fejlesztésének elősegítése, valamint a vezérprojektek megjelenése révén generálódó lehetőségek maximális kiaknázása.	A vezérprojektek által a városban generálódó gazdaságfejlesztési hatást támogató külső közlekedési és a város belső közlekedési kapcsolatainak javítása, valamint a vezérprojektek megjelenése révén generálódó lehetőségek kiaknázása.	Magas színvonalú, magas hozzáadott értéket generáló, K+F környezet kiszolgálására alkalmas színvonalas oktatásfejlesztés előirányzása a szükséges munkaerőigény kielégítése céljából, annak gazdaságélénkítő hatásának kiteljesedése érdekében, valamint a vezérprojektek megjelenése révén generálódó lehetőségek maximális kiaknázása.	A vezérprojektek megjelenése mentén a városban generálódó gazdaságfejlesztési hatást támogató épített és természeti környezet kiválóságának biztosítása, valamint a vezérprojektek által generálódó lehetőségek maximális kiaknázása.
Fejlesztési projektek	P1-P24	P25-P40	P41-P51	P52-P71

A Zalaegerszeg 2030 gazdaságfejlesztési stratégia egy hosszútávú, legalább 10 éves fejlesztési koncepciót mutat be stratégiai szinten megközelítve. Minderre tekintettel, a dokumentum a fő fejlesztési irányt betonozza be. Alapjául a nemzetgazdaságilag kiemeltnek nyilvánított projektek (vezérprojektek) szolgálnak. A dokumentum 4 pillérben nevesíti a nemzetgazdaságilag kiemeltnek nyilvánított beruházások fenntarthatóságát biztosító fejlesztési projekteket. A stratégia kijelöli a fő vezérfonalat, viszont az arra kapcsolható fejlesztési

projektek összetétele, tartalma, részletessége időszakosan felülvizsgálatot igényel, hiszen azok változhatnak, új projektek alakulhatnak, korábbiak hatályukat veszíthetik. A dokumentum kapcsán a kulcs, hogy a város évente felülvizsgálja a megfogalmazott projekteket és a kitűzött cél megtartása érdekében módosítsa azokat, ahol szükséges. Egy-egy projekt elindulásakor természetesen a szükséges tanulmányok elkészítése az első lépés, majd, ha ez rendelkezésre áll, akkor léphet a projekt a következő szakaszba. A stratégiai dokumentum tehát összességében a nemzetgazdaságilag kiemeltnek nyilvánított beruházások (vezérprojektek) fenntarthatóságának biztosítására, az azokban rejlő gazdaságfejlesztési lehetőségek maximális kiaknázására törekszik. Ezek a fejlesztések hatékonyan tudják szolgálni a magyar nemzetgazdaság érdekeit. Mindegyik nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházásról megállapítható tehát, hogy nem csak helyi hanem országos érdekeket szolgáló beruházások.

A Zalaegerszeg 2030 gazdaságfejlesztési stratégia célrendszere, amely közvetlenül is hatással van a megvalósítandó fejlesztésekre az alábbi célok rendszere szerint foglalható össze:

19. ábra: A Zalaegerszeg 2030 gazdaságfejlesztési stratégia célrendszere

A Zalaegerszeg 2030 gazdaságfejlesztési stratégiában megfogalmazott projektek megvalósításában érintett szervezetek, ágazatok és egységek azonosítása kulcskérdés, jelentős szerepvállalás szükséges. A megfelelő lépések azonosítása és megvalósítása a szereplők szoros együttműködését követeli. A Zalaegerszegi Városfejlesztő Zrt. újonnan létrehozott gazdaságfejlesztési divíziójának (ZEDD Zalaegerszegi Gazdaságfejlesztési divízió) egyik célja ezen együttműködések koordinálásán keresztül, a fejlesztési stratégia összefogása.

20. ábra: A stratégia megvalósításában érintett ágazat/szektor/szervezet/szervezeti egységek köre

3. Szakpolitikai háttér általános áttekintése

A tervezett fejlesztési irányokról elmondható, hogy komplex módon kapcsolódik több kormányzati stratégiához. Oktatási, tudománypolitikai, gazdaságfejlesztési, munkaerőpiaci és társadalompolitikai kormányzati célokat is támogat. A stratégia hozzájárul és kapcsolódik többek között:

- a Nemzeti Intelligens Szakosodási Stratégiához (2021-2027) (S3),
- az Irinyi tervhez (újraiparosítás),
- a Digitális Jólét Programhoz,
- az Országos Fejlesztéspolitikai és Területfejlesztési Konceptióban foglalt célkitűzésekhez
- az Európai Unió gazdaságpolitikájának irányaihoz
- a Zalaegerszeg Integrált Településfejlesztési stratégiájához
- a Zalaegerszeg Smart City stratégiájához
- a Térségi Tudásmenedzsment stratégiához
- a Zalaegerszeg Megyei Jogú Város városfejlesztési alap Ex-Ante tanulmányához és működési tervéhez
- a Mesterséges intelligencia stratégiához
- a Magyar mikro-, kis- és középvállalkozások megerősítésének stratégiájához (2019-2030)
- és a Digitális Oktatási Stratégiához (DOS).

4. Zalaegerszeg vezérprojektjei

A Zalaegerszeg 2030 gazdaságfejlesztési stratégiának nem célja a vezérprojektek megvalósulási lépéseinek részletes bemutatása, hiszen a projektek előkészítése és azok megvalósulása külön, önálló módon halad előre. A szükséges kormányzati döntések előkészítése folyamatos, néhány esetben már kapcsolódó kormányhatározatok is felmutathatók. A vezérprojektek vezetői szintű, rövid összefoglalói viszont a stratégia részét képezik, hiszen jelen gazdaságfejlesztési stratégiában foglalt kapcsolódó fejlesztési projekteknek életre hívói ezen újonnan induló jelentős, K+F ökoszisztémát erősítő, magas hozzáadott értéket generáló, gazdaságélénkítő hatású vezérprojektek.

4.1. 1.:Védelmi iparhoz kapcsolódó vezérprojekt

CÍM
Védelmi iparhoz kapcsolódó vezérprojekt - a német Rheinmetall és a magyar állam közös beruházása (Rheinmetall Hungary Zrt.)
CÉL
A Rheinmetall és az Innovációs és Technológiai Minisztérium tulajdonosi joggyakorlása alatt álló ZalaZONE Ipari Park Zrt. megállapodásának célja egy olyan, nagy hozzáadott értékű tevékenységre alapuló projekt megvalósítása, amely hadipari jármű gyártási, fejlesztési és tesztelési környezetének kialakítását célozza.
INDOKOLTSÁG
A zalaegerszegi járműipari tesztpálya létrehozása megteremtette az első lépést az ipari kutatás-fejlesztési tevékenységek megerősítésére a térségben. Ennek keretében elindult azoknak a kompetenciáknak és képességeknek a felépülése, amelyekre alapozva további projektek helybe vonzása megvalósítható. A Rheinmetall vállalatcsoporttal létrejött együttműködés kifejezetten illeszkedik Zalaegerszeg tudásalapú gazdaságfejlesztésének stratégiájába, és hozzájárul az

északi ipari zónában létrejött tesztelési-validációs környezet és a kapcsolódó innovációs ökoszisztéma további kiterjesztéséhez, erősítéséhez.

TARTALOM

Gyártási környezet létrehozása

Tesztelési környezet létrehozása

Kutatás-fejlesztési együttműködések

4.2. 2.: Science Park vezérprojekt

CÍM

ZalaZONE Tudományos és Innovációs Park (Science Park)

CÉL

A ZalaZONE Tudományos és Innovációs Park megvalósításának szándéka Zalaegerszeg város és a térség kutatás-fejlesztési szempontból vett versenyképességének növelése és az ehhez szükséges infrastruktúra fejlesztése; egy olyan környezet létrehozása, ahol a gazdasági szereplők és az egyetemi szféra szereplői szoros együttműködésben működnek egymás mellett.

A park céljai:

- olyan vállalkozások bevonása, amelyek elsősorban fejlesztési láncba illeszkedő tevékenységet folytatnak,
- olyan ipari orientációjú kutató laborok bevonása, amelyek szolgáltatási tevékenység mellett kutatási célt is szolgálnak,
- olyan induló üzleti kezdeményezéseknek helyet adni, amelyek illeszkednek a Tudományos és Innovációs Park ökoszisztémájába és együttműködési rendszerébe,
- biztosítani az ökoszisztéma sikeres működését és az ehhez szükséges humán és eszközháttérrel, valamint ennek fejlődését,
- elősegíteni az ökoszisztéma kihatását a térségi, illetve együttműködő KKV hálózatok mentén,

- biztosítani a bekapcsolódást a nemzetközi vérkeringésbe,
- helyet és kiszolgáló környezetet adni a járműipari tesztpályát használó ipari és K+F szereplők fejlesztéseinek lokalizálásához,
- vezető technológiai tudások felépítése egyetemekkel és élenjáró cégekkel, tudásbázisokkal együttműködve,
- inkubációs, tanuló környezet biztosítása, amely támogatja a helyi gazdaság és KKV-k fejlődését a nagy hozzáadott értékű tevékenységek irányába.

A park demonstrálja a járműiparhoz kapcsolódó, kutatás-fejlesztéshez szorosan kötődő szereplők együttműködési szándékát egy új, erősebb és közös cél érdekében.

A ZalaZONE Tudományos és Innovációs Park szakmai fókuszában a járműipar és az ehhez kapcsolódó fejlesztések, tesztelések és gyártáshoz kapcsolódó technológiák (járműtechnológia, mechatronika, szimulációs-kommunikációs technológiák, tervezés, design, ipari gyártástechnológia kompetenciaterületek) állnak.

INDOKOLTSÁG

A napjainkra jellemző dinamikusan változó üzleti környezet, az ipari és digitalizációs forradalmak, a technológiai változások számos területen kihívások elé állítják a szervezeteket. Az új technológiák folyamatos fejlődése teljesen újszerű megoldásokat idéz elő, valamint ezen változások intenzitása az eddiektől eltérő üzleti működést követel meg a vállalatoktól. Előtérbe kerülnek az innováció, a tudás, a technológia, valamint a nagy hozzáadott értékű tevékenységek által vezérelt gazdaságok és szervezetek. A fókusz egyre inkább áttevődik az innovációra, valamint a kutatás-fejlesztési kapacitásokra.

A térségi és régiós fejlődés tekintetében elő kell segíteni az innovatív, tudásintenzív hálózatok együttműködését, amely által a helyi gazdaság integrálhatóvá válik a magas hozzáadott értéket előállító innovatív értékteremtési folyamatokba, mind a vevők, mind a beszállítók részéről.

A technológiai park létrehozása révén az adott térség versenyképessége akár országos, akár nemzetközi szinten is javuló tendenciát érhet el. Az új, tudásgeneráló vállalatok, tevékenységi körök megjelenése egyértelműen támogatja a helyi gazdaság fejlődését, ezáltal növelve a gazdaság kapacitását. Az oktatás és az egyes iparágak közötti kapcsolat erősítése hozzájárul a magasan kvalifikált munkaerő képzéséhez, valamint a magas hozzáadott értéket képviselő munkahelyek számának növekedéséhez is. Továbbá jelentős együttműködési lehetőséget teremt a nemzetközi kutatóbázis létrehozására, amely a ZalaZONE tesztpálya nemzetközi kapcsolataira épülhet, valamint bekapcsolja a regionálisan közvetlenül kapcsolódó országokat (Szlovénia, Horvátország, Ausztria).

TARTALOM

- I. Fejlesztőközpontok bevonása
- II. Egyetemi-ipari laborok
- III. Inkubációs és start-up program
- IV. Humán és szellemi háttér
- V. KKV-k és partnerek projektjei
- VI. Nemzetközi együttműködések

4.3. 3.: SmartField vezérprojekt

CÍM

SmartField vezérprojekt

CÉL

A SmartField vezérprojekt célja egy integrált üzleti zóna létrehozása a ZalaZONE Járműipari Tesztpálya és a Science Park között, amely helyet biztosít a magas hozzáadott értékű szolgáltatásokat és termékeket kínáló vállalatoknak.

A SmartField befogadja a képzési, kutatási és fejlesztési, mérnöki és tesztelési szolgáltatást nyújtó cégeket és egyben kellemes környezetet biztosít a kapcsolt tevékenységek számára.

A projekt nem csak a fejlett technikai know-how fejlesztését támogatja, hanem katalizátorként is szolgál környezetét, a Science Park és a város fejlődésében.

Épületeinek létrehozásánál moduláris rendszerben gondolkodik, biztosítva, hogy együtt fejlődjön a bérlők felmerülő igényeivel, illetve, hogy a munkavégzés során is kellemes környezet vegye körül a parkban dolgozókat. Egységes dizájn és fenntartható környezet szolgálja a betelepülők elvárásait.

INDOKOLTSÁG

A SmartField vezérprojekt fő fókusza, hogy kiemelt figyelmet fordítson partnerei fejlesztési igényeire. A projekt megvalósítását indikálja a már működő ZalaZONE Járműipari Tesztpálya beruházás jelenléte és annak környezetében újonnan induló új vezérprojektek megjelenése is. A SmartField viszont egy önmagában is működőképes, fenntartható, piaci alapon működtethető környezetet teremt, ezzel a tudásintenzív térséget és régiót is erősítve. A projekt tulajdonképpen egy másfajta forrásrendszerhez kapcsolható vezérvonal.

TARTALOM

A SmartField a ZalaZONE Járműipari Tesztpálya tőszomszédságában található, mintegy 10 ha nagyságú fejlesztési terület.

Üzleti modell:

- Kutatási és Fejlesztési épületek (irodák, laboratóriumok, műhelyek és egyéb műszaki szolgáltató helyek) létrehozása és bérbeadása.
- Egyedi építési és beltéri megoldások létrehozása a bérlői igények szerint, folyamatos konzultáció után.
- Operatív létesítmény menedzsment és karbantartás, irodai berendezések, műhelyek, laborok, felszerelések opcionális biztosítása.
- Kiszolgáló létesítmények létrehozása és kezelése (pl. üzlethelyiség, étterem, üzemanyag-állomás stb.)
- Célcsoportok: OEM, TIER1, TIER2, egyéb autóipari beszállítók, IKT, kutatóintézetek, K+F projektek, kezdeményezések, egyetemek és más felsőoktatási intézmények.
- Finanszírozás: saját finanszírozás, banki finanszírozás, lízing, uniós finanszírozás.

4.4. 4.: METRANS Logisztikai Központ és Konténerterminál vezérprojekt

CÍM

METRANS Logisztikai Központ és Konténerterminál

CÉL

A projekthez is kapcsolható közúti és vasúti fejlesztések mentén a METRANS Logisztikai Központ és Konténerterminál projekt célja, hogy gazdaságfejlesztési hatása révén elősegítse Magyarország versenyképességének növelését, ütésálló gazdaságának megteremtését, továbbá biztosítsa a társadalom jóléti, mobilitási feltételeit és elősegítse a gyors, kényelmes, biztonságos és versenyképes személy-és áruszállítás feltételeinek megteremtését. Két oldala van ennek a fejlesztésnek. Kaput nyitunk vele Zalára és a régióra, illetve a régióknak kaput nyit majd a világpiacra. Nemcsak a nagy cégek kiszolgálásáért fog épülni a központ, a helyi és térségi KKV-k versenyképességét is növelni tudja.

INDOKOLTSÁG

A projekt becsült hatókörén belül körülbelül 1,4 millióan laknak, és az ország nemzeti össztermékének közel 18-19 százalékát állítják elő. A zalaegerszegi helyszín azért jó, mert a szlovéniai Koper adriai kikötő felől vezető vasúti útvonal, az RFC korridor Ljubljanán és Őriszentpéteren, Zalaegerszeg–Zalaszentivánon keresztül vezet Budapest felé. Magyarország tengeri forgalmának 67–69 százaléka az adriai kikötőkön keresztül valósul meg. Magyarországnak ezen az útvonalon jelenleg nincs megállója, csupán egyetlen, a főváros. Azoknak a területeknek, amelyeken nem áll meg az áru, csak tranzitként átmegy, kevés esélyük van arra, hogy komoly feldolgozóipar, jelentős hozzáadott érték termelődjön és, hogy a befektetővonzó képességüket kiaknázzák. A világgazdaságból ismerjük, hogy ahol az áruk megállnak, ott tudnak értéket teremteni, illetve az árukon ott lehet értéktöbbletet adó beavatkozásokat végrehajtani. A projekt gazdaságfejlesztési hatása nem csak

helyi, hanem régiós szinten kiemelkedő. Egy ilyen logisztikai létesítménynek a jelentőségéről szólva nyugodtan vonatkoztassunk el Zalaegerszegtől. Jelentőségét tekintve térségi és akár régió szintű hatásokról beszélhetünk.

TARTALOM

A Logisztikai Központ és Konténerterminál gazdaságfejlesztő hatása több jelentős fejlesztéssel összhangban tartható kiteljesedőnek. Többek között ilyen az M76-os gyorsforgalmi út, a létrejövő M80-as út, továbbá a Hévíz-Balaton nemzetközi reptéren tervezett állami beruházás is.

4.5. 5.:Drón Kompetenciaközpont vezérprojekt

CÍM

Drón Kompetenciaközpont

CÉL

A Drón Kompetenciaközpont projekt létrehozásával, a ZalaZONE tesztkörnyezettel együttműködve nemzetközi versenypiaci környezetbe való hatékony belépést célozzuk meg, egy, az autonóm járművek fejlesztésében egyedülálló tesztkörnyezet kialakításával. A projekt köré építhető ökoszisztéma kialakításával történelmi lehetőségünk van rá, hogy világszinten is új termék, illetve szolgáltatási környezet jöjjön létre. A projekt megvalósítása Magyarország versenyképességének, exportképességének növeléséhez, és hadiipari stratégiájának végrehajtásához is hozzájárul. A Kompetencia Központ a NATO-ban betöltött szerepünk megerősítését is szolgálja, nemzetközi szinten jelentős védelmi célú fejlesztéseknek is helyet adhat.

INDOKOLTSÁG

A pilóta nélküli légi járműrendszerek kutatásában, fejlesztésében eddig Magyarországon nem sikerült látványos, nemzetközi szintű ipari és tudományos sikereket elérnünk. Amennyiben a magyar gazdaságpolitikának célja, hogy a XXI. század egyik úttörő és robbanásszerű növekedése előtt álló

iparágában hazánknek mérvadó szerepe legyen, és belátható időn belül az autópárhoz hasonló mértékű részesedése legyen a világpiacon, úgy egy az autonóm járművek fejlesztésében egyedülálló tesztkörnyezet kialakításával, a köré építhető ökoszisztéma kialakításával történelmi lehetőségünk van rá, hogy versenyelőnyre tegyünk szert. Egy nemzetközi szinten is nagy volumenű, világ szinten is új termék, illetve szolgáltatási körre irányuló projekt elindítása önmagában véve is ösztönözheti a hazai, a tudományos eredmények pedig a nemzetközi jogi környezet megváltoztatását, és így a gazdasági potenciálban, valamint társadalmi hozzáadott értékben rejlő lehetőségek kiaknázását.

TARTALOM

A Drón Kompetenciaközpont projekt a kutatás-fejlesztés, tesztelési környezet, tanúsítás, drónokkal kapcsolatos társadalmi szemléletformálás és szakember képzés mellett erősíteni kívánja a fiatalok elköteleződését az autonóm mobilitással, repüléstudománnyal kapcsolatos tudásszerzés műszaki, gazdasági és jogi vonatkozású feladatai iránt, támogatja a nemzetközi egyetemi együttműködések. A projekt zalaegerszegi megvalósításának két legfőbb indoka lehet a folyamatban levő Járműipari Tesztpálya beruházás és az andráshidai repülőtér megléte. Ennek tükrében a jövőbeni felmerülő esetleges kapcsolt fejlesztési feladatokkal, azok felmerülésekor foglalkozni szükséges. A repülőtér ugyanis K+F+I szempontból egyedülálló, unikális területnek minősül, mert a légtérbe több mint 10 km-es sugarú körben nem lóg be más repülőtér légtere. Így olyan feladatok oldhatók meg, amelyek üzemeltetési, engedélyezési szempontból rendkívül kedveznek a fejlesztési környezetnek. Ennek tükrében K+F+I infrastruktúra kialakítása hosszú távú célt szolgál, az előkészítés alatt álló drón tesztpályakörnyezet kialakítása kapcsán. Az andráshidai reptér jövőbeli gazdaságfejlesztésben betöltött tervezett szerepére tehát mindenképpen érdemes rávilágítani a vezérprojekt kapcsán.

5. Fejlesztések

Annak érdekében, hogy a vezérprojektek hosszú távon fenntarthatók legyenek, azokat szervesen integrálni kell Zalaegerszeg jelenlegi működési- és fejlesztési környezetébe. Ezt az integrációt céltudatosan szükséges vezérelni és irányítani.

Ezek a projektek nem csak és kizárólag a gazdasági életet érintik, hanem gyakorlatilag több városi élethez fűződő ágazatot, mint például a teljes oktatási életutat (közép- és felsőfokú oktatás, szakképzés, felnőttképzés), a szolgáltatói oldalt, a megfelelő színvonalú környezet biztosítását és sok egyéb kapcsolódó tényezőt.

Az egymáshoz kapcsolódó vezérprojektek megvalósításának előkövetelménye, hogy a fejlesztési célokat és az azokhoz kapcsolt eszközöket megfelelő időben implementálni tudjuk. A városnak több fejlesztési eszközrendszer párhuzamos használatával kell a megfelelő időben alátámasztania a vezérprojektek jövőjét és a város további fejlődését.

A stratégia megvalósítása kapcsán nagy kihívást jelent a vezérprojektek és a kapcsolódó projektek egyidejűsége, éppen ezért megfelelő időtervvel ellátott fejlesztési stratégia és kapcsolódó eszközrendszer megalkotása szükségszerű. Koncentrálunk a teljes gazdasági, üzleti környezetre, a helyi adottságokra (lásd helyzetelemzés), a hagyományos iparágakra, a tudás és kompetencia rendszerekre, a környezetre és kedvező élettérre úgy, hogy kiaknázhassuk a vezérprojektekkel együtt járó fejlődési potenciált.

5.1. Finanszírozási formák

Jelen alfejezet célja, hogy nagyjából ismerve az előttünk álló EU-s fejlesztési ciklus irányvonalait, javaslatot tegyen a tervezett fejlesztések finanszírozási oldalának biztosítására, a vissza nem térítendő támogatásokon túl, más, akár piaci forrásokat is számításba véve.

Az elmúlt tervezési időszak általános jellemzője volt, hogy az önkormányzati fejlesztések túlnyomó részt uniós vagy hazai vissza nem térítendő, illetve kisebb részben önkormányzati saját források terhére kerültek megvalósításra. A jövőben várhatóan a vissza nem térítendő támogatás formájában kapott forrástömeg csökken, ezért szükség lesz más források bevonására, illetve az önkormányzati szférában innovatívnak számító megoldások bevezetésére. Ennek egyik – nemzetközi szinten, az uniós források vonatkozásában is egyre inkább teret nyerő – módja a visszatérítendő források nyújtása, melynek keretében a költségvetési és uniós források mellett addicionális elemként ebben a szektorban is megjelenhet a magántőke. Az önkormányzati fejlesztéseket komplex módon, az egyedi települési adottságoknak megfelelően szükséges végrehajtani, amelyhez alapvető fontosságú az egyes települések igényeire szabott eszközök kialakítása, ezért a visszatérítendő típusú fejlesztési források megszerzésének, illetve elosztásának egyik legalkalmasabb módja a városfejlesztési alapok felállítása. Zalaegerszeg városvezetése ezen okokból is kifolyólag döntött a Zalaegerszegi Városfejlesztési Alap felállításának előkészítéséről, amely a közgyűlési elfogadást követően, tervezetten 2021-től rendelkezésre áll. A városfejlesztési alap (VFA) olyan pénzügyi alap, amely az integrált településfejlesztési stratégiában (ITS), ehhez kapcsolódóan a jelen gazdaságfejlesztési stratégiában kiemelten megjelenő, illetve a köz- és magánszféra partnerségében megvalósuló fenntartható projektek finanszírozásába fektethet be. A VFA tehát elsősorban olyan városfejlesztési projekteket finanszírozhat, amelyek a piacinál alacsonyabb megtérüléssel bírnak, emellett viszont magas(abb) társadalmi, környezeti vagy egyéb hasznot hoznak.

A VFA konstrukció előnyei:

- Fenntarthatóság, visszaforgatható források: olyan projektek finanszírozása a cél, amelyek várhatóan megtérülnek, és így a befektetők (város, állam, fejlesztési bank, magánbefektető stb.) visszakapják befektetésüket. Ez fenntarthatóbb alternatívát jelent a hagyományos, vissza nem térítendő célzott támogatásokhoz képest.
- Ösztönző, multiplikátor hatás: a korlátozottan rendelkezésre álló állami, illetve strukturális alap források segítségével a magánszektor is mozgósítható, sőt adott esetben más finanszírozási források (pl. EIB, EEB) is bevonhatók, így nagyobb számú projekt számára nyújtható finanszírozás.
- Rugalmasság: mind a felállításra kerülő intézményrendszer, mind pedig az elszámolható beruházási költségek, illetve forrásfelhasználás tekintetében kevésbé kötött a konstrukció a klasszikus támogatásokhoz képest. A bevont szereplők döntései mentén a pénzügyi alap a több tételből álló projektportfólió valamennyi elemét képes finanszírozni.
- Hatékonyság: A vissza nem térítendő támogatásokkal vagy egyéb forrásokkal kombinálva a projektek hatékony forrás-mixét lehet előállítani. Egy komplex program jövedelemtermelő “lábát” az alap, a “barnamezős” részét a vissza nem térítendő támogatás finanszírozza.
- Szakértelem és kreativitás: a magánszektor szakértelme, tapasztalata és szemlélete a kedvezményezettek javát szolgálja. Az új típusú megközelítés a projektfejlesztésben beépülhet az állami szférába is.
- Partnerségek: a VFA-k jelentős katalizátorai lehetnek a régiók, a nagyvárosok, az EBB, az EIB, az MFB, más bankok és befektetők stb közötti együttműködésnek, amelynek célja, hogy megoldást találjanak a városi területek problémáira.

A felállításra kerülő Városfejlesztési Alap vonatkozásában 2019. december 20-ai dátummal átadásra és elfogadásra került az MKB Consulting által készített „Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Városfejlesztési Alap Ex-Ante tanulmány és

működési terv” című dokumentum, mely részletes bemutatást tartalmaz a potenciális projektek összetételéről is. A dokumentum jó alapot adhat az Alap gazdaságos felhasználására a megfelelő mennyiségű forrás rendelkezésre állását követően.

A stratégia fejlesztési projektjei kapcsán jelenleg nem tudjuk minden esetben biztosan meghatározni azok finanszírozási hátterét, éppen ezért rendkívül általánosan kerülnek bemutatásra (például: pályázati forrás/kormányzati támogatás/piaci alapú finanszírozás), de egy-egy projekt aktualitásakor az elérhető források áttekintése megtörténik és amennyiben lehetséges pályázati úton, piaci alapon, önkormányzati forrásból elindítjuk őket. Előre ez nehezen definiálható, de természetesen igyekszünk az elérhető források leghatékonyabb megoldását elérni, akár uniós forrás felhasználásával vagy akár piaci alapú finanszírozással.

5.2. GAZDASÁGFEJLESZTÉS

5.2.1. Gazdaságfejlesztési általános projektek

Zalaegerszegi gazdaságfejlesztési divízió

A helyzetértékelés 1.4.1. számú alfejezetében megfogalmazott információk tükrében a gazdaságfejlesztést támogató intézkedésekben rejlő potenciál kiaknázása érdekében is létrehozott Zalaegerszegi Gazdaságfejlesztési Divízió (ZEDD), a hosszú távú fejlesztésekre koncentrálna hozzájárul a dinamikus fejlődés megvalósítását szolgáló célokhoz. A szervezet megalakulása az első lépés. Zalaegerszeg Város Önkormányzatának 100%-os tulajdonában álló Zalaegerszegi Városfejlesztő Zrt. gazdasági társaságon belül, 2020.03.16-ai dátummal kezdte meg működését a Zalaegerszegi Gazdaságfejlesztési divízió, amely szervezeti működését tekintve tanácsadói tevékenységgel támogatott. A szervezet megfelelő kapcsolatrendszerének és szervezeti struktúrájának folyamatos fejlesztése stratégiai cél a jövőt illetően, támogatva ezzel az újonnan induló vezérprojekteket is.

M76 Befektetésösztönzési folyosó projekt elindítása

A térség és régió komplex gazdaság-, ipar-, és kereskedelemfejlesztése végett fejlesztési potenciál rejlik egy befektetésösztönzési 'folyosó' létrehozásában, amely az új infrastruktúrák megépülése révén egy új, high-tech profilú övezet lehetne. A cél a külföldi működő tőke (FDI) térségbe településre ösztönzése. A térség városai, települései, ipari parkjai összefogva, egységes befektetésösztönzési szervezettel 'láthatóvá válnak' a térképen, a promóció, a szakmai munka és az összefogás által. A szervezet feladata a Hévíz-Balaton nemzetközi repülőtér térségi képviselője és járatfejlesztése. A szervezet maximálisan együttműködik a HIPA Nemzeti Befektetési Ügynökség Zrt-vel és más állami szervekkel. Konkrét elképzelésként megfogalmazható, akár módosítható is: Hévíz/Keszthely - Hévíz-Balaton nemzetközi repülőtér - Zalaegerszeg (tesztpálya, logisztikai terminál, stb.) - Körmend (M80/M86) – Szentgotthárd – Szombathely - Nagykanizsa vonal. A projekt megvalósítási ötletének kibontása a 2030-ig terjedő időszakban nagymértékben hozzájárulna a teljes térség, régió fejlődéséhez és a szolgáltatói és beszállítói bázis megfelelő mennyiségű és minőségi kialakításához a vezérprojektekhez kötődően is. A projekt teljes egészében a gazdaság élénkítésére, az újonnan épülő M76-os és M80-as gyorsforgalmi utak által feltárt területek és lehetőségeik okos, pontos és tervezett kihasználására fókuszál.

Hazai és Nemzetközi kapcsolatok, valamint együttműködések kialakítása és elmélyítése

A zalaegerszegi vezérprojektek megjelenésével párhuzamosan egyre nagyobb hangsúlyt szükséges fektetni a hazai és nemzetközi kapcsolatok erősítésére. Ennek egyik fontos eszköze a határon átnyúló kapcsolatok megerősítése, fókuszálva a testvérvárosi kapcsolatokra és a ZalaZONE Járműipari Tesztpálya beruházás elindulásával megerősített, trilaterális együttműködésre (Ausztria – Magyarország – Szlovénia). Cél, hogy a városi részvétellel ezen erősödő

kapcsolatokat a helyi gazdaságfejlesztés egyik mozgatórugójává tudjuk tenni több fronton is. A zalaegerszegi helyszínnel, ZalaZONE Járműipari Tesztpálya szervezésében évről-évre megvalósuló Trilaterális konferencia is ezt a célt szolgálja. A potenciálok kiaknázásával cél a kialakult nemzetközi kapcsolatok továbbépítése és elmélyítése. Célként megfogalmazható az egységes és folyamatos nemzetközi jelenlét.

Nemzetközi szinten is erősítve Zalaegerszeg meghatározó szerepét és gazdaságfejlesztési céljait, a már említett Trilaterális konferencia továbbfejlesztése javasolt a ZalaZONE Járműipari Tesztpályával történő együttműködés mentén. Kiegészítésként befektetői, helyi vállalkozói bemutatkozásnak, együttműködések kialakításának, esetlegesen start-up versenynek is teret adó rendezvénynappal bővíthetne az egyébként is rendkívül impozáns és értékes Trilaterális konferenciasorozat.

3. táblázat: Általános gazdaságfejlesztési projektek összefoglaló információi

GAZDASÁGFEJLESZTÉS - Gazdaságfejlesztési általános projektek				
Projekt / Program megnevezése, leírása beavatkozási területenként	Előkészítettség szintje	Becsült költség, (millió Ft)	Időtáv	Finanszírozás
P1: Gazdaságfejlesztési politika erősítése: Zalaegerszegi Gazdaságfejlesztési divízió folyamatos szervezeti, működési fejlesztése, nemzetközi jelenlét biztosítása, infrastrukturális háttér, marketing anyagok	Részletes koncepcióterv	évi 150	2020-tól folyamatos működés és fejlesztés	Zalaegerszegi Városfejlesztő Zrt. / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
P2: M76 Befektetésösztönzési folyosó projekt elindítása (gazdasági kohézió) szakember igény, nemzetközi jelenlét,	Projektötlet	300	2021-2022	Kormányzati támogatás / Zalaegerszegi Városfejlesztő Zrt. /

infrastrukturális igény, marketing anyagok				Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
P2.1: M76 Befektetésösztönzési folyósó projekt működtetése (gazdasági kohézió)	Projektötlet eredménye	évi 170	P2-t követően folyamatosan	Kormányzati támogatás / Zalaegerszegi Városfejlesztő Zrt. / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
P3: Hazai és Nemzetközi kapcsolatok, valamint együttműködések kialakítása és elmélyítése	Projektötlet	évi 20	2020-tól folyamatos működés	Zalaegerszegi Városfejlesztő Zrt. / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata

5.2.2. Iparfejlesztési projektek

Ipari park fejlesztési projekt

Az északi ipari park már jelenleg is a város és a térség egyik meghatározó, magas hozzáadott értéket generáló, tudásintenzív régiót erősítő Tudományos és Technológiai Parkja. Az ipari park fejlesztésre irányuló projekt megvalósításával tovább erősíthetők a város és környékének jövőbeli foglalkoztatási lehetőségei. Zalaegerszeg kedvező földrajzi elhelyezkedése, az épülő M76-os gyorsforgalmi út, a körmendi összeköttetést biztosító jövőbeli M80 útfejlesztés mind alapjait biztosítják a régió gazdasági fejlődésének és a kapcsolható projekteknek. Cél a már működő struktúrák további megerősítése és további K+F tevékenységek térségbe vonzása. A további ipari területek kialakítása a beruházási igények megvalósításához és a helyi vállalkozások hozzáadott értékének növeléséhez, új munkahelyek teremtéséhez, a megvalósítás fázisában lévő, valamint a közel jövőben megvalósuló, nemzetgazdaságilag is jelentős beruházásokhoz (vezérprojektekhez) kapcsolódó partneri, beszállítói cégek letelepedésének feltételeinek megteremtéséhez elengedhetetlenül szükséges.

A város ipari parkjainak szabad kapacitását áttekintve kijelenthető, hogy a 4 működő ipari parkban, a szabad területek többnyire elfogytak. A működő ipari parkok telítettsége miatt új területek bevonása szükségszerű. Fejlesztendő ipari területként nevesíthető az északi ipari parktól nyugatra eső területek összessége, ami körülbelül 400 hektár nagyságú területet jelent. Jelenleg ezek mezőgazdasági és erdőművelés alatt álló, magánkézben levő területek. A terület értéke körülbelül 4 milliárd Forint, ami további kb. 15 milliárd Forint értékű a közművesítést, terület-előkészítést igényel. Az új területek megvásárlásával és a szükséges közművek és infrastruktúra kiépítésével kb 400 hektárnyi új terület válik alkalmassá arra, hogy az újonnan generálódó igényeknek megfelelő ipari területet biztosítani tudjuk és a projekt révén a helyi vállalkozások is végre tudják hajtani fejlesztéseiket.

Az ipari park fejlesztési projekt megvalósítása mentén Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata kiemelt figyelmet kíván fordítani a mező-és erdőgazdasági földek, valamint a földművelésbe bevont értékes területek védelmére, hiszen a földjeink és a természet megóvása az egyik legfőbb szempont az élhető város fenntartása tekintetében.

A stratégiában megfogalmazott ipari park fejlesztési projekt kapcsán a mező-és erdőgazdasági földek védelméről és azok forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény és 2013. évi CCXII. törvény rendelkezéseit teljes mértékig irányadónak tartjuk.

Az ipari park fejlesztési projekt önkormányzati hatáskörben lenne megvalósítható, amely lokális, regionális és nemzetgazdasági szempontból is előnyös. Többek között például az önkormányzatnak teljes mértékig ráhatása van ilyen esetben az ipari parkban megjelenő szereplőkre, kézben tarthatja a döntést annak vonatkozásában, hogy a város és a régió gazdasági fejlődését a lehető legkoncentráltabban támogató befektetőket fogadja be, illetve emellett hatással tud lenni arra is, hogy az esetlegesen betelepülő vállalat, befektető olyan

tevékenységet folytasson mely nem csak gazdaságilag tökéletesen illeszthető a város és a régió fejlesztési irányába, de környezetvédelmi szempontból is jól illeszkedik az élhető város képébe.

Összességében tehát megállapítható, hogy az ipari park fejlesztési projekt kapcsán a szükséges eljárásrend jól ismert, az önkormányzati kézben megvalósuló fejlesztés pedig jól koordinálható és a betelepülő vállalkozások tevékenységi köre is hatékonyan szabályozható.

Az azonosított ipari park fejlesztési projekt kiemelt jelentőségű, annak szakaszolása viszont szükségszerű. Első ütemben egy körülbelül 100 hektár nagyságú terület ipari célra történő bevonásának előkészítő munkálatait kezdeményeznénk. A teljes területről megállapítható viszont, hogy jól illeszthető a már elindult gazdaságfejlesztési projektek közé. A projekt elindítása tehát kiemelt jelentőségű, időszerű és szükségszerű, tekintettel arra az indokra is, mely szerint a szabad ipari területek Zalaegerszegen többnyire elfogytak és a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű projektek köré épülő ökoszisztéma kiterjesztése és az abban rejlő térségi és regionális hatású gazdaságfejlesztési lehetőségek kiaknázása szabad ipari területek nélkül korlátozott. Természetesen a terület pontos körülhatárolása elengedhetetlen, ez részben viszont a projekt előkészítési fázisa mentén határozható meg.

Az ipari park fejlesztési projekt mellett kiemelt figyelmet kell viszont fordítanunk a már meglévő ipari területen működő szereplők, illetve kivitelezés alatt levő beruházások közműigényeinek kiszolgálására. Ezen céllal összefüggésben említhetők meg a **1314/2021. (V. 27.) Korm. határozat** rendelkezései. A közműfejlesztési projekt a jelenlegi északi ipari park területén működő, épülő beruházások közműigényeit fogja kiszolgálni. A projekt szükségszerűsége vitathatatlan. A közműfejlesztés mentén létrejövő új vízbázis kiváló alapot fog biztosítani jövőbeli további ipari park fejlesztési projektek megvalósításához is. A közműfejlesztési projekt megvalósítása azonban további ipari park fejlesztési

projekt indulása nélkül is nélkülözhetetlen a már betelepült és az épülő beruházások fenntarthatósága szempontjából.

Az északi ipari park fejlesztési projektet követően a következő évtizedekben Zalaegerszeg közigazgatási határán túllépve is szükségszerűvé válhatnak hasonló fejlesztések. A környező településeken tematikus ipari parkok létrehozásában rejlő lehetőségek megvizsgálása ennek egy lépése lehet. Az ilyenfajta fejlesztési potenciál kitörési pontot jelenthet a környező zalai települések számára is, Zalaegerszeg számára pedig további fejlődési potenciál kiaknázását eredményezné.

ZalaZONE Járműipari Tesztpálya II. ütemének megvalósítása

A helyzetértékelés 1.4.2. számú alfejezetében már utaltunk rá, hogy a Járműipari Tesztpálya, mint állami beruházás egyértelmű katalizátor szerepet tölt be a 10 éves gazdaságfejlesztési stratégia vezérprojektjeinek lehetséges zalaegerszegi megvalósulásában is és további fejlődésük tekintetében is rendkívül fontos szerepet játszik a tesztpálya megfelelő ütemű kivitelezési folyamatainak lebonyolítása. A tesztpálya adott elemei a stratégiában megfogalmazott vezérprojektek megvalósulásának szerves részei. A Drón Kompetenciaközpont és a védelmi iparhoz kapcsolódó vezérprojekt tekintetében is kijelenthető a beruházások összekapcsoltsága. A ZalaZONE Járműipari Tesztpálya további kivitelezési fázisainak megvalósítása tehát kiemelt projektként szerepeltethető, annak gazdaságfejlesztési hatása miatt is.

A projekthez kapcsolt részletesebb összefoglalót az **IV. számú melléklet** tartalmazza.

Zalaegerszegi logisztikai központ alpinfrastruktúra

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata a Településfejlesztési Operatív Program (TOP) keretében a zalaegerszegi logisztikai központ alpinfrastruktúra ellátásának biztosítását vállalta, telekhatáron kívüli infrastrukturális

fejlesztésekkel: gáz-, áram csatlakozás, ivóvíz-, szennyvíz-, csapadékvíz elvezetés, valamint a logisztikai központ elérhetőségét biztosító útépítések.

Az NKHFÜ Kft. elkészítette 2018. október 5-i határidővel a Zalaegerszeg-Zalaszentiván Intermodális Konténerterminál megvalósítására irányuló Megvalósíthatósági Tanulmányt (a továbbiakban: MT), amely megvizsgálta a potenciális helyszíneket – összhangban a folyamatban lévő közúti, vasúti tervekkel – a megvalósítás módját, költségeit, a térségben elérhető vasúti, és közúti szállítványozási adatokat, lehetőségeket és a működés, üzemeltetés gazdasági kereteit.

4. táblázat: Iparfejlesztési projektek összefoglaló információi

GAZDASÁGFEJLESZTÉS - Iparfejlesztési projektek				
Projekt / Program megnevezése, leírása beavatkozási területenként	Előkészítettség szintje	Becsült költség, (millió Ft)	Időtáv	Finanszírozás
P4: Ipari park fejlesztési projekt (az északi ipari parktól nyugatra eső területek felvásárlása, (400 hektár) és közművesítése, terület előkészítése, kapcsolódó útfejlesztések)	Projektötlet	19 300	2021-2030 között	Kormányzati támogatás / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
P5: Északi ipari park közműfejlesztési projekt	Új kormányelőterjesztés és folyamatban 1314/2021. (V. 27.) Korm. határozatra alapozva	10 500	2021-2023	Kormányzati támogatás
P6: ZalaZONE Járműipari Tesztpálya II. ütem	Kivitelezési terv	30 000	2020-2023	Magyar Állam

P7: Zalaegerszeg logisztikai központ alapinfrastruktúra	Kivitelezési terv	1 100	2020- 2023	TOP
--	-------------------	-------	---------------	-----

5.2.3. Vállalkozásfejlesztési projektek

A helyzetértékelés 1.4.3. számú alfejezetében foglaltak tükrében megállapítható, hogy a vállalkozások fejlesztésére irányuló projektekre is fontos nagy figyelmet fordítani a vezérprojektek fenntarthatóságához szükséges gazdasági környezet megteremtése érdekében. A már elindult és újonnan induló jelentős beruházások tükrében Zalaegerszeg gazdasági folyamatainak egyre erőteljesebben szükséges a tudásalapú, innovatív gazdaság felé fordulnia, hiszen versenyképességüket mind a termék, mind a technológiai fejlesztésben szinte csak ezen úton növelhetik. A humán tudással magas szintű technológiai tudás, fejlesztések valósíthatók meg, amely által a vállalkozások magasabb áron tudják értékesíteni termékeiket, mivel a vevők számára többletet nyújtanak. Ezáltal nagyobb vevői érték jön létre, ezért a vevő hajlandó többet fizetni a termékért, és ebből újabb tudás és K+F+I tevékenység építhető. A gazdaságfejlesztés ezen ágán keresztül célunk többek között a hazai tulajdonú vállalkozások hozzáadott értékének növelése, a hazai tulajdonú vállalatok beszállítói képességének javítása és a tudásalapú, innovatív környezetet alátámasztani képes városi vállalati környezet megteremtése. Ez a cél a központi kormányzati kezdeményezések és programok népszerűsítése mentén érhető el.

A vállalkozások számára kedvező üzleti környezetet a vállalkozások működésével kapcsolatos infrastruktúra fejlesztésével, valamint a vállalkozói kompetenciák megszerzési lehetőségének biztosításával lehetséges elérni.

A projektek különböző típusú együttműködéseket és felelősségi köröket igényelnek. A vállalkozásfejlesztési projektek megvalósítása Magyarország

Kormánya, a Zalaegerszegi Városfejlesztő Zrt. új gazdaságfejlesztési divíziója (ZEDD), a Pannon Egyetem Zalaegerszegi Egyetemi Központja, a Zala Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (ZMKIK) és a Zala Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány (ZMVA) közös feladata.

Vállalkozásokat segítő - Logisztikai vállalkozói kompetenciaközpont

A járvány által kialakult gazdasági válság a cégek esetében logisztikai területen, konkrétan készletgazdálkodási vonalon nagymértékben érezteti hatását. A legtöbb vállalkozásnak nincs olyan készletgazdálkodási szaktudása (matematikai, logisztikai stb.), amely alapján a készletszintjeik és ellátási láncuk 'robosztusak' lennének. A 'leállás' következtében számos helyen készletek halmozódtak fel (=veszteség), illetve számos alapanyagból készlethiány lépett fel (=veszteség) a nem megfelelő, nem átgondolt és a jelen állapotra fókuszáló készletgazdálkodás miatt. Logisztikai-készletgazdálkodási szinten tehát a legtöbb vállalatnak nincs, vagy nagyon kevés tapasztalata van.

Fontos lenne, a térség nagyarányú logisztikai fejlődése (M76 okosút, Terminál, repülőtér, stb.) okán egy vállalkozásokat segítő, hatékony és gyakorlatias vállalkozói kompetenciaközpont felállítása, mely neutrálisan képes a hozzá forduló helyi vállalkozásoknak segítséget nyújtani. Ezen cél megvalósításához tökéletes alapot adhat a kormányzati szándékban szereplő logisztikai kompetenciaközpont projekt elindítása.

Digitalizáció, ipar4.0. terén történő fejlődést elősegítő projektek

A dinamikus növekedés ellenére, napjainkra több külső és belső tényező miatt a magyar gazdaság korszakváltáshoz érkezett. A digitalizációs forradalom nemcsak az IT alkalmazások széleskörű bevezetését, hanem a piaci szerkezetek és az értékláncok átalakulását is eredményezi, ami a legtöbb vállalkozástól és foglalkoztatottól átfogó alkalmazkodást követel meg.

A kapcsolódó projektek indításával Magyarország Kormányának célja, hogy a vállalkozások a digitalizáltság magasabb szintjére lépjenek, és ezzel versenyelőnyhöz jussanak, könnyebben feleljenek meg az új beruházások által generálódó beszállítói követelményrendszernek is, illetve könnyebben kezeljék a jövő kihívásait.

A központi kezdeményezés mentén ugyanis a vállalkozások digitális gazdaságba történő beilleszkedésének javítása, a hazai mikro-, kis- és középvállalkozások innovatív szemléletének és naprakész üzleti tudásának növelése érhető el.

Célzottan a KKV-k digitalizációjára nagyívű kormányzati vállalati programok vannak már most is megvalósítás alatt (például GINOP-ból) és lesznek a jövőben is (a DIMOP Pluszból, ilyen pl. a Modern Vállalkozások Programjának folytatása vagy a Digitális Európa Program segítségével létesülő Európai Digitális Innovációs Központok). A meglévő vagy tervezett programokon keresztül tudunk a helyi KKV-k digitalizációjára kiemelten fókuszálni.

Ezen kezdeményezések megvalósítása mentén fontos hangsúlyt fektetni például a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara KKV-k számára kidolgozott „Vállalkozz Digitálisan!” Programra és a Vállalkozói Mentorprogramra is.

„Vállalkozz Digitálisan!”

A Modern Vállalkozások Programja közel két éve igyekszik segíteni a vállalkozásokon, útbaigazítani őket a digitális átalakulás felé vezető úton. A Program felméréseket végez, informatikai fejlesztéseket, megoldásokat javasol, kedvezményeket tesz elérhetővé, rendezvényekkel, saját fejlesztésű szemléletformáló tartalmakkal hozza közelebb az informatika világát.

Az összesen négy éves ciklusát töltő kezdeményezés kifejezetten vidéki vállalkozások számára nyújt segítséget, lebonyolítása a Közép-Magyarország és az agrárium kivételével országosan zajlik. [33]

Mentorprogram

Zalában is újtára indult az Országos Vállalkozói Mentorprogram. A Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP) finanszírozásában megvalósuló projektekre a zalai kis- és közép vállalkozások jelentkezhetnek, sikeres pályázatuk esetén egy évig kapnak segítséget beszállítói, külpiaci készségeik, tevékenységük fejlesztéséhez, ugyanakkor a program egy másik moduljában általános vállalkozási tanácsokban részesülhetnek személyes mentorálás keretében. [36]

Generációváltás sikeres megvalósítását támogató projekt

Napjainkban egyre nagyobb kihívást jelent a vállalkozások számára a generációváltás. A családi vállalkozások életében ugyanis eljön az a pont, amikor a fiatalabb generáció átveszi a vállalkozás vezetését. Fontos, hogy nagy hangsúlyt fektessünk ennek támogatására, amely a megfelelő információk átadása mentén, rendezvények, workshopok szervezésén keresztül valósítható meg, a helyi vállalkozásokat segítő szervezetek és társaságok által, mint például a ZMKIK, ZMVA.

Adataalapú iparági elemző projekt

A térségi iparági elemző projekt célja, hogy a tények, adatok alapján alátámasztásra kerüljenek a helyi és térségi beszállító programok, a befektetésösztönzési döntések. A gazdaságelemzés vonatkozásában szeretnénk feltérképezni a helyi iparágakat, különösképpen az egyes vállalkozások sajátosságait. Támogatni kívánjuk a velük való kapcsolatfelvételt, illetve szeretnénk összegyűjteni a vállalati szféra igényeit és problémáit, amelyet akár hatáselemzés formájában továbbítani is tudunk a kormányzati és gazdasági élet szereplői felé.

Az adataalapú iparági elemzés tájékoztatást nyújt a helyi gazdasági adottságokról, amelyek a potenciálisan ideérkező további, jövőbeli, már elindult és újonnan induló beruházások (vezérprojektek) következtében megjelenő befektetések

döntéseit is elősegíthetik, illetve új fejlesztési projekteket generálhatnak objektív mérési eredmények alapján. A projekt egyértelműen hozzájárul a gazdaság ütésállóságához. A programban megvizsgáljuk az egyes ágazatok trendjeinek alakulását, amelyek hozzájárulnak a város és környezetének iparágainak megismeréséhez, illetve ennek következtében létrejön egy olyan valós adatokkal feltöltött adattárház, amely beszállítói programhoz, befektetésösztönzési döntés támogatáshoz megfelelő humán vagy mesterséges intelligencia alapú lekérdezéseket tud biztosítani. Objektív, egyfajta automatizált hatásmechanizmus bemutató felület (Dashboard/OLAP) kialakítása szükséges hosszú távon, hiszen az ember, mint olyan legjobb szándékok mellett sem képes korlátlan gyakorisággal és komplexitással a jövőbeli folyamatok várható alakzatait valós időben felmérni.

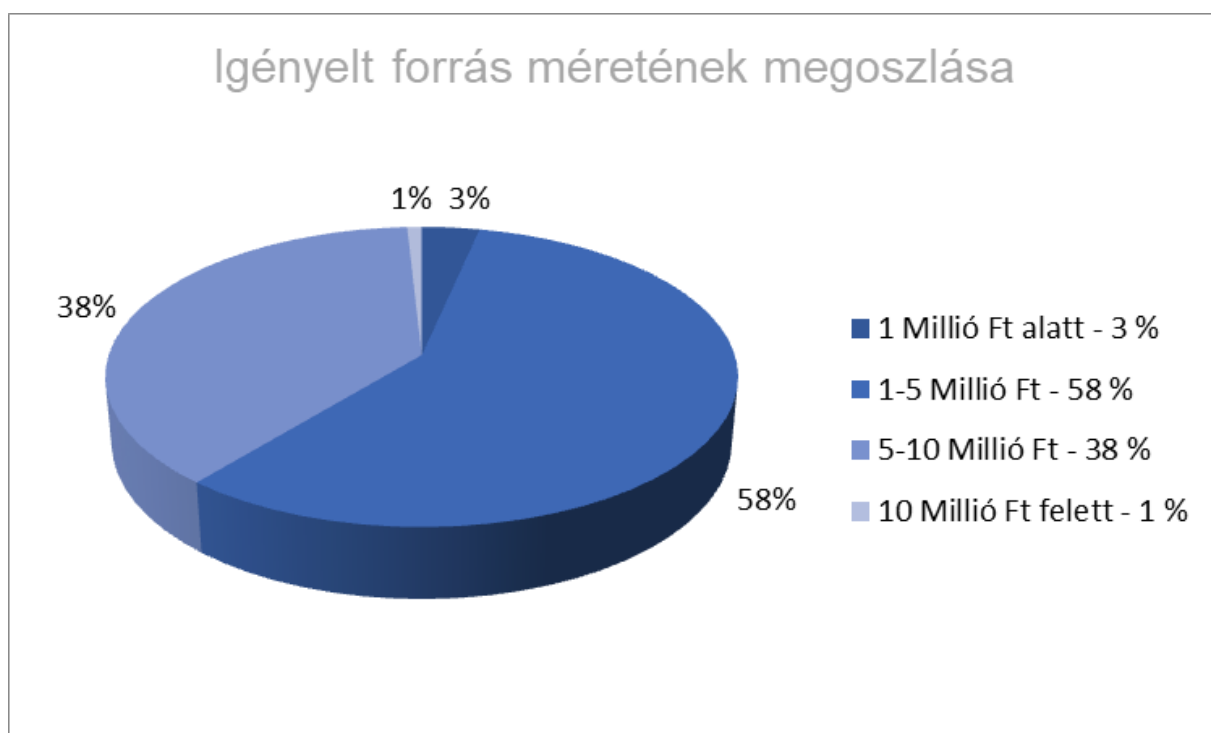
Beszállítói bázis fejlesztési program

Az iparági elemző projektre építve indítanánk el a beszállítói bázisra koncentráló fejlesztési projektet. Előzetes irány szerint feltérképeznénk a helyi vállalati, ipari szereplőket, azok ágazati működését, beszállítói bázisát, majd a nagyobb cégek beszállítóivá válás követelményrendszerének feltérképezését követően összeköttetést biztosítanánk a helyi szereplők között. A kisebb vállalatokat fejlesztésre ösztönöznénk, hogy a nagyobb vállalatok beszállítóivá tudjanak válni, mindezzel erősítve a hazai vállalatok szerepét az ellátási láncokban. A projekt megvalósításához annak teljes szakmai kidolgozása szükséges, szervezeti háttérének és kapcsolódási pontjainak bemutatása mentén, majd ezt követően az adataalapú iparági elemző projektre építve lehetne elindítani a beszállítói bázis fejlesztési programot.

Mikrohitel program

A Zala Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány közel 30 éve dolgozik a Zala megyei vállalatok folyamatos segítésén, a megfelelő információszolgáltatás biztosításával. A mikrohitel program is egy olyan vállalkozásokat segítő rendszert

jelent, melynek révén a mikro-, kis- és középvállalkozások számára szükséges forrásigények (max 10 millió Ft-ig) megteremthetővé válnak működésük fenntartásához és további fejlesztésekhez. A program kiépített rendszerrel működik, az alapítvány bármikor kész ennek újraindítására, jelenleg azonban a vállalkozások részére bocsátható kedvezményes hitelek forrásállománya hiányos. Az alapítvány által készített felmérés alapján azonban a számok tükrözik a program létjogosultságát és szükségességét. Jelenlegi adatok alapján 118 ügyfél jelezte a kapcsolódó forrásigényt. [28]

21. ábra: Igényelt forrás méretének megoszlása,
Forrás: Zala Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány

Magyar Vállalatok zöld fejlesztése

A hazai gazdasági környezet működése tekintetében fontos célkitűzés a Kormány számára, hogy a fenntarthatóság jegyében támogassa a „zöld” vállalkozások fejlődését. Több milliárd forint értékben jelentek meg zöld gazdaságfejlesztési pályázatok, amelyekkel a megújuló energia és az energiahatékonyság területén kapacitásfejlesztő vállalkozásokat igyekeznek segíteni fejlődésükben. Fontos,

hogy az elérhető lehetőségeket hangsúlyozzuk és a megfelelő kommunikációs csatornákon keresztül informáljuk a helyi vállalkozásokat, ezzel is hozzájárulva a hatékony információáramláshoz és a helyi vállalkozások támogatásához.

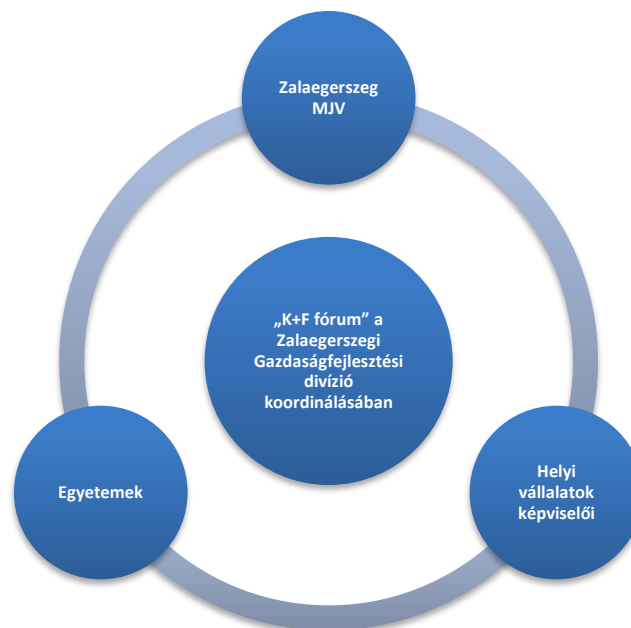
A tapasztalatok megosztása tehát lokális kezdeményezéseket is igényel. Zalaegerszegen ezen célból is kifolyólag rendszeresen megrendezésre kerülnek különböző vállalkozói fórumok, melyek mentén elérhető a hatékony információcsere biztosítása, a cégek kapcsolatainak erősítése, a kollaborációs lehetőségek azonosítása.

K+F fórum elindítása

A „K+F fórum” projekt célja, hogy városi közbenjárással, részvétellel és kezdeményezéssel közelebb hozzuk egymáshoz az ipar és az oktatás szereplőit közös K+F projektek generálása érdekében. A fórum lehetőséget adhat jó gyakorlatok bemutatására is. A helyzetértékelésben már sikerült rámutatni a nemrégiben készült vállalati kérdőívhez kapcsolt kutatási eredmények mentén, hogy a helyi vállalati szféra szereplői nyitottak és fejlődési lehetőséget látnak közös K+F projektek elindításában, továbbá a már elindult és az újonnan induló új beruházások (vezérprojektek) révén is tovább erősödik a K+F infrastruktúrára épülő projektek jelentősége. Ehhez a város minden lehetséges eszközével szeretne hozzájárulni. A projekt eredményeképpen az együttműködések erősödhetnek, amelyek révén az innovatív és tudásintenzív térség és régió is erősödik és magas hozzáadott érték generálódik. Egy ilyen fórum mentén könnyebben lehetőség nyílna a megfelelő partnerségek azonosítására.

Konkrét példaként a nagykutasi Alma 2000 Kft nemrégiben jelzett együttműködési szándéka is megemlíthető. A vállalat innovatív környezetben, folyamatos fejlesztések mentén foglalkozik gyümölcsstermesztéssel. Csúcs minőségű termései révén, az export piacon is elismertek. Innovatív környezetük bizonyítékai többek között a magas minőségű alkalmazott technológia. Hazai és nemzetközi egyetemi kapcsolatokkal is rendelkeznek. A korábbi években

többször együttműködések keretein belül a debreceni egyetemmel is végeztek kutatásokat. Már több mint 10 éve önvezető traktorral oldják meg az ültetési munkálatokat és az ország legmodernebb gépeit igyekeznek alkalmazni. Folyamatosan tesztelik többek között például a klímaváltozás hatásait. Ezen kutatások révén a legnagyobb sikerrel telepíthető termésfajtákat is azonosítani tudják. Nyitottak K+F együttműködések elindítására, többek között akár önvezető traktorokhoz kapcsolódóan is szívesen működnének együtt közös kutatásokban, vagy akár drónos permetező rendszerek alkalmazhatóságának tesztelésében is részt vennének. Ez csak egy példa a sok közül, amelyek következtében fontos életre hívni az említett fórumot, vagy akár egy interaktív felületet, ahol az esetleges együttműködési szándékokat összegyűjtve támogató környezetet tudunk teremteni, amelynek eredményeképpen a megfelelő partnerek könnyebben megtalálják egymást. A már elindult beruházásoknak és a hamarosan induló vezérprojekteknek köszönhetően a jövőben további kiegészítő gazdaságfejlesztési projektek is kibontakozhatnak, például a solar-, a bió-, a robottechnika, vagy akár a modern kertészeti iparhoz kapcsolódó területen. A létrehozásra kerülő K+F fórum támogató környezetet teremt mindehhez.

22. ábra: K+F fórum

5. táblázat: Vállalkozásfejlesztési projektek / programok összefoglaló információi

GAZDASÁGFEJLESZTÉS - Vállalkozásfejlesztési projektek				
Projekt / Program megnevezése, leírása beavatkozási területenként	Előkészítettség szintje	Becsült költség, (millió Ft)	Időtáv	Finanszírozás
P8: Vállalkozásokat segítő - Logisztikai vállalkozói kompetenciaközpont szakmai megalapozó dokumentum létrehozása	Projektötlet	100	2021 Q1-2022 Q3	Kormányzati támogatás / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
P8.1: Vállalkozásokat segítő - Logisztikai vállalkozói kompetenciaközpont létrehozása a szakmai megalapozó dokumentum alapján	Projektötletre épített megvalósítás	Megalapozó dokumentum tükrében meghatározható	Projektötletre épített megvalósítás	Kormányzati támogatás
P9: Generációváltás sikeres megvalósítását és a magyar vállalatok zöldítését támogató projekt	Projektötlet	100	2020-tól folyamatosan	Szervezésben érintett szervezetek által
P10: Adataalapú iparági elemző projekt	Projektötlet	Részletes szakmai anyag tükrében határozható meg	2022Q1-24Q4	Kormányzati támogatás / Zalaegerszegi Városfejlesztő Zrt. / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata / Pályázati forrás
P11: Beszállítói bázis fejlesztési program	Projektötlet	Részletes szakmai anyag tükrében határozható meg	Adataalapú iparági elemző projektre építve	Kormányzati támogatás / Zalaegerszegi Városfejlesztő Zrt. / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata

P12: Mikrohitel program újraindítása	Elindításra készenálló, működő struktúra	650	2021-2030	MFB
P13: K+F fórum elindítása	Projektötlet	évi 20	2021 Q1-től folyamatosan	Zalaegerszegi Városfejlesztő Zrt. / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata

5.2.4. Turizmus és szolgáltatásfejlesztés

A térség gazdasági fejlődését is szolgálják a célzottan kialakított turisztikai fejlesztések és a lakosság életminőségének javításában is jelentős szerepük van. Szükségesek további fejlesztési lépések, amelyek a vezérprojektek és a város további gazdasági fejlődésének hatékonyságát növelik, ahogy erre az 1.4.4. számú alfejezetben összefoglalt helyzetértékelés is rávilágít. A tervezett következő fejlesztési eszközök bemutatásán keresztül látható, hogy Zalaegerszeg városa kiemelt fontossággal kezeli a városban élők, városba érkezők életminőségét támogató fejlesztési projektek elindítását, hiszen egy város az ott élő, és oda látogató emberektől lesz igazán otthonos. A fejlesztések hozzájárulhatnak az elégedett lakossági közeghez és a népességszám növekedésre gyakorolt hatása is jelentős lehet. Korábban döntés született több kapcsolható és már elindult, vagy hamarosan induló turisztikai fejlesztési projektekről, melyek megvalósítása támogatja a vezérprojektek következtében várhatóan a jövőben Zalaegerszegre érkező új lakosság és a már itt élők életszínvonalának magas minőségét.

Göcseji Múzeum és Mindszentyneum

2019 októberében kezdődött a Göcseji Múzeum épületének felújítása. A turisztikai fejlesztés közvetlen célja a történelmi belvárosban található Göcseji Múzeum épületének állagmegóvása, modernizálása, benne a 21. századi látogatói igényekkel harmonizáló, interaktív és innovatív kiállítás életre hívása. A fejlesztés

a Göcseji Múzeum állandó tárlatainak megújítását, valamint az épület teljes körű felújítását is magába foglalja. A várostörténeti kiállítás mellett a Kossuth-díjas Németh János keramikusművész kiállításának tartalmi bővítése, valamint a szintén Kossuth-díjas Fekete György belső építész életművének új állandó művészeti kiállítása valósul meg.

A Göcseji Múzeum mellett, annak közvetlen szomszédságában épül meg a Mindszenty József bíboros, hercegprímás életét bemutató, interaktív látogatóközpontnak otthont adó komplexum, a Mindszentyneum. A kiállítás tematikája egy egész szintet szán Mindszenty József életének és tevékenységének, míg egy másik szinten a XX. századi kommunista diktatúrában zajló vallásüldözés témaköre kerül bemutatásra. A pinceszinten a város középkori emlékeit, köztük a régészeti feltárás során fellelt, épített örökséggé nyilvánított téglaegető kemencéket tekinthetik meg a látogatók. A legfelső szinten kerül kialakításra egy időszakos kiállító tér panorámás rendezvényterasszal.

A kiállítások mellett számos további látogatóbarát szolgáltatás is helyet kap a Mindszentyneum épületében, úgy mint kávézó, helyi termékeket is árusító ajándékbolt, múzeumpedagógiai és rendezvény helyiségek, ahol az egyik különterem a vallási közösségi összejövetelek színtereként fog szolgálni, valamint egy 120 fő befogadására alkalmas konferenciaterem.

A múzeumegyüttes megvalósításával Zalaegerszeg olyan új kulturális turisztikai attrakcióval bővül, amely a térség egyik jelentős kínálati elemeként szolgálja majd a hazai és a határon túli látogatók igényeit.

Skansen, azaz a Göcseji Falumúzeum

A Skansen, azaz a Göcseji Falumúzeum (a Göcseji Múzeummal együtt) 2013-ban került a városi önkormányzat fenntartásába, addig megyei/állami intézmény volt. A 2014-ben hivatalba lépett új városvezetés célul tűzte ki a Göcseji Falumúzeum, mint turisztikai célpont és egyben fontos értékeket őrző közgyűjtemény felújítását és bővítését. Újra működő vízimalom, csárda, esküvők tartására is alkalmas lábas ház, népi játszópark, új bejárat és parkoló, gyalogos és kerékpáros összeköttetés

a Gébárti-tóval és a Kézművesek Házával, saját zalai termékek kínálása, (aszalványok, pálinka, bor, méz, lekvár, sajt, tökmagolaj, stb.) csak néhány a sok-sok megvalósítható ötletből. A beruházás egy önkormányzati és egy állami elemből áll. A fejlesztés a Magyar Olaj- és Gázipari Múzeummal is szervesebb egységgé kovácsolja a falumúzeumot, amelyben az új épületek mellett több értékes gyűjtemény is helyet kap. A megújuló falumúzeum egész napos programot kínál majd a látogatóknak, ugyanis minden egyes portán valamilyen aktív, cselekvésre ösztönző élmény fogadja majd betérőt. A Skanzen korábban tervezett hagyományőrző programoknak, „göcseji napok” programsorozatoknak is otthont adhat a jövőben.

Alsóerdői új sport és szabadidő központ

Az Alsóerdőn a volt napközis tábor helyén egy új sport és szabadidő központ létrehozása mellett kötelezte el magát Zalaegerszeg városa, melynek legtöbb elemét ingyenesen tudják majd igénybe venni a zalaegerszegi polgárok. A beruházás bruttó 4 milliárd forintos ráfordítással indulhatott el, amely tökéletes megvalósulása az élménydús szabadidős tevékenységhez köthető fejlesztési iránynak. A beruházás elemeit a **V. számú melléklet** tartalmazza.

Új multifunkciós sport és rendezvénycsarnok építése

2019 júniusában bekerült a Modern Városok Programba egy új multifunkciós sport és rendezvénycsarnok építése is. A projekt magába foglalja az új csarnok elkészülése után a régi csarnok bontását, egységes tér és parkoló kialakítását, további több száz férőhelyes parkoló építését, a környező utak felújítását, valamint a Balatoni és a Stadion utcák kereszteződésében körforgalom építését. A kormány állami támogatást biztosított az önkormányzatnak az előkészítésre és a tervezésre. 2021 novemberében elkészült a teljes tervdokumentáció. A kivitelezés 2022 tavaszán indulhat és 2025-ben fejeződhet be. A beruházás megvalósítása színvonalas helyszínt fog tudni biztosítani különböző programoknak és sporteseményeknek.

Edzőközpont létesítése

Zalaegerszegen számos sportegyesület működik napjainkban. Városunk számára fontos a lakosság sport iránti elhivatottságának, motiváltságának erősítése. Évről-évre igyekeznek a városunkban működő sportegyesületek a megfelelő kommunikációs csatornákon keresztül megszólítani a fiatalokat, annak érdekében, hogy lehetőség szerint mindenki megtalálhassa a számára legideálisabb sportágat és annak akár kiemelkedő tehetségévé is váljon. A sportegyesületek munkássága és sport iránti elkötelezettsége azonban nem csak a tehetséggondozás miatt rendkívül fontos, hanem azért is mert a sport kitartásra, céltudatosságra, elhivatottságra is tanít mindamelllett, hogy az egészség megőrzésében is fontos szerepe van. Napjainkban a zalaegerszegi sportegyesületek működéséről elmondható, hogy a városban rendkívül szétszórt módon vannak jelen és sok közülük több is működhetne színvonalasabb helyszínen. A vezérprojektek megjelenése következtében várható növekvő lakosságszám és a folyamatosan fejlődő városunk hosszú távon indokolja egy edzőközpont létesítését, ahol a lehető legtöbb sportegyesület működése, egy helyen biztosítható lenne. A projekt egyrészt a nemzetközi színvonalú gazdasági környezetnek való megfelelést hivatott támogatni, másfelől pedig a helyi lakosság életminőségéhez és növekvő elégedettségéhez kíván hozzájárulni.

Art mozi felújítása

Az Art mozi felújítási munkálatai is Zalaegerszeg jelenlegi és jövőbeli lakossága életminőségének javulását támogatja, és emellett hozzájárul a városi értékek megőrzéséhez. A pályázat a mozi nagytermének megújítását teszi lehetővé. A cél az volt, hogy egy többfunkciós rendezvényterem jöhessen létre, annál is inkább mert jelenleg ez a város legnagyobb nézőtérrel rendelkező helyisége. Az elmúlt időszakban vetítés helyett meghonosodtak itt már olyan népszerű programok, mint koncertek, színházi előadások, különféle pszichológiai estek, stb. Ezek megtartása mellett szeretnénk minél sokszínűbb és nagyobb rendezvényeket

szervezni és befogadni; a különféle ismeretterjesztő előadásoktól kezdve, a koncerteken át egészen a színházi produkciókig támogatva ezzel a vezérprojektek által várhatóan generálódó nagyobb érdeklődést is.

Új uszoda, tanuszoda és városi strand építése

Folyamatban van az új uszoda, tanuszoda és városi strand építése is. A létesítményegyüttes nagy megújuláson és bővülésen megy át. A Modern Városok Program keretében 9,5 milliárd forintos ráfordítással új 50 méteres, 10 pályás, lelátóval ellátott fedett uszoda épül wellness és szauna részleggel. A régi épület helyén tanuszodát alakítanak ki, hogy minden zalaegerszegi gyermek modern körülmények között megtanulhasson úszni, és megújul a városi strand is, új külső medencével kiegészülve. Az új uszoda, tanuszoda és városi strand építése előreláthatóan 2021 végére készülhet el. Az uszoda tökéletes helyszínül szolgálhat jövőben tervezett hazai és nemzetközi úszóversenyeknek is.

Ökoturisztikai fejlesztések

Az ökoturisztikai utakra az átlagosnál hosszabb tartózkodási idő jellemző, hozzájárulnak a helyi gazdaság fejlődéséhez. A turisták szívesen fogyasztják a helyi termékeket és igénybe veszik a helyi szolgáltatásokat. A természeti adottságok és a természeti értékek azonban önmagukban még nem feltétlenül jelentenek vonzerőt. Ahhoz, hogy ezek valóban desztinációvá váljanak, szükség van olyan eszközökre, technikákra, amellyel az adott természeti vagy kultúrtörténeti értékek eredményesen bemutatathatók. Az ökoturisztikai termékek elengedhetetlen része az ismeretszerzést, oktatást segítő szakvezetők és szakértők aktív bevonása a programok tervezésébe és kivitelezésébe.

Helyi és térségi kézműves termékek piacának létrehozása

A projekt célja tulajdonképpen termékek kereskedelmi és fogyasztási helyszínének kialakítása a Piac téren. A helyi termékek piacának épületében kialakítanak egy ún. Göcsej látogatóközpontot, amely az év minden napján

információkat kínál a turistáknak a helyi termékek előállításának módjáról, a göcseji hagyományos paraszti gazdálkodást bemutató nyitott portákról, a környező falvak elérhető látnivalóiról, attrakcióiról interaktív kiállítás formájában. Például vadászati bemutatóhely, gombák-erdők bemutatóhely, térkép a legjobb gombászóhelyekhez, 0-24 órás vadmegfigyelés az etetőhelyekről kamerával bekötve, stb. Innen indulhatnak továbbá az egyes szervezett tematikus meghirdetett túrák piactéri gyülekezőhellyel. A projekt sikerére előreláthatólag erőteljes hatást fog gyakorolni a vezérprojektek mentén megjelenő új lakosság és külföldi látogatói kör.

Aqua park fejlesztése

Napjainkban a szabadidős célú utazások, a hétköznapiakból való kikapcsolódás egyre lényegesebb része az életünknek. Ennek következtében a turizmus is komoly változásokon ment keresztül az elmúlt évtizedekben. Az utazóközönség maradandó élmény utáni vágyát Zalaegerszeg sem hagyhatja figyelmen kívül, ha – mint úti cél – versenyben szeretne maradni.

A városba látogatók visszajelzései tükrében kijelenthető, hogy az egyik leglátogatottabb turisztikai célpont az élményfürdő. Az Aqua Cityhez kapcsolódóan megfogalmazott fejlesztési projekt keretében tervezett fejlesztések tovább erősíthetik az élményfürdő turisztikai célú igénybevételét, amelynek gazdaságélénkítési hatását nem lehet figyelmen kívül hagyni. A zalaegerszegi Aqua City 7,5 hektáron helyezkedik el, regionálisan kedvelt turisztikai célponttá vált, azonban a megnyitását követően eltelt közel 10 évben, az általános és feltétlen szükséges karbantartási munkálatok mellett jelentős fejlesztés nem történt. Az Aqua City Vízicsúszda- és Élménypark fejlesztései a versenyképesség megőrzéséhez, a látogatószám megtartásához és növeléséhez elengedhetetlenül szükségessé váltak. Többek között a csúszdák és medencék megújítása és fejlesztése (4-5 új csúszda, 2 új medence), valamint a meglévő élményelemek és kiszolgáló létesítmények felújítása vált szükségessé. A projekt gazdaságfejlesztési hatása abban áll, hogy erősíti a város turisztikai és gazdasági

vonzerejét is, mindemellett a közelségben elérhető élmények színvonala is emelkedik, amelynek mentén javul az itt élő és városba látogató emberek elégedettsége.

Hétfégi piaci alapon működő programok a Drón Kompetenciaközpont vezérprojektre építve

Cél a piaci alapon működtethető, turisztikai vonzerővel is bíró programok és szolgáltatások elindítása a Drón Kompetenciaközpont vezérprojektre is építve. Városi marketing és társadalmasítás szempontjából is nagy jelentőséggel bíró fejlesztési eszköz lehet. A megvalósítás összetétele további szakmai előkészítő munkát és tárgyalást igényel (sárkányrepülő, drón programok, hétfégi programok, képzések, kiállítások, látogatások, stb.).

Négycsillagos hotel építése Zalaegerszeg belvárosában

A korábbi évek során Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata számos olyan visszajelzést kapott a város gazdasági, kulturális és sportéletének vezetőitől, amelyek a megfelelő kapacitású és minőségű konferencialehetőségek, illetve szálláshelyek hiányát fogalmazták meg. E fejlesztési igény vonatkozásában született meg az a koncepció, amely egy 100-130 szobás, négycsillagos, mintegy 250-350 fős befogadóképességű konferenciaközponttal rendelkező, nemzetközi márkanév alatt üzemelő szálloda felépítésére irányul, illetve kiegészül egy egyedi gasztronómiai attrakció komponenssel. A projekt tervezett megvalósítási helyszíne Zalaegerszeg belvárosában található, főként a volt MMIK területét érinti. A projekt kapcsán sor kerülne egy újabb barnamezős terület városfejlesztésbe történő bevonására. A projektről részletes megvalósíthatósági tanulmány már rendelkezésre áll, a kapcsolódó adatok és információk is az ebben foglaltakat tükrözik. A projekt szervesen kapcsolódik a várost érintő autóiipari és gazdaságfejlesztési tevékenységekhez, a nagyberuházásokhoz és a vezérprojektekhez, amelyek az üzleti turizmus és kapcsolódó szolgáltatások területén új elvárásokat támasztanak. A városhoz köthetően említett, már elindult

beruházások következtében (pl.: Járműipari Tesztpálya) egyre több üzleti céllal érkező vendég keres szállást. Ezen vendégkör városról alkotott képét jelentős mértékben befolyásolja az elérhető, megfelelő minőségű szálláshelyek száma. A projekt létjogosultságát így mi sem támasztja jobban alá, minthogy a városba üzleti céllal érkező vendégek közül többen vették igénybe inkább a várostól 30-40 km-es (Zalacsány, Hévíz) távolságra található szálláshelyeket azért, mert Zalaegerszegen nem igazán találtak megfelelő színvonalú szálláshelyet. Ezen a problémán sokat javíthat a Willis Hotel 2020. szeptemberi megnyitása, azonban további nemzetközi igényeknek megfelelő szálláshelyek és kapcsolt konferenciatermek rendelkezésre állása szükségszerű. Az új, tervezett nemzetközi négy csillagos hotel tulajdonképpen egy üzleti típusú szálloda, korszerű konferenciaközponttal kiegészítve, amely a város üzleti-kulturális-társadalmi szükségleteit is szolgálhatja.

6. táblázat: Turizmus és szolgáltatásfejlesztési projektek összefoglaló információi

GAZDASÁGFEJLESZTÉS - Turizmus és szolgáltatásfejlesztés				
Projekt / Program megnevezése, leírása beavatkozási területenként	Előkészítettség szintje	Becsült költség, (millió Ft)	Időtáv	Finanszírozás
P14: Göcseji Múzeum és Mindszentyneum projekt	Kivitelezés	Göcseji Múzeum 1 800 Mindszentyneum 8 500	2020-2022	Kormányzati támogatás / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
P15: Skanzen, azaz a Göcseji Falumúzeum megújítása	A projektelemeket 3 ütemre osztották. Az I. ütem közbeszerzési eljárása előkészítés alatt van, mely várhatóan hamarosan elindul. A II.ütem	1 500	2020-2023	Állami beruházás: Központi költségvetésből megvalósuló projektelemek (MNV-BMSK)

	<p>vonatkozásában elkészültek a kiviteli tervek, a BMSK a terveket ellenőrzi. A III. ütem tekintetében a tervek elkészítése, az engedélyek megszerzése folyamatban van.</p>			
<p>P16: Alsóerdei Sport- és Rekreációs Központ fejlesztése (MVP) projekt és a „Zalaegerszeg Alsóerdő komplex turisztikai fejlesztése” című, TOP-6.1.4-16-ZL1-2017-00001</p>	<p>Vendégház felújítása MVP - megvalósult</p> <p>Az Alsóerdei Sport- és Élménypark kivitelezése hamarosan befejeződik. A kivitelezés határideje: 2022.01.05. (MVP- TOP)</p> <p>A TOP projekt keretében a Közlekedési kapcsolatok kiépítésének tervezési eljárása lezárult. A közlekedési kapcsolatok kivitelezése befejeződött.</p> <p>Lőtér-MVP kivitelezésre irányuló közbeszerzési eljárás közbeszerzési dokumentumainak a véglegesítése folyamatban van. A közbeszerzési eljárás 2021. decemberében kiírásra kerül.</p> <p>- TV Torony felújítása, környezetének megújítása MVP-műszaki tartalom egyeztetése elkezdődött.</p>	4 049	2020- 2023 végéig	TOP / MVP / Kormányzati támogatás
<p>P17: Új multifunkciós sport és rendezvénycsarnok építése</p>	<p>2021 novemberében elkészültek a kiviteli tervek, a kivitelezésre vonatkozó közbeszerzési eljárás indítása előreláthatólag 2021 év végén megtörténik. A kivitelezés 2022 tavaszán</p>	41 857	2021-2025	MVP / Kormányzati támogatás

	indulhat és 2025-ben fejeződhet be.			
P18: Edzőközpont létesítése	Projektötlet	2 000	2028-2030	Pályázati forrás és/vagy Kormányzati támogatás és/vagy Városfejlesztési Alap
P19: Art mozi felújítása	Kivitelezés	165	2020.09.24.	TOP, CLLD
P20: Új uszoda, tanuszoda és városi strand építése	Kivitelezésre vonatkozó szerződést 2019. január 10-én írtuk alá, a műszaki átadás-átvételi eljárás elindult, maximum 2021. december 30-ig tarthat.	9500	2019 - 2021	MVP
P21: Kézműves piac projekt	Kivitelezés	711	Várható átadás: 2022 Q1	TOP
P22: Aqua park fejlesztése	Koncepcióterv	2500	2022	Kormányzati támogatás / Városfejlesztési Alap
P23: Hétfélig piaci alapon működő programok elindítása (Drón Kompetenciaközpont projekthez, Göcseji Falumúzeumhoz, Gébárti-tó fejlesztéshez kapcsoltn)	Projektötlet	200	2022-től folyamatosan	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
P24: Négycsillagos hotel építése Zalaegerszeg belvárosában (korábbi MMIK - barnamezős terület hasznosítása)	Részletes megvalósíthatósági tanulmány	8 500	2024 tavasz	Állami beruházás

5.3. KÖZLEKEDÉSI INFRASTRUKTÚRAFEJLESZTÉS

Egy város és térségének gazdasági életét nagyban meghatározza azok megközelíthetősége. A korábbi évek országos közúti, vasúti, Hévíz-Balaton nemzetközi repteret érintő infrastruktúrafejlesztési projektjei kapcsán hozott kormányzati döntések jelentős mértékben hozzájárulnak Zalaegerszeg gazdaságfejlesztési irányaihoz is.

A dokumentum jelen alfejezetében a helyzetértékelés 1.5. számú alfejezetében megfogalmazott gazdaságfejlesztést ösztönző közlekedési infrastruktúrafejlesztési projektek elindítását igyekszünk előirányozni és az ott megfogalmazott gazdaságfejlesztést hátráltató közlekedési infrastruktúrához kapcsolódó nehézségekre kívánunk megoldást kínálni.

5.3.1. Külső közlekedési kapcsolatok - Közúti fejlesztések

A Kormány az M76 kétszer kétsávos gyorsforgalmi út megépítéséről döntött, amelynek a gazdaságélénkítésre gyakorolt hatása országos szinten nézve is számottevő. A Zalaegerszeget az M7-es autópályával összekötő, a Hévíz-Balaton nemzetközi repülőtérrel is érintő M76-os út építése révén Zalaegerszeg és a térség rendkívüli gazdaságfejlesztést ösztönző lehetőséghez jut.

Szintén óriási lehetőségek nyílnak a város számára a 8-as úthoz való kétszer kétsávos gyorsforgalmi útcsatlakozás révén, amelynek értelmében a már épülő M76-os kétszer kétsávos gyorsforgalmi utat Zalaegerszegtől észak-nyugati irányban, körmendi kikötéssel tervezik továbbvezetni (M80), annak érdekében, hogy a gyorsforgalmi hálózat kialakuljon. A projekt megvalósításának következtében egy olyan gyorsforgalmi ív épül majd ki (M7-es autópálya – Zalaegerszeg – Körmend – Szombathely – Győr), amely további gazdaságélénkítési hatással bír. Szintén a magyar állam tervei között szerepel az M9-es autópálya tervezése és későbbiekben megépítése, amely lehetőséget biztosítana a későbbiekben a dél-dunántúli megyeszékhelyek gyorsforgalmi összekapcsolására is. A városok között a közelmúltban jelentős forgalmi fejlődés

realizálódott, így ezen hálózati elemek mielőbbi megvalósítása a térségben vállalkozást működtetők, valamint a közlekedők alapvető érdeke. Ezen fejlesztések részeként fontos megemlíteni a Zalaegerszeg és Nagykanizsa közötti úthálózat fejlesztését, melynek következtében a jelenlegi főút négysávúsítására és elkerülő szakaszok építésére kerül sor.

7. táblázat: Külső közlekedési kapcsolatok - Közútfejlesztési projektek összefoglaló információi

KÖZLEKEDÉS - Külső közlekedési kapcsolatok - Közúti fejlesztések				
Projekt / Program megnevezése, leírása beavatkozási területenként	Előkészítettség szintje	Becsült költség, (millió Ft)	Időtáv	Finanszírozás
P25: M76 kétszer kétsávos gyorsforgalmi út építése	Érvényes kiviteli terv	170 000 (M76)	2023-ig	Magyar állam
P26: M80 összeköttetés: a már épülő M76-os kétszer kétsávos gyorsforgalmi utat Zalaegerszegtől északnyugati irányban, körmendi kikötéssel történő tovább vezetése, M9-es tervezése és későbbiekben megépítése	Koncepcióterv, projektötlet	~100 000 (M76 Zalaegerszeg-Körmend), további költségek a szükséges dokumentációkban feltüntetettek tükrében határozhatók meg	Tervdokumentációk tükrében határozható meg	Magyar állam

5.3.2. Külső közlekedési kapcsolatok - Vasúti fejlesztések

A gyorsforgalmi utak mellett kiemelt fontossággal bírnak a vasúti fejlesztések, ahogy arra a helyzetértékelés 1.5.2. számú alfejezetében foglaltakkal is rávilágítottunk. A jelenlegi problémák feloldására nyílna lehetőség ezen fejlesztési irány mentén, továbbá a 4. számú vezérprojekt sikeres működéséhez szükséges alapfeltételek biztosítását is garantálhatjuk. Az ország egyik

legnagyobb magán infrastruktúrafejlesztési beruházásaként megvalósuló METRANS Logisztikai Központ és Konténerterminál vezérprojekt megvalósíthatóságának, továbbá a Zala völgyében kialakuló ipari övezet kiszolgálásának biztosítékeként jelentős és szükséges a zalaszentiváni deltavágány (GYSEV 17 – MÁV 25), a második fővonalai vágány (zalaszentiváni és zalaegerszegi deltavágányok közötti, MÁV 25), illetve az iparterületet és a konténerterminált kiszolgáló vontatóvágány, továbbá a vágánykapcsolatok, váltókörczetek; illetve a kapcsolódó biztosító berendezések állami projektként történő kiépítése.

Kiemelt vasútfejlesztési projektként említendő még a Zalaegerszeg – Rédics - Lendva – Hársliget (Szlovénia) vasútvonal felújítása, át-, és megépítése, valamint a Nagykanizsa – Zalaszentiván (MÁV 17) vasútvonal rekonstrukciója, villamosítása, valamint Szombathely – Zalaszentiván (GYSEV 17) vasútvonalon a vasúti pálya korszerűsítése a növekvő vasúti áruforgalom igényeinek megfelelően. A vasúti fejlesztések kapcsán fontos megemlíteni a szlovéniai (Lendva, Ljubljana) irányba történő vasúti fejlesztést is. Annak ellenére, hogy a projektben Zalaegerszegnek közvetlen szerepe nincs, városunk is támogatja a Kormány ezen fejlesztési elképzeléseit, amennyiben a projekt megvalósítására lehetőség nyílik. Ez a fejlesztés alakítja majd ki a második vasúti kapcsolatunk Szlovéniával, mely a magyar nemzetgazdaság számára kiemelten fontos a tengeri kikötők elérhetősége szempontjából.

Távlati lehetőségként megemlíthető továbbá, hogy amennyiben az állami beruházások a következő évtizedben lehetővé teszik és ha az európai uniós támogatások és a szakmai szervezetek is támogatják, akkor megfontolható egy balatoni irányú vasútvonal fejlesztés is (Zalaegerszeg – Ukk deltavágány – Sümeg – Tapolca; Zalaegerszeg – Zalabér-Batyk – Zalaszentgrót – Balatonszentgyörgy).

A felsorolt projektek mindegyike hosszú távon erősítheti az egész zalai régió, továbbá a logisztikai központ és konténerterminál vezérprojektünk gazdaságélénkítő hatását, továbbá az országos közlekedési hálózat fejlődésére is pozitív hatással lehetnek.

8. táblázat: Külső közlekedési kapcsolatok - Vasúti fejlesztések összefoglaló információi

KÖZLEKEDÉS - Külső közlekedési kapcsolatok - Vasúti fejlesztések				
Projekt / Program megnevezése, leírása beavatkozási területenként	Előkészítettség szintje	Becsült költség, (millió Ft)	Időtáv	Finanszírozás
P27: Zalaszentiván - Nagykanizsa vasútvonal villamosítása, pályasebesség emelése (végig minimum 100km/h) (MÁV17) tengelyterhelés emelés (225 kN)	Megvalósíthatósági tanulmány (Megbízó: NIF Zrt.)	bruttó 130 000 – 160 000	2023-2025	Magyar állam
P28: Zalaegerszeg – Rédics vasútvonal felújítása	Feltételes közbeszerzési eljárás	bruttó 2 800	2022 Q1-től	Magyar állam
P29: Zalaszentiván második fővonalai vágány építése (MÁV 25)	Részletes koncepcióterv	35 000	2022-2025	Magyar állam

5.3.3. Külső közlekedési kapcsolatok - Reptérfejlesztés

A közútfejlesztésnél is említett szinergiát erősítve, az M76-os kétszer kétsávos gyorsforgalmi út építése következtében a Hévíz-Balaton nemzetközi repülőtér végképp olyan közelségbe kerül, hogy könnyű és gyors eléréssel ki tudja szolgálni Zalaegerszeg, a térség és a régió lakossági, üzleti és turisztikai célú igényeit. A helyzetértékelés 1.5.3. számú alfejezetében is bemutatott részletek mentén kijelenthető, hogy Zalaegerszeg alapvető gazdasági érdeke a Hévíz-Balaton nemzetközi repülőtér megfelelő szintű szakmai működtetésének biztosítása, üzemeltetési és fejlesztési irányainak megfogalmazása és az ehhez szükséges

lépések támogatása és megtétele. Zalaegerszeg gazdaságfejlesztését támogató fejlesztési eszközként a szolgáltatásfejlesztés, járatfejlesztés, cargo üzletág elindítása nevesíthető. A reptérfejlesztési projekt fontossága megkérdőjelezhetetlen, hozzáadott érték szempontjából jelentőségteljes gazdaságfejlesztési eredményeket hozhat, így Zalaegerszeg, a térség és a régió kiemelkedő infrastruktúrával ellátott gazdaságfejlesztési zónát teremthet. Zalaegerszeg szempontjából több gazdaságfejlesztési aspektus miatt is rendkívül fontos a projekt. Ezek többek között a következők:

- Vasúti korridor,
- Adriai korridor,
- Ipari parkok,
- Logisztikai központ és konténerterminál vezérprojekt,
- Zalaegerszegi Járműipari Tesztpálya,
- Védelmi iparhoz kapcsolódó vezérprojekt.

A reptérfejlesztéssel kapcsolatosan fontos továbbá megemlíteni, hogy a 4. fejezetben bemutatásra kerülő vezérprojektek közül a Drón Kompetenciaközpont-hoz kapcsolódóan tervezett az andráshidai repülőtér gazdaságélénkítési hatásának kiaknázását. A hazai és Európai Unió légiforgalmi stratégia újragondolása esetén viszont fontos megemlíteni, hogy az andráshidai repülőtér lehetőséget nyújthat belföldi kisgépek és helikopterek fogadására is. Összességében a repülőtér-fejlesztési projektek vonatkozásában viszont kiemelendő, hogy központi kormányzati döntések alapozzák meg annak irányait, így Zalaegerszeg is az országosan elfogadott stratégiát tartja a jövőben irányadónak.

9. táblázat: Reptérfejlesztési projektek összefoglaló információi

KÖZLEKEDÉS - Külső közlekedési kapcsolatok - Reptérfejlesztés				
Projekt / Program megnevezése, leírása beavatkozási területenként	Előkészítettség szintje	Becsült költség, (millió Ft)	Időtáv	Finanszírozás
P30: Hévíz-Balaton nemzetközi repülőtér fejlesztésére irányuló projekt	Repülőterek fejlesztését bemutató átfogó stratégiai dokumentum biztosított az illetékes szakminisztérium által. Repülőtér-fejlesztések megvalósíthatósági tanulmányának elkészítése a következő lépés, a kapcsolódó kormányhatározat megjelenését követően	Későbbiekben határozható meg	2021-2023	Magyar állam

5.3.4. Belső közlekedési kapcsolatok fejlesztése

2019-ben döntött Zalaegerszeg Megyei Jogú Város vezetése, hogy készüljön egy 15 éves, ciklusokon átívelő útfejlesztési koncepció, amely a város belső közlekedési kapcsolataira vonatkozóan fogalmaz meg fejlesztési projekteket. A javaslatot a közgyűlés egyhangúlag támogatta. A Zalaegerszeg 2030 gazdaságfejlesztési stratégiában bemutatott fejlesztési projektek az említett útfejlesztési koncepcióban megfogalmazott projektek közül azokra kíván rávilágítani és ráerősíteni, amelyek a vezérprojektek megjelenése révén szükségessé váltak azok gazdaságélénkítő hatásainak megalapozása és a társadalmi befogadása támogatása érdekében.

A városi forgalom csillapítására irányuló fejlesztések a vezérprojektek megjelenésével még erőteljesebb hangsúlyt kaptak. A növekvő forgalom hatékony elvezetését támogató konstrukciók kidolgozása és azok megvalósítása elengedhetetlen.

A városi közlekedési kapcsolatok fejlesztési projektjeinek célja:

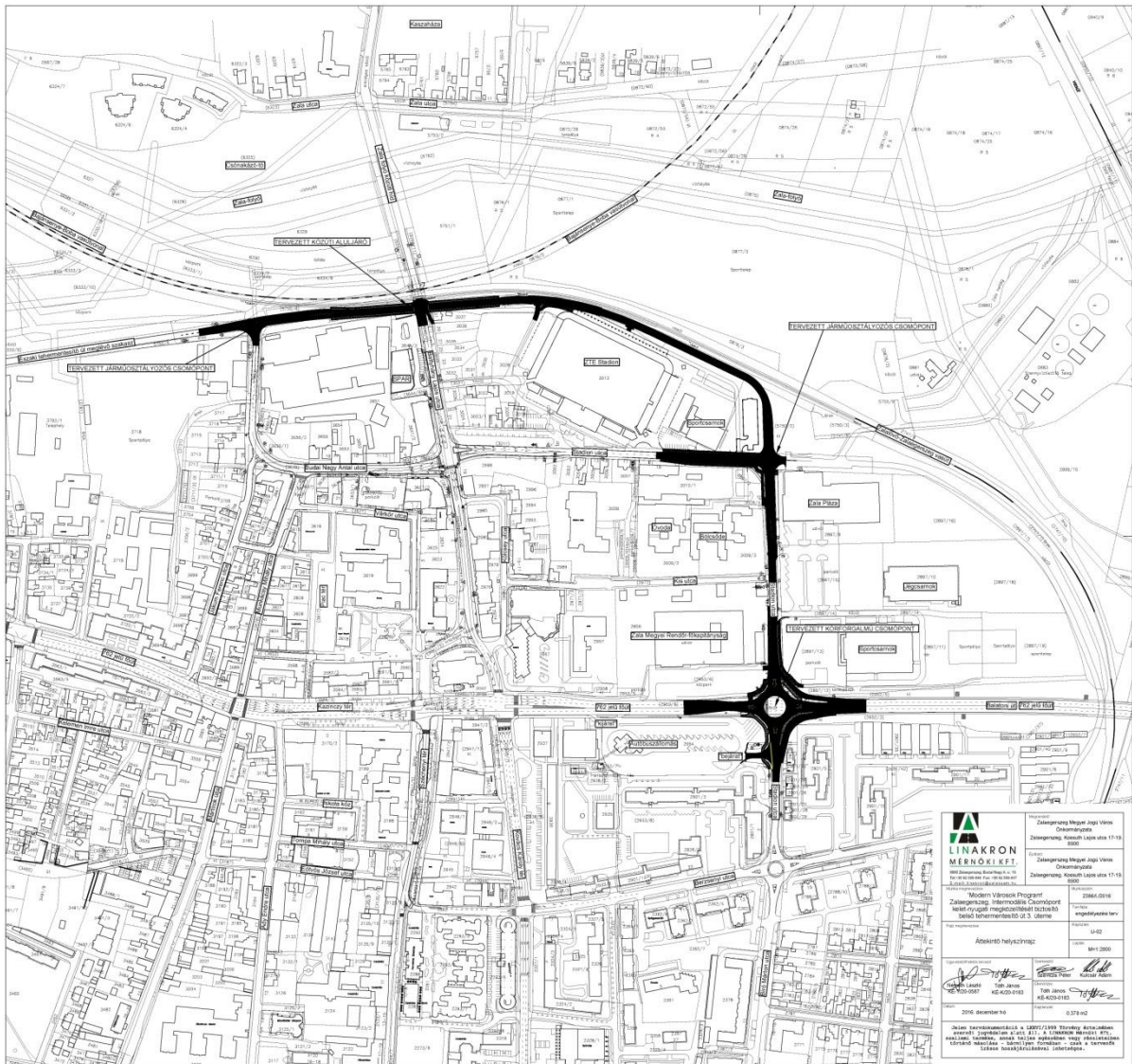
- belváros forgalomcsillapítása,
- városrészek közötti kapcsolatok javítása,
- városkörnyékre is kiterjedő multimodális közösségi és egyéni közlekedési rendszer fejlesztése,
- a kerékpáros infrastruktúra hálózatos bővítése,
- gyalogosbarát és élményközpontú belváros közlekedési feltételeinek megteremtése.

A Kovács Károly Városépítő Program keretében 2024-ig különböző útfelújításokra, új utak, járdák, terek, parkolók építésére kerül sor. A projekt keretein belül tervezett fejlesztések lefedik a vezérprojektek gazdaságélénkítő hatásának közlekedési kapcsolatokhoz kapcsolt követelményrendszerének egy részét és a belváros közlekedési lehetőségei szempontjából is élhetőbb környezetet teremtenek. A 12,8 milliárd forintos állami támogatás keretében 2024 végéig megvalósuló projektlista az első lépés a szükséges fejlesztési eszközök tekintetében. A Kovács Károly Városépítő Program elemeit az **I. számú melléklet**, a kapcsolódó térképét pedig a **II. számú melléklet** tartalmazza.

Belső tehermentesítő út III. ütem (Kovács Károly Városépítő Program részeként)

A belső városrészt tehermentesítő gyűrű északi nyomvonala a felhagyott vasúti pálya helyén valósult meg I. és II. ütemben, 2011. és 2015. években. A megkezdett északi körgyűrű jelenleg mintegy 4.000 átlagos egység-gépjármű forgalommal mentesíti a belváros kelet-nyugati tengelyét, a 762-es számú II. rendű főutat. Annak érdekében, hogy az elkerülő út betöltse tehermentesítő funkcióját, mára elengedhetlenné vált annak befejezése, csatlakoztatása a belváros észak-keleti „küszöbéhez”, a 762-es út Balatoni út - Stadion út csomópontjához. A tehermentesítő út folytatása projekt hozzájárul a fenntartható

városi közlekedés, valamint az élhetőbb városi környezet megteremtéséhez, és egyben közlekedésbiztonsági célú beruházást is magában hordoz; például gyalogátkelőhelyek és kerékpáros átvezetések kialakítása, kivilágítása, csomópontok forgalomlassító és csillapító átépítése, települési kapuk kialakítása által.

23. ábra: Áttekintő helyszínrajz tehermentesítő út III. ütem (Linakron Kft. 2016.),
 Forrás: Zalaegerszeg 15 éves útfelújítási programja

Déli átkötő út fejlesztése (Kovács Károly Városépítő Program részeként)

A város déli részén korlátozottak a kelet-nyugati közúti kapcsolatok, ugyanis a város morfológiai tagoltságát meghatározzák az észak-déli dombhátak, amelyek sűrű telekosztású zártkertként települtek be, és amelyek gátjai az újabb kelet-nyugati közúti nyomvonalak kialakításának. A meglévő átkötő út szintén többnyire zártkerti területeken átívelő déli „egérút”. Jellegénél, paramétereinél fogva nem tudja betölteni a város két észak-déli tengelye közötti összeköttetést. Cél tehát a 7410. számú Posta utat és a 7401. számú Alsóerdei utat átkötő Hegyi út - Sugár út főút kategóriának megfelelő kiépítése, továbbá ívkorrekciók elvégzése, a kétoldali csomópontképzés megoldása mellett.

A napjainkban is többezres napi forgalommal bíró összekötő út fejlesztése a húszezer fős Kertvárosi lakóterület, az Alsóerdei rekreációs központ (MVP fejlesztés alatt), a Jánkahegy - Vakaroshegy - Gálafej lakott településrészek és a Zrínyi úti iparterületi tengely (Flex) motorizációs, továbbá tömegközlekedési elvárásoknak megfelelő közlekedéshálózati szerepkörét teljesítené.

Kosztolányi út kétirányúsítása

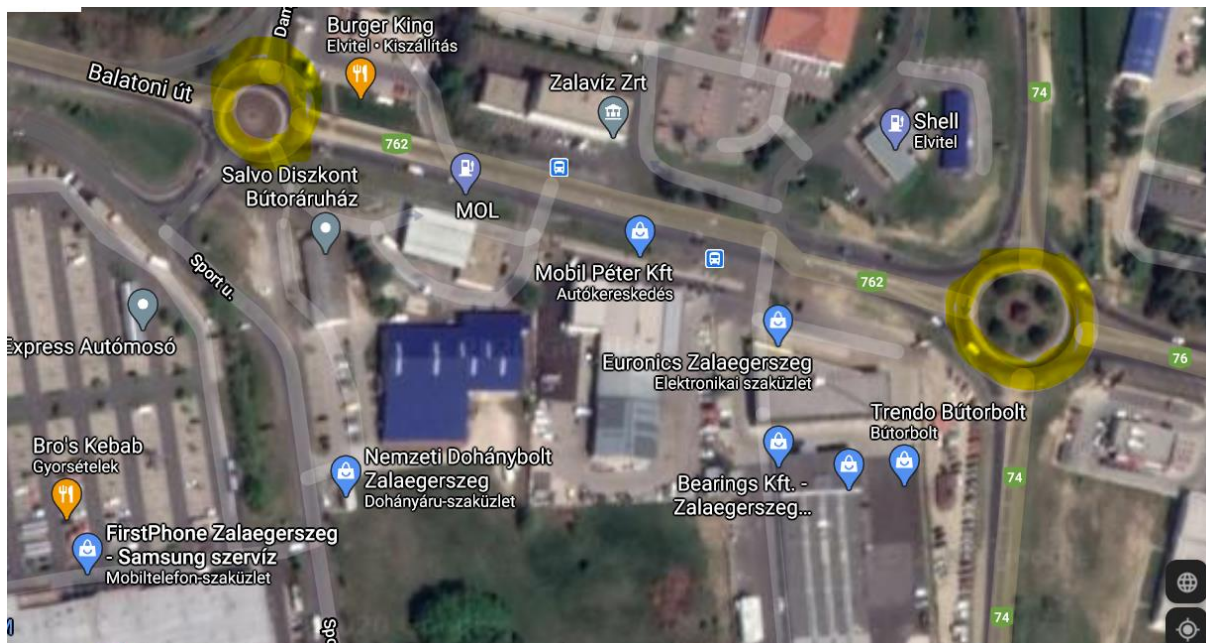
Az önkormányzat és a Magyar Közút Nzrt. közös feladata a közeljövőben a Kosztolányi út kétirányúsításához szükséges feladatok elvégzése. A projekt megvalósítása az egyébként is folyamatosan növekvő belvárosi forgalomra és a vezérprojektek által várhatóan generálódó többletforgalomra kíván megoldást nyújtani és egy a jövőben több lépcsőben kiépíthető gyalogosbarát belváros megteremtéséhez szükséges projektet is támogatja, amely azon túl, hogy a helyi lakosság számára kedvezőbb életteret teremthet, a helyi szolgáltatók számára is új gazdaságélénkítő lehetőségeket generálhat.

Az önkormányzat a projekt keretében többek között a belváros, elsősorban a Kossuth Lajos utca és a környező utcáinak forgalomcsökkentését tervezi, amelyet alapvetően a Kosztolányi Dezső út kétirányúsításával lehet megvalósítani. A projekt szakaszolásra került, oly módon, hogy a Balatoni u. – Hunyadi u. közötti

szakasz Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata, míg a Hunyadi utcától a Vasútállomás előtti terület átépítése a Magyar Közút Nzrt. beruházásában valósulna meg. A tervezett megoldás tökéletesen illeszkedik a Magyar Közút Nzrt. fejlesztési elképzeléseihez. A fenti utak hálózati szerepe a déli irányú többletkapacitás megteremtésével jelentősen felértékelődik, a tervezett geometriai és forgalomtechnikai megoldásokkal szolgáltatási színvonaluk javul. A két munka egymástól függetlenül nem valósítható meg, azaz az önkormányzat és a Magyar Közút NZrt. projektet összehangoltan kell megvalósítani.

Balatoni úti és a tőle 300 méterre lévő 74 – 76. sz. körforgalmú csomópont kapacitásbővítése

2019. év májusában az önkormányzat megbízásából a Pannonway Építő Kft. forgalomszámlálást végzett a Balatoni úti csomópontban. A Balatoni út körforgalmának forgalma 31.869 J/nap. Az e-ÚT 03.03.11 Körforgalmak tervezése című Útügyi Műszaki Előírás közelítő forgalmi kapacitás táblázata alapján az egysávos körforgalmú csomópontok kapacitása 32.000 E/nap. Fentiekből kiderül, hogy a létesítmény bővítése, áteresztő képességének növelése elkerülhetetlen, hiszen a már elindult és a hamarosan induló gazdaságélénkítési szempontból rendkívül jelentős új beruházások (vezérprojektek) révén a folyamatosan növekvő forgalom még nagyobb terhelést fog jelenteni. A kapcsolt fejlesztések elindítása tehát időszerű. Megoldás lehet a turbókörforgalom kialakítása, melynek kapacitása nagyságrendileg 45.000 E/nap, tehát mintegy 20 évre megfelelő szolgáltatási szintet biztosítana. A fejlesztés következtében viszont rendkívül fontos figyelni a tőle 300 méterre lévő 74 – 76. sz. körforgalmú csomópont kapacitásának bővítésére is. A projekt a két csomópont közös kezelését követeli meg.

24. ábra: Balatoni úti két körforgalomról légifotó,
Forrás: Google Maps

Új északi bekötő út létesítése

Mielőbb szükséges fejlesztési projektként nevesíthető az új északi bekötő út létesítése. A projekt gazdaságfejlesztési aspektusa összetetten értelmezhető. Az új bekötő út megépítése a megvalósítás fázisában levő, valamint a közeljövőben megvalósuló, nemzetgazdaságilag is jelentős beruházások következtében is elengedhetetlenné vált. Az északi ipari parkhoz kapcsolt fejlesztések és további ipari park fejlesztési elképzelések mentén az északi bekötő út projekt teljes mértékig hozzájárul azok gazdaságélénkítő hatásainak kibontakoztatásához. Jelentős társadalmi problémákat generálhat a projekt nem megfelelő időben történő indítása. A fejlesztési projekt szükséges elemeit és a projekt tervezett elképzelését ábrázoló képet a **III. számú melléklet** tartalmazza.

Gyűjtőutak megújítása

A vezérprojektek megjelenése mentén több már elindult, korábban definiált és elfogadott belső közlekedési fejlesztés kap megerősítést a Zalaegerszeg 2030 stratégia mentén, de ezek mellett semmiképpen sem szabad megfeledkezni a már meglévő gyűjtőutak folyamatos karbantartásáról sem, amelyek komoly költséget

generálnak a város számára. Ezen projektek komplex módon, többi kapcsolt projekthez kötődően közösen kezelendők. Zalaegerszeg 15 éves útfelújítási programjában a következő gyűjtőutak kerültek feltüntetésre:

Helyi gyűjtőutak:

1. *A belváros tehermentesítésében kiemelt fontosságú, fő gyűjtőutak:*

- *Október 6. tér - Batthyányi Lajos utca – Kovács Károly tér – Kosztolányi Dezső utca;*
- *A fennhagyandó vasúti nyomvonalon megépült belső tehermentesítő út;*
- *Balatoni út – Stadion utca – Budai Nagy Antal utca útvonal;*
- *Stadion utca – Biró Márton utca útvonal;*
- *Munkácsy Mihály utca;*
- *Járum Ferenc utca és meghosszabbítása a tervezett belső tehermentesítő útig;*
- *Rákóczi Ferenc utca – Ola utca – Hock János utca a 7405 jelű útig;*
- *Arany János utca, és meghosszabbítása a kaszaházi fennsíkon át a 7406 jelű útig;*
- *Mártírok útja;*
- *Platán sor;*

2. *Egyéb városi gyűjtőutak:*

- *Vágóhíd utca;*
- *Gasparich Márk utca;*
- *Landorhegyi út;*
- *Köztársaság út;*
- *Baross Gábor utca;*
- *Babits Mihály utca - Sas utca – Bartók Béla utca (Szállítók útja) útvonal;*
- *Balatoni út Batthyányi Lajos utca és a Stadion utca közötti szakasza;*
- *Malom utca, illetve a Zala utca meghosszabbításaként tervezendő út a Kaszaházi útig;*

- *MOL telephely északi oldalán a 7410 jelű, és a 74 számú főút közötti átkötő út;*
- *Ságodot keletről elkerülő út[2]*

A Kovács Károly Városépítő Program nagy hangsúlyt fektet a gyűjtőutak megújítására, de a következő 10 év távlatában biztosan továbbra is nagy figyelmet kell fordítani ezen forgalmas szakaszokra.

Város lakóövezeti terjeszkedését lekövető projekt

A kertvárosi városrész Alsóerdő felé elindult lakóövezeti terjeszkedése következtében, egyre növekvőbb átmenő forgalom tapasztalható a Nemzetőr utcához köthető területeken. A családi házas övezet, valamint az újonnan épült lakópark is hozzájárul a városi lakosság minőségi lakhatási igényeinek kielégítéséhez, azonban kapcsolt kihívásokat is generál, amelyek minden esetben kezelendők. Az említett útszakaszon generálódó növekvő forgalom következtében egyre nagyobb igény lesz az átmenő forgalom csökkentése érdekében a Nemzetőr utcát és az Alsóerdei utat összekötő út építésére. A folyamatos városi fejlesztések következtében több hasonló kihívással is szembesülhet a város a következő években. A felmerülő problémák azok feltérképezését és a kapcsolt lehetséges megoldások műszaki vizsgálatának feltérképezését követően, városi közgyűlési döntés függvényében indíthatók el.

Kerékpárutak

Napjainkban az Európai Unió tagállamaiban előtérbe került a fenntartható fejlődés támogatása. Ennek egyik legfontosabb szegmense, hogy az utazóközönségben is erősíteni szükséges a fenntarthatóság gondolatát. Az említett közlekedésre fogékonyak körében további ösztönzést jelenthet az infrastruktúra hálózat modernizálása, felújítása. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata nagy hangsúlyt fektet arra, hogy élhető várost alakítson ki. Ebbe beletartozik a kerékpárral való közlekedés lehetősége is. A város a korábbi évektől – a pályázati lehetőségek és saját források függvényében – folyamatosan

bővíti a kerékpárút hálózatát. Célunk, hogy magas szolgáltatási szintű, harmonikus vonalvezetésű, biztonságos kerékpáros létesítmények épüljenek Zalaegerszegen, az egyéb kapcsolt fejlesztésekkel összhangban. A jelenlegi kerékpárutak összekötése fontos feladat, amelynek keretén belül szükséges többek között a városszélek összekötésének megvalósítása. A kialakuló kerékpárút-hálózat fontos városépítészeti elem, így nem kizárólag a kerékpárosok érdekeit fogja szolgálni, hanem a megyeszékhely egészére komoly hatást lesz képes gyakorolni. A vezérprojektek megjelenése következtében várhatóan generálódó növekvő aktív szabadidős tevékenységek iránti igény kielégítése kapcsán is javul a város vonzereje.

Parkolás

Zalaegerszegen a gépjárműhasználat növekedése napjainkra elérte azt a szintet, amikor a városban már nem csupán a forgalom közúti befogadásával, de a parkolási igényekkel is folyamatosan és rendszerszerűen kell foglalkozni.

A városban 20 év alatt ugyanis megkétszereződött a gépjárművek száma. A városközpontban (és a közvetlenül hozzákapcsolódó területeken) a járművek számának gyarapodása és az egyéni gépjárműhasználat arányának további emelkedése a parkolási igények növekedését eredményezték. Ugyanakkor a parkolóhelyek száma csak korlátozott mértékben emelkedett az utóbbi években, így a parkolóhelyek hiánya egyre drasztikusabb megoldandó kihívást jelent a város számára, amelyet az újonnan induló vezérprojektek várhatóan tovább erősítenek.

A GÉPJÁRMŰVEK SZÁMÁNAK ALAKULÁSA AZ ELMŰLT 20 ÉVBEN ZALAEGERSZEGEN: (A zalai megyeszékhelyen összesen 26 ezer háztartásban 60 ezer ember él.)

25. ábra: Gépjárművek számának alakulása,
Forrás: Zalaegerszeg 15 éves útfelújítási programja

Zalaegerszeg több közlekedési infrastruktúrafejlesztésre irányuló szakmai anyaggal, tanulmánnyal és programmal is rendelkezik, amelyek felhasználhatók a kapcsolt döntések meghozatalakor. A parkolási nehézségeket érintő megoldások definiálásában, például a Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Parkolási Stratégiája is sokat segíthet. A parkolóhelyek generálása ugyanakkor önmagukban is forgalomkeltő hatásúak, így komplex szemlélettel, egyéb projektekhez kapcsoltan fontos kezelni a problémát. A város olyan további fejlesztéseket kíván így ezen a területen előirányozni, amelyek nem a belváros forgalmát erősítik tovább, hanem inkább a peremterületeken, illetve a tömegközlekedési csomópontok környezetében, az oktatási, egészségügyi és közösségi létesítmények közelében kínálnak további alternatívát. A megfelelő fejlesztési irányok meghatározása

szükségszerű tehát a 2020-2030-as időszakban, amelyek a következő pontokban nevesíthetők.:

- A belvárost körülvevő P+R zóna létrehozása:
Keleten: Sportcsarnok / Zala Plaza környezete,
Északon: Stadion utca, Galamb utca környezete,
Nyugaton: Mártírok út, Kisfaludy utca környezete,
Délien: Zala Megyei Szent Rafael Kórház és a vasútállomás környezete.
- Új digitalizált parkolási rendszer bevezetése a fizető övezetekben: Új parkolóórák, mobilapplikációk, gyors ellenőrzés, online bérletértékesítés. Ezen fejlesztés a város által bevezetett okos megoldások erősítését is szolgálja.
- Parkoló lemezek/parkoló házak létrehozásának vizsgálata: ZÉSZ alapján szabályozási környezet megteremtése a foghíjakon, lakóövezetben. Elképzelhető többek között az OTP Bank mögötti közterületen egy zöldtetős parkolólemez és a Várkör mellett egy másik parkolólemez megvalósítása, amelyek a folyamatosan fejlődő városunk arculatába is illeszthetők lennének.
- Úszótelkes lakótelepek parkolási gondjainak vizsgálata: Elfogytak a beépíthető parkolóhelyek, így új tervezési modell szükséges. Szükséges megvizsgálni, hogy a beépíthető területeken hol lehet szint alá, vagy felépítménnyel szint felé lemezes megoldással parkolóhelyeket létrehozni.

Ezen elképzelések mellett fontos kiemelni, hogy a már elindult Kovács Károly Városépítő Program keretein belül a parkolási nehézségek megoldására indított fejlesztések mentén, 234 új parkolóhely fog létrejönni. A parkolási nehézségek kompenzálásához ez a fejlesztés azonban csak átmeneti megoldást képes nyújtani, szükséges a hosszú távú, parkolási igényeket kielégítő, komplex fejlesztési stratégia.

Közösségi közlekedési csomópontok rehabilitációja

Zalaegerszeg városi közösségi közlekedési csomópontjainak színvonala, a köré épülő infrastruktúra és kapcsolt épített környezet és a környékbeli természeti adottságok, a már elindult beruházások és az újonnan induló jelentős nagyságrendű vezérprojektek következtében is egyre nagyobb szerepet kapnak. Éppen ezért is kiemelt cél a közösségi közlekedési csomópontok megújításához kapcsolható fejlesztések elindítása, azok nemzetközi színvonalúságuk biztosítása érdekében. A közlekedés szempontjából a vasútállomás és a központi autóbusz-állomás, valamint környezetük "rehabilitációja" egy rendkívül fontos fejlesztési projektként nevesíthető városunk fejlődése érdekében. A vasútállomás és az előtte lévő buszállomás a vonattal érkezők számára egyfajta "előszobaként" funkcionáló tér. A jelenlegi vasútállomás és közvetlen környezete nem felel meg egy nemzetközi színvonalú projekteknek helyet adó modern, jövőt építő város képének. A vasútállomás esetében a látvány és az élmény lehangoló, azzal együtt is, hogy az újonnan elkészült emlékmű sokat javít a kapcsolt látképen.

A központi autóbusz-állomáshoz kapcsoltan is bár több intézkedés is javított annak környezetén az elmúlt években, de a városba érkezők szeme elé táruló buszmegálló képe egyre inkább nem illik a nemzetközi színvonalat megcélzott városi látképbe. A Kormány az egyes kiemelt társadalmi igények megvalósítását szolgáló térségi vasút- és autóbuszállomás-fejlesztésekről szóló 1866/2020. (XII. 2.) Korm. határozatával viszont döntött a zalaegerszegi vasút- és autóbusz-állomások felújításának előkészítéséről, melyhez 600 millió Ft forrást biztosított. A NIF Zrt. közreműködésével folyamatban van a projekt előkészítése, melynek fontos része az autóbusz-állomás jelenlegi helyen történő felújítása és a vasútállomás jelenlegi helyen történő megújítása. A rendelkezésre álló megvalósíthatósági tanulmányban foglaltak alapján tervezett többek között bizonyos melléképületek elbontása, új funkciók megjelenése az épületben, új perom építése is.

10. táblázat: Belső közlekedési kapcsolatok fejlesztésére irányuló projektek/programok összefoglaló információi

KÖZLEKEDÉS - Belső közlekedési kapcsolatok fejlesztése				
Projekt / Program megnevezése, leírása beavatkozási területenként	Előkészítettség szintje	Becsült költség, (millió Ft)	Időtáv	Finanszírozás
P31: Kovács Károly Városépítő Program	Koncepcióterv	12 800	2020-2024	Kormányzati támogatás
P31.1: Belső tehermentesítő út III. ütem (Kovács Károly Városépítő Program része)	Engedélyes és kiviteli tervek folyamatban a tervezési időszak: 12 hónap	-	2020-2024	-
P31.2: Déli átkötő út (Kovács Károly Városépítő Program része)	Engedélyesés kiviteli tervek folyamatban a tervezési időszak: 14 hónap	-	2020-2024	-
P32: Kosztolányi út kétirányúsítása – önkormányzati szakasz megvalósítása	Aláírt vállalkozói szerződés van, hatályba nem lépett	1 395	2021-2023	TOP / Kormányzati támogatás
P33: Balatoni úti és a tőle 300 méterre lévő 74 – 76. sz. körforgalmú csomópont körforgalom kapacitás bővítése	Döntéselőkészítő tanulmány rendelkezésre áll, Balatoni úti (Tesco) körforgalom engedélyes és kiviteli tervek folyamatban, 74-76 sz. körforgalom a tervezés még nem indult el	1225	2020-2023	TOP / Kormányzati támogatás
P34: Új északi bekötő út építése	tanulmányterv	15 000	2022-2025	Kormányzati támogatás / Pályázati forrás

<p>P35: Gyűjtőutak folyamatos felülvizsgálata és a szükséges megújítások megvalósítása</p>	<p>Kovács Károly Városépítő Program: Koncepcióterv és a későbbiekben jelentkező problémák felülvizsgálata tükrében kezelendő. 14 helyszínen a munkálatok már elindultak: -parkoló -út -közműépítés</p>	<p>Kovács Károly Városépítő Program keretein belül, és a későbbiekben jelentkező problémák felülvizsgálata tükrében kezelendő.</p>	<p>2020-2024: Kovács Károly Városépítő Program, de 2020-2030 között folyamatosan</p>	<p>Kovács Károly Városépítő Program keretein belül / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata</p>
<p>P36: Város lakóvezetési terjeszkedését lekövető projekt</p>	<p>Projektötlet</p>	<p>Szükséges felmérések és műszaki tartalom meghatározását követően definiálható</p>	<p>Szükséges felmérések és műszaki tartalom meghatározását követően definiálható</p>	<p>Kormányzati támogatás / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata</p>
<p>P37: A kerékpáros infrastruktúra hálózatos bővítése: Három újabb kerékpárút szakasz megépítése</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mindszenty tér – Zalaszentiván; 1 • Platán sor - Széchenyi tér; 2 • Zrínyi út - Bocfölde közigazgatási határ; 3 • Belváros, Bozsok városrész és a Csácsi Arborétum közti kerékpáros kapcsolat megteremtése 4 • Botfa városrész bekapcsolása 	<p>Kiviteli tervek és hálózati terv</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. december 7-én munkaterület átadás 2. december 31- re elkészül 3. 2021, októberben elkészült 4.,5.,6. engedélyes és kiviteli tervek folyamatban 	<p>2 850</p>	<p>2020-2024</p>	<p>Kormányzati támogatás / TOP</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Teskánd település összekapcsolása a városi hálózattal 5 • Csács városrész bekötése a Parkerdőn keresztül Ságod városrész és az északi ipari park bekötése 6 				
P38: Sétálóövezet kialakítása Gyalogosbarát és élményközpontú Belváros közlekedési feltételeinek megteremtése: Kossuth utca sétálóövezetté alakításának lépcsőzetes projektfelépítésének kidolgozása keretein belül	Projektötlet	A pontos műszaki tartalom és az előzetes projektek tükrében határozható meg.	2026-2030	Pályázati forrás / Zalaegerszegi Városfejlesztési Alap / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
P39: Parkolóhelyek számának növekedését előirányzó projektek definiálása (fenntartható környezet biztosítása mellett) és a kapcsolt fejlesztések folyamatos megvalósítása	Projektötlet	A pontos műszaki tartalom tükrében határozható meg.	2020-2025	Pályázati forrás / Zalaegerszegi Városfejlesztési Alap / Kormányzati támogatás / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
P40: Közösségi közlekedési csomópontok rehabilitációja a kapcsolt fejlesztésekre építve (északi bekötő út)	Megvalósíthatósági tanulmány	Autóbuszállomás: 8 200 Vasútállomás: 13 000	2021-2026	Kormányzati támogatás

5.4. HUMÁNERŐFORRÁS-FEJLESZTÉS

Ahogy azt a helyzetértékelés humánerőforráshoz kapcsolódó 1.6. számú fejezetében is bemutattuk, az oktatásnak rendkívül fontos megalapozó szerepe van a gazdaságfejlesztési stratégia tekintetében. Ahhoz ugyanis, hogy a már elindult és újonnan induló beruházásokhoz kapcsolt munkaerőigényt helyi szinten

ki tudjuk elégíteni és megfelelő színvonalon tudjunk reagálni az ezekhez kapcsolható jövőbeni új tendenciákra, elengedhetetlenül szükséges az oktatás minden szintjének fejlesztése.

Az elmúlt években folyamatosan fejlődött Zalaegerszeg gazdasága. 2014 óta négyezer új munkahely jött létre, a regisztrált álláskeresők száma pedig 2,3 százalékra csökkent. Ezen jelenség mellett a koronavírus okozta gazdasági nehézségek Zalaegerszeg városát sem kerülhették el, amelynek következtében megszűnő munkahelyek helyett új munkahelyek létesítése kulcskérdéssé vált nálunk is. A vezérprojektek támogatják ezt az irányt. Fontos azonban lekövetni a jelenlegi és a várható jövőbeli gazdasági szereplők igényeit, hogy a rendelkezésre álló munkaerő képzettségi szintje, a helyi oktatás és a munkaerőigény azonos legyen.

Kijelenthető tehát, hogy az oktatási intézményeknek korosztálytól függetlenül hangsúlyos szerepe van a térség fejlődésében.

Az oktatási intézményeknek regionális katalizátorokká kell válni, hogy képesek legyenek fajsúlyosan támogatni a helyi gazdaság fejlesztését szellemi központként, a helyi vállalkozások innovációs intenzitásának növelésével.

A korábbi években elindított és a most elindítandó fejlesztési irányok jelentős hatást gyakorolhatnak a térség innovációs és gazdasági környezete teljesítményének növekedésére, illetve a kutatás-fejlesztéshez és innovációhoz egyébként szorosan nem kötődő helyi vállalkozások (beszállítók) gazdasági teljesítményének javulására, versenyképességük és innovációra való nyitottságuk erősödésére.

A helyi vállalatok oktatási rendszerrel történő szorosabb és hatékonyabb összekapcsolása lehetőséget teremthet a befektetői hajlandóság további növekedésére is, hiszen a térség megfelelő profilú oktatási átstrukturálása befektetői oldalon is új kapukat nyithat meg. Ennek eredményeképpen elérhető a lakosság szám növekedése, a város fiatalokat megtartó erejének erősítése. A munkaerőpiac oktatással történő szorosabb összekapcsolása biztos áramlást

biztosít az érintett szereplők között. Az oktatási intézmények helyi gazdasági, társadalmi folyamatokba való aktívabb bevonása tehát fontos feladat. A gazdaságfejlesztési stratégia mentén megvalósuló fejlesztési irányok a lakosság életminőségét, illetve a magas egészségminőséget szem előtt tartva, digitális kompetenciákkal bíró és korszerű technológiát alkalmazni képes munkavállalók képzését és megtartását is célul tűzi ki, támogatva ezzel az ipari, gazdasági és társadalmi innovációt és hozzájárulva a térség tőkevonzó képességének és adóerejének javulásához.

A közeli jövőben megjelennek olyan, inkább inkrementális jellegű, az eddigi technológiák továbbfejlesztésén, kiterjesztésén alapuló újítások, amelyek rengeteg új munkalehetőséget teremtenek majd, azonban a dolgozókkal szemben az eddigiektől eltérő követelményeket támasztanak. Ezek közül talán a legismertebb hívószavak, a Digitális átalakulás, Intelligens gyár, IoT, Ipar 4.0. Az eddigieknél magasabb hozzáadott értékű munkakörökben nem kevesebb emberre lesz majd szükség, hanem más feladatkörben, megváltozott körülmények között dolgozókra. Felelősséget, egyben egyedi lehetőséget hordoz ez a város számára, ugyanis ennek eléréséhez kreatív és rugalmas, versenyképes szaktudással bíró fiatalokat nevelő, vonzó szakképzési rendszer kialakítására van szükség, ami az egyetemek, a modern magasszintű tudás hordozóinak részvétele nélkül nem lehetséges. A város eddigi, a felsőoktatási háttér megteremtésével kapcsolatos céltudatos fejlesztéseinek eredményeképpen azonban rendelkezésre állnak feltételek erre. A Pannon Egyetem Zalaegerszegi Egyetemi Központjának részvételével a most szeptemberben induló Szakképzés 4.0 stratégiához kapcsolódva, amennyiben erre központi támogatási források rendelkezésre állnak, első lépésben a következő fejlesztést kívánjuk megvalósítani.

Ugyancsak a következő évtized kihívásai közé tartozik majd, hogy a most zajló ipari forradalom eredményeként megszűnő és az újonnan létrejövő munkahelyek

nem ugyanazokat a készségeket, kompetenciákat és tudást igénylik, így a Városnak fel kell készülni arra, hogy már munkavállaló polgárait is tömegesen kell majd átképeznie, új tudással, kompetenciákkal felvérteznie úgy, hogy közben jelenlegi munkavégzésüket ne akadályozza. A Pannon Egyetem által Zalaegerszegen megvalósítani kívánt fejlesztési program erre a kihívásra is választ ad személyre, cégekre szabott oktatási környezetek kialakításával.

5.4.1. Életpályamodellek tervezését segítő új típusú rendszer kialakítása

A javasolt fejlesztési projekt célja a modern kor elvárásaihoz és az új Szakképzés 4.0 modellhez igazodó, flexibilis, a munkaerőpiaci igényekhez kapcsolódó életpályamodellek tervezését, pályaaorientációt segítő rendszer kialakítása a térségben és régióban rendelkezésre álló tudás rendszerezésével és a célcsoportok információfogyasztási szokásaihoz igazodó közvetítésével. A projekt célját egyfelől a célcsoportokra irányuló aktív kampányok segítségével, másfelől pedig a célcsoportok és az erőforrások közös munkáját összefogó, támogató, on-line közösségi felületek működtetésével, az ehhez kapcsolódó tudásmegosztó eTutor rendszer keretében végrehajtott tananyagfejlesztéssel és az ezzel összefüggő offline tevékenységekkel (szakkörök, nyitott laboratórium program) kívánjuk elérni.

A rendszer kiváló marketing és kommunikációs eszköze a pályaválasztásnak, előnye térbeli és időbeli flexibilitása mellett, hogy a tudás közvetítésének aktív formáját helyezi előtérbe. A résztvevők nem passzív befogadói a rájuk zúduló információnak, hanem az adott tevékenységeket aktívan befolyásoló szereplők, így egyfelől tudatos és effektív fogyasztóivá válnak a térségben és régióban megtermelt tudásnak, másfelől megvalósul a társadalom részéről érkező visszacsatolás beépülése a pályaválasztás folyamatába. A pályaaorientációhoz kapcsolódó marketing és kommunikáció ily módon történő működtetése végeredményben létrehozza egy olyan új moduláris képzési rendszer alapját, amelyik biztosítja a duális szakképzési, illetve duális felsőoktatási tanulmányaikat

megkezdett hallgatók számára a gyakorlati tapasztalatra épülő, önálló részterületi képzettségek megszerzését. A projektötletet megalapozó szakmai anyagot a gazdaságfejlesztési stratégia **VI. számú melléklete** tartalmazza.

5.4.2. Mesterséges intelligencia felhasználása a humánerőforrás-fejlesztésben

Mesterséges intelligencia alapú rendszer kialakítása elosztott erőforrású, hálózatban működő köz- és felsőoktatási központok és ipari partnereik oktatási tevékenységének optimalizálására

A mesterséges intelligencia nyújtotta lehetőségekre épül és az ahhoz kapcsolódó kihívásokra kíván választ adni a következő, a Pannon Egyetem Zalaegerszegi Egyetemi Központjával közösen megvalósítandó fejlesztés. Amennyiben erre központi támogatási források rendelkezésre állnak, a projekt eredménye egy oktatástechnológiai és oktatásmódszertani fejlesztés lesz elosztott erőforrású, hálózatban működő köz- és felsőoktatási központok és ipari partnereik oktatási tevékenységének optimalizálására, a hallgatók egyéni előrehaladását figyelembe vevő tudásközvetítő rendszer kialakításával. A fejlesztés a korábbi, az életpályamodellek tervezését és pályaaorientációt segítő rendszer kialakításával párhuzamosan haladna, annak hatását erősítené. A projekt keretében kialakítandó elemek:

- **Szolgáltatás oktatóknak: mobil oktatóterem és az ezt kiszolgáló tudáselosztó, tudásértékesítő rendszer.** Egy guruló bőröndben elférő, üres teremben 15 perc alatt felállítható, teljes mobil Learning 3.0 környezetet kialakító kombinált hardware és software megoldás. Ezt a Pannon Egyetem által kifejlesztett tudásértékesítő rendszerbe regisztrált oktatók számára biztosítjuk előfizetési alapon, saját oktatók/tanárok számára természetesen ez a szolgáltatás ingyenes. A mobil oktatóterem segítségével egy fehér falból a világ bármely pontjáról az oktatásban résztvevő tanulók mobil eszközeiről írható/olvasható érintőképernyőt,

prezentációs és kollaborációs környezetet tud létrehozni az oktató, melyet a tématerület követelményeinek megfelelően virtuális laboratóriumainkkal egészíthet ki. A regisztrált oktatók képzéseiket a Pannon Egyetem által működtetett és minőségbiztosított tudásértékesítő rendszer segítségével értékesítenék az ugyancsak a tudásértékesítő rendszerbe regisztrált felhasználóknak. Természetesen a szervezett formában történő egyetemi és az életpályamodellek tervezését, valamint a pályaorientációt segítő korábban bemutatott rendszer keretében folyó képzések is ezt a platformot használnák.

- **Szolgáltatás tudásszerzőknek: egyéni képességekre optimalizált „tanulási út”.** Felhő alapú tudáselosztó rendszer fejlesztése tananyagokkal történő feltöltése a Pannon Egyetem vezetésével. Az oktatási és a regionális ipari szférában rendelkezésre álló tudás, már létező tartalmak kerülnek integrálásra, de nem a szokásos statikus és lineáris módon, hanem ún. „mind map”-ek formájában. Az így létrehozott tudásfelhőből az oktatási folyamatban csoportosan résztvevő hallgatók számára egyéni képességeire optimalizált és gyors előrehaladásukat támogató „tanulási út” és az ehhez hozzátartozó „tankönyv” kerül meghatározásra. A tananyagok folyamatos validálására szemkamerás méréseket végzünk, továbbá mesterséges intelligenciát és eyetrackinget használunk az online ismeretanyag fogyasztásának nyomon követésében a tudásfelhőből egyéni képességekre optimalizált „tanulási út” meghatározására. A most leírtak kialakítását és 2 éves tesztidőszakát központi támogatási források fedeznék, ezután a szolgáltatás a felhasználók számára előfizetési alapdíj, plusz a tudásfogyasztás (hasznosult, visszamért tananyag) mértékétől függő forgalmi díj alapján lenne elérhető. Az oktatók részvételével folyó fent leírt előadások/konzultációk az egyéni képességekre optimalizált tanulási folyamat részeként az adott hallgatónak a számára leghasznosabb pillanatban kerülnek rendszerünk által beillesztésre, így az oktatók mindig

érdeklődő hallgatókkal, a hallgatók pedig értékes tudást közvetítő oktatókkal találkoznak.

- **Szolgáltatás gazdasági szereplők számára: a kiképzett munkaerő hatékony célba juttatása.** Az oktatási folyamat során képződött adatokat a város munkaerő politikáért felelős kollégái a Pannon Egyetemmel közösen elemzik, és erre épülő deep learning alapú karrier tanácsadó szolgáltatást nyújtanak a rendszerbe regisztrált felhasználóknak karrierjük tudatos formálása érdekében. (Az életpályamodellek tervezését és pályaaorientációt segítő rendszerbe is integrálásra kerül ez a szolgáltatás.) Továbbá a specializált tudással rendelkező munkaerő célba juttatását elősegítő munkaerő közvetítő rendszert alakít ki a város a Pannon Egyetemmel közösen a térségben működő, illetve az ide települni kívánó cégek számára.

Blockchain technológián alapuló széles bázisú képzés nyilvántartó rendszer kialakítása és működésének felépítése

A fejlesztési projekt megalapozó kutatásainak rövid bevezetőjét a **VII. számú melléklet** tartalmazza. Jelen projektötlet tulajdonképpen egy olyan tanulmányi rendszer létrehozását jelenti, amely oktatási intézményektől független. A különböző szintű szervezett oktatásokban résztvevők a teljesített kurzusaikat egy adott közös rendszeren belül regisztrálhatják. A rendszer létrehozása teljes összhangban lenne a bolognai folyamat és a Szakképzés 4.0 keretében megvalósuló reformokkal, tovább könnyítené a pályaválasztáshoz kapcsolódóan az életpályák tervezését, a jelenlegi és a végzett tanulók/hallgatók, valamint az oktatásban dolgozók nemzetközi mobilitását, a közös és egységes Európai Felsőoktatási Térség kialakítását. A város számára fontos országos értékű mintaprojekt lenne, hogy a Pannon Egyetemmel közösen kialakítson egy a blockchain technológián alapuló széles bázisú, azaz a képzések minden formáját, így a felnőttképzés és a duális képzés kurzusait is nyilvántartó rendszert. A

fejlesztés lehetővé tenné az Ipar 4.0 mintájára, hogy az oktatást végző egységek integrálásra kerüljenek az őket kiszolgáló és az általuk kiszolgált társadalmi, gazdasági folyamatokkal egy hatalmas intelligens információs rendszerbe. A fejlesztés megvalósításával a város elősegítené a képzési rendszerek átjárhatóságának növelésével saját munkaerőbázisának fejlődését és emellett egy nagy horderejű országos mintaprojekt vezetője lenne.

Az eddig bemutatott, a közoktatás és a felsőoktatás együttes fejlesztésére irányuló projekt biztosítja azt az alapot, amelyre építkezve a város felsőoktatása is tovább fejlődhet. A következő pontokban az ehhez kapcsolódó terveket ismertetjük.

5.4.3. Zalaegerszeg felsőoktatásához kapcsolódó fejlesztési tervek

Az alább ismertetésre kerülő programok a helyi felsőoktatás fejlesztését célozzák meg megerősítve annak tudástermelő és szolgáltató rendszerét és megalapozva a már elindult és közeljövőben induló új jelentős beruházások munkaerőigényének színvonalas kielégítését. A város és a felsőoktatási intézmények szoros együttműködésére épülő fejlesztések beágyazva Magyarország egyik legdinamikusabban fejlődő gazdasági régiójába garantálják Zalaegerszeg és a helyi egyetemi központok biztos jövőjét. A szoros együttműködés azonban a város számára is kötelező teendőkkel jár, fejlesztési terveiben a városban működő egyetemi központok terveit is szükséges megjelenítenie, továbbá az itt működő egyetemekkel közös, a támogatási források megszerzésére irányuló tevékenységet folytatni.

Szervezettefejlesztési egyetemi mintaprojekt a Pannon Egyetemmel

Az előző fejezetben ismertetett tervek a jövő oktatását elosztott erőforrású, hálózatban működő köz- és felsőoktatási központok rendszerén definiálja. Ez feltételezi, hogy az egyes egyetemi központok működésük során folyamatosan monitorozzák szakjaik paramétereit, meghatározzák és egyeztetik a város, a térség és a régió ipari, gazdasági, társadalmi és politikai képviselőivel a tervezett

fejlesztési irányokat, illetve az ezekhez kapcsolódó terveket. Fontos tehát, hogy az egyetemi központjaik szervezeti felépítését és azok önállósági fokát a fentiek ismeretében határozzák meg az anyaintézmények. A megkezdett gondolatsort lezárva, egyértelmű kérés lenne az egyetemi központok részére a minél nagyobb szabadság, és az ezzel összefüggő nagyfokú önrendelkezési jog kérése. Azonban egy túlságosan megengedő rendszer nem lenne alkalmas az anyaintézmények által képviselt minőségnek az egyetemi központokban történő felépítésére, ami feltételezi, hogy a képzésekben érintett karok kihelyezett képzéseik esetében minél közvetlenebbül, a saját minőségbiztosítási rendszereik alkalmazásával végezhessek fejlesztéseiket. A fenti két érdek egymásra ortogonális, ami az egyetemi központok szervezeti felépítésében és vezetésében látszólag feloldhatatlan problémákhoz vezet, mindamelllett, hogy mindkét érdekhez kapcsolódó cél elérése az egyetemek számára kifejezetten fontos volna.

A probléma megoldását egy úgynevezett mátrix-szervezet kialakítása és a hozzá kapcsolódó mátrix menedzsment forma gyakorlatban történő alkalmazása biztosítja. A mátrix-szervezet lényege, hogy a vezetési funkciókat két, egymástól független, de azonos jogosultságú részre osztja fel, például a Pannon Egyetemmel közösen tervezett mintaprojektben horizontálisan a Pannon Egyetem Karai, oktatási-kutatási, szolgáltató, rektori-, kancellári hatáskör gyakorlását segítő és a működést támogató szervezeti egységei szintjén megvalósuló fejlesztések, optimalizációk, működtetés alapján; vertikálisan pedig a Pannon Egyetem Zalaegerszegi Egyetemi Központjának szintjén megvalósuló fejlesztések, optimalizációk, működtetés alapján. A Pannon Egyetem Zalaegerszegi Egyetemi Központjának alkalmazottai tehát egyszerre mindkét hierarchiához tartoznak, és egyszerre kétfelől kaphatnak feladatot és két vezetésnek kell megfelelniük. Ha úgy tetszik, a feladatok megoldásának vertikális és horizontális folyamatokba szervezésével a munkaerő állomány két szempont szerint kerül csoportosításra és működtetésre, a fenti két alapfeladat megoldása érdekében.

A projekt eredményeként megvalósul a Pannon Egyetem Zalaegerszegi Egyetemi Központjának mátrix-szervezetének kialakítása és a hozzá kapcsolódó mátrix menedzsment forma gyakorlatba és az egyetemi szabályzatokba történő ültetése. A város számára ez a szervezetfejlesztési mintaprojekt kiemelt fontosságú, mivel ennek eredménye biztosítja azt, hogy az egyetemi központ képzési portfóliójának fejlesztésébe közvetlen módon is bekapcsolódjon. Ezért a város támogatja a Pannon Egyetem azon kérését, hogy a fent bemutatott szervezetfejlesztési mintaprojektre, illetve az ennek nyomán kialakítandó, a várossal közösen tervezett képzési portfólió humánerőforrásának fejlesztéséhez a Felsőoktatási Struktúraátalakítási Alapból közvetlen forrásokat kapjon.

MicroMasters programok a Pannon Egyetem Zalaegerszegi Egyetemi Központjában

A MicroMasters programok az edX által indított online, posztgraduális szintű képzések, amelyek célja egy-egy készség célirányos fejlesztése a szakmai karrier előmozdításához, vagy a résztvevő egyetemeken megszerezhető mester diplomákhoz szükséges, a teljes mesterképzés fél évével egyenértékű kreditek megszerzése. A programot úgy tervezték, hogy hidat képezzen az alapképzés és a mesterképzés között, lehetővé téve azt, hogy az alapképzésük befejezése után munkába állt dolgozók tovább folytathassák képzésüket anélkül, hogy ezzel befolyásolnák munkahelyi és/vagy személyes elkötelezettségeiket.

A MicroMasters 2016 szeptemberében indult 19 programmal a MOOC kiterjesztéseként, 2017 februárjában további 17 programmal bővült, 2019 februárjától kezdve pedig már 52 különféle programot kínálnak. Minden MicroMasters programot legalább egy ipari partner szponzorál, köztük a GE, a Microsoft, az IBM, a Hootsuite, a Fidelity, a Bloomberg, a Walmart, a PWC, a Booz-Allen Hamilton és a Ford. A cégek a programokban történő részvételüket úgy tervezték meg, hogy az egyetemekkel közösen folytatott képzésben a mesterképzés 25–50 százalékának megfelelő kreditek megszerzésében szakmailag is segítsék az alapidplomával rendelkező munkavállalóikat.

A MicroMasters program a meglévő MOOC modell kibővítéseként kezdődött, amikor a Coursera először ajánlott fel specializációkat a különféle tudományágakban folytatott képzéseikhez, amivel a munkaerőpiacon jelentkező magas szintű és specializált tudás iránti igényt kívánta pótolni. A program sikerének eredményeként egyre szorosabb együttműködés alakult ki a világ számos nagyhírű egyetemével (MIT, a Columbia Egyetem, a Kaliforniai Egyetem, a Berkeley, a Rochesteri Technológiai Intézet, a New York-i Egyetem, a Delft Műszaki Egyetem, az RWTH Aachen Egyetem), akik a MicroMasters program keretében a hagyományos díjaiknál alacsonyabb áron, 10 000 – 23 000 USD tartományban kínálják már képzéseiket. A modell sikere és európai jelenléte a magyar felsőoktatás számára is kihívást jelent, ugyanis ezek a képzések direkt versenytársai az általunk ajánlott mesterszintű duális képzéseknek, nemzetközi diploma ígéretével és nagynevű ipari partnerek részvételével.

A város számára nagy fontossággal bírnak az itt működő duális képzések, kiemelten támogatja tehát a város a Pannon Egyetem azon törekvését, hogy a MicroMasters programhoz csatlakozzon és Zalaegerszegi Egyetemi Központjában olyan infrastrukturális, oktatástechnológiai és oktatásmódszertani fejlesztéseket hajtson végre központi támogatási és/vagy pályázati forrásokból, amelyek lehetővé teszik Zalaegerszegi Egyetemi Központjában MicroMasters kurzusok teljesítését külföldi, nagyhírű egyetemekkel együttműködve joint degree programok formájában. A MicroMasters program Zalaegerszegen történő meghonosítása a duális képzéseink európai szintű kiterjesztését eredményezné.

Tudástermelés, tudásértékesítés, tudásfelhasználás

2016-ban a LERU (League of European Research Universities) 23 tagja 1,3 millió munkahelyet teremtett és 99,8 milliárd eurónyi bruttó hozzáadott értéket generált. A LERU egyetemeinek az Európai Gazdasághoz történő hozzájárulása egyre növekvőbb értéket mutat 2014 és 2016 között. Ez az érték 28,2 milliárd euróval növekedett. A fenti értékek extrapolálásával a teljes európai egyetemi szektor több

mint 400 milliárd euró bruttó hozzáadott értékkel járul hozzá az európai gazdasághoz, ez a teljes bruttó hozzáadott érték 2,7%-a, továbbá 5,1 millió munkahelyet teremtett Európában, ami az összes európai munkahelyek 2,2%-a. Ha csak ezeket a paramétereket tekintjük, azt gondolhatnánk, hogy az egyetemek szerepe jelentéktelen az európai gazdaságban. Valójában azonban az egyetemek által végzett kutatási és oktatási tevékenység magas megtérüléssel jár, a LERU egyetemek 2016-ban csaknem 5 eurónyi bruttó hozzáadott értéket generáltak minden 1 eurónyi bevételük után, és 33 milliárd euró bruttó hozzáadott értéket generáltak azáltal, hogy kutatásaik eredményeit licenceken, spin out-okon és szolgáltatásokon keresztül közvetlenül az iparba és üzleti vállalkozásokba továbbították. Egyértelmű tehát, hogy az egyetemek az európai innovációs ökoszisztéma kulcsfontosságú szereplői.

Magyarország az Európai Unió (EU) 2021. évi innovációs eredménytábláján (European Innovation Scoreboard, EIS) a 22. helyen, azaz a feltörekvő innovátorok között szerepel, azonban 2030-ra a kormányzat szeretné elérni, hogy az ország a jelentős innovátorok közé lépjen előre. A Kormány 2021 júliusában elfogadta a három pillérre épülő (tudástermelés, tudásáramlás, tudáshasznosítás) Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Stratégiát (KFI Stratégiát) a 2021-2030 közötti időintervallumra, amely magában foglalja az EU jelenlegi, 2027-ig tartó fejlesztési időszakát. A KFI Stratégia a tudástermelés, a tudásáramlás és együttműködés, valamint a tudásfelhasználás és vállalati innováció pillérekre épül. A projekt által végrehajtott fejlesztések közvetlenül ezeket a célokat szolgálják. A város számára kiemelten fontos, hogy az itt működő egyetemi központok megvizsgálják az új KFI Stratégiához való kapcsolódási lehetőségeinket, különös tekintettel a vállalati és a vállalatokkal együttműködésben megvalósított termék- és egyéb innovációs tevékenységek ösztönzésére. A város támogatja a Zalaegerszegi Duális Képzőközpont és a Pannon Egyetem Zalaegerszegi Egyetemi Központjának közös innovációs és

oktatási ökoszisztéma kialakítására vonatkozó központi támogatási és/vagy pályázati forrásokból megvalósítandó fejlesztéseit.

A fenti pontokban megfogalmazott felsőoktatást érintő fejlesztési irányok és fejlesztést támogató rendszerek továbbvihetők és átültethetők a városban jelenlevő nagy múlttal és jelentős eredményekkel büszkélkedő egészségügyi képzési területre is.

5.4.4. Zalaegerszegi Duális Képzőközpont Ágazati Képzőközponttá alakítása

A Zalaegerszegi Duális Képzőközpont Kft. ipari vállalkozások közös cége, amely valós termelési környezetben, valós elvárások között teszi lehetővé a gyakorlati képzés elvégzését, integráltan együttműködve az intézményekkel és a tulajdonosokkal, valamint egyéb ipari szereplőkkel és technológiai partnerekkel. A cégalapítás 2016-ban 8 alapító tag jóvoltából történt. A képzőközpont gépészeti ágazaton belül forgácsoló és hegesztő munkaerő képzését valósítja meg.

A folyamatos üzemelés elindítását, a szervezet felállítását követően mára már stabil működést ért el. 2020-ra pedig a fejlődés jelentős mérföldkövét elérve elkészült egy új üzemcsarnok, amely színvonalas környezetet tud teremteni az ipart és oktatást összekapcsoló képzőközpontnak.

A Zalaegerszegi Duális Képzőközpont Kft. 2020.08.31-én ágazati képzőközponttá alakult, amelynek továbbra is célja, hogy megismertesse a hallgatókkal a gyakorlatban használatos technológiát, úgy, hogy nem a termelés rovására teszi mindezt.

A Zalaegerszegi Duális Képzőközpont Kft. ágazati képzőközponttá alakulásának értelmében a Zalaegerszegi Szakképzési Centrum összeköttetésbe kerül a Duális Képzőközponttal, amelynek következtében növekszik az állami szerepvállalás.

A 2016-ban létrehozott Duális Képzőközpont Kft. által begyűjtött tudásra és tapasztalatokra és a jól működő struktúrára alapozva, Építőipari Képzőközpont Kft. létjogosultságának vizsgálatát támogató szakmai anyag összeállítása mentén

annak létesítése is új kapukat nyithat meg a város humánerőforrás fejlesztésre és annak következtében gazdaságfejlesztésre gyakorolt hatása révén.

- 2 magasépítész
- 2 mélyépítész

5.4.5. Felnőttképzés

A helyzetértékelés 1.6. kapcsolódó alfejezetében bemutatott adatok tükrében következtethető, hogy a régióban jók az alapok a tudásalapú gazdaságra való relatíve gyors átállásra.

A gazdaságban és a munkaerőpiacon gyorsuló ütemben zajló technológiai változások (az ún. Ipar 4.0) ráirányították a figyelmet a munkaerőpiac igényeit gyorsan lekövetni képes képzési rendszer iránti gazdasági igényre, ezt felismerve 2019 végén döntött a Kormány – a szakképzési rendszer mellett – a felnőttképzési rendszer megújításáról, ami a jogszabályi háttérrel biztosítja az átálláshoz.

Térségünkben szervezett, célirányos kompetenciafejlesztésre - kompetencia; olyan ismeretek, készségek és képességek összességét értjük, amely által a személy egy adott területen képes meghatározott döntésen, a megvalósításon alapuló eredmény elérésére - van szükség a teljes felnőtt korú lakosság körében a Zalaegerszeg 2030 gazdaságfejlesztési stratégiájában megfogalmazott célok eléréséhez.

Összhangban a kormányzati szándékkal felnőttképzési rendszer regionális kialakításakor stratégiai célként fogalmazzuk meg, hogy a rendszer tényalapú döntéstámogatást biztosítson a döntéshozóknak. Gyakorlatban a következőket jelenti;

- 1) a képzések mérhetőségének kialakítása,
- 2) a képzések munkaerőpiaci relevanciájának javítása,
- 3) az adminisztratív terhek csökkentése,
- 4) a felnőttképzésben résztvevők számának növelése, valamint

5) a kimenetvezérelt – azaz a szabályozás fókuszát a folyamatról a kimenet mérésre áthelyező – képzési rendszer létrehozása.

5.4.6. Kapcsolatteremtés és szemléletformálás a humán-erőforrás fejlesztés céljából

Élethosszig tartó tanulás (LLL)

A térségi oktatási és képzési rendszer minden egyes elemének bele kell illeszkednie a lokális élethosszig tartó tanulás (LLL) rendszerébe. A program megvalósításának humán erőforrás igényének biztosításáról a gazdaságfejlesztési divízió szervezésében legalább félévente egyeztetést tartana a megalakuló LLL egyeztető fórum.

A LLL egyeztető fórum tagjai:

- Helyi oktató és képző intézmények vezetői
- Önkormányzati tisztségviselők, Zalaegerszegi Városfejlesztő Zrt.
- Helyi vállalatok, és/vagy azok érdekvédelmi szervezeteinek vezetői.

A fórum feladatai:

- a képzési igények felmérése a térségben,
- helyi tehetséggondozó programok indítása,
- az optimális képzési portfólió meghatározása, ezek változásának folyamatos nyomon követése,
- oktatás szakmai együttműködésének rendszerszintű szervezése,
- a vállalatokkal és a Pannon Egyetemmel, vagy más egyetemekkel való oktatásszakmai kapcsolattartás, folyamatos információmegosztás,
- a rezidensoktatók, mentorok, tutorok, konzulensek felkutatása,
- online képzések összehangolása,
- forrásteremtés.

K+F térségi tréningorozat indítása

A térségi oktatásnak külön ki kell hangsúlyoznia és elő kell segítenie a régió kutatás-fejlesztési aktivitásait. Ehhez többek közt egymásra épülő tréningorozat kerülhetne megvalósításra a K+F iránti érdeklődés felkeltése és a kapcsolódó tevékenységek hangsúlyeltolódása érdekében, amely érinti a középiskolai diákokat, a felsőoktatási hallgatókat és a regionális vállalati érdeklődőket is. Öt alaptémában, plusz egy, a tréningek során tapasztalt, további érdeklődésnek örvendő területen kerülnek az oktatások megszervezésre.:

- A K+F alapjai, a kutatás-fejlesztési tevékenység
- Tudományos irodalom és szabadalmak követése és feldolgozása
- K+F karrierutak, tipikus elvárások, képességek és karrierlépcsők
- K+F forrásteremtés, felhasználás és elszámolás – és további hatásai
- K+F kommunikáció és networking
- + egy, a legnagyobb érdeklődést élvező további témakör

A projekt elindítása nagyban hozzájárulhatna a már elindult és újonnan induló beruházások komoly K+F irányultságához, szemléletformáló hasonló projektek indításával elérhető ugyanis a fiatalok érdeklődésének felkeltése a kutatás-fejlesztési területben rejlő lehetőségek és szépségek iránt.

5.4.7. Intézményrendszer fejlesztése

Bár az elmúlt évek lezárult és futó fejlesztési projektjei mentén kijelenthető, hogy az intézmények fejlesztése jó ütemben halad, ahhoz viszont, hogy az ütésálló gazdaság meglétét erősítsük és az újonnan induló vezérprojektek nemzetközi színvonalú követelményrendszerének megfeleljünk, az oktatási és nevelési intézményrendszer fejlesztése is állandó és megkerülhetetlen feladat. A már korábban megjelent fejlesztések, beruházások és az újonnan induló vezérprojektek is mind azt az irányt erősítik, hogy Zalaegerszeg magas hozzáadott értéket teremtő irányok felé kíván elmozdulni, tudásintenzív régiós központtá

kíván válni. Ehhez az irányhoz elengedhetetlen az oktatási lábhoz kapcsolt intézményrendszer megújítása, fejlesztése, megfelelő eszközpark kiépítése is, az életpályamodell minden szakaszát érintően. A választott életpályamodell a már kapcsolt szolgáltatási fejlesztések révén átláthatóbbá válik, fiatalokat megtartó erővel rendelkezik és egymásra épülő fejlesztést irányoz elő, amelynek első lépéseinek már a bölcsődei, óvodai, általános iskolai szinten meg kell jelennie. Ehhez minőségi szolgáltatásfejlesztésen túl, infrastruktúrafejlesztés is szükséges.

11. táblázat: Oktatásfejlesztési projektek/programok összefoglaló információi

OKTATÁSFEJLESZTÉS				
Projekt / Program megnevezése, leírása beavatkozási területenként	Előkészítettség szintje	Becsült költség, (millió Ft)	Időtáv	Finanszírozás
OKTATÁSFEJLESZTÉS				
P41: Életpályamodell tervezését és pályaaorientációt segítő új típusú rendszer és a hozzá kapcsolódó szervezet kialakítása működésének felépítése	Részletes koncepcióterv	600	2021-2023	Kormányzati forrás és/vagy pályázati forrás
P42: Mesterséges intelligencia alapú rendszer kialakítása elosztott erőforrású, hálózatban működő köz- és felsőoktatási központok és ipari partnereik oktatási tevékenységének optimalizálására	Részletes koncepcióterv	1 200	2021-2023	Kormányzati forrás és/vagy pályázati forrás
P43: Blockchain technológián alapuló széles bázisú képzés-nyilvántartó rendszer kialakítása és működésének felépítése	Részletes koncepcióterv	200	2021-2023	Kormányzati forrás és/vagy pályázati forrás
P44: Az egyetem tudásszolgáltató, innovációs HUB szerepéhez kapcsolódó épített infrastruktúra fejlesztése az ipari és a társadalmi igények kiszolgálása érdekében. Idegennyelvű, szolgáltatási, és képzési portfólió felépítése	Részletes koncepcióterv	1 500	2022-2025	Kormányzati forrás és/vagy pályázati forrás

P45: Fejlesztések, amelyek lehetővé teszik a Zalaegerszegi Egyetemi Központban a MicroMasters kurzusok teljesítését külföldi, nagy hírű egyetemekkel (MIT, a Columbia Egyetem, a New York-i Egyetem, a Delft Műszaki Egyetem, az RWTH Aachen Egyetem) együttműködve joint degree programok formájában. A MicroMasters program meghonosítása a duális képzéseink európai szintű kiterjesztését eredményezné.	Részletes koncepcióterv	1 000	2022-2025	Kormányzati forrás és/vagy pályázati forrás
P46: Ágazati Képzőközpont (Gépészeti) szükséges eszközparkjának biztosítása, további fejlesztések	Részletes költségvetés	1200	2020-2022 között	Innovációs és Technológiai Minisztérium
P47: Óvodai intézményekhez kapcsolt felújítások, eszközbeszerzések, képzések, nemzetközi óvodai csoport indítása	Projektötlet	500	2022-2023	Kormányzati forrás és/vagy pályázati forrás
P48: Bölcsődei intézményekhez kapcsolt felújítások, eszközbeszerzések, képzések, Nemzetközi bölcsődei csoport indítása	Projektötlet	500	2022-2023	Kormányzati forrás és/vagy pályázati forrás
P49: Általános és középiskolai, gimnáziumi, szakiskolai intézményekhez kapcsolt felújítások, eszközbeszerzések, képzések	Projektötlet	1 000	2022-2030	Kormányzati forrás és/vagy pályázati forrás
P50: Zalaegerszegi Szakképzési Centrum egyes intézményeinek 21. századi elvárásoknak megfelelő fejlesztését célzó beruházás - Ganz Ábrahám Technikum megújítása	24/2021. (I. 28.) Korm. rendelet	6 450	2021-2024	Kormányzati forrás és/vagy pályázati forrás
P51: Egyetemi Központ kampuszának infrastrukturális fejlesztésének megtervezése: innovációs és tudásalapú szolgáltatási tevékenységet támogató infrastruktúra-fejlesztések, valamint a hallgatói attraktivitást erősítő infrastruktúra-fejlesztések megtervezése, a zalaegerszegi campus területe vonatkozásában.	Projektötlet	500	2021-2030	Kormányzati forrás

5.5. KÖRNYEZETFEJLESZTÉS

Zalaegerszeg a megvalósítás fázisában lévő, valamint a közel jövőben megvalósuló, nemzetgazdaságilag is jelentős beruházások eredményeképpen a dinamikusan fejlődő városok között is kiemelkedő jelentőségűvé fog válni, hozzájárulva mindezzel az ország ütésállóságához. A beruházások mentén generálódó pozitív gazdasági hatás biztosítékként a környezet területén is további fejlesztési projektek megvalósítása szükséges. A következő alfejezetekben bemutatásra kerülő már elindult, tervben levő, vagy ötlet szintjén megelevenedő fejlesztési projektek csokrából azokra koncentrálunk, amelyek jelen gazdaságfejlesztési stratégiába foglalt vezérprojektek által generálhatók, vagy azok megjelenése következtében válnak szükségessé.

5.5.1. Lakhatást elősegítő programok

A lakáspiacban, lakásgazdálkodásban rejlő lehetőségek megvizsgálása és a potenciálok kiaknázása stratégiai cél, hiszen akár az épülő Járműipari Tesztpálya, akár a hamarosan induló vezérprojektek foglalkoztatási mutatókra gyakorolt pozitív hatását nézzük, előreláthatólag a zalaegerszegi és térségi lakáspiacra jelentős kereslet oldali nyomás fog nehezedni. Akár a helyi fiatalok megtartásáról, vagy az elszármazottak Zalaegerszegre és a térségbe történő vonzásáról, akár a várhatóan Zalaegerszegre érkező képzett külföldi lakosságról beszélünk, kulcskérdés a lakásgazdálkodásban rejlő lehetőségek megvizsgálása és a kapcsolt projektek elindítása. A projekt összekapcsoltan értelmezhető tehát a folyamatban levő és az új beruházások megjelenésével. Gazdaságélénkítési hatásuk is közösen értelmezhető. Egyik a másik nélkül nem tud teljes értékűen érvényesülni és tekintettel a beruházásokhoz kapcsolt pozitív döntésekre, a lakáspiacra nehezedő igények kielégítése elkerülhetetlen. Az induló beruházásokon túl, a lakhatási projekt támogatni kívánja az oktatás fellendítését is, hiszen megfelelő összekapcsolt lakhatást segítő program a megfelelő mennyiségű és minőségű hallgatói kör letelepítését is elősegítené, akár határon átnyúló kapcsolatokra is

alapozva. A nemsokára megnyíló új Zalaegerszegi Duális Képzőközponthoz kapcsolódó üzemcsarnok sikerét is úgy lehetne garantálni - támogatva ezzel a szükséges munkaerő képzését helyileg -, hogy lakhatást biztosító eszközökkel is vonzóvá tesszük Zalaegerszeget. Ennek következtében növekedés érhető el a más megyékből, vagy akár határon túli településről érkezők száma tekintetében is. Nem elkerülendő a projekt indokoltságát tekintve az a tény sem, hogy az elmúlt években készített kutatások eredményei is teljes mértékig alátámasztják a tudatos lakhatási program elindításának szükségességét, amely szerint, ha Zalaegerszeg könnyebbé teszi a lakáshoz jutást a fiataloknak, nagyobb eséllyel tudja megtartani, illetve idecsalogatni őket. A válaszok alapján összességében elmondható, hogy hiányok mutatkoznak ezen a területen, főként a fiatalok lakáshoz jutásának kérdésében.

A projekt a volt Laktanya területén kapna helyet, barnamezős terület hasznosításával. A területen belül több oktatási intézmény is található, azonban még így is maradt fejlesztésre alkalmas épület és terület. A nagy kiterjedésű terület jelentős része ma is elhanyagolt képet mutat, és fejlesztésre vár.

A projekt elemeként fontos hangsúlyt fektetnünk a városhoz köthető szociális bérlakások helyzetére is. Tervezzük a meglévő alacsony színvonalú szociális bérlakások minőségi színvonalának emelését, azok megújítását célzó programelem elindításával, amelynek keretében fokozatosan sor kerülhetne a meglévő leromlott állapotú szociális bérlakások felújítására és/vagy minőségi cseréjük megvalósítására.

A lakhatást segítő komplex programmal a város, a térség és ennek mentén a régió gazdasági mutatói javulnak és népességszám növekedés érhető el, valamint beruházói igényeket kielégítő képzett munkaerő rendelkezésre állását is garantálni tudjuk és a helyi már működő gazdasági társaságok számára is további fejlődési potenciált teremtünk. Egy nemrégiben történt felmérés keretein belül ugyanis 13 helyi közép- és nagyvállalatot kérdeztünk meg, többek között a jelenlegi kihívásokról és jövőbeli fejlesztési terveikről. Egyértelműen igazolható,

hogy a visszajelzések rámutattak a megfelelően képzett munkaerő rendelkezésre állásának hiányosságaira, amelyek egy másik kérdőíves felmérés eredményei alapján egyértelműen összeköthetők a város lakhatási lehetőségeinek területén jelentkező hiányosságokkal. Mindezen mutatók tekintetében a programmal erőteljes javulás érhető el.

A projektötlet többszintű beavatkozást igényel.:

- Szükséges közművesítés, kapcsolt utak építése (FŐMTERV tanulmányrendelkezésre áll)
- A bontásra kijelölt épületek lebontása és a megtartandó épületek felújítása, de legalább állagmegóvása
- Szakember és mérnök lakás program 1.0.: Új, modern apartmanházak és lakópark építése, amelyek esetében szerződéses keretekkel (Szakember és mérnök lakás) az induló beruházások megfogalmazott igényeire építenénk. Megfelelő színvonalú apartmanházakkal/lakóparkkal és minden szükséges kapcsolt szolgáltatással együtt. (150 lakás, 50 ház)
- Szakember és mérnök lakás program 2.0.: Képzés alatt álló, hallgatói kör lakhatásának megoldása és a fiatalok lakhatási lehetőségeinek megteremtését célzó szakember és mérnök lakás építése. (100 lakás)
- Szociális bérlakások minőségi színvonalának emelését támogató programelem elindítása.
- Új munkáshotel építése (150-200 férőhely): A korábban elindított és már működésben levő, 600 millió forintos beruházás keretében elkészült, 180 férőhelyes munkáshotel volt az első lépcsőfok a megfelelő mennyiségű és minőségi szállások/lakhatás biztosítása tekintetében a betelepülő munkavállalók elszállásolása tekintetében. Az új befektetőkkel történő egyeztetés tükrében új munkáshotel építése is szükségszerű.

12. táblázat: Lakhatást elősegítő projektek/programok összefoglaló információi

KÖRNYEZET - lakhatást elősegítő projektek/programok				
Projekt / Program megnevezése, leírása beavatkozási területenként	Előkészítettség szintje	Becsült költség, (millió Ft)	Időtáv	Finanszírozás
<p>P52: Szakember és mérnök lakás program 1.0. előkészítés:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tervezés, előkészítés - Programhoz szükséges közművesítés, utak építése - A bontásra kijelölt épületek lebontása és a megtartandó épületek felújítása, de legalább állagmegóvása 	Részletes koncepcióterv	2 400	2021-2022	Kormányzati támogatás / Városfejlesztési Alap / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
<p>P52.1: Szakember és mérnök lakás program 1.0.:</p> <p>Új, modern apartmanházak és lakópark építése (magánberuházás)</p>	P52-re építve	2 000	2022-2024 (P52-re építve)	Magánberuházó
<p>P52.2: Szakember és mérnök lakás program 2.0.:</p> <p>Az 1. ütemben megépített lakópark infrastrukturális bővítése, további 100 lakással</p>	Részletes koncepcióterv	1 000	2022-2026	Kormányzati támogatás / Városfejlesztési Alap / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
<p>P52.3: Szociális bérlakások minőségi színvonalának emelését támogató projekt</p>	Projektötlet	Város költségvetési helyzetében tükrében határozható meg.	2021-től folyamatosan	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
<p>P53: Új modern munkáshotel építése</p>	Részletes koncepcióterv	1 500	2022-2024	Kormányzati támogatás / Városfejlesztési alap / Pályázati forrás

5.5.2. Egészségügyi, szociális szolgáltatásokhoz kapcsolódó intézményi fejlesztések

A minőségi egészségügyi, szociális szolgáltatás biztosításához fontos a lehető legmegfelelőbb infrastruktúra kialakítása. „Ha nincs egészség, semmi nincs.” mottó, Magyarország vezérkiáltásává vált az elmúlt időszakban, a világot sújtó koronavírus járvány következtében. Az országok működésében az egészségügyi és a szociális intézmények magasabb színvonalú működési feltételeinek megteremtése kiemelt jelentőségűvé vált. Ezen irány Zalaegerszeg városának is kiemelt fontosságú. Több kapcsolódó fejlesztést is szeretnénk a következő 10 éves periódusban végrehajtani, annak érdekében, hogy az egészségügyi és szociális intézményrendszer folyamatos fejlődése biztosított legyen, megfelelően ezzel a Zalaegerszeg 2030 gazdaságfejlesztési stratégiában bemutatott vezérprojektek igényeinek és elvárásainak is. Természetesen a fejlesztések az országos elvárásoknak és céloknak történő megfelelést is támogatják.

A jelenlegi leromlott állapotú zalaegerszegi mentőállomás felújítása is ezen okból is kifolyólag kerül újra is újra a fejlesztési területek közé, illetve bár több egészségügyi intézmény felújítására is sor került az elmúlt időszakban, további intézményi felújításokkal és eszközbeszerzésekkel kívánjuk a zalaegerszegi egészségügyi és szociális intézmények megfelelő minőségű szolgáltatási képességét biztosítani.

A leromlott zalaegerszegi mentőállomás megújításán túl a Zalaegerszegi Hivatásos Tűzoltóparancsnokságnak helyet adó elavult ingatlan (Zalaegerszeg, Arany János utca 1.) megújítása, esetlegesen új tűzoltólaktanya építése is időszerű. A projekt sikeres megvalósítása érdekében a katasztrófavédelemmel egyeztetve első lépésként egy megvalósíthatósági tanulmány elkészítése szükséges, annak érdekében, hogy a lehetőségek megvizsgálásra kerüljenek és a lehető leggazdaságosabb megoldást terjeszthessük elő. A tanulmányban több megoldás párhuzamos vizsgálata szükséges, illetve fontos kitérni a jelenlegi épület potenciális felhasználási lehetőségeire is.

Az egyik leggrandiózusabb, egészségügyi területet érintő fejlesztési projekt a Zala Megyei Szent Rafael Kórház minőségi fejlesztését célozza meg. A projekt keretein belül új épülettömb kerülne megépítésre, amelyben helyet kapna a II. Belgyógyászat és az Infektológia, épülne egy lemezparkoló, valamint az épületek energetikai korszerűsítésére is sor kerülne.

A helyzetértékelésben is rávilágítottunk, hogy Zalaegerszeg városa számára fontos a szociális biztonság erősítése. A vezérprojektek megjelenésével párhuzamosan várható lakosság szám növekedésre és a jelenlegi idősgondozáshoz kapcsolt igényekre is alapozva, indokolt a jövőre nézve új időotthon építése.

13. táblázat: Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz kapcsolódó projektek összefoglaló információi

KÖRNYEZET– Egészségügyi, szociális szolgáltatásokhoz kapcsolódó intézményi fejlesztések				
Projekt / Program megnevezése, leírása beavatkozási területenként	Előkészítettség szintje	Becsült költség, (millió Ft)	Időtáv	Finanszírozás
P54: Zalaegerszegi mentőállomás felújítása	Részletes koncepcióterv	2 000	2021-2023	Állami beruházás
P55: Egészségügyi intézményekhez kapcsolt felújítás, eszközbeszerzés - további felújítások, eszközbeszerzés egészségügyi intézményekbe	Projektötlet	Lehetőségek tükrében határozható meg	2021-2030	Pályázati forrás / kormányzati támogatás
P56: Zala Megyei Szent Rafael Kórház fejlesztése, megújítása -új épülettömb -lemezparkoló -épületek energetikai korszerűsítés	Projektötlet	25 000	2020-2030	Pályázati forrás / kormányzati támogatás / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata / Civil szervezetek

<p>P57: Szociális szolgáltatásokhoz és intézményekhez kapcsolt fejlesztések, eszközbeszerzések: Szociális intézményekhez köthető felújítások, eszközbeszerzések, új idősothton létesítése</p>	<p>Projektötlet</p>	<p>Lehetőségek tükrében határozható meg</p>	<p>2021-2030</p>	<p>Pályázati forrás / kormányzati támogatás</p>
<p>P58: Zalaegerszegi Tűzoltóparancsnokságnak helyet adó épület megújítása VAGY új tűzoltólaktanya építése</p>	<p>Projektötlet</p>	<p>Megvalósíthatósági tanulmány rendelkezésre állása esetén határozható meg</p>	<p>2022-2030</p>	<p>Pályázati forrás / kormányzati támogatás</p>

5.5.3. Smart city fejlesztési irányok

Zalaegerszeg elkötelezett az okos megoldások alkalmazásában. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint a városi közgyűlés által elfogadott zalaegerszegi smart city stratégia, amelyben a következő 15 év kapcsolódó fejlesztési irányait fogalmazták meg. A dokumentum 1.7.3. számú alfejezetében bemutatásra került információk tükrében kijelenthető, hogy az újonnan induló vezérprojektek megvalósulásának következtében a biztonságosabb környezetet teremtő okos megoldások iránti igény egyre inkább felértékelődik. A város smart city stratégiájában megfogalmazott projektek továbbra is a város jövőképebe illeszthetők, ezekből csak néhány kapcsolható projektre szeretnénk jelen dokumentumban kitékintést tenni. A Járműipari Tesztpálya és az újonnan induló vezérprojektekben rejlő lehetőségek kihasználása egy fontos szempont. Az a cél, hogy a Zalaegerszegen és a térségében folyamatban levő fejlesztések eredményeit a városban élők hamarabb megismerhessék és használhassák, az innovatív megoldásoknak helyszínéül szolgáló Tesztpálya és a köré épülő innovatív ökoszisztéma révén. Adott esetben Zalaegerszeg lehet a kísérleti terep az új fejlesztések kipróbálására, alkalmazására. A korábban elkészült megalapozó dokumentumok (pl. SUMP) jó

háttéranyagot biztosítanak a későbbi fejlesztési döntésekhez és a projektek megvalósításához.

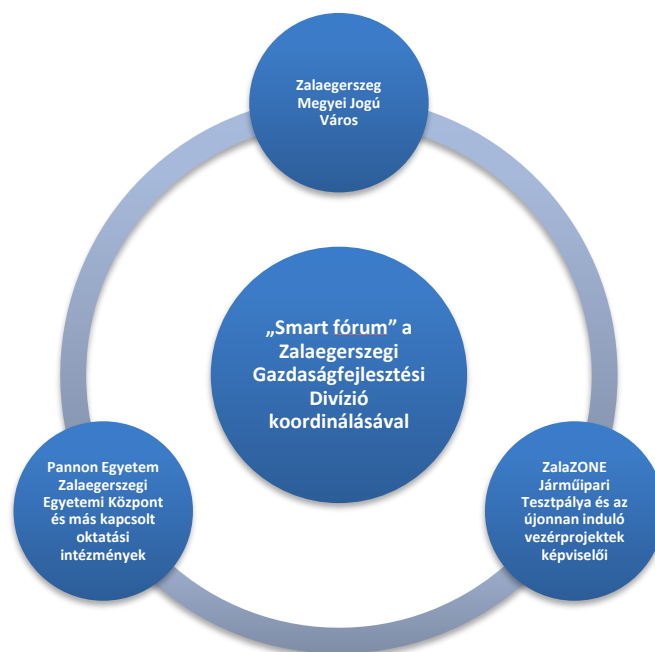
Összességében tehát kiemelendő, hogy szinergiákra épülő, következetes okos városi fejlesztési projekteket igyekszünk előirányozni Zalaegerszeg gazdaságfejlesztése vonatkozásában. Fontos azonban a helyi szinergiákon túllépve az országos kezdeményezésekhez való illeszkedés is, így többek között például a Belügyminisztérium okos város koncepciójához történő kapcsolódási pontok azonosítása. A koncepció mentén megfogalmazott okos város központi platformszolgáltatáshoz kapcsolódó helyi érdekű fejlesztések közül számos elem megelevenedett városunkban. Többek között például ilyenek az okos gyalogátkelőhely kialakítása céljából indított kezdeményezések, az internethez való ingyenes hozzáférési pontok kialakítása, okos padok letelepítése, vagy akár az energiatakarékos világítótestek felszerelése és használata. Mindezen túl 3 darab kültéri érintőképernyős, interaktív információs terminál is telepítésre került, valamint a gyerekek számára okos játszóeszköz is került a közterületekre. Az eszközök négy helyszínen, a Piac téren, a Dísz téren, az autóbusz pályaudvaron és a sportcsarnok előtt állnak rendelkezésre. Természetesen a jövőbeli projektek vonatkozásában is figyelemmel kísérjük a potenciális kapcsolódási pontok azonosítását, együttműködési lehetőségek feltérképezését. M76 gyorsforgalmi út építése kapcsolt okos közlekedési megoldások alkalmazásával.

A Zalaegerszegen létesülő Járműipari Tesztpálya a hagyományos és a jövőben megjelenő önvezető járművek tesztelésének is helyszínéül szolgál. A tesztpálya területén belül elvégzett tesztek mellett lehetséges azok valós, vagy közel valós közúti forgalomban történő validálása is. A 76-os út gyorsforgalmi úttá fejlesztése Zalaegerszeg lakói és vállalkozásai számára kiemelten fontos. A Járműipari Tesztpálya közelsége miatt kiemelendő ugyanis, hogy az újonnan épült gyorsforgalmi út alkalmas lesz valós- és kontrollált közúti tesztek elvégzésére is.

A gyorsforgalmi út az okos megoldásokkal (szenzorok es IKT alkalmazások) kiegészülve készül el. A telepített okos megoldások révén keletkező adatok lehetővé teszik azok kiértékelése mentén további kapcsolt fejlesztések indítását.

Smart fórum

A megfelelő városi környezet kialakítása, támogatja a Járműipari Tesztpályán és az újonnan induló vezérprojektek működése mentén elért eredmények és megoldások korai befogadását. Ahhoz, hogy a város a megfelelő kapcsolt fejlesztéseket időben azonosítani tudja és el tudja indítani, azon túl, hogy forrás szükséges, fontos a folyamatos kapcsolattartás az érintett szereplőkkel. Ezen célból előirányzott egy időszakos „smart fórum” elindítása, amelynek célja, hogy a tesztpálya és az újonnan induló vezérprojektek generálta innovatív környezetet, az arra kijelölt kapcsolattartó kollégákat egy rendszeres fórum keretein belül összekapcsoljuk az oktatási lábbal, a várossal és közös smart irányokat fogalmazzunk meg, amelyek megtárgyalását követően azok beépíthetővé válnak a város smart fejlesztési projektjei közé.

26. ábra: Smart fórum

Szemléletformáló intézkedések – tájékoztatás, folyamatos városi kommunikáció

Rendkívüli előnyt jelent a város számára a Járműipari Tesztpálya és az annak környezetében generálódó innovatív lehetőségek kiaknázása, azonban azon túl, hogy a felek között az állandó kommunikációs platformot biztosítani kell, fontos, hogy a város vezetése által kijelölt kapcsolattartó szervezet a zalaegerszegi lakossággal is kapcsolatot teremtsen, ezzel közelebb hozva őket az okos megoldásokhoz. Ha nem kommunikálunk, akkor a fejlesztések nem érik el a kellő társadalmi hatást, nem használjuk ki a benne rejlő lehetőségeket és nem teremtjük meg kellően annak beágyazottságát és befogadó környezetét. A projekt elindítása további megalapozó egyeztetéseket igényel. A tervek szerint időszakosan megrendezésre kerülő kapcsolódó rendezvények keretében is működőképese lehet a projekt, amelyet időszakosan a tervezett ZEDD honlapon/újságban megjelenített cikkek mentén juttatunk el a városi lakossághoz és a tájékozódó közönség felé.

Smart közlekedés – Igényalapú Science park–város buszjárat

A megvalósítás fázisában lévő, valamint a közeljövőben megvalósuló, nemzetgazdaságilag is jelentős beruházásokhoz kapcsolódóan felértékelődik a tömegközlekedési összeköttetés biztosításának szükségessége. A fejlesztési projekt keretein belül célunk egy Science Park-város buszjárat bevezetése, amelynek megvalósítási formája egyelőre nem tisztázott, akár közvetlenül a város-Science Park között megvalósítandó igényalapú közlekedési megoldást is jelentheti, a már működő ZERGE megoldás példájára alapozva.

„A ZERGE projekt keretében Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata a Mobilissimus Kft. szakmai segítségnyújtásával olyan pilot projektet valósít meg, mely igényvezérelt, kisbuszos szolgáltatás tesztelésével a városközponttól távol eső, ritkábban lakott településrészek városi közösségi közlekedésbe történő integrálását célozza, javítva a helyi és regionális közlekedési rendszerek

rendelkezésre állását. ... A ZERGE járatok (Z1, Z2, Z3) indulásaira előzetesen telefonon és interneten keresztül, a ZERGE webes alkalmazás használatával lehet bejelentkezni.”[27]

Digitális élményközpont

A Zalaegerszegi Digitális Élményközpont projekt mentén, a tanév során tartott iskolai foglalkozásokra helyeződik a hangsúly. Emellett szakkörökön, pedagógusok számára tartott tárlatvezetések, hétfévente családi programokon, illetve 14 éven felüli diákok számára tartott foglalkozásokon való részvételt biztosít az Európai Unió finanszírozásból megvalósuló projekt. A program célja, hogy a működés ideje alatt több mint 500 foglalkozás során közel 15.000 fő részére mutassa be az IT szakmát. A központ az ország egész területéről várja majd látogatóit. Annak érdekében, hogy minden köznevelési intézmény egyenlő esélyt kapjon a foglalkozásokon való részvételhez, az utaztatás és az étkeztetés térítésmentesen biztosított lesz. Az élményközpont célcsoportja a 6-19 év közötti diákok, szüleik és pedagógusaik, akik az elérhető legújabb technológiákkal ismerkedhetnek meg. Az interaktív foglalkozások élményszerűvé teszik a sokak számára idegen digitalizációs gondolkodásmódot, segítséget nyújtanak a pályaorientációs kérdések megválaszolásában. A projekt tökéletesen illeszkedik a már elindult Járműipari Tesztpálya beruházás és az újonnan induló további innovatív beruházások (vezérprojektek) környezetéhez.

Többfunkciós közösségi tér kialakítása programelem

A ZalaZONE Tudományos és Innovációs Park (Science Park) vezérprojekt keretein belül Zalaegerszeg Megyei Jogú Város önkormányzata, mint projektgazda kíván megvalósítani egy kapcsolt beruházást. A projekt keretein belül kerül megvalósításra egy kb. 1.000 m²-es, multifunkciós épület, amely közvetlenül a parkhoz kapcsolódó K+F tesztpálya modul mellett kap helyet. Az épület elsődleges célként azon szakmai és közösségi rendezvények helyszínéül

szolgál majd, amelyek kapcsolódnak a K+F pályamodulhoz. Ezen pályamodul – eltérően a teszt-pálya többi részétől – kontrollált formában, a kutatás-fejlesztési tesztek nem sértve, megnyitásra kerül külső szakmai rendezvények felé is. A modul elsősorban a Science Parkban folyó kutatás-fejlesztési projektek teszthelyszíne, nagymértékben építve a különböző egyetemek parkban működő kapacitásaira, bevonva a résztvevő hallgatókat, fiatal kutatókat. Ezen szempont mentén, fontos funkciója lehet az épületnek a műszaki szakmákat népszerűsítő rendezvények és programok kiszolgálása, hozzájárulva a fiatal műszaki értelmiség Zalaegerszegen maradásának és/vagy visszaköltözésének elősegítéséhez. Tekintettel az épület univerzális jellegére; egyúttal alkalmas bármely további, a Science Park jellegéhez és környezetéhez illeszkedő program, konferencia, stb. megtartására is, amely hasznosítási lehetőség hangsúlyosan hozzájárul az épület fenntarthatóságához. A programelem említett részleteit tekintve kijelenthető, hogy hatásait komplexen szükséges vizsgálni. A Science Park projekt megvalósításával együttesen kiemelkedő hatást gyakorolhatnak közvetve és közvetlenül is a munkaerőpiacra. A tervezett programelem lényegében ugyanis a jövőt, a környező gazdasági társaságok, a már elindult és a hamarosan induló új beruházások (vezérprojektek) munkaerőigényének való megfelelését is támogatni hivatott.

A hagyományos gazdaságfejlesztési szempontok mellett az innováció összetett szempontrendszerének kiterjesztése valósulhat meg a térségben és a társadalmi fejlődés meghatározó területeire, végülként kitűzve a régióban élők életminőségének folyamatos javítását. Emellett fontos hatás az innováció társadalmi szempontjainak és ismereteinek erősítése, valamint a széles körű innovációs szemléletformálás. A programelem mentén lehetőségünk nyílik városi, megyei, térségi és régiós érdekeltségre is szert tenni a fiatalok körében, hiszen a programelem annak megvalósítását követően lényegében koncentrálni kíván az oktatás bármilyen szintjén lévő kör bevonására és a kapcsolódó tudásátadásra. Ezen túlmenően a többfunkciós közösségi tér látogatói

központként is működne, amelynek fontos része az épületbe megálmodott és már betelepítésre előkészített VR szemüveges szolgáltatás. A digitális eszközrendszer bővítés keretein belül Zalaegerszeg turisztikai vonzereje is erősödhet. A projekt ezen része a város történelmi múltját is erősíti a mai kornak megfelelő eszközrendszer használatával.

Smart applikáció fejlesztése

Zalaegerszeg városa nagy figyelmet fordít arra, hogy minél hatékonyabb közösségi célokat szolgáló felületeket fejlesszen és alkalmazzon, az információk időben történő továbbítása érdekében. Az ilyenfajta fejlesztések azon túl, hogy társadalmilag fontos és pozitív hatással bírnak, a városba érkező vendégek számára is segítséget nyújthatnak a tájékozódásban és a városra nézve marketing eszközként is használhatók. Az elmúlt időszakban több kezdeményezés is elindult, amelyek egyik célja a lakosság életminőségének javításán túl egy modern, jövőbe mutató város támogatása a kapcsolt platformokkal. A város által tervezett fejlesztési projekt keretein belül egy összekapcsolt applikáció elindítása a cél, amely több, már tesztelés alatt álló, működő applikáció összevont kezelését irányozza elő.

14. táblázat: Összevont applikáció alapjait adó fejlesztések

Applikáció neve	Applikáció rövid leírása
Digital City Zalaegerszeg városi mobilapplikáció	Push üzenetküldés Egerszeg kártya
Zegprogram közösségfejlesztő mobilapplikáció	Rendezvények követése Rendezvényre jelentkezés Topic indítás
Mindszenty városa vallásturisztikai mobilapplikáció	Mindszenty életét bemutató séta 15 helyszínnel
e-City Zalaegerszeg turisztikai mobilapplikáció	Érdekességek (turisztikai attrakciók bemutatása) Túratár (tematikus túraútvonal ajánló) e-Card (ajándékokra és kedvezményekre beváltható elektronikus pontgyűjtő rendszer) Hírek, közérdekű információk, programok, aktualitások, véleménynyilvánítás, szavazás
EcoSmartCities hulladék bejelentő mobilapplikáció	Illegális hulladéklerakók egyszerű bejelentése
zerge.hu webes alkalmazás	Helyfoglalás igényvezérelt buszra
tervezeg.hu webes alkalmazás	Menetrendi tervező

15. táblázat: Smart City fejlesztési projektek/programok összefoglaló információi

KÖRNYEZET - Smart city fejlesztési projektek/programok				
Projekt / Program megnevezése, leírása beavatkozási területenként	Előkészítettség szintje	Becsült költség, (millió Ft)	Időtáv	Finanszírozás
P59: Smart fórum	Projektötlet	évi 10	2021 – től folyamatosan	Zalaegerszegi Városfejlesztő Zrt. / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata / Pannon Egyetem Zalaegerszegi Egyetemi Központ és más kapcsoló oktatási intézmények
P60: Szemléletformáló intézkedések – tájékoztatás, folyamatos városi kommunikáció	Projektötlet	évi 10	2021 – től folyamatosan	Zalaegerszegi Városfejlesztő Zrt. / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
P61: Smart közlekedés – Igényalapú Science park–város buszjárat	Projektötlet	Részletes szakmai anyag tükrében határozható meg	2021 – től folyamatosan	Pályázati forrás / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
P62: Digitális élményközpont (Science Park vezérprojekt részeként)	Közbeszerzés indítása előtt (engedélyes kiviteli tervek)	250	2021-2023 végéig	RRF
P63: Többfunkciós közösségi tér kialakítása (Science Park vezérprojekt részeként)	Közbeszerzés indítása előtt (engedélyes kiviteli tervek)	1 985	2021-2023 végéig	RRF
P64: Smart applikáció fejlesztése	Részletes koncepcióterv	A finanszírozási kérdés az üzemeltetéshez kapcsolóan egyeztetést igényel.	2020-2021	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata / Pályázati forrás

5.5.4. Zöld város, klímavédelem

Zalaegerszeg és a térség, az eddigi fejlesztési irányában is nagy hangsúlyt fektetett a körkörös gazdaság és a környezetipar erősítése irányába tett lépésekre, melynek kiváló példája a zalaegerszegi ökováros program. A vezérprojektek megjelenésével a városban az épített és természeti környezet magas színvonalú fejlesztése, megóvása pedig egyre nagyobb hangsúlyt kell, hogy kapjon. A magas hozzáadott értéket generáló vezérprojektek valóban egy élhető és fenntartható környezettel tudnak hatékonyan szimbiózisban „élni”. Zalaegerszeg pedig elkötelezte magát az életminőséget, a technológiaváltást, a versenyképességet, az együttműködési képességet és a jövőképet jelentő, innovatív, fenntartható és high-tech vezérprojektek mellett. Továbbra is célunk a környezettudatos fejlesztések végrehajtása, az erőforrásokkal megfontoltan gazdálkodó város kialakítása és a klímavédelmet is szolgáló megoldások bevezetése. A klímaváltozás káros hatásainak kivédése érdekében önkormányzatunk 2019-ben elfogadott egy 18 pontból álló stratégiát, illetve 2020-ban a klímastratégiát mely dokumentumokban meghatározásra került többek között az intézményrendszer energiatakarékos felújításának célrendszere, valamint az új beruházások leghatékonyabb és legbiztonságosabb energiafelhasználása terén elérendő célszámok.

Tömegközlekedés – Autóbuszjáratok

A közösségi közlekedéshez kapcsolatosan egyre nagyobb kihívást jelent a város számára a jelenlegi autóbuszjáratokhoz kapcsolódó szolgáltatás legoptimálisabb működtetése. A város azon túl, hogy nyitott és elkötelezett az okos megoldások alkalmazására és a városi lakosság életminőségének lehető legszínvonalasabb támogatását kívánja biztosítani - többek között a tömegközlekedési szolgáltatáson keresztül - klímavédelmi és költségmegtakarítási szempontból is fontosnak tartja a jelenleg működtetett flotta és menetrendek felülvizsgálatát, a kapcsolt mérések és modellezések elvégzését. Első lépésként definiálható ezen a területen a

kapcsolt adatbázis létrehozása (utasok száma, útvonalak, menetrendek stb.), a modellezés, majd a legoptimálisabb működtetés előirányzása a hosszú távú cél. Példaként említhető a lakóövezetek eltolódása is, amelyek szintűgy megkövetelik a menetrendek fejlesztését és a flottairányítási feladatok korrigálását. Az elmúlt években például Kertváros, déli irányba, családi házas, lakóparkos övezettel terjeszkedik, így az autóbusz közlekedés kiterjesztése szükségszerűvé vált, mivel jelen esetben a lakóövezethez legközelebb eső megálló kb. 1-1,5 km-re található. A projekt során nagy hangsúlyt kell fektetni a tömegközlekedés megfelelő minőségi működtetésére is mind a helyi járatok, mind a távolsági járatok esetében. Zalaegerszegen foglalkoztatottak 1/3-a ingázó, így kiemelt jelentőségű a kapcsolt járatok összehangolása. Az ingázásnak infrastrukturális feltételei is vannak, így a közlekedési infrastruktúrafejlesztés során nemcsak a fő közlekedési utakat, hanem az ingázásban érintett útszakaszokat is vizsgálni kell. A megfogalmazott fejlesztési projekthez szorosan kapcsolható a zöld busz program is.

Zöld Busz program

A tömegközlekedés „zöldítéséhez” kapcsolt projektek kiemelt fontosságúak Zalaegerszeg városa számára. Az Európai Unió célkitűzéseivel összhangban a város elkötelezett az üvegházhatású gázok csökkentése és a fenntartható jövő megteremtése mellett. Ezt a célt szolgálja a város Zöld Busz programhoz történő csatlakozása is, amelynek keretein belül a következő tíz év alatt a városi buszállomány fele cserélhető le kormányzati és európai uniós források felhasználásával minimális karbonkibocsátású elektromos autóbuszokra. Ennek első lépcsőfoka a 2020-ban elindított Zöld Busz Mintaprojekt, amelyben több megyei jogú város vesz részt. Zalaegerszegen a demonstrációs projektben meghatározottak szerint 2021.03.22. és 2021.04.18. közötti időtartamban helyi menetrendbe illesztve elektromos meghajtású busz közlekedett. Az e-busz gyors és hatékony feltöltéséhez szükséges nagy teljesítményű töltőállomás is telepítésre kerül. Mindezekon felül két újabb mintaprojekt említése is fontos a városhoz kapcsoltn. Lezajlott ugyanis a BYD elektromos csuklós autóbusz

továbbá az Ikarus CityPioneer elektromos szóló autóbusz tesztje. A mintaprojektek hozzájárulnak a lakosság szemléletformálásához, az üzemeltetéshez szükséges infrastruktúra kialakításához, illetve a 2030-ig történő beszerzések megvalósításához. A buszpark későbbi zöldítése a környezetvédelmi hozadékán túl elősegíti a tömegközlekedés népszerűsítését, valamint a menetrend megújulását egyaránt.

Hulladékgazdálkodás és fenntartható és minőségi víziközmű szolgáltatás megteremtése

A fenntartható társadalmi és gazdasági környezet kialakításához hozzájárul többek között a közszolgáltatások modernizálása is. Ezen iránynak egyértelműen része a fenntartható és minőségi víziközmű szolgáltatás megteremtése, valamint a hulladékfeldolgozás, mint az alternatív erőforrás kiaknázása is. Ezen fejlesztések mentén elérhető a megújuló energiák felhasználásának növelése, a fenntartható fejlesztési célok megvalósítása.

A zalaegerszegi térségben az elmúlt időszakban számos kiemelkedő jelentőségű infrastrukturális fejlesztés valósult meg, amely a város és a térség jövőjét nagyban meghatározza. Köszönhetően a magyar hulladékgazdálkodási rendszer fejlődésének egyre nagyobb igény jelentkezik a hulladékok minél magasabb szintű feldolgozására és anyagában történő hasznosítására, valamint a termikus hasznosítás ill- egyéb energetikai célú hasznosítási formák növelésére is. Zalaegerszeg városa elkötelezett a jövő hulladékgazdálkodási rendszerének kiépítésében és társadalmi elfogadtatásában.

A búslakpusztai hulladéklerakóhoz és másodnyersanyag előállító üzemhez, valamint szelektív válogatóhoz kapcsolódó fejlesztési projekt a hulladékgazdálkodásban rejlő lehetőségek kiaknázásával, az EU-s célok, prioritások szem előtt tartásával, egy olyan területtel foglalkozik, ami fontos a

fenntarthatóság szempontjából. Egy nyertes KEHOP pályázat keretében 4,2 milliárd forint értékű környezetvédelmi, klímavédelmi, modern hulladékgazdálkodási projektet valósíthatnak meg, amelynek részeként további fejlesztésekre nyílik lehetőség a búslakpusztai üzemek kapcsán. Az önkormányzati területen megvalósult beruházásnak eredményeképpen (RDF és SRF gyártó üzem), több tízezer tonna RDF/SRF anyag képződhet a térségben, ami alapját adhatja a jövőbeli, innovatív fejlesztéseknek a hulladékgazdálkodás területén (pl. pirolízis). A körkörös gazdaság egy alternatívája a hagyományos lineáris gazdaságnak (gyártás, felhasználás, ártalmatlanítás), amelyben a felhasznált erőforrásokat a lehető leghosszabb ideig megőrizzük, a maximális értéket kinyerjük belőlük használat közben, majd a termékeket és anyagokat regeneráljuk az élettartam végéig.

Az elkövetkezendő években szükséges lesz a közszolgáltató által üzemeltetett gépjárműpark fejlesztése, valamint további, az állami célokat elősegítő létesítmények korszerűsítése, bővítése is. (szelektív válogató, komposztáló, hulladékudvar)

Fenntartható és minőségi víziközmű szolgáltatás megteremtése

„Zalaegerszeg város ivóvízellátását, szennyvízelvezetését és - tisztítását az Észak-Zalai Víz- és Csatornamű Zártkörűen Működő Részvénytársaság (Zalavíz Zrt.) végzi az önkormányzattal kötött bérleti-üzemeltetési szerződés keretén belül. A Zalavíz Zrt. alaptevékenysége önkormányzati közfeladat végrehajtására irányul, nevezetesen ellátja a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényben az önkormányzat számára kötelező feladatként előírt ivóvíz-ellátási, szennyvízelvezetési és - tisztítási szolgáltatásokat, valamint a tevékenységével összefüggő környezetvédelmi feladatokat is. Az önkormányzat, valamint a Zalavíz Zrt. kiemelkedően fontosnak tartja a város ivóvízkészletének megóvását, amelyet elsősorban a szennyvizek megfelelő kezelésével lehet elérni. Ennek tudatában készült már el a gördülő fejlesztési terv, működtetik és fejlesztik

a szennyvíztisztító telepeket és csatornahálózatokat. Emellett az egészséges és biztonságos, költséghatékony ivóvízellátás hosszú távú biztosítására, kidolgozásra került az ivóvízellátó rendszerek fejlesztésére vonatkozó tervrész is. Fő cél az egészséges ivóvíz biztosítása a fogyasztók életminőségének és egészségvédelmének érdekében.”[2]

A Zalavíz Zrt. összegyűjtötte a jövőt illetően szükséges fejlesztések listáját és az adott projektekhez kapcsolható forrásigényt. A szükséges projekteket a **IX. számú mellékletben** rögzítettünk.

Annak ellenére, hogy bár az összegyűjtött fejlesztési lista rendkívül részletes, érinti az ivóvízhálózatot és a szennyvízhálózatot is, a fenntartható és minőségi közműszolgáltatás biztosítása és folyamatos fejlesztése érdekében külön, önálló projektként érdemes nevesíteni a szennyvízhó hasznosításával összefüggő energiatermelő projektet, valamint az integrált csapadékvíz probléma megoldását előirányzó projektet is.

A projektek érintik az NFP Nonprofit Kft. közreműködésével megvalósuló, Zalaegerszeg Megyei Jogú Várost érintő, KEHOP-2.1.3-15-2016-00057 azonosító számú Nyugat- és Dél-Dunántúli ivóvízminőség-javító program 3. (NYDDU 3.) megnevezésű, és a KEHOP-2.1.3-15-2017-00083 azonosító számú Zalaegerszeg keleti vízbázisról ellátott települések ivóvízminőség-javítása és vízellátásának fejlesztése megnevezésű projekteket. Az NYDDU 3 estében jelenleg a kiviteli tervek elkészítése van folyamatban, a Zalaegerszeg keleti vízbázisról ellátott települések ivóvízminőség-javítása és vízellátásának fejlesztése már kivitelezés alatt áll, a projekt fizikai készültségi foka 96,35%.

A klímaváltozás következtében tapasztalható növekvő csapadékmennyiség elvezetése egyre drasztikusabb problémákat okoz a város adott részein, így ennek kezelése mielőbb szükségszerű.

Szennyvízhő hasznosítás a Sportcsarnok hőellátására

A zalaegerszegi szennyvíztisztító telepen nem fosszilis energiából előállított hőenergia, jelenleg a szennyvíziszapból és a hulladékfogadóra érkező szerves hulladékból keletkező biogáz, gázkazánokban történő égetése, továbbá a biogázból villamos energiát termelő gázmotorok hulladékhője biztosítja. Az elfolyó, nagymennyiségű tisztított szennyvíz hőenergiáját hőszivattyúkkal tervezzük hasznosítani, amely akár 3 MW energiát is biztosíthat. Ezzel a szennyvíztelepen a nem fosszilis energiamérleg pozitívvá válik, a többlet hőenergiát a sportcsarnok energiaellátására hasznosítanánk, távhő vezetékekkel.

Integrált csapadékvíz-gazdálkodás fejlesztése

Zalaegerszeg város rendelkezik árvízvédelmi rendszerrel összehangolt dinamikus csapadékvíz hidraulikai modellel. Ez alapján elkészült a csapadékvíz gazdálkodási koncepció.

A projekt célja a klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás által a település környezetbiztonságának növelése, környezeti állapotának javítása, az ár-, belvíz- és helyi vízkár veszélyeztetettségének csökkentése, a felszíni vizeink minőségének javítása, a további környezeti káresemények megelőzése.

A projekt megvalósításával olyan fenntartható, természeti-, társadalmi- és fizikai környezet létrehozásának egyik eleme valósulhatna meg, amely hosszútávon megnyugtató megoldást jelenthet a területen található értékek megóvása, illetve az ott élő lakosság életminőségének javítása terén.

A tervezett fejlesztés legfőbb elvárt eredménye mind a lakosság, mind a vállalkozások számára vonzó, ugyanakkor környezetileg fenntartható városi környezet kialakítása, amely hozzájárul Zalaegerszeg gazdasági fejlődéséhez. A kialakítandó rendszer szolgálja a természetes és épített környezetük védelmét, valamint a lakosság életminőségének, ellátási és környezeti viszonyainak javítását.

A projekt tartalma: meglévő csapadékvíz elvezető rendszerek rekonstrukciója, illetve fejlesztése, víz visszatartás fejlesztése (záportározók, szivárogtatók, hasznosítás, társadalmi szemléletformálás, vízkormányzás, monitoring).

16. táblázat: Környezet fejlesztését célzó zöld város és klímavédelemi projektek/programok összefoglaló információi

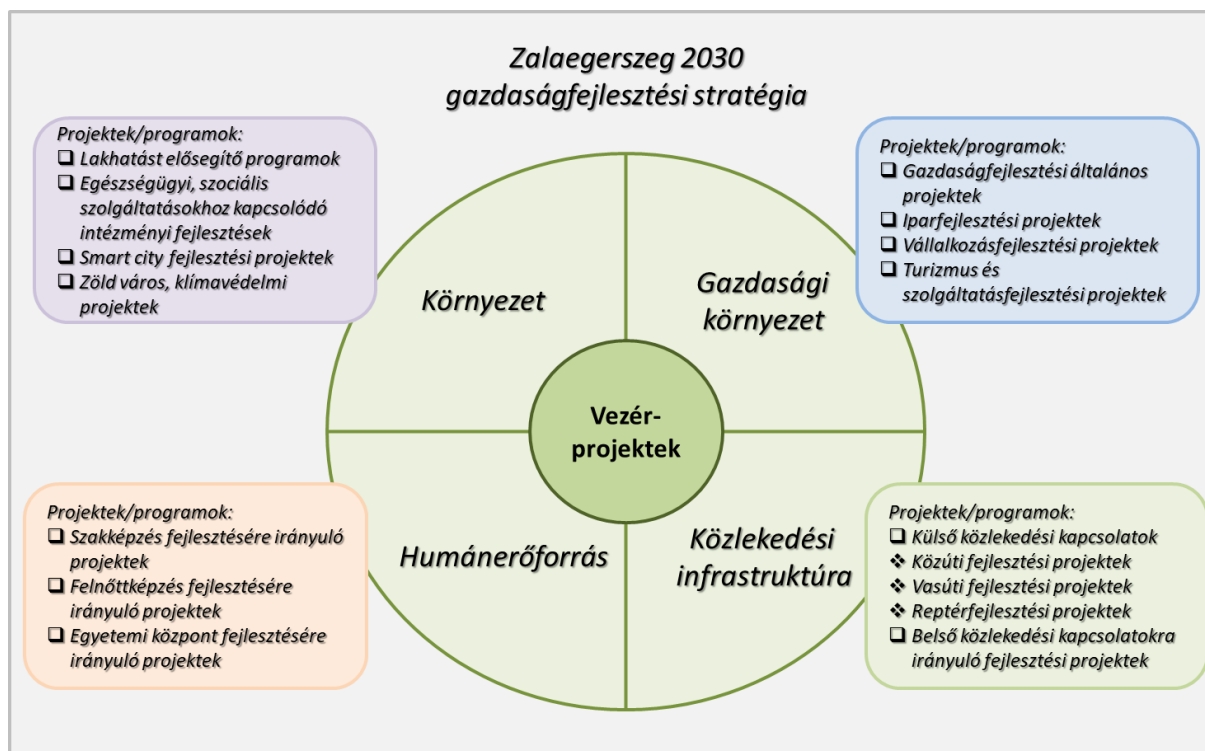
KÖRNYEZET – zöld város, klímavédelem				
Projekt / Program megnevezése, leírása beavatkozási területenként	Előkészítettség szintje	Becsült költség, (millió Ft)	Időtáv	Finanszírozás
P65: Tömegközlekedés – autóbuszjáratok: Legoptimálisabb járatműködtetést előirányzó projekt	Projektötlet	További kapcsolt tanulmányok tükrében határozható meg	2020-2030	Pályázati forrás / Kormányzati támogatás / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
P66: Elektromos meghajtású buszok beszerzése (zöld busz program)	Koncepcióterv	Lehetőségek tükrében határozható meg	2020 - 2030	Pályázati forrás / Kormányzati támogatás
P66.1: Új elektromos töltőállomások kiépítése	Projektötlet	Lehetőségek tükrében határozható meg	2020 - 2030	Pályázati forrás/ Kormányzati támogatás/ Városfejlesztési Alap
P67: Búslakpusztai hulladéklerakóhoz kapcsolódó fejlesztési projekt	Koncepcióterv	4 200	2023	Pályázati forrás (KEHOP)
P68: Szennyvízhő hasznosítás a Sportcsarnok hőellátására	Koncepcióterv	A beruházás tervezett értéke 1,35 milliárd forint + ÁFA (2020 évi áron).	2022-ben (1 év alatt)	Pályázati forrás / Kormányzati támogatás / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata

<p>P69: Integrált csapadékvíz-gazdálkodás fejlesztése</p>	<p>Koncepcióterv</p>	<p>A tervezett beruházási költség 11,5 milliárd forint + ÁFA (2020. évi árakon).</p>	<p>2022-2025</p>	<p>Pályázati forrás / Kormányzati támogatás / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata</p>
<p>P70: Városi vízi közműrendszer fejlesztési egyéb projektek (P68-os és P69-es projekteken kívül) ÖSSZEFOGLALÓ (részletes bontást a IX. számú melléklet tartalmazza)</p>	<p>Koncepcióterv</p>	<p>17 325</p>	<p>2020-2030-ig több részletben</p>	<p>Kormányzati támogatás / Pályázati forrás / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata</p>
<p>P71: Környezettudatos szemléletformálást támogató programok, zöld óvoda, ökoiskola, zöld campus programok, illetve a környezetvédelmi közösségi akciók indítása</p>	<p>Projektötlet</p>	<p>Lehetőségek tükrében határozható meg</p>	<p>2020 - 2030</p>	<p>Pályázati forrás / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata</p>

6. Összegzés

6.1. A stratégia elemeinek összegzése

A stratégia elemeit, azaz a stratégiában megfogalmazott projektek / programok elemeit a **27. ábra**, a fázistervet pedig a **28. ábra** mutatja be.

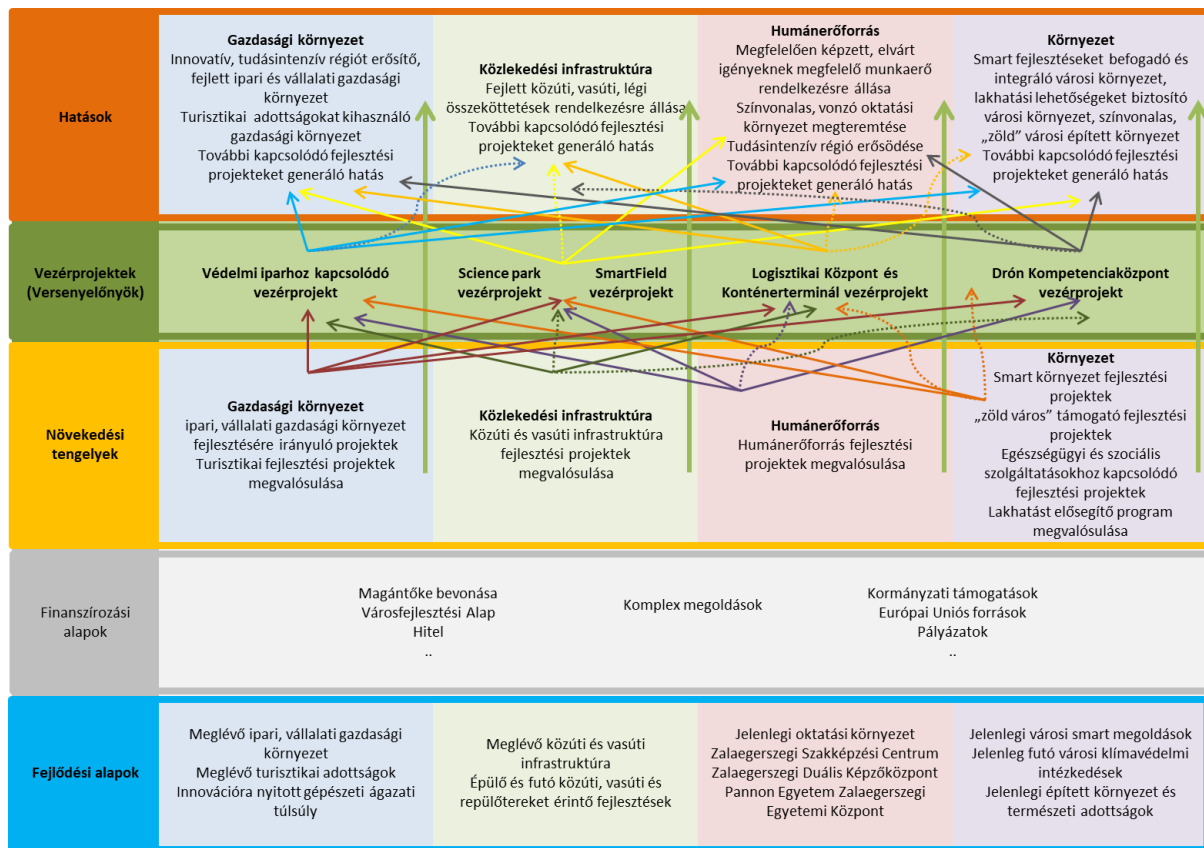
27. ábra: A stratégia elemeinek összegző ábrája

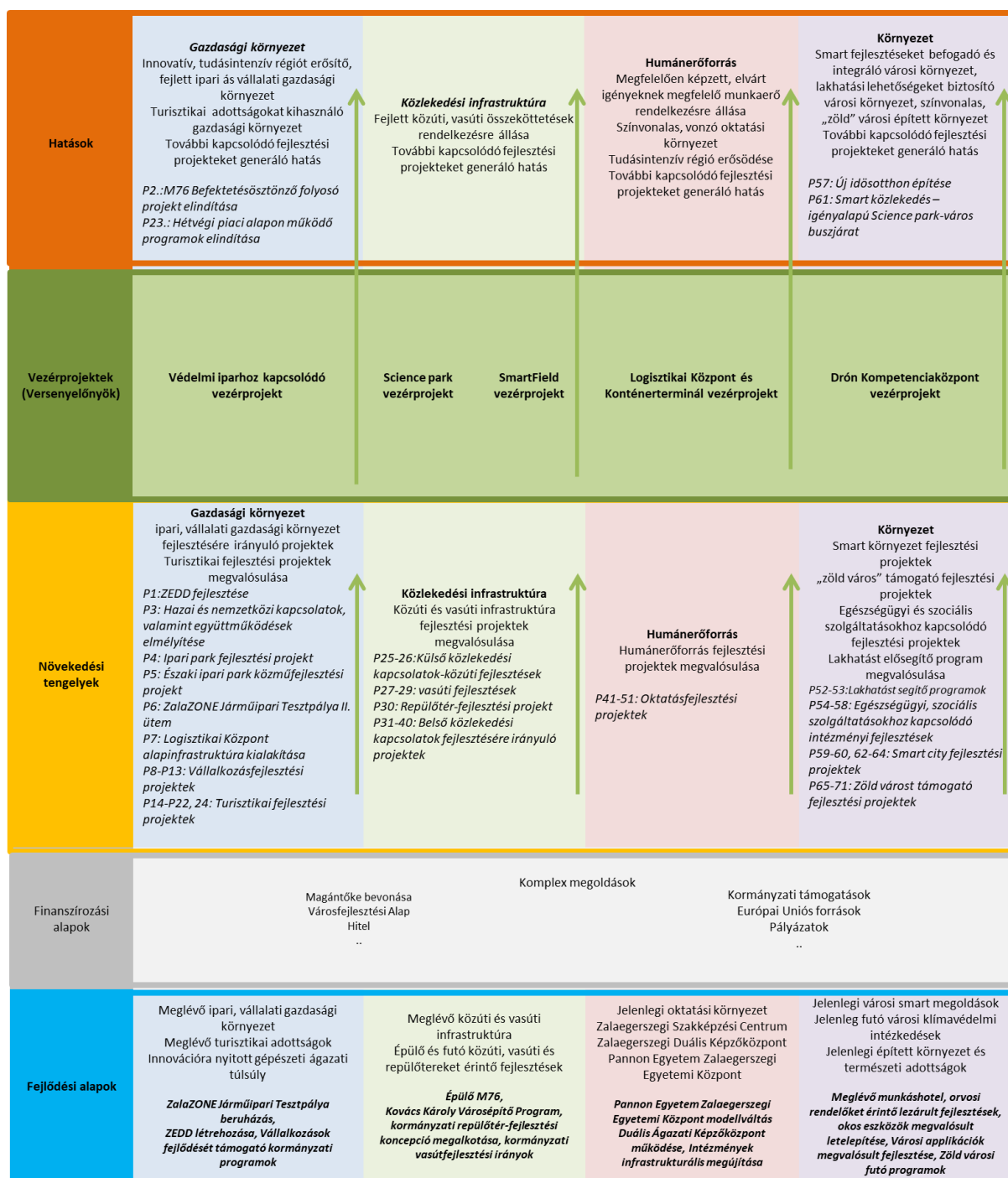
28. ábra: A stratégia fázisterve

6.2. Hatáselemzés

A megcélzott elérendő jövőkép (vízió) háttérében átgondolt fejlesztési intézkedések állnak, amelyek közvetlen, vagy közvetett hatást gyakorolnak több kapcsolódó fejlesztési projektre és ágazatra ugyanúgy, ahogy a vezérprojektekre és a vezérprojektek rájuk. A **29. ábrán** feltüntetett nyilak a közvetlen és közvetett hatásokat jelzik (szaggatott nyíl: közvetett hatás, folytonos nyíl: közvetlen hatás), a **30. ábra** pedig a projekt/program szintű besorolást hivatott bemutatni.

29. ábra: A Zalaegerszeg 2030 hatástérképe

30. ábra: A Zalaegerszeg 2030 hatástérképe projekt/program szinten

Gazdasági hatások

A stratégiában megfogalmazott vezérprojektek katalizátorként azonosíthatók a dokumentum 5. fejezetében bemutatott fejlesztési projektek szempontjából. A vezérprojektek megjelenése egyfelől megfelelően alátámasztott és fejlesztett gazdasági környezetet követel meg, másfelől új lehetőségek kiaknázását teszi lehetővé. A megfogalmazott fejlesztési projektek / programok révén pedig olyan

tudásintenzív régiót erősítő hatások érvényesülnek, amelyek erőteljesen támaszkodnak az ipari, oktatási és K+F+I környezetet erősítő projektekre. A megfelelő vállalati és ipari környezet biztosítása azok pozitív hatásainak kiteljesedéséhez. Megvalósításukkal együttesen képesek fokozni a versenyképességet, amelyek aztán a tágabb és indirekt környezetben is generálnak tovagyűrűző hatásokat, illetve megfordítva, a kapcsolódó tevékenységek révén tudják kiteljesíteni értékteremtő képességüket. A kapcsolódások azonosítása révén felmerülhet az értéktöbblet, amelynek révén a turisztikai fejlesztések is versenyképességnövelő hatást eredményeznek.

A tudás, a gazdasági fejlődés egyik alapvető pillérét adja, amelyen keresztül az innováció beépül a helyi gazdaságba és a foglalkoztatási mutatókra is pozitív hatást gyakorolhat.

Társadalmi hatások

A fokozatosan erősödő, magas hozzáadott értéket termelő gazdaságfejlesztési szempontok mellett a projektek hatást gyakorolnak a társadalmi fejlődésre, végcélként kitűzve a városban, a térségben és régióban élők életminőségének folyamatos javulását és az innovációs szemléletformálást.

A hosszú távú perspektivikus munkahelyek létrehozására törekszünk az azonosított projektek révén, amely a fiatalok helyben tartásának és az elszármazottak térségbe vonzásának alapvető pillére lehet. A fejlesztések mentén magasabban képzett munkaerő válik elérhetővé, a lakosság digitalizációs és innovációs szemléletformálása megalapozottá válik. A fejlett környezet pedig perspektivikus jövőképet és vonzó társadalmi közeget teremthet a város és annak transzlációs hatása révén, a térség számára.

Társadalmi hatások között szerepeltethetjük a stratégiában megfogalmazott fejlesztési irány mentén többek között tehát a társadalmi szemléletformálást, a szociális helyzet fejlesztését, az oktatás és képzések fejlesztését és a kulturális élet gazdagítását is.

Környezeti hatások

A Zalaegerszeg 2030 gazdaságfejlesztési stratégia megalkotása mentén kiemelt figyelmet kapott a környezeti terhelés csökkentése.

A nevesített projektek mentén, kiemelten a környezet fejlesztésére irányuló projektekben olyan kapcsolt fejlesztési elképzelések kerültek bevonásra, amelyek célul tűzik ki a környezet terhelésének csökkentését, különböző smart és „zöld” megoldások mentén. A környezeti hatások között szerepeltethető tehát az épített környezet és a meglévő környezeti adottságok védelme, a zöld megoldások minél többszintű használatával a lakókörnyezet védelme, az infrastrukturális háttér javítása és fejlesztése és a hatékony, megújuló energia felhasználása is.

6.3. Kockázatelemzés

ZEG2030 környezetére jellemző kockázatok

Kockázat típus	Kockázati tényezők	Minősítésük	
		Valószínűség	Hatás
Politikai kockázatok	Új kormányzat – eltérő gazdaságpolitika	Közepes	közepes
	Új érdekkörök eliminálják a program egészét	Alacsony	Nagy
Gazdasági kockázatok	Országos, és ágazati gazdasági visszaesés, gazdaságvédelmi intézkedések nem hatékonyak	Nagy	Nagy
Regionális kockázatok	A regionális, városi törekvések és fejlesztések prioritásai megváltoznak	Kicsi	Közepes
Befektetői kockázatok	A vezérprojektek finanszírozói feltételeket változtatnak, vagy elhalasztják a beruházásaikat	Alacsony	Nagy
Egészségügyi, COVID kockázatok	Járványhelyzet miatt a térségben egészségügyi válsághelyzet alakul ki	Nagy	Nagy

ZEG2030 gazdaság stratégia működésének egészét érintő kockázatok

Kockázat típus	Kockázati tényezők	Minősítés	
		Valószínűség	Hatás
Tervezési kockázatok	A stratégia fejlesztésének kezdése csúszik és a befejezés nem változik, csökken a tevékenységek megvalósításához rendelkezésre álló erőforrások kihasználási lehetősége	Nagy	Nagy
	Rossz tervértékek miatt a megvalósítás sérül	Alacsony	Közepes
Forrás kockázatok	A ZEG2030 forrásrendszerei nem állnak rendelkezésre, a gazdasági tervek megalapozatlannak bizonyulnak	Nagy	Nagy
	Kormányzati, országos programokban a gazdaságvédelmi tervek miatt prioritás átrendezés következik be, így a ZEG2030-ban forráshiány lép fel	Alacsony	Nagy
Szervezeti és humán kockázatok	Nem áll rendelkezésre megfelelő számú szakember a ZEG2030 vezérprojektjeihez	Alacsony	Nagy
	A ZEG2030 vezérprojektekben résztvevő szakemberek nem kellően felkészültek	Alacsony	Közepes
	A ZEG2030 megvalósítói nem vállalják a feladatokat	Alacsony	Közepes
	A megvalósító szervezet működési rendje nem kellően kidolgozott	Alacsony	Közepes
	A projektekbe bevont külső megvalósítók (szakemberek, szolgáltatók, együttműködő partnerek, stb.) kompetenciájának hiánya	Közepes	Közepes
Egészségügyi kockázatok	A járványhelyzet miatt a programban résztvevők körében egészségügyi problémák jelentkeznek, a védekezéshez kapcsolódó feltételek nem, vagy nem kellő mértékben állnak rendelkezésre	Nagy	Nagy

Kommunikációs és együttműködési kockázatok	Nem megfelelő információáramlás a programirányításban Nem megfelelő kommunikáció a célcsoportok felé	Közepes	Nagy
Szakterületi kockázat	A többoldalú szereplők alacsony hatékonyságú együttműködése	Alacsony	Közepes
	Fenntartható működést biztosító tapasztalatok hiánya	alacsony	Közepes
	Rossz üzleti modellek, és finanszírozhatatlan, megtérülés nélküli vezérprojektek	Közepes	Közepes
	Vezérprojektek kidolgozása hiányos	Alacsony	Nagy
	Elégtelen kapcsolat a nemzetközi partnerekkel	Alacsony	Közepes
	Finanszírozás elégtelensége	Közepes	Nagy
	Alacsony vállalkozási érdeklődés	Alacsony	Nagy
	Kollaborációs érdekcsökkenés	Alacsony	Közepes
	Nem életképes projektelképzelések	Nagy	Közepes

Megvalósíthatósági és fenntarthatósági kockázatok

Kockázati tényező	A kockázat erőssége (0– +3)	A kockázati mechanizmus leírása	A kockázat-kezelés módja
-------------------	--------------------------------	---------------------------------	--------------------------

Szakmai kockázatok			
Nem tudjuk az érdekegyezőséget biztosítani az eltérő vezérprojektek specialitásai miatt.	1	A stratégia vezérprojektjeinek eltérő jellege és működési módja miatt nem illeszkednek egységes programba.	A program indítását követően a vezérprojektek céljait, eredményeit, szinergiáját együtt és páronként külön-külön biztosítani kell.
Nem tudjuk kellő mennyiségű és minőségű adattal ellátni/megkezdni a munkát, nem lesz kellő számban és minőségben rendelkezésre álló információ.	1	Nincs rendelkezésre álló gazdasági adatbázis, illetve hiányos a nyilvántartási rendszer.	A térségi gazdasági adat rendszereken, és/vagy kamarákon, egyesületeken, klasztereken keresztül a hiányzó adatokat pótoljuk.
Nem megfelelő a koordináció és kooperáció, a menedzsment munkájának hatékonysága.	1	Nem megfelelően működő menedzsment szervezet.	Belső monitoring, projektirányító testület létrehozása, amely felügyeli a koordinációt ellátó menedzsment munkáját.
Az ütemterv nem teljesíthető.	3	A ZEG2030 ütemterve csúszik, emiatt az egyes programok csak jelentős késéssel indulnak, a	Belső jelentési rendszer, megalapozott ütemterv tartalékidővel, ütemtervre vonatkozó

		program szakmai színvonala sérül.	kockázatelemzés, folyamatos stratégiai-monitoring.
A stratégia előzetes költségterve nem áll összhangban a megvalósítással.	2	Az adott költségkeretből nem tud megvalósulni a program, újabb források bevonása hiányában leállhat a fejlesztés.	Összehangolt költségtervezés és kontroll a program teljes életciklusára. Megfelelő és folyamatos forrás rendszer figyelés, és erős lobbis tevékenység.
Összesen	1,60		
Jogi kockázatok			
A kapcsolódó jogszabályi környezet megváltozása.	0	Az új gazdaságvédelmi koncepció és tv-i háttere nem preferálja a fejlesztendő rendszerek kiépítését.	Saját elhatározásból a mindenképpen kiépíti a tervezett rendszereket.
Vonatkozó szabványok változása.	1	A vezérprojektek szabályozó rendszerei, és a vonatkozó műszaki szabványok követelmény-rendszere megváltozik.	A fejlesztések során a paramétereket folyamatosan a vonatkozó szabványokhoz igazítjuk.
A keletkező rendszerek szerzői jogvédelmi kérdései nem rendezettek.	0	Nincs rendezve a szerzői jogok helyzete.	A megkötendő szerződésekben rendezzük a szerzői jogok kérdését.
Jogi illetve adatvédelmi problémákba ütközünk.	2	Nincs aktualizált adatvédelmi szabályozás az Stake-holdereknél.	Az adatvédelmi szabályzatának kritérium rendszerét kiterjesztjük a fejlesztendő rendszerekre.
Összesen	1,17		

Előkészítési kockázatok			
Új szereplők, érdekkörök belépése a ZEG2030 tervezési folyamatba	2	Olyan szereplők belépése, részvétele a fejlesztések megvalósításában, akik nem ismerik és nem tudnak azonosulni a fejlesztések céljaival.	A célrendszer tudatos disszeminációja, az új belépők folyamatos tájékoztatása.
A tervezett működési struktúra változása a vizsgált időtávon.	1	A célokat megvalósító személyekben változás következik be.	A program gondoskodik a megfelelő szakértelemmel és szakmai kompetenciákkal rendelkező személy(ek) helyettesítéséről.
A vezérprojektek és feltételbiztosító részprogramok céljainak és megvalósításának változása.	3	Finanszírozási döntések következtében nem kap megfelelő erőforrást a fejlesztések fenntartása.	Igazolni kell, hogy a fenntarthatóságot elősegíti a fejlesztés.
Adszorpciós képesség alacsony voltából adódó kockázatok.	1	A párhuzamosan futó projektek menedzselési feladatai kumulálódnak.	A párhuzamosan futó projektek finanszírozására likviditási tervet készítünk, a vállalt humánerőforrás kapacitást akár külső erőforrás bevonásával is biztosítjuk.
A különálló területen dolgozókat nem tudjuk kellőképpen motiválni.	1	A karok oktatói és hallgatói nem ismerik és nem tudnak azonosulni a fejlesztések céljaival.	A célrendszer tudatos disszeminációja.
A létrehozandó eredmények és	1	A konzorcium partneri köre nem látják kellő	A célrendszer tudatos disszeminációja.

kimenetek iránti passzivitás.		mértékben a szolgáltatások szükségességét.	
Szűkös erőforrások rendelkezésre állása.	1	Az intézmény nem tud megfelelő erőforrásokat biztosítani a szolgáltatások ellátásához, azok üzleti modell alapú fenntartásához.	Hatékony munkaszervezéssel, igények azonosításával csökkentjük az egyéb feladatok erőforrásigényét, hogy a projekt feladatait meg tudjuk valósítani.
Nincs megfelelő támogatás a stakeholderok szintjéről.	3	A projekt nehézkesen halad, lassú a döntéshozatal, a projekt termékeinek jóváhagyása.	Intézményi felsővezetők elkötelezettségének megnyerése a fejlesztések iránt.
Összesen	1,67		

6.4. Marketing, Kommunikációs tevékenység

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzatának több évre szóló kommunikációs stratégiáját a 2003. december 18-i közgyűlés, 366/2003. sz. határozatában elfogadta. A város kommunikációs stratégiája összhangban áll a Városmarketing Iroda, valamint a Zalaegerszegi Tourinform Iroda városunkat érintő tevékenységével. Fontos a társszervezetek együttműködése a kitűzött célok eléréséhez, hiszen a városmarketing a városfejlesztés egyik fontos önkormányzati eszköze, amely azonban csak megfelelő, jól időzített kommunikáció mellett lehetséges.

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város önkormányzati kommunikációs stratégiája alapvetően két részre osztható: intézményi belső, valamint külső kommunikációra. Az elfogadott kommunikációs stratégia óta folyamatos beszámolók, egyeztetések támogatják a színvonalas egymásra építkező városi kommunikációs és marketing tevékenységhez kapcsolódó feladatokat. Jelen

stratégia esetében is fontos kiemelt figyelmet fordítani a megfelelő kommunikációs csatornák kiválasztására és a kapcsolt tájékoztatások összefogására.

Az önkormányzati kommunikáció elsődleges feladata ugyanis a tájékoztatás, az informálás, a különböző rendeletek és stratégiák közérthető nyelven történő kommunikációja, a városi működés átláthatóságának biztosítása, valamint a kapcsolt adatok szolgáltatása.

A megfelelően kiválasztott kommunikációs csatorna eredményeképpen előirányozható a helyi lakosság motiválása, a településhez való kötődés elmélyítése, a fejlesztések és városi elérendő célok, valamint kapcsolt tevékenységek közösségi befogadása.

Összességében tehát kijelenthető, hogy Zalaegerszeg Megyei Jogú Város kommunikációjához elengedhetetlen a partnerség. A városhoz tartozó szervezetek érdekei közösek: Zalaegerszeg jó hírének további alakítása és megtartása. Ebben a folyamatban az önkormányzat, a vállalkozói szféra, a hatóságok, a civil szervezetek, valamint az itt élő állampolgárok együttműködése alapfeltétel, hiszen az együttes cselekvés egymást erősítő folyamatot eredményez.

Források

- [1]. ZalaZONE Tudományos és Innovációs Park, Megvalósíthatósági tanulmány (2020)
- [2]. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város (2019) - Zalaegerszeg 15 éves útfelújítási programja
- [3]. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város megbízásából MKB Consulting (2019) - Zalaegerszeg Megyei Jogú Város városfejlesztési alap Ex-Ante tanulmány és működési terv
- [4]. Tóth Bálint (2019) - ZalaZONE járműipari tesztpálya, fókuszban az önvezető autók tesztelése, Okos Közlekedési Tudományos Konferencia 2019. Absztraktkötet.
https://www.researchgate.net/publication/331635819_Okos_Kozlekedesi_Tudomanyos_Konferencia_2019_Absztraktkotet
- [5]. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város megbízásából Innoplace Kft. (2017) – Zalaegerszeg Város Smart City Konceptiója, Stratégiája
- [6]. Kulcsár Sándor (2016) – Innovatív, élhető, intelligens, Veszprém portré interjú
<https://vportre.hu/cikk/346-kulcsar-sandor>
- [7]. <http://www.oecd.org/economy/hungary-economic-snapshot/>
- [8]. Michael D'Acosta, Karl Melgarejo, Valerie Mercer-Blackman (2013) - Policy Benchmarking for Productivity and Growth
<https://publications.iadb.org/publications/english/document/Policy-Benchmarking-for-Productivity-and-Growth-Review-and-Proposed-Framework-for-the-Caribbean.pdf>
- [9]. PANNON–TUDÁS-PARK (TÁMOP-4.2.1.C-14/1/KONV-2015-0006) (2015) - Zalaegerszeg térségi tudásmenedzsment stratégia
- [10]. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város (2020) - Részletes Megvalósíthatósági Tanulmány (RMT) Zalaegerszeg 3228/A/2 Hrsz. és kapcsolódó

ingatlanain megvalósítandó 100 szobás, 4*-os üzleti és konferenciaszállodára

- [11]. Nemzetgazdasági Minisztérium (GOP-5.1.2-11/K-2014-0002) (2014) - Növekedési zónák kiválasztásának módszertana Tanulmány
- [12]. European Commission (2020) - European Economic Forecast INSTITUTIONAL PAPER 125 ISSN 2443-8014 (online)
- [13]. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata megbízásából (2018) - ZALAEGERSZEG, AQUACITYBEN MEGVALÓSÍTANDÓ FELÚJÍTÁSI MUNKÁK
- [14]. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata megbízásából (2016) Aquacity Vizicsúszda és Élménypark Fejlesztési koncepció
- [15]. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város megbízásából Fírbás György Zalaegerszegi Városfejlesztő Zrt. (2019) Zalaegerszeg Intermodális Terminál és Rakodó Bemutató Elemzés
- [16]. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata megbízásából (2014) – Integrált Településfejlesztési stratégia (2014-2020)
- [17]. Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME), Infotér Egyesület / Infotér Nonprofit Kft., ZalaZONE /APZ Kft. (2020) Drón Kompetenciaközpont előzetes megvalósíthatósági tanulmány
- [18]. Helyzetelemzési munkaanyag, összegzés (2017) Munkaerő-vonzási célú befektetés-ösztönzési stratégia
- [19]. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata megbízásából (2015) Zalaegerszeg Turisztikai stratégiája 2015-2025
- [20]. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata megbízásából (2015) - A zalaegerszegi tudományos és technológiai park telephely- és szolgáltatásfejlesztésének megalapozása
- [21]. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata megbízásából (2015) - A zalaegerszegi tudományos és technológiai park telephely- és szolgáltatásfejlesztésének megalapozása

- [22]. 1254/2012. (VII. 19.) Korm. határozat alapján (2013) - NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
- [23]. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata megbízásából (2015) - Zalaegerszeg fenntartható mobilitási terve – SUMP I. ütem
- [24]. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata megbízásából (2016) - Zalaegerszeg fenntartható mobilitási terve – SUMP II. ütem
- [25]. Nemzeti Kutatás Fejlesztési és Innovációs Hivatal (2021) - Nemzeti Intelligens Szakosodási Stratégia (S3) (2021-2027)
- [26]. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata megbízásából (2014) - Zalaegerszeg MJV Integrált Területi Programja 2014-2020
- [27]. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata (2019) - <https://zergebusz.hu/about>
- [28]. Zala Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány - <https://zmva.hu/mikrohitel/mikrohitel/>
- [29]. HÉTFA Kutatóintézet a Közigazgatási és Igazságügyi Hivatal megbízásából (2013) - Hatásvizsgálati kézikönyv
- [30]. <https://etk.pte.hu/bemutatkozas/a-karrol-altalaban/kepzesi-kozpontok>
- [31]. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata megbízásából (2018) - Zalaegerszeg Megyei Jogú Város parkolási stratégia
- [32]. Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal (2019) - Szakképzés 4.0 stratégia - https://www.nive.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=1024:szakkepzes-40-strategia&catid=10:hirek&Itemid=166
- [33]. https://www.vallalkozzdigitalisan.hu/a_projektrol.html
- [34]. EURES Magyarország - Munkaerőpiaci információk MAGYARORSZÁG 2020
- [35]. Innovációs és Technológiai Minisztérium - A Magyar mikro-, kis- és középvállalkozások megerősítésének stratégiája (2019-2030)

- [36]. <https://www.zmkik.hu/hu/zala-megyei-kereskedelmi-es-iparkamara/cikkek/mentorprogram-zalaban-is-110444>

Ábrák és táblázatok jegyzéke

1. ábra: Zalaegerszeg lakosság számának alakulása, Forrás: KSH továbbszámított népesség száma adott év január 1-jén; ill. KSH 2011. évi népszámlálás	8
2. ábra: Zala megye lakónépességének alakulása, Forrás: KSH Éves településstatistikai adatok 2020-as településszerkezetben (Lakónépesség száma az év végén (a népszámlálás végleges adataiból továbbvezetett adat) (fő)).....	9
3. ábra: A nyilvántartott álláskereső számának változása Zala megye vonatkozásában,.....	13
4. ábra: Zalaegerszeg földrajzi elhelyezkedése	14
5. ábra: A rendszerváltás után meghatározó gépipari vállalatok átalakulása napjainkra	16
6. ábra: Zalaegerszegi ipari parkok	19
7. ábra: Vállalkozások méret szerinti megoszlása Zalaegerszegen (2019), Forrás: KSH.....	21
8. ábra: Zalaegerszegi székhelyű társas vállalkozások száma ágazat szerint 2019-ben, Forrás: KSH.....	21
9. ábra: Feldolgozóiparban tevékenykedő, zalaegerszegi székhelyű társas vállalkozások száma 2019-ben, Forrás: KSH	22
10. ábra: Közép- és nagyvállalatok eloszlása	23
11. ábra: Vállalkozások ágazati eloszlása	23
12. ábra: A vállalatok árbevétel növelését célzó stratégiai fókuszok eloszlása	24
13. ábra: A vállalatok által az elmúlt 5 évben végzett fejlesztések eloszlása	25
14. ábra: A vállalatok által a következő 5 évben tervezett fejlesztések eloszlása.....	25
15. ábra: A hozzáadott érték növelésének lehetőségei a vállalatok szemszögéből.....	27
16. ábra: 2016-2024 közötti közútfejlesztési beruházások, Forrás: Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.....	31
17. ábra: Zalaegerszeg településszerkezete, Forrás: Zalaegerszeg 15 éves útfelújítási programja	34
18. ábra: Zalaegerszeg 2030 gazdaságfejlesztési stratégia felépítése	51
19. ábra: A Zalaegerszeg 2030 gazdaságfejlesztési stratégia célrendszere.....	53
20. ábra: A stratégia megvalósításában érintett ágazat/szektor/szervezet/szervezeti egységek köre.....	54
21. ábra: Igényelt forrás méretének megoszlása, Forrás: Zala Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány	81
22. ábra: K+F fórum.....	83
23. ábra: Áttekintő helyszínrajz tehermentesítő út III. ütem (Linakron Kft. 2016.), Forrás: Zalaegerszeg 15 éves útfelújítási programja	102

24. ábra: Balatoni úti két körforgalomról légifotó, Forrás: Google Maps	105
25. ábra: Gépjárművek számának alakulása, Forrás: Zalaegerszeg 15 éves útfelújítási programja	109
26. ábra: Smart fórum.....	140
27. ábra: A stratégia elemeinek összegző ábrája.....	155
28. ábra: A stratégia fázissterve	155
29. ábra: A Zalaegerszeg 2030 hatástérképe	156
30. ábra: A Zalaegerszeg 2030 hatástérképe projekt/program szinten.....	157
1. táblázat: A nyilvántartott álláskeresők főbb adatai Zala Megye vonatkozásában.....	12
2. táblázat: A Zalaegerszeg 2030 gazdaságfejlesztési stratégiában megfogalmazott jövőkép és átfogó célok	52
3. táblázat: Általános gazdaságfejlesztési projektek összefoglaló információi.....	70
4. táblázat: Iparfejlesztési projektek összefoglaló információi	75
5. táblázat: Vállalkozásfejlesztési projektek / programok összefoglaló információi	84
6. táblázat: Turizmus és szolgáltatásfejlesztési projektek összefoglaló információi	92
7. táblázat: Külső közlekedési kapcsolatok - Közútfejlesztési projektek összefoglaló információi	96
8. táblázat: Külső közlekedési kapcsolatok - Vasúti fejlesztések összefoglaló információi....	98
9. táblázat: Reptérfejlesztési projektek összefoglaló információi	100
10. táblázat: Belső közlekedési kapcsolatok fejlesztésére irányuló projektek/programok összefoglaló információi	112
11. táblázat: Oktatásfejlesztési projektek/programok összefoglaló információi.....	130
12. táblázat: Lakhatást elősegítő projektek/programok összefoglaló információi	135
13. táblázat: Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz kapcsolódó projektek összefoglaló információi	137
14. táblázat: Összevont applikáció alapjait adó fejlesztések	145
15. táblázat: Smart City fejlesztési projektek/programok összefoglaló információi.....	146
16. táblázat: Környezet fejlesztését célzó zöld város és klímavédelemi projektek/programok összefoglaló információi	153

Mellékletek

I. számú melléklet

Kovács Károly Városépítő Program elemei (12,8 milliárd)

- Megépül a belső tehermentesítő út harmadik szakasza (2,5 milliárd forint)
- Kiépül a déli átkötő út (1,6 milliárd forint)
- Utak, terek, járdák, parkolók újulnak meg, illetve épülnek az arányos városfejlesztés jegyében, minden városrészben, közel száz helyszínen (6,5 milliárd forint)
- Útfenntartáshoz szükséges új eszközök, gépek beszerzése (700 millió forint)
- Önkormányzati cégek telephelyeinek fejlesztése (500 millió forint)
- A beruházásokhoz szükséges területek megszerzése (400 millió forint)
- Tervezés, engedélyezés, hatósági díjak (400 millió forint)
- Közbeszerzés (80 millió forint)
- Műszaki ellenőrzés (120 millió forint)

További kapcsolt projektek:

- Keresztury Dezső tér felújítása (Centrum környéke)
- Deák Ferenc tér átépítése
- Tudomány és Technika Háza keleti oldalának átépítése
- Rákóczi szobor környezetének átépítése
- Csány László tér megújítása
- Rózsák tere felújítása
- Városi Hangverseny- és Kiállítóterem előtti tér átépítése
- Bajcsy Zsilinszky tér átépítése
- Kórház melletti parkoló bővítése (Baross liget)
- Szent László u. - Tomori u. környezetében parkolók létesítése
- Vizslaparki u. környezetében parkoló építés

- Mártírok u. - Kisfaludy u. környezetében parkoló építés
- Várkör u. parkoló építése
- Jákum utca környezetében parkoló építés
- Madách utcában új parkolóhelyek létesítése
- Mikes utca környezetében parkoló kialakítása
- Kazinczy téri parkoló felújítása
- Hegyalja u. - Nemzetőr u. tömbbelső parkoló felújítása
- Stadion úti tömbbelsőben parkoló felújítása
- Berzsényi úti tömbbelső felújítása
- Kiserdővel szemben új parkoló kialakítása
- Gasparich u. 5. sz. alatti társasház környezetében parkoló bővítése
- Flórián u. - Kerámia u. csatlakozásában parkoló építés
- Platán sor 11. - 13. sz. alatti társasházak környezetében parkoló építése
- Baross Gábor utca környezetében új parkoló építése
- Gasparich u. - Olai tömbbelső környezetében új parkolóhelyek létesítése
- Ady utcában parkolóhelyek létesítése
- Ady Endre u. felújítása (közműrekonstrukcióval)
- Kisfaludy S. utca felújítása
- Mártírok útja felújítása
- Kossuth L. utca felújítása
- Köztársaság út felújítása
- Hegyalja u. felújítása
- Átalszegett u. felújítása
- Landorhegyi u. felújítása
- Platán sor felújítása
- Perlaki u. felújítása (Hock J. utcától délre lévő szakasz)
közműrekonstrukcióval
- Apáczai tér felújítása

- Kodály u. felújítása
- Erdész u. felújítása
- Malom u. felújítása
- Baross G. u. felújítása
- Juhász Gy. u. és folytatása "Mise u." felújítása
- 1910 hrsz-ú közút felújítása
- Bartók B. u. felújítása (közműrekonstrukcióval)
- Olajmunkás u. felújítása
- Hoffhalter u. felújítása
- Závodszy u. felújítása (csapadékcatorna építés)
- Vizslaparki u. felújítása
- Vörösmarty u. felújítása (Vizslaparki u. - Mártírok útja közötti szakasz)
- Tomori Pál u. felújítása
- Szent László utca felújítása
- Árpád u. felújítása
- Gazdaság u. felújítása
- Iskola u. felújítása (közműrekonstrukcióval)
- Andrásida u. felújítása
- Nyíres u. felújítása
- Irinyi u. felújítása
- Ilosvai u. - Ságodi u. csomópont átépítése
- Csácsi u. felújítása (Domb utcától északra)
- Nyerges u. felújítása
- Klapka Gy. u. felújítása
- Gesztenyési u. felújítása
- Ebergényi u. felújítása (Platán sor - Dalos u. közötti szakasz)
- Jánkahegyi u. felújítása
- Kikelet u. felújítása

- Gyümölcsös u. felújítása
- Gyöngyvirág u. felújítása (közműrekonstrukcióval)
- Budai völgyi u. felújítása
- Gálafeji u. felújítása
- Holub utca burkolatának felújítása
- Pipahegyi u. felújítása
- Gévahegyi u. felújítása
- Rózsás u. felújítása
- Béke u. felújítása (Hock J. utcától délre)
- Falumúzeum u. felújítása (közműrekonstrukcióval)
- Petőfi köz átépítése (közműrekonstrukcióval)
- Magasbükk felújítása (víziközmű építéssel)
- Püspöki Grácián u. felújítása
- Kis utca átépítése (közlekedésbiztonság érdekében beavatkozás)
- Kaszaházi u. felújítása (Vásártér u. - Kiserdei úti körforgalom közötti szakasz)
- Batthyány Lajos utca felújítása
- Vágóhíd u. környezetében útfelújítás
- Nekeresdi u. felújítása
- Borostyán sor felújítása
- Arany J. u. - Dózsa Gy. u. közötti átkötő út felújítása
- Hegyalja u. - Köztársaság úti csomópont átépítése
- Landorhegyi u., Platán sor csomópont átépítése
- Besenyő utca felújítása
- Király u., Gébárti u., Csillaghegyi úti csomópont átépítése
- Esthajnal u. felújítása
- Csillagvölgyi u. felújítása
- Jedlik u. felújítása

III. számú melléklet

Északi bekötő út építése projekt szükséges elemei és az elképzelést illusztráló kép:

- északi oldalon a 7406 jelű összekötő út – Ságodi elkerülő út kereszteződésében megfelelő kapacitással rendelkező 4 ágú körforgalmi csomópont
- új nyomvonalú út 1100 méter hosszon, melynek 600 méter hosszú szakasza hídszerkezeten (Zala folyó és a vasúti pálya felett) kap helyet
- tehermentesítő út – Vágóhíd u. kereszteződésében új körforgalmi csomópont
- új nyomvonalú út az Interspar áruház parkolójának igénybevételével
- déli oldalon a 762. számú főút városi átkelési szakaszán a Gasparich Márk utcai csomópontban ovális körforgalom
- északi végén a 76. számú út elkerülő szakaszán körforgalom létesítése
- északi végén a 76. számú út elkerülő szakaszán épülő körforgalom és a ságodi bekötőút esetén épülő körforgalom között, mintegy 2,2 km hosszú szakaszon útépités

IV. számú melléklet

ZalaZONE Járműipari Tesztpálya II. ütemének megvalósítása

„Napjainkban a biztonságosabb, szélesebb körben elérhető, tisztább közlekedésre irányuló társadalmi igények megerősödésére reagálva a járműipar is jelentős és robbanásszerű technológiaváltás előtt áll, amely fő kulcsterületei az elektromobilitás, a magas szinten automatizált járműfunkciók és az önvezető járművek. Ezen területekre irányuló fejlesztések száma és ezáltal a megfelelő környezetben való tesztelésükre mutató igény is rohamosan nőtt az utóbbi időkben, így a klasszikus járműipari tesztek elvégzésére alkalmas létesítmények számának növelése mellett, a jövőbe mutató fejlesztések vizsgálatára alkalmas komplex, valóságos szituációkat is megvalósítani alkalmas tesztkörnyezet létrehozása is kulcsfontosságúvá vált. Felismerve az ebben rejlő lehetőségeket Magyarország Kormánya 2016 májusában döntött a Járműipari Tesztpálya zalaegerszegi megvalósításáról azzal a céllal, hogy hozzájáruljon a hazai járműipari kutatásfejlesztési kapacitások erősítéséhez. Ez a döntés megalapozhatja a hazai ipar és felsőoktatás további ágazati kutatásait, valamint a nagy hozzáadott értékű kutatásfejlesztési szolgáltatások nemzetközi versenyképességét egy olyan nemzeti beruházásban megvalósuló infrastruktúrára alapozva, amely Európában egyedülálló.” [4]

A mintegy 256 hektáron, több fázisban megépülő ZalaZONE tesztpályán 2018 év végéig bezárólag elkészült a Technikai és a Fogadó épület, befejezésre került a Dinamikai felület, a Kezelhetőségi pálya nagysebességű része, valamint a Smart City városi tesztkörnyezet közel egyharmada a végleges táblákkal felfestésekkel és parkoló övezetekkel. 2019 nyaráig bezárólag a Fékfelület is elkészült (különböző tapadási tényezőjű speciális fékezési sávokkal és a savónkként nedvesítést lehetővé tevő vizező rendszerrel), valamint a Smart City teljes úthálózata is megépült, valamint az autópálya modul főpályája és a pálya felett

átvezető híd szerkezete is elkészült. Az országúti útszakaszok, a kis sebességű kezelhetőségi pálya és az emelkedő pályaelem teljes befejezése is megvalósul 2021 év végéig. A Smart City homlokzatainak szerkezetépítési munkái folyamatban vannak. A Területen létesítendő prototípus tároló és raktár épületek belső munkálatai folyamatban vannak. Elkészült továbbá az ADAS speciális felület. Az egyetemi tesztpálya útépítési munkálatai 2020. október 2-án elkészültek. A műszaki átadás-átvételi eljárás lezárult. Használatba vételi engedély 2021.07.29-én kiadásra került. A tesztpálya területén MOL töltőállomás is létesült, továbbá fejlesztésre került a pályairányítási rendszer. A jövőben még a tervek között szerepel egy többsávos, Nagysebességű oválpálya megépítése is. A járműtesztelésben, különösen az önvezető és fejlett vezetéstámogató technológiák terjedésével fontos szerepe van a fejlett kommunikációs rendszer kialakításának, ezért kiépítésre kerülnek a teljes tesztpályát lefedő 5G, valamint ITS G5 szabványnak megfelelő kommunikációs hálózatok, amelyek kulcsfontosságúak az önvezető és hálózatba kapcsolat járművek (CAV: Connected and Autonomous Vehicles) tesztelésében és későbbi megfelelő működésében. Szintén iparági visszajelzésekre alapozva a kezdeti koncepció egy további, dedikáltan ADAS funkciók tesztelésére alkalmas felülettel egészült ki. Itt jellemzően az autóiipari szabványokban megfogalmazott szigorú környezetre vonatkozó követelmények biztosítása mellett tudják ezen funkciókat tesztelni. Az ADAS teszteléshez különleges teszteszközökre is szükség van, mint például elüthető gyalogos, biciklis és járművet imitáló bábuk, ezeket hordozó önjáró platformok, valamint járműirányításért felelős kormány és pedál robotok, pontos lokalizációs eszközökkel kiegészülve. Ilyen teszteszköz csomag is már elérhető a ZalaZONE-on, tesztszolgáltatásokkal kiegészülve.

V. számú melléklet

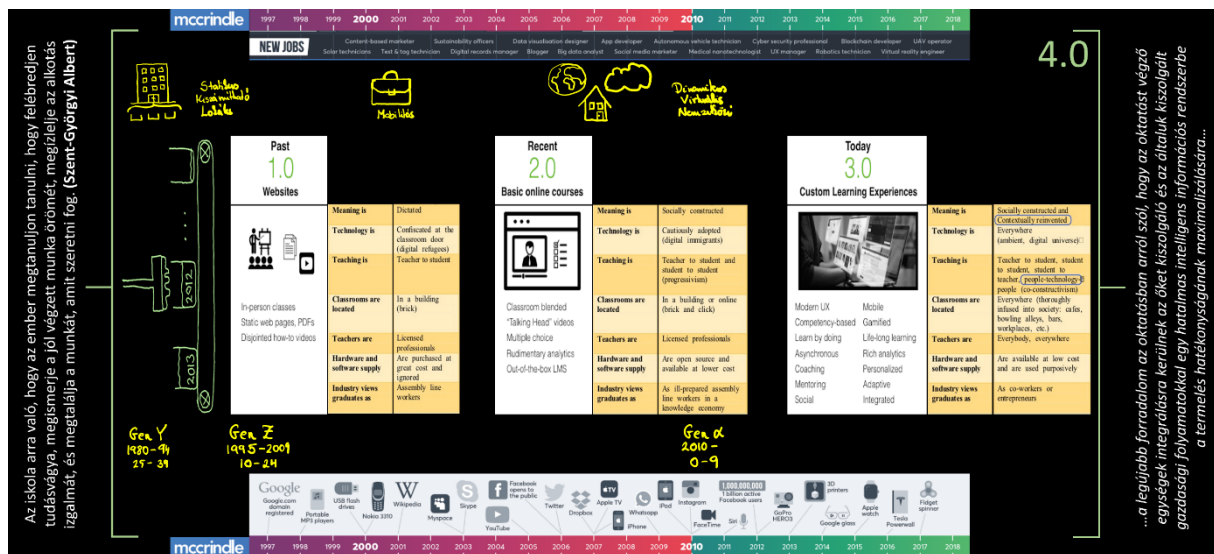
Alsóerdei új sport és szabadidő központ projekt elemei:

- Az önkormányzat alsóerdei vendégháza már megújult
- Útfejlesztés, járdaépítés, kerékpárút építés, új csomópont kialakítása
- Új kerítés és biztonságtechnika
- Parkolók
- Belső járdák
- Erdei kalandpark (mászó és csúszópályák, kültéri mászófal)
- Műsípálya
- Játszópark
- Street workout (szabadtéri edzőpark)
- Kisgyermekes játszótér
- Senior (időseket célzó) edzőpark
- Kresz park
- Multifunkciós sportpálya
- Kültéri kosárlabdapálya
- Megújuló füves pálya
- Lelátók
- Rekortán burkolatú új futópálya
- Salakos kerékpárpálya
- Új kiszolgálóépületek
- Padok, pihenőhelyek, szobrok
- Parkosítás, új növények és új fák telepítése
- Később a napközis tábor területén kívül is lesz néhány fejlesztés. Például:
- Új erdei túraútvonalak nyílnak meg (a Horhosok Útja és a Páfrányok Útja mintájára)
- Erdei terepkerékpár útvonalak létesülnek
- TV torony és közvetlen környezetének felújítása

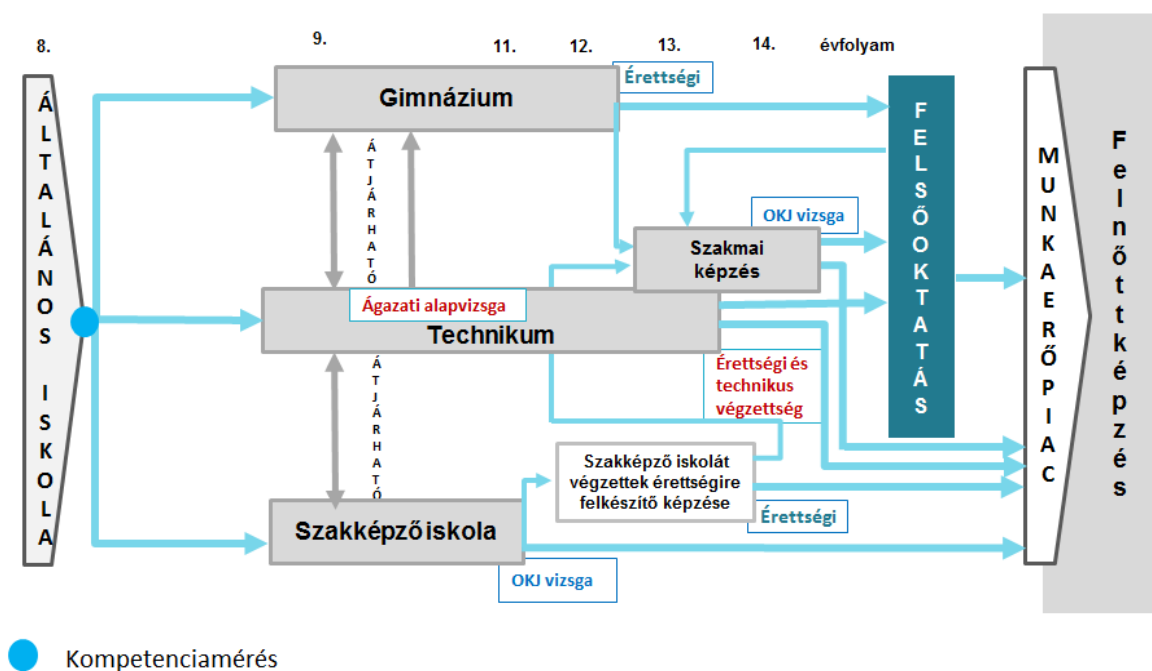
VI. számú melléklet

Életpályamodellek tervezését és pályaaorientációt segítő új típusú rendszer és a hozzá kapcsolódó szervezet kialakítása, működésének felépítése

Az oktatás „gyártástechnológiája” (Learning 1.0, 2.0, 3.0) mind módszertanában mind eszközrendszerében folyamatosan változik, ma a legmodernebb Learning 3.0 rendszer már alkalmas az egyedi tömegtermelésre, azaz a tanulók csoportosan történő képzésében a tanulók egyéni előrehaladásának támogatására. Az oktatás következő nagy forradalma az Oktatás 4.0 pedig az Ipar 4.0 mintájára már arról szól, hogy az oktatást végző egységek integrálásra kerülnek az őket kiszolgáló és az általuk kiszolgált társadalmi, gazdasági folyamatokkal egy hatalmas intelligens információs rendszerbe az oktatásnak a gazdaságban és a társadalomban realizálódó hasznosságának maximalizálására a tanulóra szabott oktatási környezet kialakításán keresztül. Sajnos a tipikus magyar oktatási környezetek működése valahol a Learning 1.0 és Learning 2.0 gyártástechnológiai modell között valósul meg, ami nem alkalmas a gazdasági folyamatokkal történő fent leírt integrációra.

Óriási tehát a lehetősége a városnak abban, hogy a gazdasági és társadalmi szereplők bevonásával olyan flexibilis oktatási környezetet alakítson ki, amelyik a jövő munkavállalóit modern tudással, versenyképes kompetenciákkal látja el és juttatja el a számára tökéletes munkahelyre. Az oktatási környezetnek a megfogalmazott célok érdekében történő átalakítása rendkívül komplex feladat, ennek megoldása megkívánja a közoktatás és a felsőoktatás koordinált, azonos elvek alapján történő kezelését. Ehhez tekintsük át a jelenlegi oktatási rendszer termelési folyamatait, amit összefoglalóan az új Szakképzés 4.0 stratégiában találunk meg, ahonnan idézzük a következő, a képzési folyamatokat világosan bemutató ábrát.

A képzési folyamat tradicionálisan három szakaszra bomlik. Ezek az alapfokú, középfokú és felsőfokú képzések szakaszai. Ezek egymásra épülését, átjárhatóságát, a középfokú oktatás elosztó rendszerén keresztül, az ábra jól szemlélteti. A középfokú oktatás elosztó rendszere jelenleg az egyetlen olyan pont a folyamatban, ahol az Oktatás 4.0 által kitűzött célnak, azaz oktatásnak a gazdasági folyamatokkal történő összekötésének, a jelenlegi pályaorientáció

formájában tudunk megfelelni. Ez azonban egy szuboptimális megoldás, amit a Város tekintetében a szakképzésbe áramló tanulók adatai is tükröznek. Az adatokból kiolvasható probléma lényege, hogy pályaválasztásra, illetve pályakorrekcióra, az új Szakképzés 4.0 modell idejének bevezetése előtt, csak a képzési szakaszok határain volt lehetőség. Mivel a szülők gyermekeik jövőbeli lehetőségeit minél tágabbra akarták hagyni, őket gimnáziumokba küldték továbbtanulni, mert ezeket a felsőoktatási szakasz előszobáinak tartották. Az új Szakképzés 4.0 modell megteremti az átjárhatóságot az egyes életpályák között. A rendszer ugyan megteremti a lehetőséget az átjárhatóságra, de ez még önmagában nem elegendő. A probléma abból fakad, hogy a pályaválasztó fiatalok nem ismerik az egyes szakmákat, nem alakul ki bennük kötődés a szakma által képviselt értékekhez, nincs lehetőségük kipróbálni, belekóstolni azokba a tevékenységekbe, amelyek egy-egy szakmát definiálnak, így mint korábban is tették sokan a pályaválasztási döntésüket elodázva, csak gimnáziumokban gondolkodnak. A gimnáziumok természetesen kiváló intézmények, a körvonalazott fejlesztési projekt nem ellenük irányul. A fejlesztés azt az úrt hivatott pótolni, hogy a szakmákhoz kötődő, rendkívül gyorsan bővülő speciális tudás, amit a 21. század munkahelyei elvárnak, minél hamarabb átadásra kerülhessenek az érdeklődő fiatalok számára. Egy olyan életpályamodellek tervezését és pályaaorientációt segítő új típusú rendszer és a hozzá kapcsolódó szervezet kialakítását kezdeményezzük, amely az említett pályaaorientáció tekintetében nyújthat segítséget a fiatalok számára.

VII. számú melléklet

Blockchain technológián alapuló széles bázisú képzés nyilvántartó rendszer kialakítását generáló napjainkban zajló változások

Az ipari folyamatok teljes digitalizációjával párhuzamosan zajlik a Web második nagy minőségi átalakulása. Ennek középpontjába a web segítségével történő információszűrés és feldolgozás kerül, ahol a tartalmak intelligens feltárásán van a hangsúly. A számítástechnika teljes hálózatosodása a cél, ahol valamennyi alkalmazás az interneten működik majd. **Az új korszak feladata, hogy a World Wide Web-en megtalálható információkat egységbe rendezze kiaknázva a Web által nyújtott összes lehetőséget. Továbbá, hogy létrehozzon egy olyan hálózatot, ahol a különböző adatokat nem csak a felhasználó ember, hanem automatizált alkalmazások is képesek egymással megosztani és feldolgozni. Már önmagában ezek a feladatok megkövetelik, hogy a város ezt az átalakulást figyelje, az ehhez kapcsolódó feladatokban pedig tevékenyen részt vegyen.**

Azonban a Web második átalakulásnak van egy az eddigiekben még nem említett, de az oktatás szempontjából talán még fontosabb aspektusa: ez pedig a Distributed Ledger Technology (DLT) – más néven blockchain – megjelenése. Ezzel kapcsolatban nem a kriptográfiai technológiai megoldásra hívnánk fel a figyelmet, hanem annak hatására, amely rövid időn belül átalakíthat minden tradicionális üzleti modellt. Ennek oka, röviden összefoglalva, hogy a technológia megkönnyíti a világháló decentralizációját, alkalmazásával senkinek nincs több hozzáférése a másiknál egy adott felhasználói adataikhoz. Egy egyszerű példát említve: a kriptovaluták (Bitcoin, Ethereum stb.) esetében nincsen a valutát kezelő bankra szükség, a tranzakciók és a valuta tárolása a blockchain technológia alkalmazásával nyilvános ledger-ek felhasználásával valósul meg.

VIII. számú melléklet

A népességváltozás tényezői

Terület	Lakónépesség 2001	Élveszületés	Halálozás	Természetes szaporodás, ill. fogyás (-)	Vándorlási különbség	Lakónépesség 2011
Megyei jogú város	113 773	9 822	13 731	-3 909	-1 339	108 525
Megye összesen	297 404	25 260	42 162	-16 902	1 677	282 179
Járások						
J01 Keszthelyi	48 976	4 250	6 836	-2 586	3 031	49 421
J02 Lenti	21 955	1 593	3 566	-1 973	-193	19 789
J03 Letenyei	18 450	1 393	3 366	-1 973	-67	16 410
J04 Nagykanizsai	83 744	7 199	11 371	-4 172	-1 320	78 252
J05 Zalaegerszegi	107 264	9 457	14 103	-4 646	180	102 798
J06 Zalaszentgróti	17 015	1 368	2 920	-1 552	46	15 509
Statisztikai kistérségek						
K01 Hévízi	11 649	1 049	1 769	-720	2 338	13 267
K02 Keszthelyi	34 951	2 957	4 690	-1 733	748	33 966
K03 Lenti	23 402	1 673	3 779	-2 106	-289	21 007
K04 Letenyei	18 450	1 393	3 366	-1 973	-67	16 410
K05 Nagykanizsai	69 031	5 654	8 721	-3 067	-1 517	64 447
K06 Pacsai	11 082	1 050	1 798	-748	-212	10 122
K07 Zalaegerszegi	97 009	8 529	12 486	-3 957	365	93 417
K08 Zalakarosi	13 143	1 418	2 379	-961	250	12 432
K09 Zalaszentgróti	18 687	1 537	3 174	-1 637	61	17 111
Települések adatai						
Megyeszékhely						
J05 K07 Zalaegerszeg	61 667	5 443	7 414	-1 971	-197	59 499
Megyei jogú város						
J04 K05 Nagykanizsa	52 106	4 379	6 317	-1 938	-1 142	49 026
Többi város						
J01 K01 Hévíz	4 310	379	699	-320	725	4 715
J01 K02 Keszthely	22 388	1 797	2 707	-910	-859	20 619
J02 K03 Lenti	8 495	653	1 019	-366	-189	7 940
J03 K04 Letenye	4 545	368	1 077	-709	356	4 192
J05 K06 Pacsa	1 883	188	256	-68	-104	1 711
J04 K08 Zalakaros	1 345	171	202	-31	442	1 756
J05 K07 Zalaölvő	3 236	310	473	-163	-67	3 006
J06 K09 Zalaszentgrót	7 340	549	1 077	-528	-186	6 626
Községek, nagyközségek						
J05 K07 Alibánfa	474	46	52	-6	-35	433
J05 K09 Almásháza	57	5	12	-7	9	59
J05 K07 Alsónemesapáti	778	65	103	-38	-11	729
J01 K01 Alsópáhok	1 313	85	166	-81	144	1 376
J04 K06 Alsórajk	430	30	80	-50	-29	351
J02 K03 Alsószenterzsébet	87	6	24	-18	-13	56
J05 K07 Babosdöbréte	489	45	74	-29	30	490
J02 K03 Baglad	62	2	12	-10	-4	48
J05 K07 Bagod	1 318	112	149	-37	7	1 288
J05 K07 Bak	1 767	143	242	-99	-35	1 633
J05 K07 Baktúttós	360	32	54	-22	-9	329
J01 K02 Balatonyörök	796	83	126	-43	269	1 022
J04 K08 Balatonmagyaród	524	24	94	-70	-13	441
J03 K04 Bánokszentgyörgy	742	83	120	-37	-63	642
J02 K03 Barlahida	160	9	27	-18	-18	124
J06 K09 Batyk	428	47	79	-32	-12	384
J03 K04 Bázakerettye	1 003	37	215	-178	17	842
J03 K04 Becsehely	2 280	193	307	-114	-64	2 102
J05 K07 Becsvölgye	880	88	152	-64	6	822
J04 K05 Belezna	848	57	128	-71	-30	747
J02 K03 Belsőárd	114	6	24	-18	-1	95
J05 K06 Bezeréd	210	6	49	-43	-20	147
J05 K07 Bocfölde	1 038	98	128	-30	200	1 208

J04 K05 Bocska	372	42	52	-10	-52	310
J01 K02 Bókaháza	351	44	51	-7	-76	268
J05 K07 Boncodfölső	223	41	36	5	102	330
J03 K04 Borsfa	774	72	109	-37	8	745
J05 K07 Böde	301	28	58	-30	32	303
J02 K03 Bödeháza	82	6	32	-26	-11	45
J04 K05 Börzönce	87	9	15	-6	-29	52
J05 K06 Búcsúszentlászló	885	57	134	-77	8	816
J03 K04 Bucsuta	272	19	54	-35	-18	219
J04 K05 Csapi	392	24	27	-3	44	433
J05 K07 Csatár	549	45	79	-34	45	560
J01 K01 Cserszegtomaj	1 909	236	250	-14	929	2 824
J05 K03 Csertalajos	46	6	14	-8	-14	24
J02 K03 Csesztreg	856	62	123	-61	56	851
J05 K07 Csonkahegyhát	334	28	37	-9	7	332
J05 K07 Csöde	85	8	16	-8	-1	76
J02 K03 Csömödér	682	47	170	-123	84	643
J03 K04 Csörnyeföld	499	51	88	-37	-60	402
J01 K06 Dióskál	532	51	88	-37	-24	471
J02 K03 Dobri	226	10	50	-40	-25	161
J05 K07 Dobronhegy	168	11	29	-18	-7	143
J06 K09 Döbröce	91	6	20	-14	-11	66
J06 K09 Dötk	25	4	10	-6	6	25
J01 K06 Egeraracs	359	36	65	-29	-32	298
J05 K07 Egervár	1 050	84	142	-58	38	1 030
J04 K05 Eszteregnye	758	45	118	-73	29	714
J01 K02 Esztergályhorváti	472	39	101	-62	21	431
J01 K01 Felsőpáhok	565	61	96	-35	110	640
J04 K06 Felsőrajk	814	80	133	-53	5	766
J02 K03 Felsőszenterzsébet	19		4	-4	1	16
J04 K05 Fityeház	721	50	112	-62	8	667
J04 K05 Fűzvölgy	144	7	33	-26	5	123
J02 K03 Gáborjánháza	79	5	23	-18	4	65
J04 K08 Galambok	1 263	163	192	-29	5	1 239
J04 K08 Garabonc	806	72	133	-61	-38	707
J05 K07 Gellénháza	1 707	118	210	-92	1	1 616
J04 K08 Gelse	1 202	81	185	-104	19	1 117
J04 K05 Gelsesziget	275	22	33	-11	18	282
J01 K02 Gétye	119	10	34	-24	2	97
J05 K07 Gombosszeg	39	4	9	-5	1	35
J02 K03 Gosztola	19	3	19	-16	39	42
J05 K07 Gősfő	367	28	61	-33	-27	307
J05 K03 Gutorfölső	1 243	63	166	-103	-71	1 069
J01 K02 Gyenesdiás	2 711	318	364	-46	746	3 411
J05 K07 Gyűrűs	101	12	17	-5	-2	94
J05 K07 Hagyárosbörönd	310	33	41	-8	39	341
J04 K05 Hahót	1 254	83	181	-98	-80	1 076
J02 K03 Hernyék	116	11	23	-12	-5	99
J04 K05 Homokkomárom	251	21	26	-5	-21	225
J04 K05 Hosszúvölgy	167	14	33	-19	23	171
J05 K07 Hottó	334	30	48	-18	23	339
J05 K07 Iborfia	20	1	11	-10	1	11
J02 K03 Iklódbördöce	353	24	66	-42	-35	276
J04 K05 Kacrolak	235	24	43	-19	-16	200
J06 K09 Kallósd	112	3	22	-19	-10	83
J02 K03 Kálócfa	197	10	44	-34	-2	161
J02 K03 Kányavár	170	11	47	-36	-13	121
J01 K02 Karmacs	843	62	110	-48	28	823
J05 K07 Kávás	242	27	31	-4	1	239
J06 K09 Kehidakustány	1 098	70	195	-125	216	1 189
J05 K07 Kemendollár	563	55	92	-37	-1	525
J05 K07 Keménfa	113	12	17	-5	-17	91
J04 K08 Kerecseny	302	51	49	2	-77	227
J02 K03 Kerkabarabás	296	25	52	-27	8	277
J02 K03 Kerkafalva	139	11	18	-7	-26	106
J02 K03 Kerkakutas	151	19	37	-18	-11	122
J03 K04 Kerkaszentkirály	276	28	52	-24	-31	221
J02 K03 Kerkateskánd	172	14	42	-28	22	166

J04 K08 Kilimán	277	21	41	-20	-31	226
J05 K07 Kisbucsa	460	37	69	-32	18	446
J03 K04 Kiscsehi	209	11	45	-34	-7	168
J06 K09 Kisgörbő	253	27	45	-18	-68	167
J05 K07 Kiskutas	216	15	27	-12	-13	191
J05 K07 Kispáli	225	41	41	-	73	298
J04 K08 Kistrécsé	164	20	36	-16	22	170
J03 K04 Kistolmács	167	4	9	-5	13	175
J06 K09 Kisvásárhely	64	15	34	-19	4	49
J02 K03 Kissziget	194	24	31	-7	-5	182
J02 K03 Kozmadombja	55	5	10	-5	-2	48
J05 K07 Kustánszeg	584	35	81	-46	-61	477
J02 K03 Külsősárd	103	6	20	-14	-22	67
J05 K07 Lakhegy	491	36	79	-43	-1	447
J03 K04 Lasztonya	95	15	22	-7	3	91
J02 K03 Lendvadedes	38	4	7	-3	-6	29
J02 K03 Lendvajakabfa	32	2	16	-14	4	22
J05 K07 Lickóvados	247	13	38	-25	-17	205
J01 K09 Ligetfalva	59	7	13	-6	-4	49
J03 K04 Lispeszentadorján	332	21	66	-45	4	291
J04 K05 Liszó	456	36	68	-32	-43	381
J02 K03 Lovászi	1 324	93	242	-149	73	1 248
J02 K03 Magyarföld	42		11	-11	2	33
J04 K05 Magyarszentmiklós	297	16	39	-23	-19	255
J04 K05 Magyarszerdahely	545	41	67	-26	-4	515
J03 K04 Maróc	131	6	35	-29	-19	83
J02 K03 Márokföld	59	1	16	-15	-1	43
J04 K08 Mihályd	913	76	137	-61	-43	809
J06 K09 Mihályfa	402	38	55	-17	-37	348
J02 K03 Mikekarácsonyfa	274	41	57	-16	11	269
J05 K07 Milejszeg	420	43	76	-33	-81	306
J05 K06 Misedfa	303	23	28	-5	-11	287
J03 K04 Molnári	798	30	114	-84	7	721
J04 K05 Murakeresztúr	1 957	141	280	-139	-70	1 748
J03 K04 Murarátka	297	28	51	-23	-22	252
J03 K04 Muraszemenye	647	46	137	-91	100	656
J04 K05 Nagybakónak	483	27	92	-65	-25	393
J06 K09 Nagygörbő	250	19	47	-28	-42	180
J05 K06 Nagykapornak	975	89	197	-108	32	899
J05 K07 Nagykutas	450	49	59	-10	3	443
J05 K07 Nagylengyel	448	51	55	-4	55	499
J05 K07 Nagypáli	315	42	46	-4	154	465
J04 K08 Nagyrada	563	37	102	-65	-48	450
J04 K05 Nagyrécsé	1 066	89	135	-46	78	1 098
J05 K07 Nemesapáti	501	66	79	-13	12	500
J01 K01 Nemesbük	591	54	94	-40	150	701
J05 K07 Nemeshetés	332	18	61	-43	-41	248
J02 K03 Nemesnép	144	8	31	-23	-5	116
J04 K05 Nemespátró	345	20	71	-51	-8	286
J05 K06 Nemesrádó	329	26	72	-46	30	313
J05 K06 Nemessándorháza	316	24	67	-43	32	305
J05 K06 Nemesszentandrás	260	30	51	-21	26	265
J05 K07 Németfalu	215	16	30	-14	-13	188
J02 K03 Nova	882	69	128	-59	15	838
J06 K09 Óhíd	638	49	74	-25	-12	601
J03 K04 Oltárc	312	36	57	-21	-10	281
J05 K06 Orbánosfa	145	15	20	-5	-18	122
J05 K07 Ormándlak	121	19	22	-3	4	122
J04 K08 Orosztony	476	61	87	-26	-12	438
J02 K03 Ortaháza	153	8	16	-8	-33	112
J05 K07 Ozmánbük	234	15	42	-27	-17	190
J05 K06 Padár	142	17	25	-8	-17	117
J02 K03 Páka	1 290	82	178	-96	-48	1 146
J06 K09 Pakod	979	83	135	-52	-6	921
J05 K07 Pálfiszeg	207	7	33	-26	-23	158
J04 K08 Pat	249	18	35	-17	-26	206
J05 K07 Pethőhenye	381	37	58	-21	81	441
J05 K07 Petrikeresztúr	431	23	68	-45	-30	356

J03 K04 Petrivente	413	37	63	-26	-23	364
J05 K07 Pókaszeptk	1 024	97	141	-44	-17	963
J02 K03 Pórszombat	374	24	61	-37	-33	304
J05 K06 Pölöske	889	92	113	-21	-51	817
J04 K05 Pölöskefő	478	33	69	-36	-61	381
J02 K03 Pördefölde	67	9	15	-6	-8	53
J04 K06 Pötréte	326	17	58	-41	-29	256
J02 K03 Pusztapáti	43	1	7	-6	-7	30
J05 K07 Pusztaderics	207	12	39	-27	-18	162
J03 K04 Pusztamagyaród	671	62	121	-59	-19	593
J05 K07 Pusztaszentlászló	686	39	107	-68	-23	595
J02 K03 Ramocsa	38	7	9	-2	-1	35
J02 K03 Rédic	1 009	71	189	-118	48	939
J02 K03 Resznek	349	10	62	-52	-11	286
J01 K01 Rezi	1 102	91	159	-68	107	1 141
J04 K05 Rigyác	509	47	75	-28	-87	394
J05 K07 Salomvár	571	66	89	-23	73	621
J04 K08 Sand	500	28	93	-65	-33	402
J05 K07 Sárhida	782	84	89	-5	29	806
J01 K01 Sármellék	1 829	143	294	-151	169	1 847
J03 K04 Semjénháza	687	37	94	-57	-31	599
J06 K09 Sénye	40	4	15	-11	-1	28
J04 K05 Sormás	926	47	122	-75	50	901
J05 K07 Söjtör	1 646	141	266	-125	-35	1 486
J04 K05 Surd	672	56	88	-32	-21	619
J06 K09 Sümegcsehi	636	82	83	-1	-14	621
J06 K09 Szalapa	245	16	42	-26	-19	200
J02 K03 Szécsisziget	274	15	53	-38	-20	216
J01 K02 Szentgyörgyvár	330	25	55	-30	-4	296
J02 K03 Szentgyörgyvölgy	477	42	128	-86	8	399
J05 K07 Szentkozmadombja	112	3	26	-23	-23	66
J03 K04 Szentlászló	369	18	56	-38	-56	275
J03 K04 Szentmargittfalva	116	4	32	-28	1	89
J05 K03 Szentpéterfölde	158	11	33	-22	-11	125
J05 K06 Szentpéterúr	1 041	181	164	17	-21	1 037
J04 K05 Szepetnek	1 790	163	228	-65	-114	1 611
J02 K03 Szijártóháza	48	1	9	-8	-10	30
J02 K03 Szilvagy	239	15	41	-26	-16	197
J06 K09 Tekenye	536	36	75	-39	-80	417
J05 K07 Teskánd	953	100	89	11	147	1 111
J05 K09 Tilaj	200	11	35	-24	6	182
J05 K07 Tófej	728	65	104	-39	11	700
J02 K03 Tormafölde	434	23	94	-71	-45	318
J02 K03 Tornyiszentmiklós	688	46	113	-67	-	621
J03 K04 Tótszentmárton	930	55	130	-75	-19	836
J03 K04 Tótszerdahely	1 329	77	210	-133	-96	1 100
J06 K09 Túrje	1 844	162	485	-323	116	1 637
J04 K05 Újudvar	965	82	146	-64	87	988
J03 K04 Valkonya	70	8	14	-6	-8	56
J01 K02 Vállus	143	14	23	-9	-5	129
J03 K04 Várfölde	221	22	46	-24	-14	183
J01 K02 Várvölgy	1 113	98	185	-87	14	1 040
J05 K07 Vasboldogasszony	656	57	97	-40	-1	615
J05 K07 Vaspör	419	5	75	-70	30	379
J01 K02 Vindornyafok	135	9	23	-14	3	124
J01 K02 Vindornyalak	95	13	23	-10	-17	68
J01 K09 Vindornyaszőlős	409	33	67	-34	-44	331
J01 K02 Vonyarcvashegy	1 821	159	204	-45	345	2 121
J05 K07 Vöckönd	100	4	19	-15	-	85
J03 K04 Zajk	265	25	42	-17	-16	232
J01 K02 Zalaapáti	1 712	121	356	-235	155	1 632
J02 K03 Zalabaksa	694	43	134	-91	79	682
J06 K09 Zalabér	747	73	137	-64	44	727
J05 K07 Zalaboldogfa	361	40	55	-15	6	352
J01 K09 Zalacsány	947	113	127	-14	48	981
J05 K07 Zalacséb	575	42	66	-24	-16	535
J05 K07 Zalaháshágy	424	27	80	-53	-17	354
J05 K06 Zalaigrice	136	8	21	-13	-11	112

J05 K07 Zalaistvánd	423	19	78	-59	-23	341
J04 K08 Zalakomár	3 132	477	718	-241	74	2 965
J01 K01 Zalaköveskút	30		11	-11	4	23
J04 K08 Zalamerenye	209	16	52	-36	–	173
J04 K08 Zalasárszeg	99	7	11	-4	30	125
J04 K08 Zalasabar	633	39	116	-77	-3	553
J01 K02 Zalasántó	1 007	90	174	-84	50	973
J04 K05 Zalaszentbalázs	932	79	123	-44	-37	851
J05 K07 Zalaszentgyörgy	401	40	50	-10	15	406
J05 K07 Zalaszentiván	1 063	84	120	-36	48	1 075
J04 K08 Zalaszentjakab	357	52	64	-12	-18	327
J06 K09 Zalaszentlászló	840	57	209	-152	182	870
J05 K07 Zalaszentlőrinc	294	29	45	-16	3	281
J01 K06 Zalaszentmárton	70	4	17	-13	1	58
J05 K06 Zalaszentmihály	1 037	76	160	-84	21	974
J02 K03 Zalasombatfa	60	3	15	-12	-5	43
J05 K07 Zalatárnok	793	65	112	-47	-51	695
J04 K08 Zalaújlak	129	4	32	-28	–	101
J01 K02 Zalavár	915	75	154	-79	76	912
J06 K09 Zalavég	447	28	81	-53	-24	370
J02 K03 Zebecke	96	6	17	-11	-16	69
Megye összesen	297 404	25 260	42 162	-16 902	1 677	282 179

IX. számú melléklet

Zalavíz Zrt. Projektek

Projektjavaslat megnevezése	Rövid műszaki tartalma	A projekt indoklása	Közbeszerzés köteles (igen/nem)	Projekt tervezett értéke	Ágazat
Zalaegerszeg szennyvíz tisztító iszapgépházra ipari előtető építése	Szélesség: 25,0 méter Hosszúság: 8,0 méter Magasság: 7,50 méter Szélteher: max. 25m/s Hóteher: max 70kg/m ² Specifikációk: 4db tartóoszlop (2db az épületnél, 2db a faltól 5m-re) Első végeknél tartóoszlop nélkül. PVC ponyva vagy tetőlemez fedéssel	Iszapvíztelenítés és elszállításra előkészítő folyamatok időjárási viszontagságoknak kevésbé legyenek kitéve	nem	30 MFt	szennyvíz
Szennyvíz átemelőknél vonalas kommunikáció átállítása GPRS kommunikációra, irányítástechnikai vezérlőszekrény felújítása (22 db szv átemelő)	A régi vezérlőszekrény bontása. Új lemez villamos szekrény telepítés, beüzemelés, Kismegszakítók, Kézi - 0 - aut kapcsoló, Segédrelék és DC kisrelék, Mágneskapcsolók és hőkioldók, 230/24 V tápegység, 230 V TFV, főkapcsoló kiépítése. Siemens S7 PLC szállítással, beépítéssel, beüzemeléssel. Digitális, analóg bemeneti modul, analóg leválasztó, analóg túlfesz védő kiépítése. GPRS kommunikációhoz szükséges M2M modem + botantenna telepítése. Temperálás, akkumulátor kiépítése,	Folyamatfelügyelet kommunikációs sebességének gyorsítása	igen	70 MFt	szennyvíz

	gyártóművi szereléssel, telepítés, beüzemeléssel. PLC alkalmazói szoftver készítése, tesztelés.				
Zalaegerszeg-Ságod regionális szennyvíz átemelő (Ság.0.) kiváltás	Szennyvíz átemelő kiváltása szárazaknás kivitelre, tervezés, vízjogi engedélyeztetési eljárás, régi átemelő megszüntetése, vezérlés építés, új átemelő beépítés, energia korlát bővítés	Jelenleg üzemelő szennyvíz átemelő korszerűsítése szükséges energiahatékonysági és biztonságos üzemeltetés szempontjából. Hidraulikai terhelés nagymértékben növekedett a kivitelezése óta.	nem	40 MFt	szennyvíz
Zalaegerszeg szennyvíz tisztító bekötő út építés	Teljes pályás aszfalt burkolat 105fm, 5,6m szélességben 30 cm cementes remix és 6 cm AC22 kötő, 5cm AC11 kopó aszfalt , áteresztéssel	Bekötő út rekonstrukciója szükséges, feladatok ellátásának biztonsága érdekében	nem	15 MFt	szennyvíz
Jeladós vízmérők beszerzése	53.000 db, aknás, hidegvízmérő NA13-200 mérettartományban, REED jeladóval szerelve	kötelező vízmérőcserék+ okosmérés	igen	550 MFt	ivóvíz
Vízmérő távadók beszerzése	53.000 db, vezeték nélküli rádiós (IoT) technológia	okosmérés, vízveszteség	igen	1300 MFt	ivóvíz

		csökkentés, munkaerő kiváltás			
Pózvai iszaptároló kapacitás bővítése	újabb tároló felület, kapacitásnövelés +3000 m2-rel, csurgalékvíz gyűjtés	növekvő iszapmennyiség, mg-i kihelyezés miatti időjárási korlátok mérséklése	igen	400 MFt	szennyvíz
Kibővített pózvai iszaptároló lefedése	7000 m2 fedett, oldalt nyitott fémcsarnok	csurgalékvíz csökkentés, iszap állag javítása	igen	800 MFt	szennyvíz
Elektromos meghajtású gépjárművek beszerzése	20 db 2 személyes tgg.	károsanyag kibocsátás csökkentése, üzemanyag megtakarítás	igen	200 MFt	ivóvíz, szennyvíz
Működtető eszközök beszerzése rendkívüli állapotok kezelésére, már elavult technológiai gépjárművek és berendezések cseréje	lajtos kocsi, mobil konténeres szennyvíztisztító, mobil konténeres víztisztító, mobil szennyvíziszap víztelenítő, mobil áramfejlesztő berendezés, műhelykocsi, mobil szennyvízáttemelő rendszer, mobil fertőtlenítő rendszer, földmunkagépek, csatornamosó és tisztító gépek, kamerák	ellátás biztonság növelése, üvegházhatású gázkibocsátás csökkentése korszerűbb járművek révén	igen	2000 MFt	ivóvíz, szennyvíz

Szivattyú energiahatékonyság	A meglévő csőpatronos szivattyútelepek hidraulikai felülvizsgálata, a megváltozott vízigényekhez jobban illeszkedő energiahatékony szivattyútelepek létrehozása. A szükséges gépészeti és irányítástechnikai átalakításokkal.	Energiahatékony, üzembiztos szivattyútelepek létrehozása	igen	150 MFt	ivóvíz
Szivattyú energiahatékonyság II.	Nyomástartásos üzem kialakítása minden átemelőnél.	Meglévő szivattyútelepek energiahatékonyabb üzemeltetése.	igen	100 MFt	ivóvíz
Megújuló energiafelhasználás növelése	Napelemes rendszer telepítése hálózati villamosenergia-termelés céljából	Károsanyag kibocsátás csökkentése, energiahatékonyság növelése, külső függőség csökkentése, költségek csökkentése	igen	1600 MFt	ivóvíz / szennyvíz
Hálózati veszteségek csökkentése	Hálózati veszteség felderítése	Ellátásbiztonság növelése, Vízvesztés csökkentése, fenntartható gazdálkodás, költségek csökkentése	igen	900 MFt	ivóvíz

Csapadék kizárása a csatornahálózatokból és infiltráció csökkentés	Csatornahálózat diagnosztika és a feltárt hibák megszüntetése	Szennyvízhálózat és szennyvíztelepek hidraulikai terhelésének csökkentésével üzemeltetési költség megtakarítás	igen	400 MFt	szennyvíz
Bak település vízellátó rendszerének csatlakozása Zalaegerszeg vízműhöz	A külön vízműként üzemelő vízellátó rendszer összekötése Zalaegerszeg vízművel, távvezeték építése, magaslati tárolók, nyomásfokozó, átemelő műtárgyak felülvizsgálata, szükség esetén kiépítése, cseréje	Bak vízmű szolgáltatott víz minősége vas, mangán tekintetében határérték feletti.	igen	320 MFt	ivóvíz
A Zalavíz Zrt. Által üzemeltetett vízbázisok védelembe helyezése	A vízbázisok védelembe helyezéséhez és a védőidomok meghatározásához szükséges dokumentáció elkészítése	A 123/1997 Kormány rendelet előírásainak való megfelelés	igen	900 MFt	ivóvíz
Zalaegerszeg Északi vízbázis fejlesztés és Egervár-IV, Gősfá-IV, Csöngetmajor-IV VKR-ek becsatolása	Kutak fúrása, víztisztító létesítése, vezetéképítés, vízelosztó rendszerek összekötése	Zalaegerszegen biztonság vízmennyiség tekintetében, illetve Egervár összekötésével gazdaságosabb üzemeltetés, Egerváron, Gősfá, Csöngetmajor vas,	igen	5200MFt	ivóvíz

		mangán és vízminőségi problémák			
Technológiai víz újrahasznosítása	Törpe vízierőmű létesítése az elfolyó vízre. Mezőgazdasági öntözésre felhasználható vagy akár városi öntözésre.	Fenntartható gazdálkodás, K+F	igen	300 MFt	ivóvíz
Zalavíz Zrt ellátási területének teljes automatizálása	Automata rendszerek kialakítása, folyamatfelügyelet fejlesztése. Folyamatban levő fejlesztés	Élő munkaerő ráfordítás csökkentése. Ellátásbiztonság növelése.	igen	2000 MFt	ivóvíz / szennyvíz
Applikáció készítés, fejlesztés	Applikáció fejlesztés, a XXI. századi felhasználói igények kielégítésére.	Felhasználói elégedettség növelése.	igen	50 MFt	ivóvíz / szennyvíz

TÁBLÁZATOK (Nagyobb méretben)

1. táblázat: A nyilvántartott álláskeresők főbb adatai Zala Megye vonatkozásában, Forrás: Zala Megyei Kormányhivatal 2021. április havi beszámolója

Megnevezés	2020. április	2021. április	Változás, %
Nyilvántartott álláskeresők száma, fő	10.314	8.478	- 17,8
Nyilvántartott álláskeresők aránya, %	7,9	6,5	- 1,4%-pont
Pályakezdő	502	410	- 18,3
25 éves és fiatalabb	1.454	1.067	- 26,6
Férfi	4.972	4.031	- 18,9
Nő	5.342	4.447	- 16,8
Szakképzetlen	2.757	2.329	- 15,5
Diplomás	624	610	- 1,6
Nyilvántartásba belépő a hónap során	3.038	624	- 79,5
Ebből: első alkalommal belépő	248	39	- 84,3
Álláskeresési járadékban részesül	2.714	970	- 64,3
Tartósan (egy éven túl) regisztrált*	2.077	2.766	+ 33,2
Tartósan regisztráltak aránya, %	20,1	32,6	+ 12,5%-pont

2. táblázat: A Zalaegerszeg 2030 gazdaságfejlesztési stratégiában megfogalmazott jövőkép és átfogó célok

A Zalaegerszeg 2030 gazdaságfejlesztési stratégiában megfogalmazott jövőkép és átfogó célok				
Jövőkép	<p>Zalaegerszeg hosszú távú célja, hogy a város, kiemelkedő természeti adottságaira, a már működő gazdasági szereplőinek képességeire és ambícióira, valamint az újonnan induló beruházások által létrejövő és erősödő gazdaságra, az itt élő emberek kultúrájára, tudására, Zalaegerszeg fejlődése iránti aktív elkötelezettségre és értékteremtő munkára építve tartósan Magyarország egyik legdinamikusabban fejlődő, magas színvonalú életminőséget nyújtó településévé váljon, a stratégiában azonosított projektek mentén.</p>			
Átfogó célok	1. GAZDASÁGI KÖRNYEZET	2. KÖZLEKEDÉSI INFRASTRUKTÚRA	3. HUMÁNERŐFORRÁS	4. MINŐSÉGI ÉPÍTETT KÖRNYEZET
	Az vezérprojektek által generálódó gazdaságfejlesztési hatás maximalizálása érdekében a	A vezérprojektek által a városban generálódó gazdaságfejlesztési hatást támogató külső	Magas színvonalú, magas hozzáadott értéket generáló, K+F környezet kiszolgálására alkalmas	A vezérprojektek megjelenése mentén a városban generálódó gazdaságfejlesztési

	<p>már városban működő gazdasági szereplők és gazdasági környezet fejlesztésének elősegítése, valamint a vezérprojektek megjelenése révén generálódó lehetőségek maximális kiaknázása.</p>	<p>közlekedési és a város belső közlekedési kapcsolatának javítása, valamint a vezérprojektek megjelenése révén generálódó lehetőségek kiaknázása.</p>	<p>színvonalas oktatásfejlesztés előirányzása a szükséges munkaerőigény kielégítése céljából, annak gazdaságélénkítő hatásának kiteljesedése érdekében, valamint a vezérprojektek megjelenése révén generálódó lehetőségek maximális kiaknázása.</p>	<p>hatást támogató épített és természeti környezet kiválóságának biztosítása, valamint a vezérprojektek által generálódó lehetőségek maximális kiaknázása.</p>
<i>Fejlesztési projektek</i>	P1-P24	P25-P40	P41-P51	P52-P71

3. táblázat: Általános gazdaságfejlesztési projektek összefoglaló információi

GAZDASÁGFEJLESZTÉS - Gazdaságfejlesztési általános projektek				
Projekt / Program megnevezése, leírása beavatkozási területenként	Előkészítettség szintje	Becsült költség, (millió Ft)	Időtáv	Finanszírozás
P1: Gazdaságfejlesztési politika erősítése: Zalaegerszegi Gazdaságfejlesztési divízió folyamatos szervezeti, működési fejlesztése, nemzetközi jelenlét biztosítása, infrastrukturális háttér, marketing anyagok	Részletes konceptióterv	évi 150	2020-tól folyamatos működés és fejlesztés	Zalaegerszegi Városfejlesztő Zrt. / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
P2: M76 Befektetésösztönzési folyosó projekt elindítása (gazdasági kohézió) szakember igény, nemzetközi jelenlét, infrastrukturális igény, marketing anyagok	Projektötlet	300	2021-2022	Kormányzati támogatás / Zalaegerszegi Városfejlesztő Zrt. / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata

<p>P2.1: M76 Befektetésösztönzési folyosó projekt működtetése (gazdasági kohézió)</p>	<p>Projektötlet eredménye</p>	<p>évi 170</p>	<p>P2-t követően folyamatosan</p>	<p>Kormányzati támogatás / Zalaegerszegi Városfejlesztő Zrt. / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata</p>
<p>P3: Hazai és Nemzetközi kapcsolatok, valamint együttműködések kialakítása és elmélyítése</p>	<p>Projektötlet</p>	<p>évi 20</p>	<p>2020-tól folyamatos működés</p>	<p>Zalaegerszegi Városfejlesztő Zrt. / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata</p>

4. táblázat: Iparfejlesztési projektek összefoglaló információi

GAZDASÁGFEJLESZTÉS - Iparfejlesztési projektek				
Projekt / Program megnevezése, leírása beavatkozási területenként	Előkészítettség szintje	Becsült költség, (millió Ft)	Időtáv	Finanszírozás
P4: Ipari park fejlesztési projekt (az északi ipari parktól nyugatra eső területek felvásárlása, (400 hektár) és közművesítése, terület előkészítése, kapcsolódó útfejlesztések)	Projektötlet	19 300	2021-2030 között	Kormányzati támogatás / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
P5: Északi ipari park közműfejlesztési projekt	Új kormányelőterjesztés folyamatban 1314/2021. (V. 27.) Korm. határozatra alapozva	10 500	2021-2023	Kormányzati támogatás

P6: ZalaZONE Járműipari Tesztpálya II. ütem	Kivitelezési terv	30 000	2020-2023	Magyar Állam
P7: Zalaegerszeg logisztikai központ alapinfrastruktúra	Kivitelezési terv	1 100	2020-2023	TOP

5. táblázat: Vállalkozásfejlesztési projektek / programok összefoglaló információi

GAZDASÁGFEJLESZTÉS - Vállalkozásfejlesztési projektek				
Projekt / Program megnevezése, leírása beavatkozási területenként	Előkészítettség szintje	Becsült költség, (millió Ft)	Időtáv	Finanszírozás
P8: Vállalkozásokat segítő - Logisztikai vállalkozói kompetenciaközpont szakmai megalapozó dokumentum létrehozása	Projektötlet	100	2021 Q1- 2022 Q3	Kormányzati támogatás / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
P8.1: Vállalkozásokat segítő - Logisztikai vállalkozói kompetenciaközpont létrehozása a szakmai megalapozó dokumentum alapján	Projektötletre épített megvalósítás	Megalapozó dokumentum tükrében meghatározható	Projektötletre épített megvalósítás	Kormányzati támogatás
P9: Generációváltás sikeres megvalósítását és a magyar vállalatok zöldítését támogató projekt	Projektötlet	100	2020-tól folyamatosan	Szervezésben érintett szervezetek által

P10: Adataalapú iparági elemző projekt	Projektötlet	Részletes szakmai anyag tükrében határozható meg	2022Q1-24Q4	Kormányzati támogatás / Zalaegerszegi Városfejlesztő Zrt. / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata / Pályázati forrás
P11: Beszállítói bázis fejlesztési program	Projektötlet	Részletes szakmai anyag tükrében határozható meg	Adataalapú iparági elemző projektre építve	Kormányzati támogatás / Zalaegerszegi Városfejlesztő Zrt. / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
P12: Mikrohitel program újraindítása	Elindításra készenálló, működő struktúra	650	2021-2030	MFB

P13: K+F fórum elindítása	Projektötlet	évi 20	2021 Q1-től folyamatosan	Zalaegerszegi Városfejlesztő Zrt. / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
----------------------------------	--------------	--------	-----------------------------	--

6. táblázat: Turizmus és szolgáltatásfejlesztési projektek összefoglaló információi

GAZDASÁGFEJLESZTÉS - Turizmus és szolgáltatásfejlesztés				
Projekt / Program megnevezése, leírása beavatkozási területenként	Előkészítettség szintje	Becsült költség, (millió Ft)	Időtáv	Finanszírozás
P14: Göcseji Múzeum és Mindszentyneum projekt	Kivitelezés	Göcseji Múzeum 1 800 Mindszentyneum 8 500	2020-2022	Kormányzati támogatás / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
P15: Skanzen, azaz a Göcseji Falumúzeum megújítása	A projektelemeket 3 ütemre osztották. Az I. ütem közbeszerzési eljárása előkészítés alatt van, mely várhatóan hamarosan elindul. A II.ütem vonatkozásában	1 500	2020-2023	Állami beruházás: Központi költségvetésből megvalósuló projektelemek (MNV-BMSK)

	<p>elkészültek a kiviteli tervek, a BMSK a terveket ellenőrzi. A III. ütem tekintetében a tervek elkészítése, az engedélyek megszerzése folyamatban van.</p>			
<p>P16: Alsóerdei Sport- és Rekreációs Központ fejlesztése (MVP) projekt és a „Zalaegerszeg Alsóerdő komplex turisztikai fejlesztése” című, TOP-6.1.4-16-ZL1-2017-00001</p>	<p>Vendégház felújítása MVP - megvalósult</p> <p>Az Alsóerdei Sport- és Élménypark kivitelezése hamarosan befejeződik. A kivitelezés határideje: 2022.01.05. (MVP- TOP)</p> <p>A TOP projekt keretében a Közlekedési kapcsolatok kiépítésének tervezési eljárása lezárult. A közlekedési</p>	4 049	2020- 2023 végéig	TOP / MVP / Kormányzati támogatás

	<p>kapcsolatok kivitelezése befejeződött.</p> <p>Lőtér-MVP kivitelezésre irányuló közbeszerzési eljárás közbeszerzési dokumentumainak a véglegesítése folyamatban van. A közbeszerzési eljárás 2021. decemberében kiírásra kerül.</p> <p>- TV Torony felújítása, környezetének megújítása MVP-műszaki tartalom egyeztetése elkezdődött.</p>			
P17: Új multifunkciós sport és rendezvénycsarnok építése	<p>2021 novemberében elkészültek a kiviteli tervek, a kivitelezésre vonatkozó közbeszerzési eljárás indítása</p>	41 857	2021-2025	MVP / Kormányzati támogatás

	előreláthatólag 2021 év végén megtörténik. A kivitelezés 2022 tavaszán indulhat és 2025-ben fejeződhet be.			
P18: Edzőközpont létesítése	Projektötlet	2 000	2028-2030	Pályázati forrás és/vagy Kormányzati támogatás és/vagy Városfejlesztési Alap
P19: Art mozi felújítása	Kivitelezés	165	2020.09.24.	TOP, CLLD
P20: Új uszoda, tanuszoda és városi strand építése	Kivitelezésre vonatkozó szerződést 2019. január 10-én írtuk alá, a műszaki átadás-átvételi eljárás elindult, maximum 2021. december 30-ig tarthat.	9500	2019 - 2021	MVP
P21: Kézműves piac projekt	Kivitelezés	711	Várható átadás: 2022 Q1	TOP

P22: Aqua park fejlesztése	Koncepcióterv	2500	2022	Kormányzati támogatás / Városfejlesztési Alap
P23: Hétfélig piaci alapon működő programok elindítása (Drón Kompetenciaközpont projekthez, Göcseji Falumúzeumhoz, Gébárti-tó fejlesztéshez kapcsolódóan)	Projektötlet	200	2022-től folyamatosan	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
P24: Négycsillagos hotel építése Zalaegerszeg belvárosában (korábbi MMIK - barnamezős terület hasznosítása)	Részletes megvalósíthatósági tanulmány	8 500	2024 tavasz	Állami beruházás

7. táblázat: Külső közlekedési kapcsolatok - Közútfejlesztési projektek összefoglaló információi

KÖZLEKEDÉS - Külső közlekedési kapcsolatok - Közúti fejlesztések				
Projekt / Program megnevezése, leírása beavatkozási területenként	Előkészítettség szintje	Becsült költség, (millió Ft)	Időtáv	Finanszírozás
P25: M76 kétszer kétsávós gyorsforgalmi út építése	Érvényes kiviteli terv	170 000 (M76)	2023-ig	Magyar állam
P26: M80 összeköttetés: a már épülő M76-os kétszer kétsávós gyorsforgalmi utat Zalaegerszegtől észak-nyugati irányban, körmendi kikötéssel történő tovább vezetése, M9-es tervezése és későbbiekben megépítése	Koncepcióterv, projektötlet	~100 000 (M76 Zalaegerszeg-Körmend), további költségek a szükséges dokumentációkban feltüntetettek tükrében határozhatók meg	Tervdokumentációk tükrében határozható meg	Magyar állam

8. táblázat: Külső közlekedési kapcsolatok - Vasúti fejlesztések összefoglaló információi

KÖZLEKEDÉS - Külső közlekedési kapcsolatok - Vasúti fejlesztések				
Projekt / Program megnevezése, leírása beavatkozási területenként	Előkészítettség szintje	Becsült költség, (millió Ft)	Időtáv	Finanszírozás
P27: Zalaszentiván - Nagykanizsa vasútvonal villamosítása, pályasebesség emelése (végig minimum100km/h) (MÁV17) tengelyterhelés emelés (225 kN)	Megvalósíthatósági tanulmány (Megbízó: NIF Zrt.)	bruttó 130 000 – 160 000	2023-2025	Magyar állam
P28: Zalaegerszeg – Rédics vasútvonal felújítása	Feltételes közbeszerzési eljárás	bruttó 2 800	2022 Q1-től	Magyar állam
P29: Zalaszentiván második fővonal vágány építése (MÁV 25)	Részletes koncepcióterv	35 000	2022-2025	Magyar állam

9. táblázat: Reptérfejlesztési projektek összefoglaló információi

KÖZLEKEDÉS - Külső közlekedési kapcsolatok - Reptérfejlesztés				
Projekt / Program megnevezése, leírása beavatkozási területenként	Előkészítettség szintje	Becsült költség, (millió Ft)	Időtáv	Finanszírozás
P30: Hévíz-Balaton nemzetközi repülőtér fejlesztésére irányuló projekt	Repülőtér fejlesztését bemutató átfogó stratégiai dokumentum biztosított az illetékes szakminisztérium által. Repülőtér-fejlesztések megvalósíthatósági tanulmányának elkészítése a következő lépés, a kapcsolódó kormányhatározat megjelenését követően	Későbbiekben határozható meg	2021-2023	Magyar állam

10.táblázat: Belső közlekedési kapcsolatok fejlesztésére irányuló projektek/programok összefoglaló információi

KÖZLEKEDÉS - Belső közlekedési kapcsolatok fejlesztése				
Projekt / Program megnevezése, leírása beavatkozási területenként	Előkészítettség szintje	Becsült költség, (millió Ft)	Időtáv	Finanszírozás
P31: Kovács Károly Városépítő Program	Koncepcióterv	12 800	2020-2024	Kormányzati támogatás
P31.1: Belső tehermentesítő út III. ütem (Kovács Károly Városépítő Program része)	Engedélyes és kiviteli tervek folyamatban a tervezési időszak: 12 hónap	-	2020-2024	-
P31.2: Déli átkötő út (Kovács Károly Városépítő Program része)	Engedélyesés kiviteli tervek folyamatban a tervezési időszak: 14 hónap	-	2020-2024	-

P32: Kosztolányi út kétirányúsítása – önkormányzati szakasz megvalósítása	Aláírt vállalkozói szerződés van, hatályba nem lépett	1 395	2021-2023	TOP / Kormányzati támogatás
P33: Balatoni úti és a tőle 300 méterre lévő 74 – 76. sz. körforgalmú csomópont körforgalom kapacitás bővítése	Döntéselőkészítő tanulmány rendelkezésre áll, Balatoni úti (Tesco) körforgalom engedélyes és kiviteli tervek folyamatban, 74-76 sz. körforgalom a tervezés még nem indult el	1225	2020-2023	TOP / Kormányzati támogatás
P34: Új északi bekötő út építése	tanulmányterv	15 000	2022-2025	Kormányzati támogatás / Pályázati forrás

<p>P35: Gyűjtőutak folyamatos felülvizsgálata és a szükséges megújítások megvalósítása</p>	<p>Kovács Károly Városépítő Program: Konceptióterv és a későbbiekben jelentkező problémák felülvizsgálata tükrében kezelendő. 14 helyszínen a munkálatok már elindultak: -parkoló -út -közműépítés</p>	<p>Kovács Károly Városépítő Program keretein belül, és a későbbiekben jelentkező problémák felülvizsgálata tükrében kezelendő.</p>	<p>2020-2024: Kovács Károly Városépítő Program, de 2020-2030 között folyamatosan</p>	<p>Kovács Károly Városépítő Program keretein belül / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata</p>
---	--	--	--	---

<p>P36: Város lakóvezeti terjeszkedését lekövető projekt</p>	<p>Projektötlet</p>	<p>Szükséges felmérések és műszaki tartalom meghatározását követően definiálható</p>	<p>Szükséges felmérések és műszaki tartalom meghatározását követően definiálható</p>	<p>Kormányzati támogatás / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata</p>
<p>P37: A kerékpáros infrastruktúra hálózatos bővítése: Három újabb kerékpárút szakasz megépítése</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mindszenty tér – Zalaszentiván; 1 • Platán sor - Széchenyi tér; 2 • Zrínyi út - Bocfölde közigazgatási határ; 3 • Belváros, Bozsok városrész és a Csácsi Arborétum közti kerékpáros kapcsolat megteremtése 4 	<p>Kiviteli tervek és hálózati terv</p> <p>1. december 7-én munkaterület átadás</p> <p>2. december 31- re elkészül</p> <p>3. 2021, októberben elkészült</p> <p>4.,5.,6. engedélyes és kiviteli tervek folyamatban</p>	<p>2 850</p>	<p>2020-2024</p>	<p>Kormányzati támogatás / TOP</p>

<ul style="list-style-type: none"> •Botfa városrész bekapcsolása •Teskánd település összekapcsolása a városi hálózattal 5 •Csács városrész bekötése a Parkerdőn keresztül Ságod városrész és az északi ipari park bekötése 6 				
<p>P38: Sétálóövezet kialakítása Gyalogosbarát és élményközpontú Belváros közlekedési feltételeinek megteremtése: Kossuth utca sétálóövezetté alakításának lépcsőzetes projektfelépítésének kidolgozása keretein belül</p>	Projektötlet	A pontos műszaki tartalom és az előzetes projektek tükrében határozható meg.	2026-2030	Pályázati forrás / Zalaegerszegi Városfejlesztési Alap / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
<p>P39: Parkolóhelyek számának növekedését előirányzó projektek definiálása (fenntartható környezet biztosítása mellett) és a kapcsolt</p>	Projektötlet	A pontos műszaki tartalom tükrében határozható meg.	2020-2025	Pályázati forrás / Zalaegerszegi Városfejlesztési Alap / Kormányzati

fejlesztések folyamatos megvalósítása				támogatás / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
P40: Közösségi közlekedési csomópontok rehabilitációja a kapcsolt fejlesztésekre építve (északi bekötő út)	Megvalósíthatósági tanulmány	Autóbuszállomás: 8 200 Vasútállomás: 13 000	2021-2026	Kormányzati támogatás

11.táblázat: Oktatásfejlesztési projektek/programok összefoglaló információi

OKTATÁSFEJLESZTÉS				
Projekt / Program megnevezése, leírása beavatkozási területenként	Előkészítettség szintje	Becsült költség, (millió Ft)	Időtáv	Finanszírozás
OKTATÁSFEJLESZTÉS				
P41: Életpályamodellek tervezését és pályaaorientációt segítő új típusú rendszer és a hozzá kapcsolódó szervezet kialakítása működésének felépítése	Részletes koncepcióterv	600	2021-2023	Kormányzati forrás és/vagy pályázati forrás
P42: Mesterséges intelligencia alapú rendszer kialakítása elosztott erőforrású, hálózatban működő köz- és felsőoktatási központok és ipari partnereik oktatási tevékenységének optimalizálására	Részletes koncepcióterv	1 200	2021-2023	Kormányzati forrás és/vagy pályázati forrás
P43: Blockchain technológián alapuló széles bázisú képzés-nyilvántartó rendszer kialakítása és működésének felépítése	Részletes koncepcióterv	200	2021-2023	Kormányzati forrás és/vagy pályázati forrás

<p>P44: Az egyetem tudásszolgáltató, innovációs HUB szerepéhez kapcsolódó épített infrastruktúra fejlesztése az ipari és a társadalmi igények kiszolgálása érdekében. Idegennyelvű, szolgáltatási, és képzési portfólió felépítése</p>	<p>Részletes koncepcióterv</p>	<p>1 500</p>	<p>2022-2025</p>	<p>Kormányzati forrás és/vagy pályázati forrás</p>
<p>P45: Fejlesztések, amelyek lehetővé teszik a Zalaegerszegi Egyetemi Központban a MicroMasters kurzusok teljesítését külföldi, nagyhírű egyetemekkel (MIT, a Columbia Egyetem, a New York-i Egyetem, a Delft Műszaki Egyetem, az RWTH Aachen Egyetem) együttműködve joint degree programok formájában. A MicroMasters program meghonosítása a duális képzéseink európai szintű kiterjesztését eredményezné.</p>	<p>Részletes koncepcióterv</p>	<p>1 000</p>	<p>2022-2025</p>	<p>Kormányzati forrás és/vagy pályázati forrás</p>

P46: Ágazati Képzőközpont (Gépészeti) szükséges eszközparkjának biztosítása, további fejlesztések	Részletes költségvetés	1200	2020-2022 között	Innovációs és Technológiai Minisztérium
P47: Óvodai intézményekhez kapcsolt felújítások, eszközbeszerzések, képzések, nemzetközi óvodai csoport indítása	Projektötlet	500	2022-2023	Kormányzati forrás és/vagy pályázati forrás
P48: Bölcsődei intézményekhez kapcsolt felújítások, eszközbeszerzések, képzések, Nemzetközi bölcsődei csoport indítása	Projektötlet	500	2022-2023	Kormányzati forrás és/vagy pályázati forrás
P49: Általános és középiskolai, gimnáziumi, szakiskolai intézményekhez kapcsolt felújítások, eszközbeszerzések, képzések	Projektötlet	1 000	2022-2030	Kormányzati forrás és/vagy pályázati forrás
P50: Zalaegerszegi Szakképzési Centrum egyes intézményeinek 21. századi elvárásoknak megfelelő fejlesztését célzó beruházás - Ganz Ábrahám Technikum megújítása	24/2021. (I. 28.) Korm. rendelet	6 450	2021-2024	Kormányzati forrás és/vagy pályázati forrás

<p>P51: Egyetemi Központ kampuszának infrastrukturális fejlesztésének megtervezése: innovációs és tudásalapú szolgáltatási tevékenységet támogató infrastruktúra-fejlesztések, valamint a hallgatói attraktivitást erősítő infrastruktúra-fejlesztések megtervezése, a zalaegerszegi campus területe vonatkozásában.</p>	Projektötlet	500	2021-2030	Kormányzati forrás
--	--------------	-----	-----------	--------------------

12.táblázat: Lakhatást elősegítő projektek/programok összefoglaló információi

KÖRNYEZET - lakhatást elősegítő projektek/programok				
Projekt / Program megnevezése, leírása beavatkozási területenként	Előkészítettség szintje	Becsült költség, (millió Ft)	Időtáv	Finanszírozás
<p>P52: Szakember és mérnök lakás program</p> <p>1.0. előkészítés:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tervezés, előkészítés - Programhoz szükséges közművesítés, utak építése - A bontásra kijelölt épületek lebontása és a megtartandó épületek felújítása, de legalább állagmegóvása 	Részletes koncepcióterv	2 400	2021-2022	Kormányzati támogatás / Városfejlesztési Alap / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
<p>P52.1: Szakember és mérnök lakás program</p> <p>1.0.:</p> <p>Új, modern apartmanházak és lakópark építése (magánberuházás)</p>	P52-re építve	2 000	2022-2024 (P52-re építve)	Magánberuházó

<p>P52.2: Szakember és mérnök lakás program 2.0.: Az 1. ütemben megépített lakópark infrastrukturális bővítése, további 100 lakással</p>	<p>Részletes koncepcióterv</p>	<p>1 000</p>	<p>2022-2026</p>	<p>Kormányzati támogatás / Városfejlesztési Alap / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata</p>
<p>P52.3: Szociális bérlakások minőségi színvonalának emelését támogató projekt</p>	<p>Projektötlet</p>	<p>Város költségvetési helyzete tükrében határozható meg.</p>	<p>2021-től folyamatosan</p>	<p>Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata</p>
<p>P53: Új modern munkáshotel építése</p>	<p>Részletes koncepcióterv</p>	<p>1 500</p>	<p>2022-2024</p>	<p>Kormányzati támogatás / Városfejlesztési alap / Pályázati forrás</p>

13.táblázat: Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz kapcsolódó projektek összefoglaló információi

KÖRNYEZET– Egészségügyi, szociális szolgáltatásokhoz kapcsolódó intézményi fejlesztések				
Projekt / Program megnevezése, leírása beavatkozási területenként	Előkészítettség szintje	Becsült költség, (millió Ft)	Időtáv	Finanszírozás
P54: Zalaegerszegi mentőállomás felújítása	Részletes konceptióterv	2 000	2021-2023	Állami beruházás
P55: Egészségügyi intézményekhez kapcsolt felújítás, eszközbeszerzés - további felújítások, eszközbeszerzés egészségügyi intézményekbe	Projektötlet	Lehetőségek tükrében határozható meg	2021-2030	Pályázati forrás / kormányzati támogatás
P56: Zala Megyei Szent Rafael Kórház fejlesztése, megújítása -új épülettömb -lemezparkoló -épületek energetikai korszerűsítés	Projektötlet	25 000	2020-2030	Pályázati forrás / kormányzati támogatás / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata / Civil szervezetek

<p>P57: Szociális szolgáltatásokhoz és intézményekhez kapcsolt fejlesztések, eszközbeszerzések:</p> <p>Szociális intézményekhez köthető felújítások, eszközbeszerzések, új idősothon létesítése</p>	<p>Projektötlet</p>	<p>Lehetőségek tükrében határozható meg</p>	<p>2021-2030</p>	<p>Pályázati forrás / kormányzati támogatás</p>
<p>P58: Zalaegerszegi Tűzoltóparancsnokságnak helyet adó épület megújítása VAGY új tűzoltólaktanya építése</p>	<p>Projektötlet</p>	<p>Megvalósíthatósági tanulmány rendelkezésre állása esetén határozható meg</p>	<p>2022-2030</p>	<p>Pályázati forrás / kormányzati támogatás</p>

14.táblázat: Összevont applikáció alapjait adó fejlesztések

Applikáció neve	Applikáció rövid leírása
Digital City Zalaegerszeg városi mobilapplikáció	Push üzenetküldés Egerszeg kártya
Zegprogram közösségfejlesztő mobilapplikáció	Rendezvények követése Rendezvényre jelentkezés Topic indítás
Mindszenty városa vallásturisztikai mobilapplikáció	Mindszenty életét bemutató séta 15 helyszínnel
e-City Zalaegerszeg turisztikai mobilapplikáció	Érdekességek (turisztikai attrakciók bemutatása) Túratár (tematikus túraútvonal ajánló) e-Card (ajándékokra és kedvezményekre beváltható elektronikus pontgyűjtő rendszer) Hírek, közérdekű információk, programok, aktualitások, véleménynyilvánítás, szavazás
EcoSmartCities hulladék bejelentő mobilapplikáció	Illegális hulladéklerakók egyszerű bejelentése
zerge.hu webes alkalmazás	Helyfoglalás igényvezérelt buszra
tervezeg.hu webes alkalmazás	Menetrendi tervező

15. táblázat: Smart City fejlesztési projektek összefoglaló információi

KÖRNYEZET - Smart city fejlesztési projektek/programok				
Projekt / Program megnevezése, leírása beavatkozási területenként	Előkészítettség szintje	Becsült költség, (millió Ft)	Időtáv	Finanszírozás
P59: Smart fórum	Projektötlet	évi 10	2021 – től folyamatosan	Zalaegerszegi Városfejlesztő Zrt. / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata / Pannon Egyetem Zalaegerszegi Egyetemi Központ és más kapcsolt oktatási intézmények
P60: Szemléletformáló intézkedések – tájékoztatás, folyamatos városi kommunikáció	Projektötlet	évi 10	2021 – től folyamatosan	Zalaegerszegi Városfejlesztő Zrt. / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata

P61: Smart közlekedés – Igényalapú Science park– város buszjárat	Projektötlet	Részletes szakmai anyag tükrében határozható meg	2021 – től folyamatosan	Pályázati forrás / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
P62: Digitális élményközpont (Science Park vezérprojekt részeként)	Közbeszerzés indítása előtt (engedélyes kiviteli tervek)	250	2021-2023 végéig	RRF
P63: Többfunkciós közösségi tér kialakítása (Science Park vezérprojekt részeként)	Közbeszerzés indítása előtt (engedélyes kiviteli tervek)	1 985	2021-2023 végéig	RRF
P64: Smart applikáció fejlesztése	Részletes konceptióterv	A finanszírozási kérdés az üzemeltetéshez kapcsoltan egyeztetést igényel.	2020-2021	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata / Pályázati forrás

16.táblázat: Környezet fejlesztését célzó zöld város és klímavédelemi projektek/programok összefoglaló információi

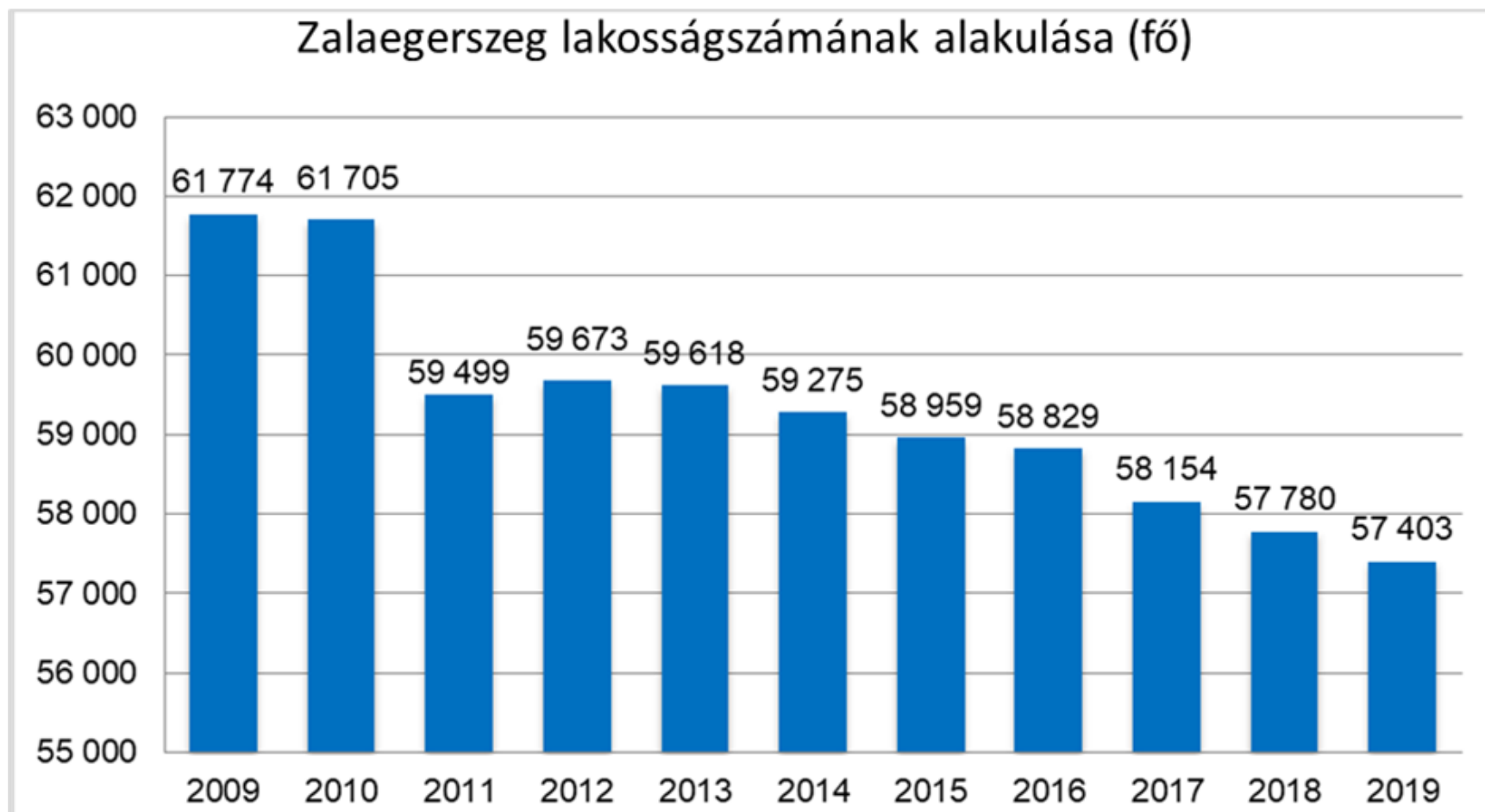
KÖRNYEZET – zöld város, klímavédelem				
Projekt / Program megnevezése, leírása beavatkozási területenként	Előkészítettség szintje	Becsült költség, (millió Ft)	Időtáv	Finanszírozás
P65: Tömegközlekedés – autóbuszjáratok: Legoptimálisabb járatműködtetést előírányzó projekt	Projektötlet	További kapcsolt tanulmányok tükrében határozható meg	2020- 2030	Pályázati forrás / Kormányzati támogatás / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
P66: Elektromos meghajtású buszok beszerzése (zöld busz program)	Koncepcióterv	Lehetőségek tükrében határozható meg	2020 - 2030	Pályázati forrás / Kormányzati támogatás
P66.1: Új elektromos töltőállomások kiépítése	Projektötlet	Lehetőségek tükrében határozható meg	2020 - 2030	Pályázati forrás/ Kormányzati támogatás/ Városfejlesztési Alap

P67: Búslakpusztai hulladéklerakóhoz kapcsolódó fejlesztési projekt	Koncepcióterv	4 200	2023	Pályázati forrás (KEHOP)
P68: Szennyvízhő hasznosítás a Sportcsarnok hőellátására	Koncepcióterv	A beruházás tervezett értéke 1,35 milliárd forint + ÁFA (2020 évi árakon).	2022-ben (1 év alatt)	Pályázati forrás / Kormányzati támogatás / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
P69: Integrált csapadékvíz-gazdálkodás fejlesztése	Koncepcióterv	A tervezett beruházási költség 11,5 milliárd forint + ÁFA (2020. évi árakon).	2022-2025	Pályázati forrás / Kormányzati támogatás / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
P70: Városi vízi közműrendszer fejlesztési egyéb projektek (P68-os és P69-es projekteken kívül) ÖSSZEFOGLALÓ (részletes bontást a IX. számú melléklet tartalmazza)	Koncepcióterv	17 325	2020-2030-ig több részletben	Kormányzati támogatás / Pályázati forrás / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata

<p>P71: Környezettudatos szemléletformálást támogató programok, zöld óvoda, ökoiskola, zöld campus programok, illetve a környezetvédelmi közösségi akciók indítása</p>	<p>Projektötlet</p>	<p>Lehetőségek tükrében határozható meg</p>	<p>2020 - 2030</p>	<p>Pályázati forrás / Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata</p>
---	---------------------	---	--------------------	--

ÁBRÁK (Nagyobb méretben)

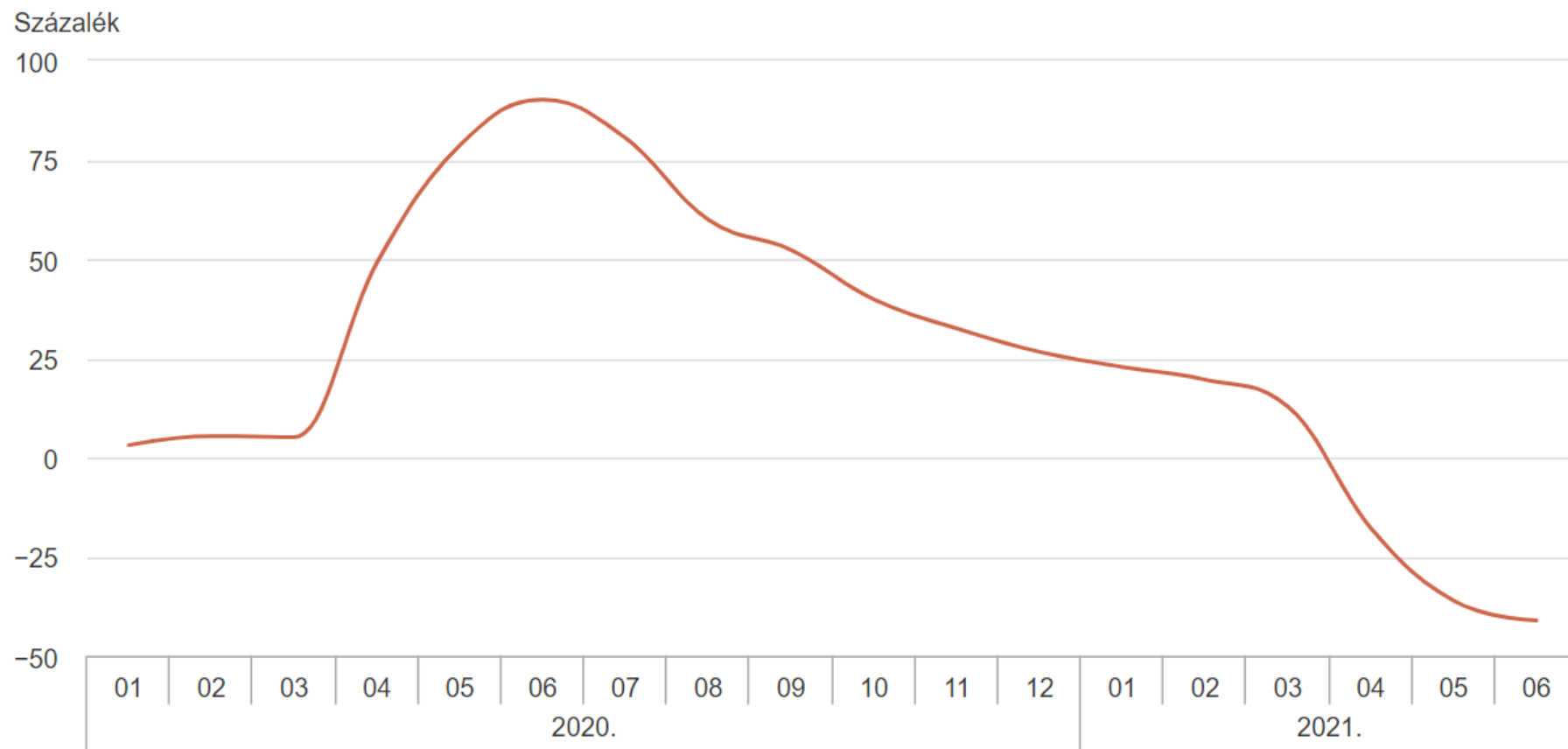
1. ábra: Zalaegerszeg lakosságának alakulása, Forrás: KSH továbbszámított népesség száma adott év január 1-jén; ill. KSH 2011. évi népszámlálás

2. ábra: Zala megye lakónépességének alakulása, Forrás: KSH Éves településstatistikai adatok 2020-as településszerkezetben (Lakónépesség száma az év végén (a népszámlálás végleges adataiból továbbvezetett adat) (fő))

3. ábra: A nyilvántartott álláskeresők számának változása Zala megye vonatkozásában, Forrás: KSH - Fókuszban a megyék 2021. I. félév

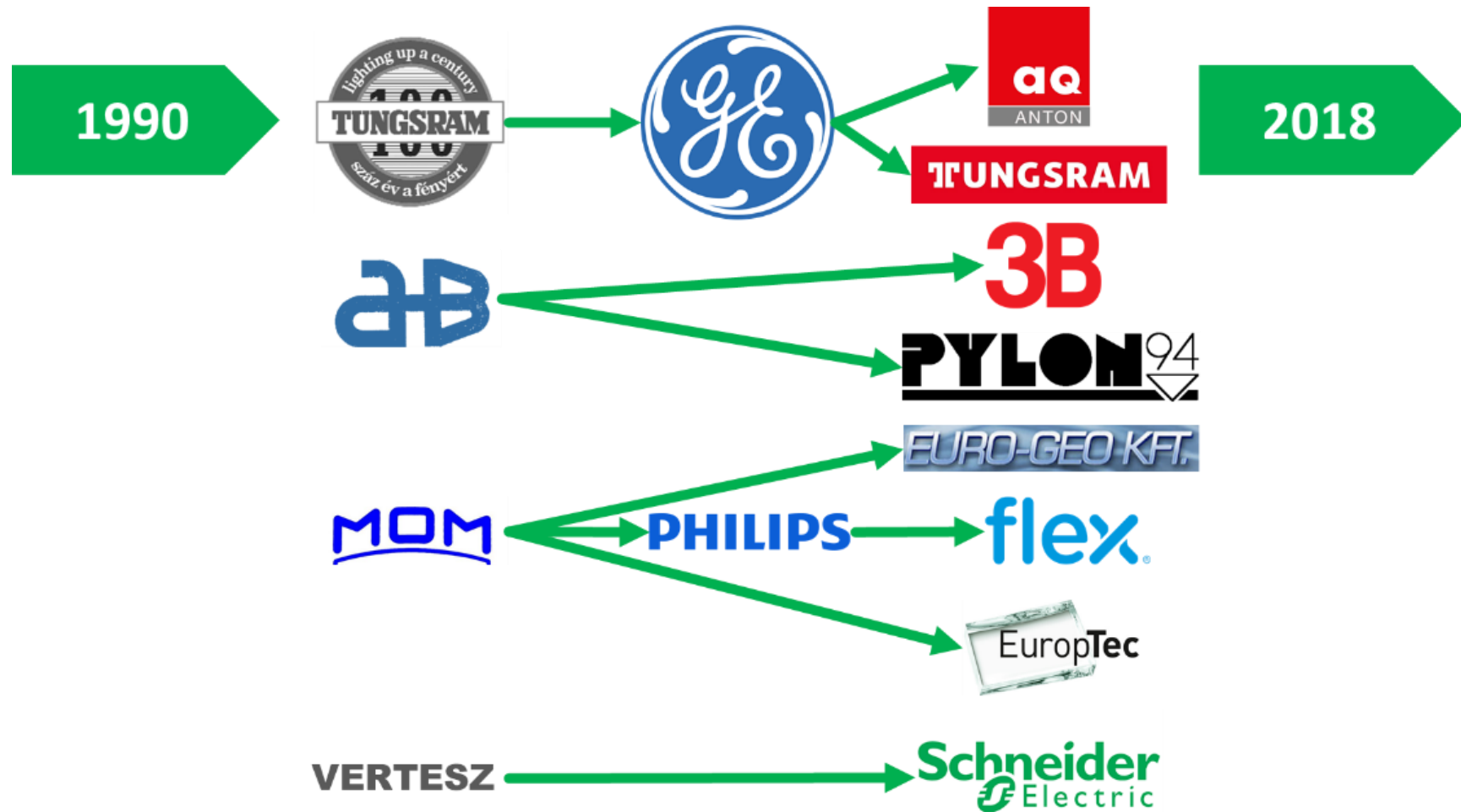

4. ábra: Zalaegerszeg földrajzi elhelyezkedése

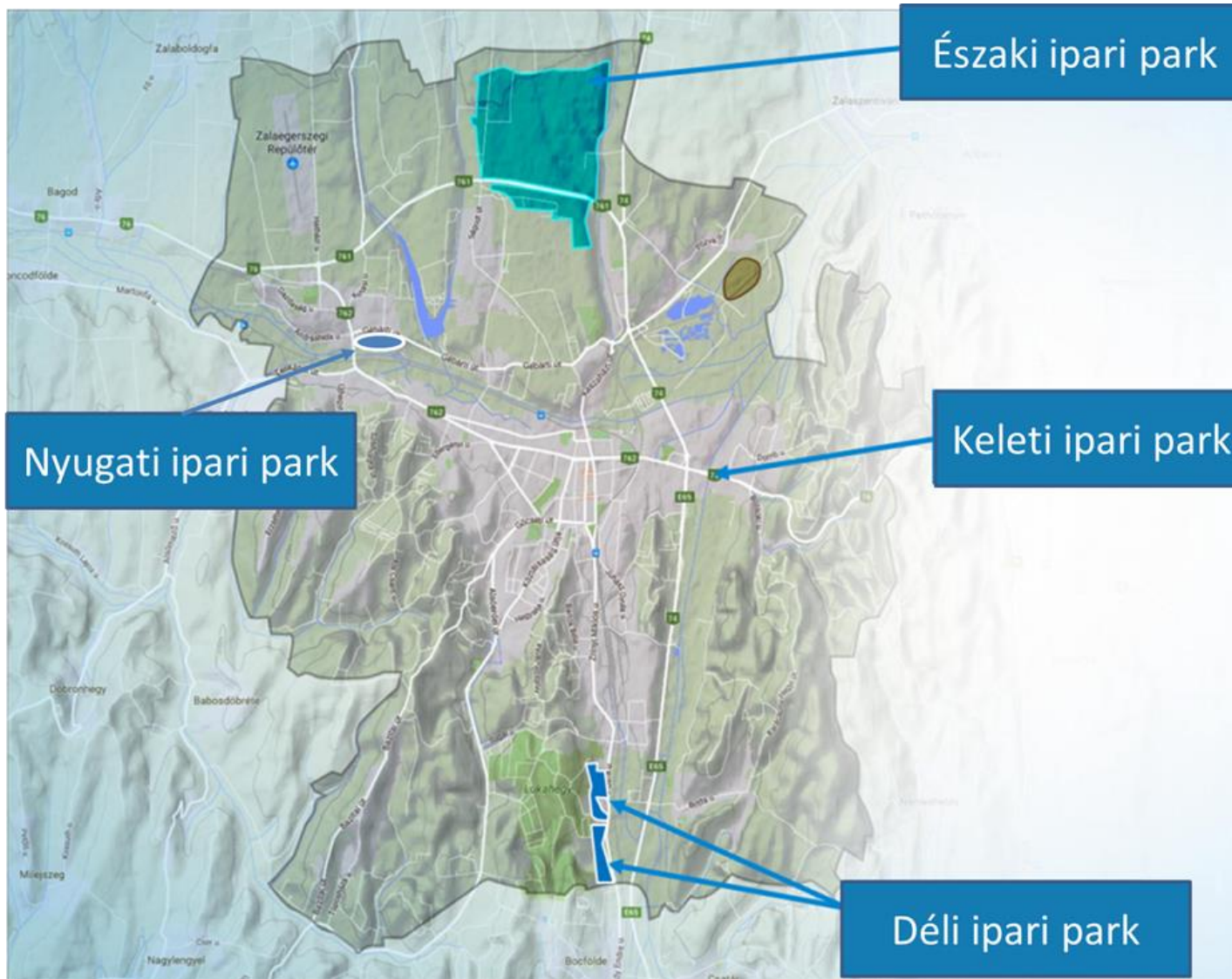

Célpont	Távolság
Budapest	220 km
Budapest Nemzetközi Repülőtér	230 km
Hévíz-Balaton Nemzetközi Repülőtér	40 km
Ausztria	45 km
Horvátország	50 km
Szlovénia	47 km
Bécs	180 km
Ljubljana	250 km
Zágráb	180 km

5. ábra: A rendszerváltás után meghatározó gépipari vállalatok átalakulása napjainkra

6. ábra: Zalaegerszegi ipari parkok

7. ábra: Vállalkozások méret szerinti megoszlása Zalaegerszegen (2019), Forrás: KSH

8. ábra: Zalaegerszegi székhelyű társas vállalkozások száma ágazat szerint 2019-ben, Forrás: KSH

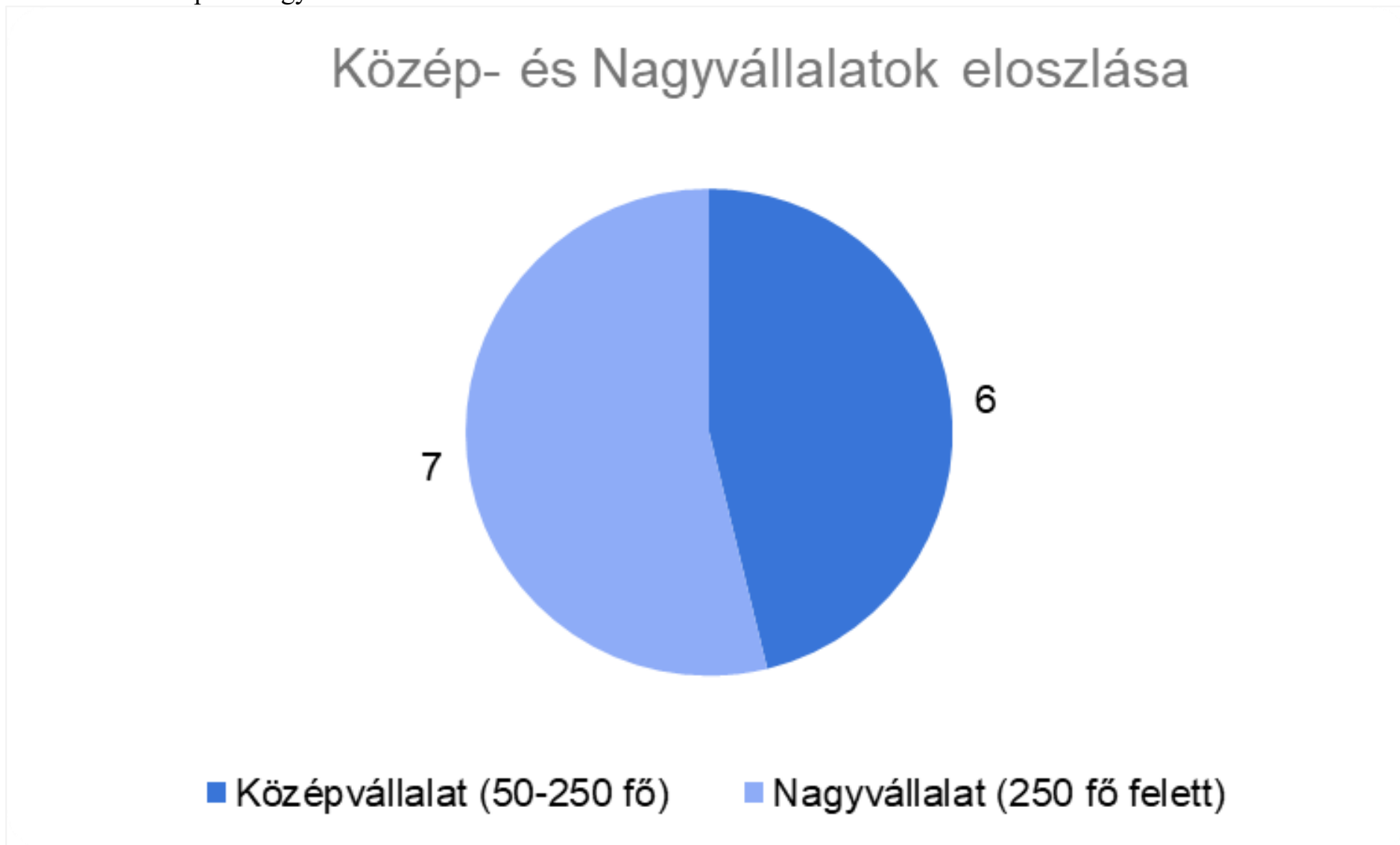

9. ábra: Feldolgozóiparban tevékenykedő, zalaegerszegi székhelyű társas vállalkozások száma 2019-ben, Forrás:KSH

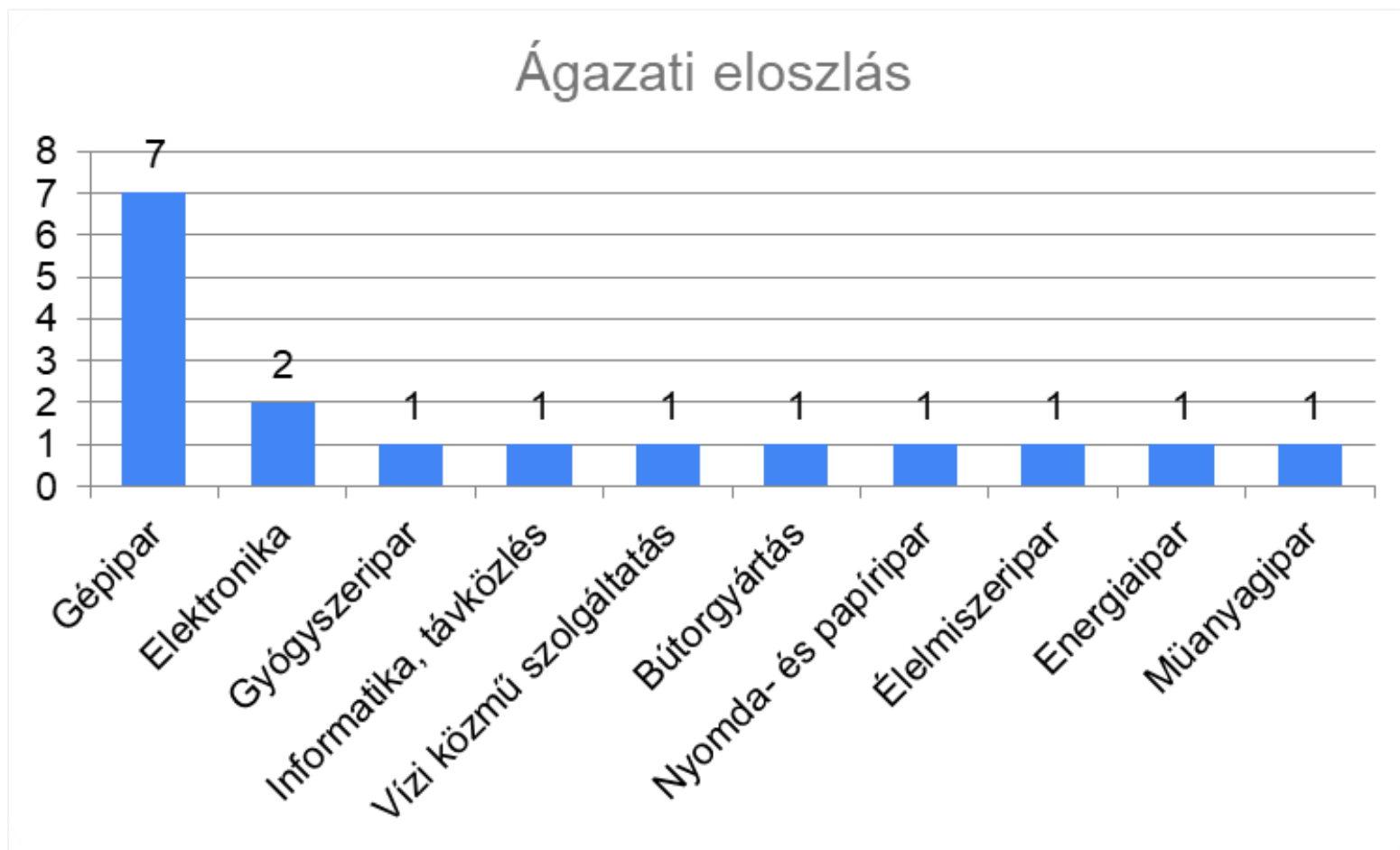
Feldolgozóiparban tevékenykedő, zalaegerszegi székhelyű társas vállalkozások száma 2019-ben

10. ábra: Közép- és nagyvállalatok eloszlása

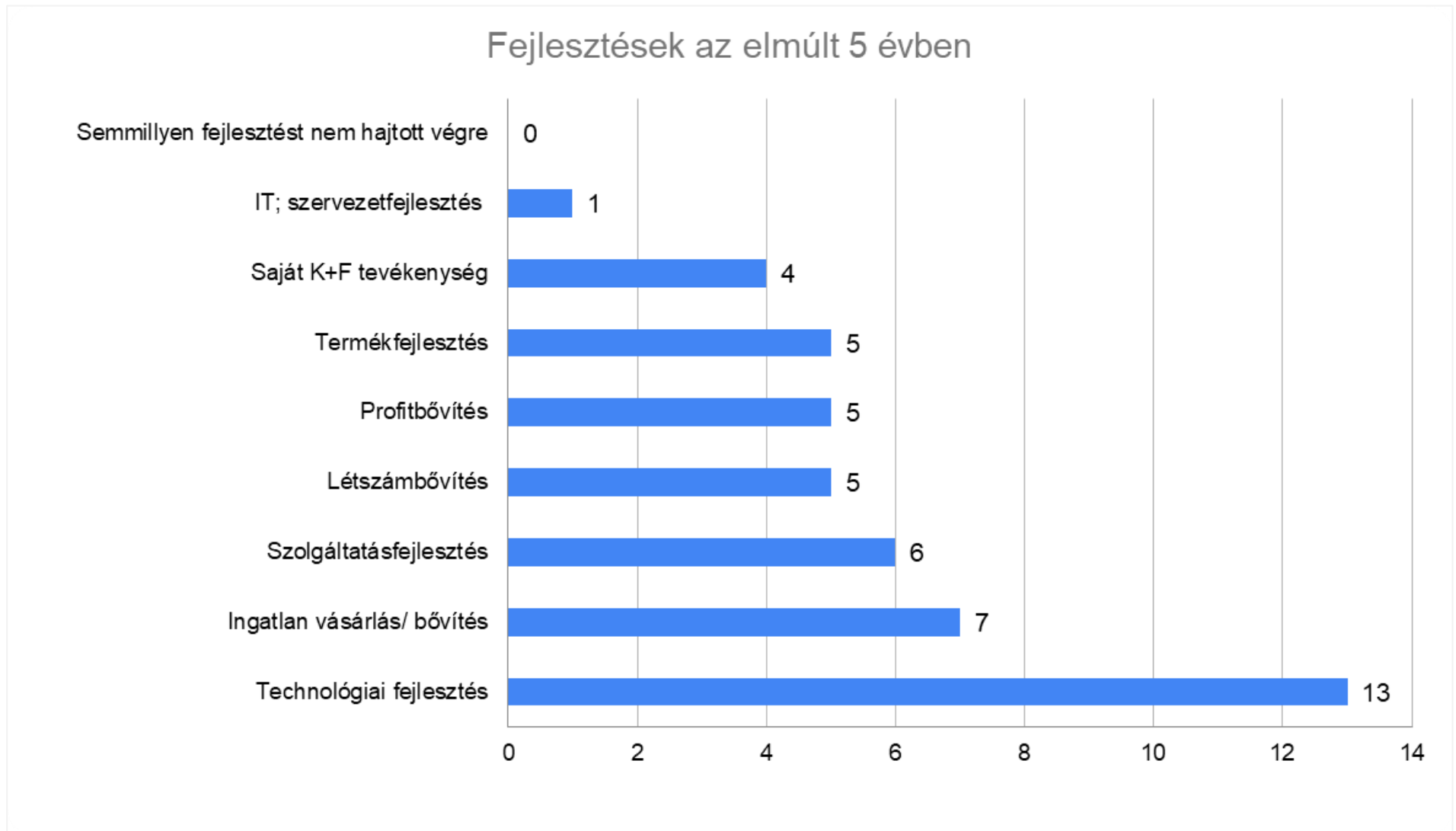
11. ábra: Vállalkozások ágazati eloszlása

12. ábra: A vállalatok árbevétel növelését célzó stratégiai fókuszok eloszlása

13. ábra: A vállaltok által az elmúlt 5 évben végzett fejlesztések eloszlása

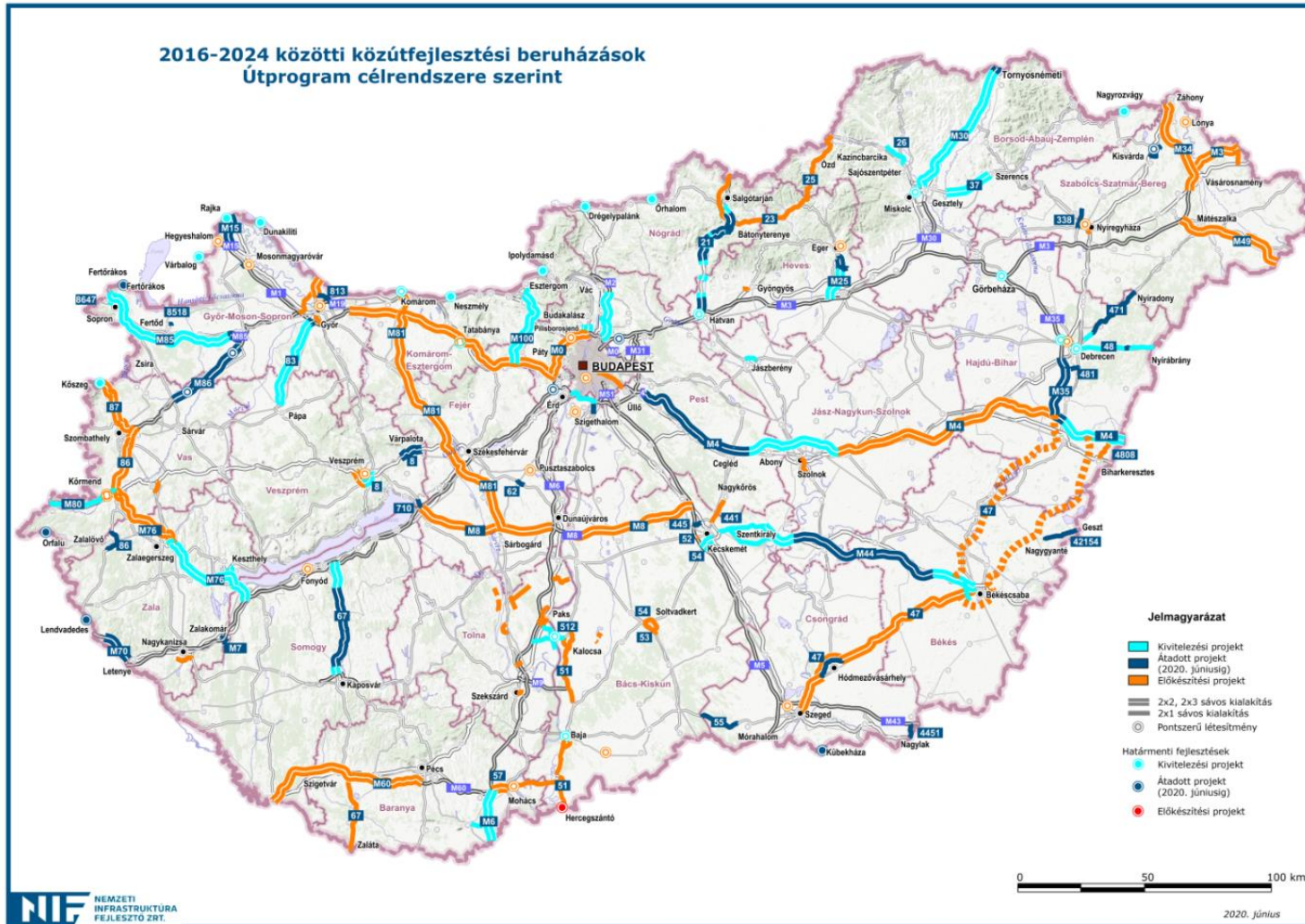
14. ábra: A vállalatok által a következő 5 évben tervezett fejlesztések eloszlása

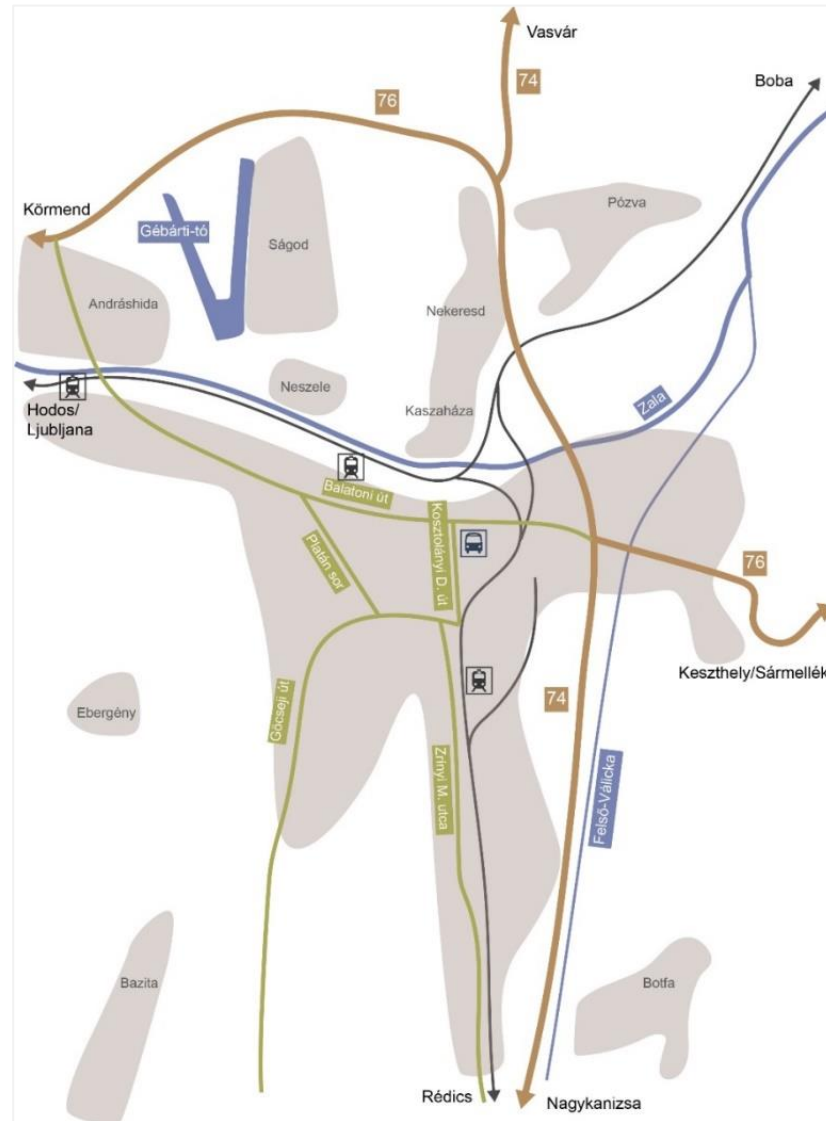
15. ábra: A hozzáadott érték növelésének lehetőségei a vállalatok szemszögéből

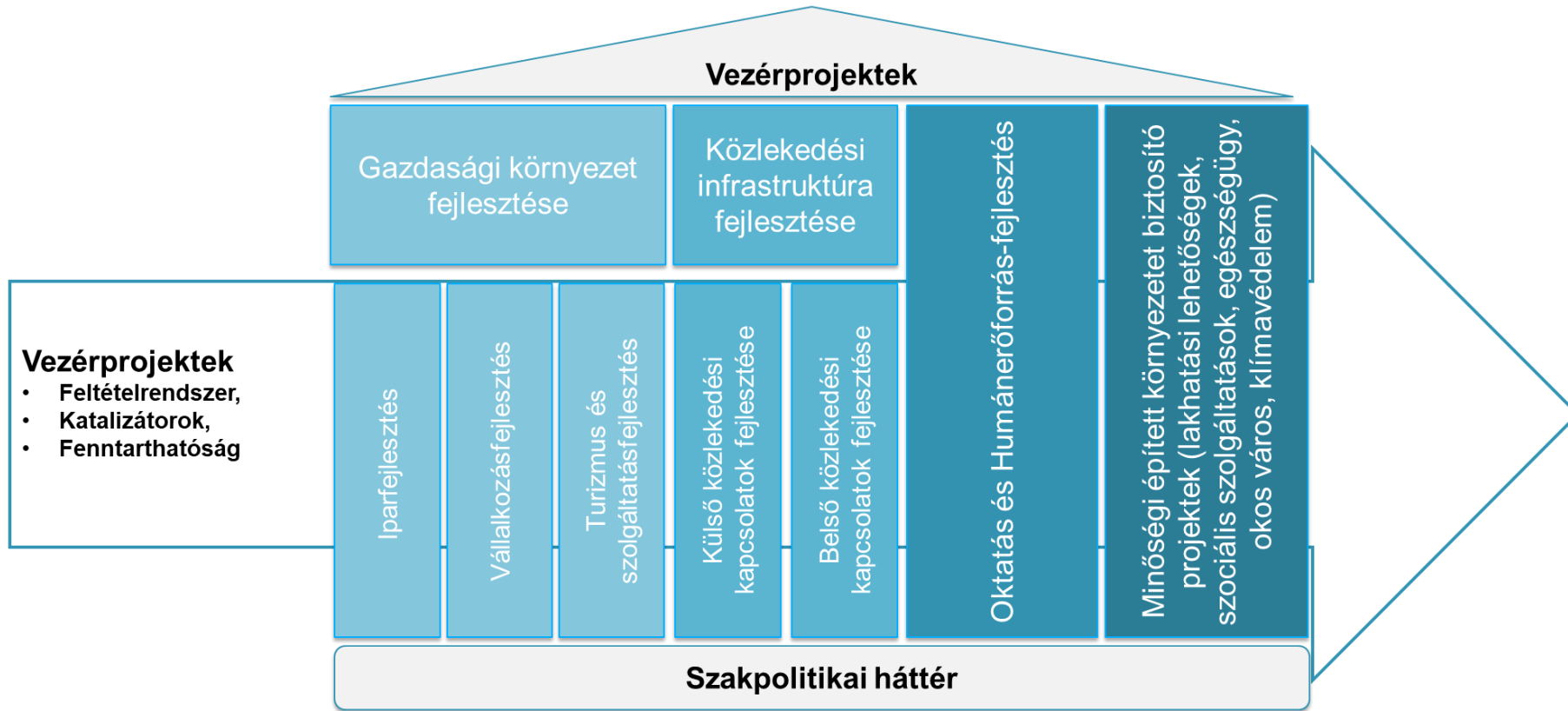
16. ábra: 2016-2024 közötti közútfejlesztési beruházások, Forrás: Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt

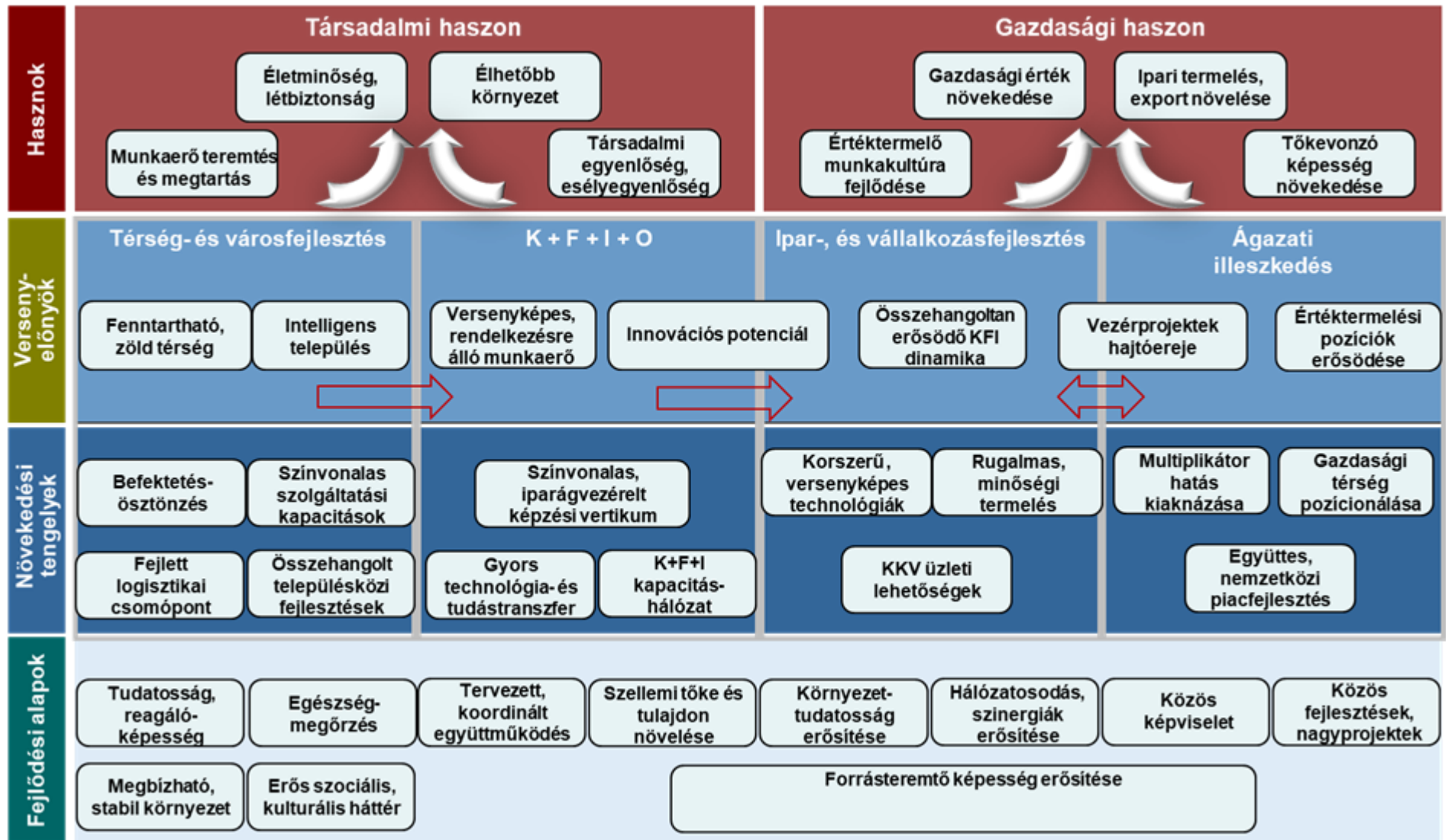
17. ábra: Zalaegerszeg településszerkezete, Forrás: Zalaegerszeg 15 éves útfelújítási programja

18. ábra: A Zalaegerszeg 2030 gazdaságfejlesztési stratégia felépítése

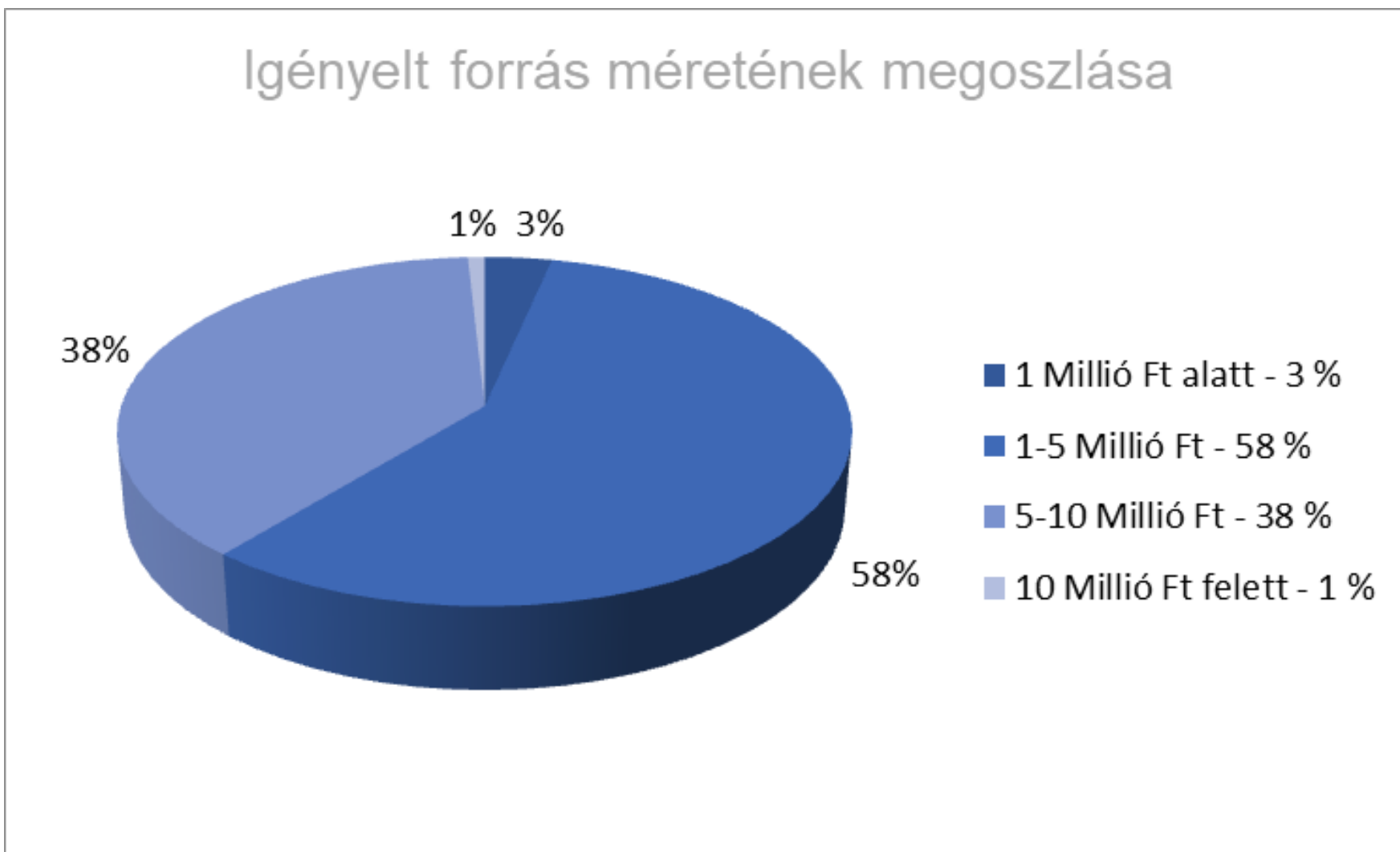
19. ábra: A Zalaegerszeg 2030 gazdaságfejlesztési stratégia célrendszere

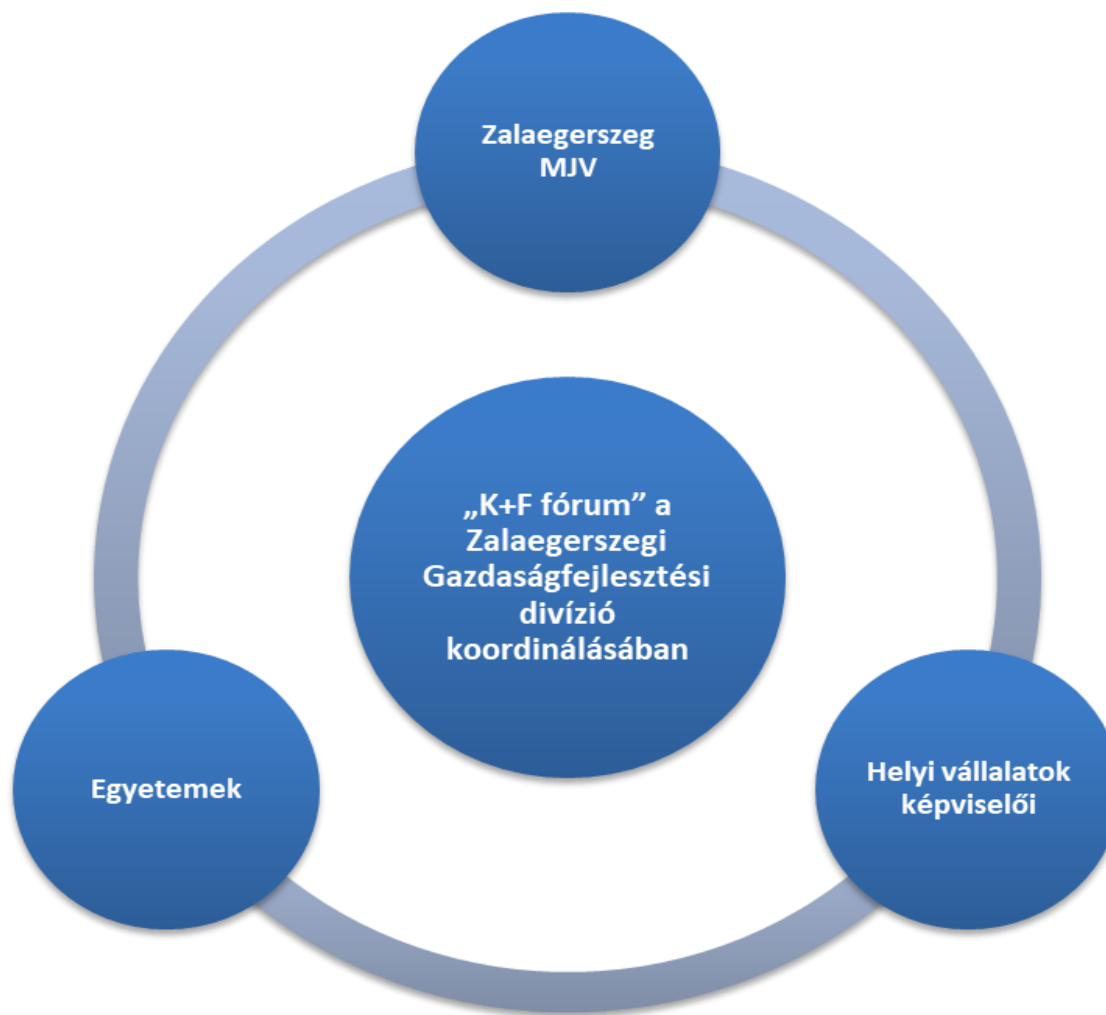
20. ábra: A stratégia megvalósításában érintett ágazat/szektor/szervezet/szervezeti egységek köre

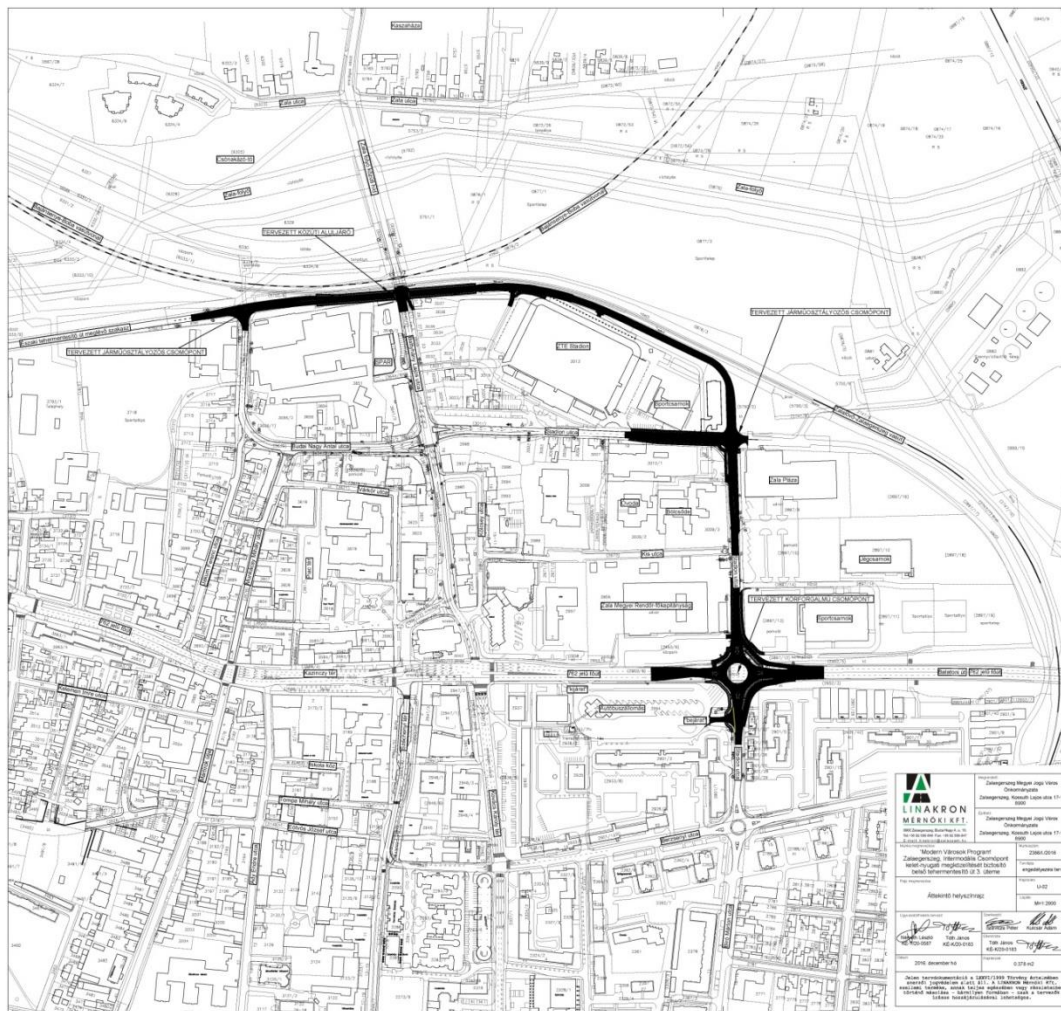
21. ábra: Igényelt forrás méretének megoszlása, Forrás: Zala Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány

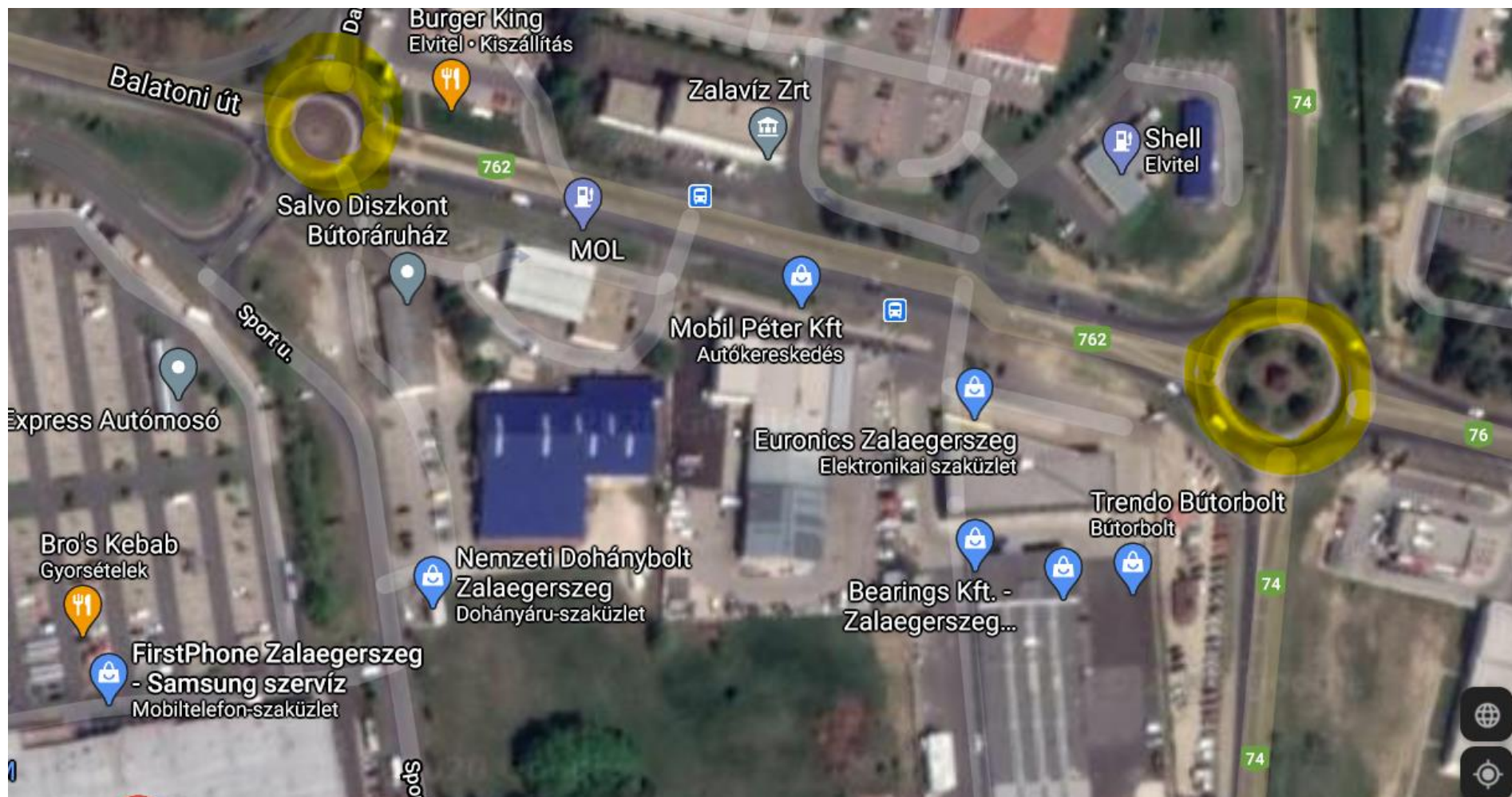
22. ábra: K+F fórum

23. ábra: Áttekintő helyszínrajz tehermentesítő út III. ütem (Linakron Kft. 2016.), Forrás: Zalaegerszeg 15 éves útfelújítási programja

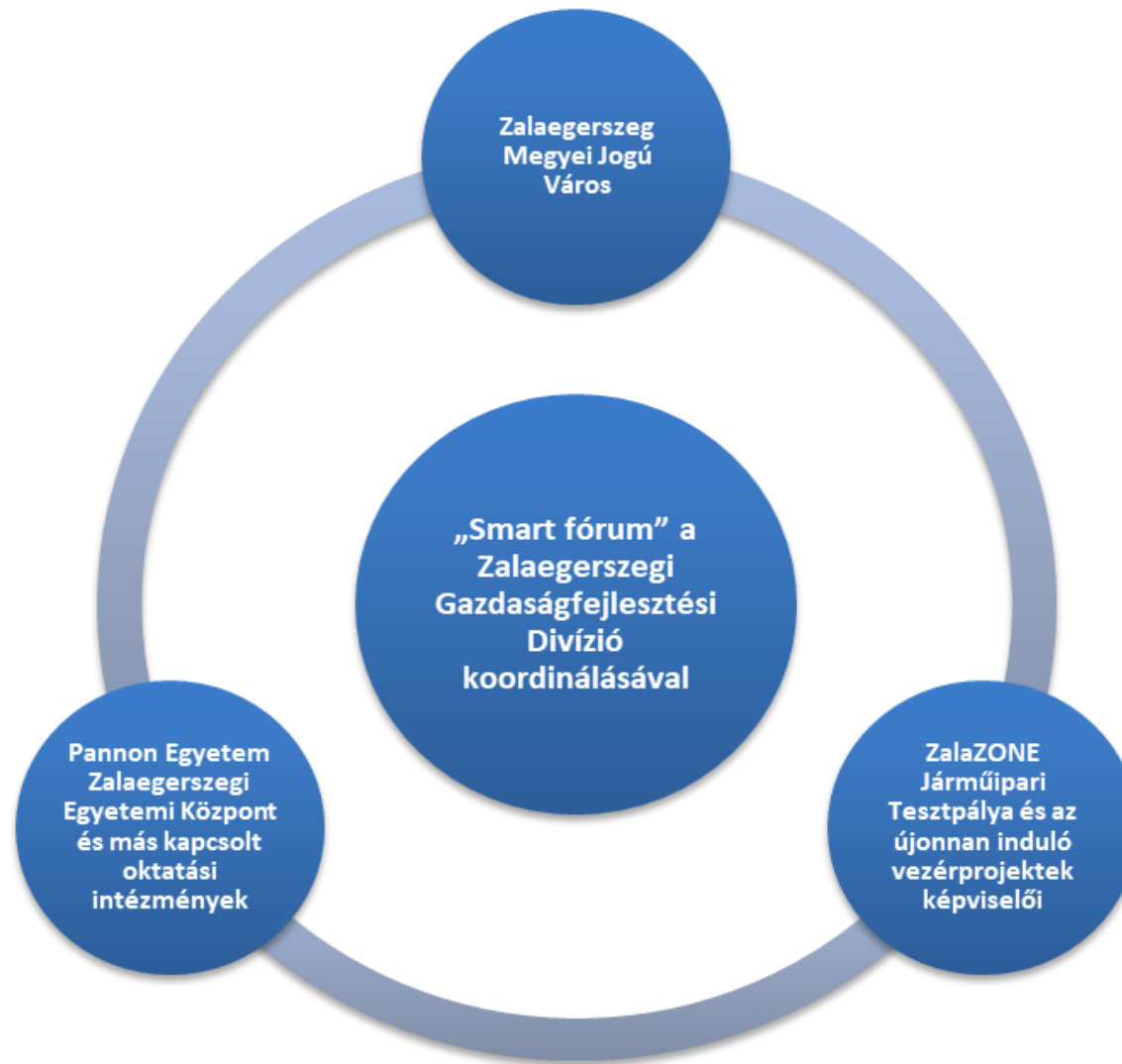
24. ábra: Balatoni úti két körforgalomról légifotó, Forrás: Google Maps

25. ábra: Gépjárművek számának alakulása, Forrás: Zalaegerszeg 15 éves útfelújítási programja

26. Smart fórum

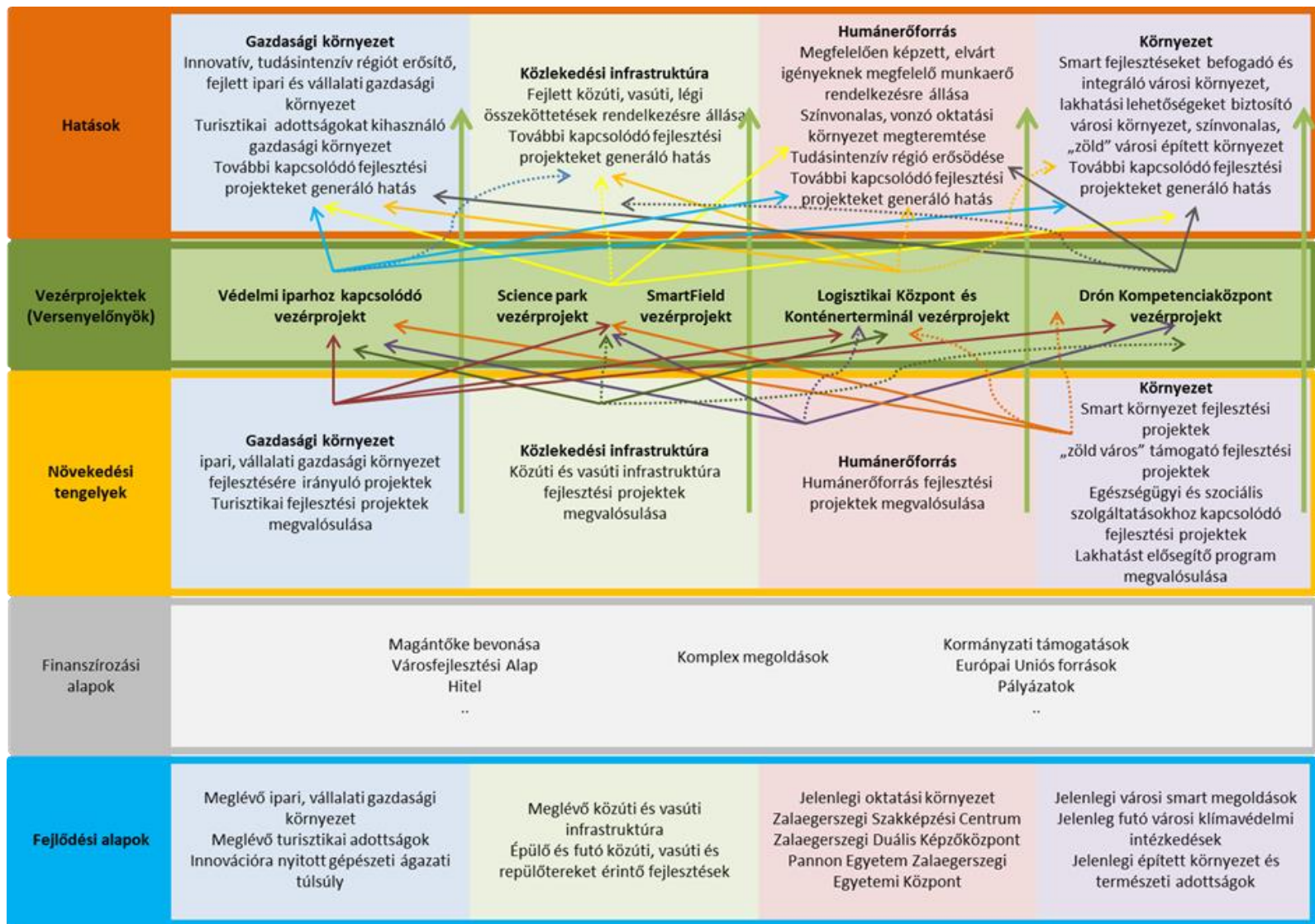
27. ábra: A stratégia elemeinek összegző ábrája

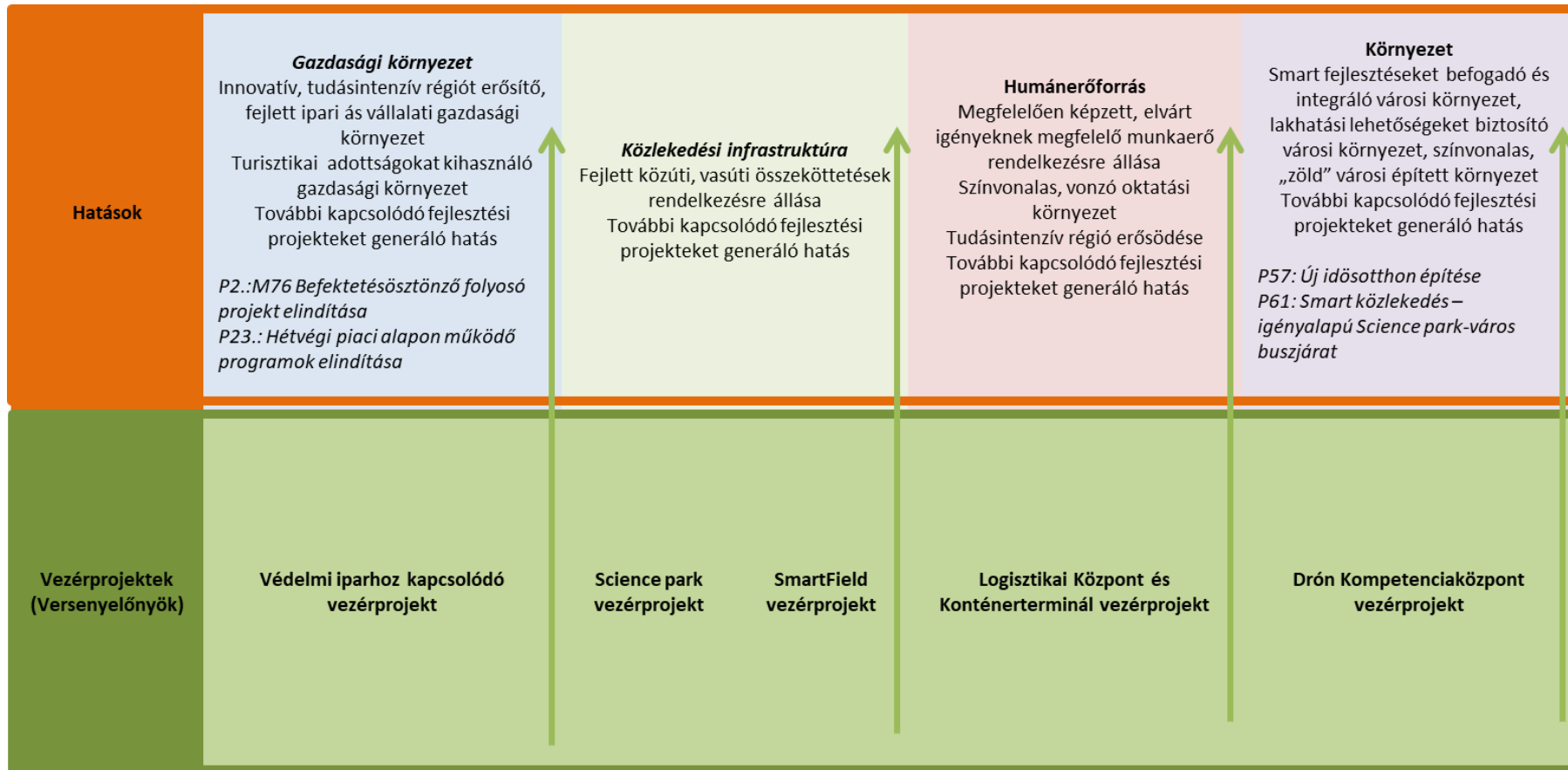
28. ábra: A stratégia fázisterve

29. ábra: A Zalaegerszeg 2030 hatástérképe

30. ábra: A Zalaegerszeg 2030 hatástérképe projekt/program szinten

<p>Növekedési tengelyek</p>	<p>Gazdasági környezet ipari, vállalati gazdasági környezet fejlesztésére irányuló projektek Turisztikai fejlesztési projektek megvalósulása</p> <p><i>P1: ZEDD fejlesztése</i> <i>P3: Hazai és nemzetközi kapcsolatok, valamint együttműködések elmélyítése</i> <i>P4: Ipari park fejlesztési projekt</i> <i>P5: Északi ipari park közműfejlesztési projekt</i> <i>P6: ZalaZONE Járműipari Tesztpálya II. ütem</i> <i>P7: Logisztikai Központ alapinfrastruktúra kialakítása</i> <i>P8-P13: Vállalkozásfejlesztési projektek</i> <i>P14-P22, 24: Turisztikai fejlesztési projektek</i></p>	<p>Közlekedési infrastruktúra Közúti és vasúti infrastruktúra fejlesztési projektek megvalósulása</p> <p><i>P25-26: Külső közlekedési kapcsolatok-közúti fejlesztések</i> <i>P27-29: vasúti fejlesztések</i> <i>P30: Repülőtér-fejlesztési projekt</i> <i>P31-40: Belső közlekedési kapcsolatok fejlesztésére irányuló projektek</i></p>	<p>Humán erőforrás Humán erőforrás fejlesztési projektek megvalósulása</p> <p><i>P41-51: Oktatásfejlesztési projektek</i></p>	<p>Környezet Smart környezet fejlesztési projektek „zöld város” támogató fejlesztési projektek Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz kapcsolódó fejlesztési projektek Lakhatást elősegítő program megvalósulása</p> <p><i>P52-53: Lakhatást segítő programok</i> <i>P54-58: Egészségügyi, szociális szolgáltatásokhoz kapcsolódó intézményi fejlesztések</i> <i>P59-60, 62-64: Smart city fejlesztési projektek</i> <i>P65-71: Zöld várost támogató fejlesztési projektek</i></p>
<p>Finanszírozási alapok</p>	<p>Komplex megoldások</p> <p>Magántőke bevonása Városfejlesztési Alap Hitel ..</p> <p>Kormányzati támogatások Európai Unió források Pályázatok ..</p>			
<p>Fejlesztési alapok</p>	<p>Meglévő ipari, vállalati gazdasági környezet Meglévő turisztikai adottságok Innovációra nyitott gépészeti ágazati túlsúly</p> <p><i>ZalaZONE Járműipari Tesztpálya beruházás, ZEDD létrehozása, Vállalkozások fejlődését támogató kormányzati programok</i></p>	<p>Meglévő közúti és vasúti infrastruktúra Épülő és futó közúti, vasúti és repülőtérrel érintő fejlesztések</p> <p><i>Épülő M76, Kovács Károly Városépítő Program, kormányzati repülőtér-fejlesztési koncepció megalkotása, kormányzati vasútfejlesztési irányok</i></p>	<p>Jelenlegi oktatási környezet Zalaegerszegi Szakképzési Centrum Zalaegerszegi Duális Képzőközpont Pannon Egyetem Zalaegerszegi Egyetemi Központ</p> <p><i>Pannon Egyetem Zalaegerszegi Egyetemi Központ modellváltás Duális Ágazati Képzőközpont működése, Intézmények infrastrukturális megújítása</i></p>	<p>Jelenlegi városi smart megoldások Jelenleg futó városi klímavédelmi intézkedések Jelenlegi épített környezet és természeti adottságok</p> <p><i>Meglévő munkáshotel, orvosi rendelőket érintő lezárult fejlesztések, okos eszközök megvalósult letelepítése, Városi applikációk megvalósult fejlesztése, Zöld városi futó programok</i></p>

Szándéknyilatkozatok

ZEG2030 STRATÉGIA

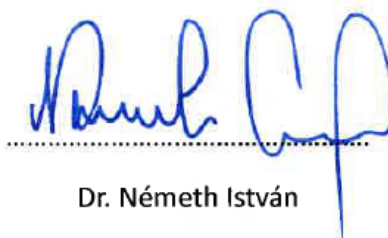
Szándéknyilatkozat

Alulírott Dr. Németh István stratégiai rektorhelyettes a Pannon Egyetem (8200 Veszprém, Egyetem u. 10.) képviselőjeként ezúton nyilatkozom, hogy a Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata által kezdeményezett

„Zalaegerszeg 2030 Gazdaságfejlesztési stratégia”

céljaival egyetértünk, az abban foglalt fejlesztési elképzelések és gazdaságfejlesztési irányok kijelölését maximálisan támogatjuk és ezáltal azok előkészítésében, tervezésében és megvalósításában, amennyiben arra lehetőség kínálkozik, szándékaink szerint részt kívánunk venni.

Zalaegerszeg, 2020. év október hónap 20. nap

Dr. Németh István
stratégiai rektorhelyettes
Pannon Egyetem

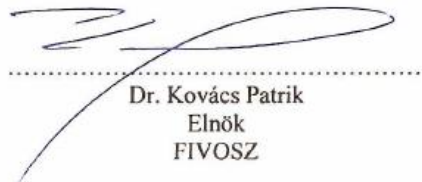
Szándéknyilatkozat

Alulírott Dr. Kovács Patrik a Fiatallalkozók Országos Szövetsége képviselőjében ezúton nyilatkozom, hogy a Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata által kezdeményezett

„Zalaegerszeg 2030 Gazdaságfejlesztési stratégia”

céljaival egyetértünk, az abban foglalt fejlesztési elképzelések és gazdaságfejlesztési irányok kijelölését maximálisan támogatjuk és ezáltal azok előkészítésében, tervezésében és megvalósításában, amennyiben arra lehetőség kínálkozik, szándékaink szerint részt kívánunk venni.

Budapest, 2020. október 20.

Dr. Kovács Patrik
Elnök
FIVOSZ

+36 1 785 7977
H-1146 Budapest, Thököly út 58-60.
titkarsag@fivosz.hu
www.fivosz.hu

ZEG2030 STRATÉGIA

Szándéknyilatkozat

Alulírott a **ZALAI VÁLLALKOZÓI KLUB** képviselőjében ezúton nyilatkozom, hogy a Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata által kezdeményezett

„Zalaegerszeg 2030 Gazdaságfejlesztési stratégia”

céljaival egyetértünk, az abban foglalt fejlesztési elképzelések és gazdaságfejlesztési irányok kijelölését maximálisan támogatjuk és ezáltal azok előkészítésében, tervezésében és megvalósításában, amennyiben arra lehetőség kínálkozik, szándékaink szerint részt kívánunk venni.

Zalaegerszeg, 2020. év október 14.

Pálfi László
Klub titkár
Cégnév /Pecset

Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége

Szándéknyilatkozat

Alulírott Doucha Ferenc, a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége Zala Megyei Szervezetének elnöke, az országos Elnökség tagja és Perlusz László, a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetségének főttkára a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége (székhelye: 1065 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky ut 53.) nyilvántartásba véve 1989.04.25-én, a Fővárosi Bíróság Pk. 60099/1989/1 számú határozatával 99 számon) képviselőteben ezúton nyilatkozunk, hogy a Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata által kezdeményezett

„Zalaegerszeg 2030 Gazdaságfejlesztési stratégia”

céljaival egyetértünk, az abban foglalt fejlesztési elképzelések és gazdaságfejlesztési irányok kijelölését maximálisan támogatjuk és ezáltal azok előkészítésében tervezésében és megvalósításában, amennyiben arra lehetőség kínálkozik, szándékaink szerint részt kívánunk venni.

Zalaegerszeg, 2020. október 22.

Perlusz László
a VOSZ főttkára

Doucha Ferenc
a VOSZ Zala Megyei Szervezetének elnöke,
az országos Elnökség tagja

ZEG2030 STRATÉGIA

Szándéknyilatkozat

Alulírott Kovács Dezső a Zala Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (Zalaegerszeg, Petőfi u. 24.) képviselőjében ezúton nyilatkozom, hogy a Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata által kezdeményezett

„Zalaegerszeg 2030 Gazdaságfejlesztési stratégia”

céljaival egyetértünk, az abban foglalt fejlesztési elképzelések és gazdaságfejlesztési irányok kijelölését maximálisan támogatjuk és ezáltal azok előkészítésében, tervezésében és megvalósításában, amennyiben arra lehetőség kínálkozik, szándékaink szerint részt kívánunk venni.

Zalaegerszeg, 2020. év október hónap 15. nap

Kovács Dezső

elnök

Zala Megyei Kereskedelmi és Iparkamara

ZEG2030 STRATÉGIA

Szándéknyilatkozat

Alulírott Varga Miklós, a Zala Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány képviselőjeként ezúton nyilatkozom, hogy a Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata által kezdeményezett

„Zalaegerszeg 2030 Gazdaságfejlesztési stratégia”

céljaival egyetértünk, az abban foglalt fejlesztési elképzelések és gazdaságfejlesztési irányok kijelölését maximálisan támogatjuk és ezáltal azok előkészítésében, tervezésében és megvalósításában, amennyiben arra lehetőség kínálkozik, szándékaink szerint részt kívánunk venni.

Zalaegerszeg, 2020. év október hónap 19. nap

Varga Miklós

Ügyvezető Igazgató helyettes

**Zala Megyei
Vállalkozásfejlesztési
Alapítvány**

ZEG2030 STRATÉGIA

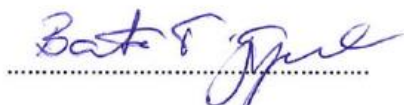
Szándéknyilatkozat

Alulírott Barta-Eke Gyula a(z) Autóipari Próbapálya Zala Kft. (1055 Budapest, Honvéd utca 13-05., Adószám: 25775341-2-41; Levelezési cím: 8900 Zalaegerszeg, ZalaZONE tér 1.; Cégjegyzékszám: 01-09-288404/8) képviselőjeként ezúton nyilatkozom, hogy a Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata által kezdeményezett

„Zalaegerszeg 2030 Gazdaságfejlesztési stratégia”

céljaival egyetértünk, az abban foglalt fejlesztési elképzelések és gazdaságfejlesztési irányok kijelölését maximálisan támogatjuk és ezáltal azok előkészítésében, tervezésében és megvalósításában, amennyiben arra lehetőség kínálkozik, szándékaink szerint részt kívánunk venni.

Zalaegerszeg, 2020. év október hónap 14 nap

Barta-Eke Gyula

Ügyvezető

Autóipari Próbapálya Zala Kft.
Autóipari Próbapálya Zala Kft.
1055 Budapest, Honvéd u. 13-15.
Adószám: 25775341-2-41

ZEG2030 STRATÉGIA

Szándéknyilatkozat

Alulírott Dr. Hány András, a ZalaZONE Ipari Park Zrt. (székhely: 8900 Zalaegerszeg, Dr. Michelberger Pál u. 3., adószám: 28730583-2-20) képviselőjeként ezúton nyilatkozom, hogy a Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata által kezdeményezett

„Zalaegerszeg 2030 Gazdaságfejlesztési stratégia”

céljaival egyetértünk, az abban foglalt fejlesztési elképzelések és gazdaságfejlesztési irányok kijelölését maximálisan támogatjuk és ezáltal azok előkészítésében, tervezésében és megvalósításában, amennyiben arra lehetőség kínálkozik, szándékaink szerint részt kívánunk venni.

Zalaegerszeg, 2020. év október hónap 14. nap

zone

ZalaZONE
Ipari Park Zrt.

8900 Zalaegerszeg,

Dr. Michelberger Pál utca 3.

Dr. Hány András

vezérigazgató

ZalaZONE Ipari Park Zrt.

Tárgy: „Zalaegerszeg 2030 Gazdaságfejlesztési stratégia”

NYILATKOZAT

Alulírott **Soltész Attila** az **Informatika a Társadalomért Egyesület** (Adószám:18023013243, Cégjegyzékszám:00 18 023013) képviselőjeként ezúton nyilatkozom, hogy a Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata által kezdeményezett

„Zalaegerszeg 2030 Gazdaságfejlesztési stratégia”

céljaival egyetértünk, az abban foglalt fejlesztési elképzelések és gazdaságfejlesztési irányok kijelölését maximálisan támogatjuk és ezáltal azok előkészítésében, tervezésében és megvalósításában, amennyiben arra lehetőség kínálkozik, szándékaink szerint részt kívánunk venni.

Budapest, 2020. október 19.

Soltész Attila

elnök

Informatika a Társadalomért Egyesület